

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DOUGLAS ADAMS

Dirk Gently Serisi

**KUTSAL DEDEKTİFLİK
BÜROSU**

**KUTSAL
DEDEKTİFLİK
BÜROSU**

KABALCI

DOUGLAS ADAMS
KUTSAL DEDEKTİFLİK BÜROSU

Kabalıcı Yayınevi: 387

Bilimkurgu-Fantastik Kurgu Dizisi: 27

Douglas (Noel) Adams (1952-2001): Cambridge, İngiltere doğumlu Adams, yirmili yaşlarının ortasında, yani 1978-80 yılları arasında *Dr Who* adlı TV dizisinde editör olarak çalışıyordu, ama asıl ününü BBC için radyo oyunu biçiminde yaratıp geliştirdiği *Otostopçunun Galaksi Rehberi* adlı çalışmasıyla kazanacaktı. Ulaştığı büyük popülerliğin ardından ilk kez 1979 yılında kitap olarak yayımlanan *Otostopçunun Galaksi Rehberi* zaman içinde beş kitaptan oluşan ve bilimkurgu yazınının kült dizilerinden biri haline gelecekti; öylesine büyük bir beğeni kazanmıştı ki radyo oyunu, roman, televizyon dizisi, bilgisayar oyunu, tiyatro oyunu, çizgi roman, hatta bir banyo havlusu şeklinde çok çeşitli biçimlere bürünüyordu.

Karısı ve kızıyla birlikte yaşamakta olduğu Santa Barbara, California'da 11 Mayıs 2001 tarihinde aniden ölen Douglas Adams hakkında daha ayrıntılı bilgilere ulaşmak istiyorsanız internetten www.douglasadams.com adlı siteyi ziyaret edebilirsiniz.

Douglas Adams
Dirk Gently's Holistic Detective Agency
Copyright © Serious Productions Ltd 1987

Kutsal Dedektiflik Bürosu © Kabalcı Yayınevi, 2012
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Birinci Baskı: Eylül 2012

Yayın Yönetmeni: Murat Ceyişakar
Düzeltili: Kemal Kırar

Kapak Tasarımı: Gökçen Yanlı

KABALCI YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Cemal Sahir Sok. Çelik İş Merkezi No. 16 D Blok
Mecidiyeköy-İstanbul
Tel.: (0212) 347 5451 Faks: (0212) 347 5464
yayinevi@kabalci.com.tr www.kabalciyayinevi.com
internetten satış: www.kabalci.com.tr
Sertifika No. 11245

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Adams, Douglas
Kutsal Dedektiflik Bürosu
1. Modern Mizah 2. Gerçeküstü Mizah

ISBN 978 975 997 212 7

Baskı: Ezgi Matbaası (0212) 452 2302
Sanayi Cad. Altay Sok. No. 14 Çobançeşme Yenibosna-İstanbul
Sertifika No. 12142

DOUGLAS ADAMS

KUTSAL DEDEKTİFLİK BÜROSU

Çevirmen: Sevil Cerit

Atları seven anneme...

I

Bu sefer ortada hiçbir şahit olmayacaktı.

Bu sefer sadece ölü toprak ile gök gürültüsü vardı ve bir de, dünyanın en önemli olaylarının pek çoğuna eşlik ettiği görülen, kuzeydoğu yönlü o dinmek bilmeyen hafif yağmur.

Önceki günün ve daha önceki günün fırtınaları ve bir önceki haftanın selleri artık dinmişti. Gökyüzü hâlâ yağmur yüklüydü, fakat yaklaşan akşam karanlığında yağan şey sadece kasvetli bir serpintiydi.

Bir rüzgâr, karanlığa bürünmeye başlanan ovanın, alçak tepelerin ve derinliği olmayan bir vadinin üzerinde sertçe esiyordu. Vadinin içinde kuleye benzer, çamurun karabasanına bulanmış, tek başına duran eğik bir yapı vardı.

Bu, kararmış bir kule kalıntısıydı. Cehennemın en korkunç çukurlarının birinden püskürmüş bir magma parçası gibi duruyordu. Kendi ağırlığının dışında, sanki daha ürkütücü bir şeyin baskısı altındaymış gibi eğilmişti. Ölmüş bir şeye benziyordu, çok uzun zaman önce ölmüş...

Tek görülen hareket, vadinin dibinde bir çamur ırmağının kulenin yanından ağır ağır akmasıydı. Irmak, bir mil kadar sonra, dar ve derin bir yarıktan girip yeraltında kayboluyordu.

Fakat akşamın karanlığı arttıkça kulenin tamamıyla cansız olmadığı ortaya çıktı. Yapının derinliklerinde sönük kırmızı bir ışık vardı.

Güçlükle görülebilen bir ışıktı bu. (Bu sefer onu görecek kimse, hiçbir şahit yoktu, fakat ne de olsa, bu bir ışıktı.) ışık, her birkaç dakikada bir, biraz daha arttı, biraz daha parlaklaştı ve sonra yavaş yavaş neredeyse sönecek gibi soldu. Aynı zamanda, hafif ve tiz bir ses rüzgârda dalgalandı, bir feryat gibi yükseldi ve sonra o da azalıp kayboldu.

Zaman geçti, sonra başka bir ışık belirdi. Bu, daha küçük ve hareket eden bir ışıktı. İlk önce zemin katta ortaya çıktı ve sallanarak kuleyi dolandı, yol alırken arada sırada duruyordu. Sonra ışık ile onu taşıyan ve gölgeler içinde güçlükle ayırt edilen bir şekil, içeriye girip bir kere daha ortadan kayboldu.

Bir saat geçti ve sonunda mutlak bir karanlık ortalığı sardı. Dünya  l  gibi görünüyordu, bomboş bir gece.

ışık, daha sonra kulenin zirvesine yakın bir yerde yeniden ortaya çıktı. ışığın gücü, bu sefer belli bir gayesi varmış gibi artmaya başlamıştı. Hızla daha önce erişmiş olduğu parlaklık derecesine ulaştı ve büyümeye devam etti, durmadan gücü artıyordu. Ona eşlik eden tiz ses, bir feryat haline dönüşecek şekilde keskinleşti. Feryat gittikçe yükseldi. Sonunda ses, k r edici bir sese ve ışık ise, sağır edici bir kızılığa dönüştü.

Sonra ansızın ikisi birden kesildi.

Sessiz karanlık, saniyenin binde biri kadar sürdü.

Kulenin altındaki çamurun derinliklerinden, soluk renkli yeni bir ışık, şaşırtıcı bir şekilde göründü ve büyüdü. Gökyüzü dişlerini sıktı, bir çamur dağı yıkıldı, toprak ile gökyüzü birbirine kükredi, bulutları lekeleyen iğrenç bir pembelik, ani bir yeşillik ve etkisi süren bir portakal rengi ortaya çıktı ve sonunda gece derin ve korkunç bir karanlığa büründü. Suyun yumuşak şırıltısı dışında başka bir ses kalmadı.

Fakat sabahleyin güneş alışılmamış bir parlaklıkla yükseldi. Bu yeni gün daha ılık, daha berrak ve daha parlak bir gündü veya öyle görünüyordu veya eğer orada olayı kavrayabilecek birisi olsaydı, öyle görünecekti ( ncekilere göre daha canlılık taşıyan bir gün).

Vadinin yıkık kalıntıları arasından berrak bir ırmak akıyordu.
Ve zaman gerçekten geçmeye başladı.

II

Elektronik bir Keşiş, yüksek ve kayalık bir tepede, canı sıkkın bir atın üstünde oturuyordu. Makine, kaba dokunmuş keşiş başlığının altından, kendisine sorun yaratan vadiye gözünü bile kırpmadan dikkatle bakıyordu.

Gün sıcak bir gündü. Güneř, boř ve bulanık bir gökyüzünde dikilmiř duruyor, gri renkli kayalıkları ve bodur kavruk otları yakıp kavuruyordu. Kımıldayan hićbir řey yoktu, hatta Keřiř bile hareket-sizdi. Sadece atın kuyruđu bir parća oynuyor, havayı biraz harekete gećirmek amacıyla hafifće sallanıyordu. Bunun dıřında kımıldayan bir řey yoktu.

Elektronik Keřiř, bulaşık makinesi ve video kayıt cihazı gibi, zaman kaybını önlemek ićin yapılmış bir makineydi. Bulaşık makineleri can sıkıcı tabakları sizin ićin yıkar, böylece sizi onları yıkama sıkıntısından kurtarır, video kayıt cihazları can sıkıcı televizyonu sizin ićin izler, böylece sizi izlemek sıkıntısından kurtarır. Elektronik Keřiřler de sizin ićin bir şeylere inanır ve böylece, herkesin sizden inanmanızı beklediği bütün o şeylere inanmak gibi, gittikće zahmeti artan bir iři yapmaktan sizi kurtarır.

Ne yazık ki, bu Elektronik Keřiř'te bir arıza meydana gelmiřti, bunun sonucunda önüne gelen her řeye rasgele inanmaya bařlamıřtı. Hatta yle řeylere inanmaya bařlamıřtı ki, Salt Lake City'de bile onlara inanılmakta gćlk ćekilirdi. řüphesiz, bu makinenin Salt Lake City'den haberi yoktu. Ne de, bu vadi ile Utah'daki Büyük

Tuz Gölü arasındaki mesafeye kabaca karşılık gelen beş gigiliondan haberi vardı.

Vadi ile aralarındaki sorun şuydu: Keşiş, o sırada vadinin, vadinin içindeki ve çevresindeki her şeyin -Keşişin kendisi ve atı da dahil olmak üzere- soluk pembe bir renkte olduğuna inanıyordu. Bu durum, herhangi bir şeyi herhangi bir başka şeyden ayırt etmeyi oldukça zorlaştırıyor, bu yüzden bir şey yapmayı veya bir yere gitmeyi imkânsızlaştırıyor veya hiç olmazsa güç ve tehlikeli bir hale sokuyordu. Keşişin hareketsizliğinin ve atın can sıkıntısının nedeni buydu. At, yaşamı boyunca pek çok aptalca şeye katlanmak zorunda kalmıştı, fakat bu son durumun bunların en aptalcası olduğunu gizlice düşünüyordu.

Keşişin bu şeylere inanma süresi ne kadardı?

Keşişe sorarsanız, sonsuza kadar. Dağları hareket ettiren veya bütün karşı delillere rağmen onların pembe renkte olduğuna sanan inanç, çok büyük bir kaya gibi, ne yaparsanız yapın, asla yerinden kımıldayamayacak bir inançtı. At ise, gerçekte bunun genellikle yirmi dört saat sürdüğünü biliyordu.

Öyleyse, bu at nasıl bir şeydi ki, düşünebiliyor ve şüphe edebiliyordu? Bu, bir at için olağanüstü bir davranıştı, öyle değil mi? Belki, bu at da, olağanüstü bir attı?

Hayır. Türünün göze hoş gelen ve sağlam yapılı bir örneği olmasının dışında, tamamıyla sıradan bir attı. Ona benzeyen atlar, yaşam bulunan yerlerin çoğunda birbirine yakın bir evrim sonucunda meydana gelmişlerdi. Atlar, her zaman açığa vurduklarından çok daha fazlasını anlamışlardır. Her gün, bütün gün boyunca, üstünde bazı yaratıklar taşımak ve onlar hakkında bir fikre sahip olmamak zordur.

Diğer taraftan, her gün, bütün gün boyunca, başka bir yaratığın üstünde oturmak ve onlar hakkında en küçük bir fikir sahibi olmak da kesinlikle mümkündür.

Bu keşişlerin ilk modelleri üretildiği zaman, bunların ilk bakışta yapay nesneler olduğunu anlamanın önemli olduğu düşünülmüştü.

Onların gerçek kişilere benzemek gibi tehlikeli bir durum yaratmaması gerekiyordu. Video kayıt cihazınızın, televizyon izlerken bütün gün kanepenin üzerinde uzanıp yatmasını istemezsiniz. Onun burnunu karıştırmasını, bira içmesini veya pizza ısmarlamasını istemezsiniz.

Keşişler, böylece yenilik içeren bir modelde ve ata binme yeteneğine sahip olarak üretilmişti. Bu nokta önemliydi. Kişiler, hatta nesneler, atın üzerinde daha inandırıcı görünüyordu. Bu yüzden iki bacağın, daha normal olan on yedi, on dokuz veya yirmi üç bacak yerine, daha uygun ve daha ucuz olduğu düşünülmüştü. Keşişlere mor yerine pembeye çalan, pürüzlü olmak yerine düzgün bir deri verilmişti. Tek bir ağız ve burun yeterli olacaktı, fakat ona bir ek göz daha verilmişti, böylece keşişin tam iki tane gözü olmuştu. Gerçekten de garip görünümlü bir yaratıktı. Fakat en inanılmaz şeylere inanmakta üstüne yoktu.

Bu Keşiş ise, tek bir gün içinde kendisine inanmak için çok fazla şey verilince, ilk arızasını yapmıştı. Bir yanlışlık eseri, aynı anda on bir televizyon kanalını izleyen bir video kayıt cihazına bağlanmıştı ve bu da mantıkdışı devrelerinde bir hasara yol açmıştı. Şüphesiz, video kayıt cihazı sadece programları izlemekle yükümlüydü, onlara bir de inanmak zorunda değildi. Kullanma el kitaplarının önemli işte buradadır.

Savaşın barış olduğuna, iyinin kötü olduğuna, ayın mavi peynirden yapılmış olduğuna ve Tanrının belli bir posta kutusu numarasına gönderilecek çok miktarda paraya ihtiyacı olduğuna inanmakla geçen çılgınca bir haftadan sonra, Keşiş bütün masaların yüzde otuz beşinin hünsa olduğuna inanmaya başlamış ve sonra tamamıyla bozulmuştu. Keşişlerin satıldığı dükkânda çalışan adam, makinenin yeni bir ana kumandaya ihtiyacı olduğunu söylemiş, fakat sonra yeni geliştirilmiş İki Yıldızlı Keşiş modelini göstermişti. Bu yeni model iki misli daha güçlüydü ve belleğinde can sıkıcı bir sistem hatasına neden olmaksızın, aynı anda on altı adet tamamıyla değişik ve çelişkili fikri taşımak için, yeni geliştirilmiş çok işlevli

bir Negatif Kapasite bulunuyordu. Bunun yanı sıra, bu yeni model, iki misli daha hızlıydı ve ağı en azından üç misli daha çok laf yapıyordu. Üstelik, yeni bir modele, eski modelin ana kumandasını yenileme maliyetinden daha ucuza sahip olabiliyordunuz.

Yapılacak şey buydu. Ve öyle de yapılmıştı.

Bozuk Keşiş makinesi çöle gönderilmişti, orada canı ne isterse ona inanabilirdi, kendisine kötü davranıldığı fikri de buna dahildi. Atını birlikte götürmesine izin verilmişti, zira atların imalatı çok ucuzdu.

Keşiş, değişik zamanlarda üç veya kırk üç veya beş yüz doksan sekiz bin yedi yüz üç olduğuna inandığı günler ve geceler boyunca çölde dolaşmış, basit Elektrik güvenini kayalara, kuşlara, bulutlara ve var olmayan bir fil-kuşkonmaz türüne verdikten sonra, sonunda buraya, bu yüksek kayanın üzerine, bütün derin inancına rağmen, pembe renkli olmayan bir vadinin karşısına gelmişti. Vadide en küçük bir pembelik yoktu.

Zaman geçmeye devam etti.

III

Zaman geçiyor ve Susan beklemeye devam ediyordu.

Susan bekledikçe ne kapı zili çalıyor ne de telefonda bir ses geliyordu. Saatine baktı. Artık haklı bir şekilde öfkelenmeye başlama zamanın geldiğini hissetti. Aslında zaten öfkeliydi, fakat bunu bir bakıma kendisine ait bir zaman süresi içinde yapmıştı. Şu anda gerçekten artık adamın zaman süresine girmişlerdi. Trafik sıkışıklığı, aksilikler, genel olarak dalgınlık ve işi yavaştan alma da dikkate alınsa bile, adamın evden çıkmaları için verdiği en son sınır ve hazır olsa iyi olacağını söylediği zaman yarım saatten fazla aşılmıştı.

Adamın başına korkunç bir şey geldiği düşüncesiyle üzülmeye çalıştı, fakat buna bir an için bile inanmadı. Onun başına hiçbir zaman kötü bir şey gelmezdi, fakat artık gelmesinin sırası geldiğini düşündü. Eğer yakın bir zamanda adamın başına kötü bir şeyler gelmezse, belki bu işi yapmayı kendisi üzerine alsaydı iyi olacaktı. Bu da iyi bir fikir sayılırdı.

Kendini sinirli bir şekilde koltuğuna atıp televizyondaki haberleri seyretti. Haberler onu sinirlendirdi. Uzaktan kumandaya bastı ve kısa bir zaman için başka bir kanalı izledi. Gösterilen programın ne olduğunu bilmiyordu, fakat bu da onu sinirlendirdi.

Belki telefon etmesi gerekiyordu. Eğer telefon ederse, Allah belasını versindi! Belki, eğer kendisi telefon ederse, aynı anda adam da telefon edebilir ve kendisine ulaşamayabilirdi.

Bunu düşünmüş olduğunu bile kabul etmeyi reddetti.

Allahın belası adam, neredeydi? Onun nerede olduğu kimin umurundaydı? Kendisinin değil, bunu kesin olarak söyleyebilirdi.

Aynı şeyi peş peşe üç defa yapmıştı. Bir şeyin peş peşe üç defa yapılması yeterdi. Öfkeli bir şekilde bir kere daha kanal değiştirdi. Bilgisayarlar üzerinde bir program vardı. Bilgisayarlar ve müzik konusunda yapabileceğiniz şeylerle ilgili bazı yeni gelişmeler anlatılıyordu.

Artık tamamdı. Artık gerçekten tamamdı. Saniyeler önce artık bunun son olduğunu kendisine söylemiş olduğunu biliyordu, fakat şimdi artık kesinlikle sondu.

Ayağa fırladı ve adres defterini öfkeyle yakalayarak telefona gitti. Hızla onun sayfalarını döndürdü ve bir numara çevirdi.

“Alo, Michael? Evet, ben Susan. Susan Way. Bu akşam, eğer, serbest olursam, seni aramamı söylemiştin ve ben de bir çukurda cansız yatmayı tercih ederim, demiştin. Hatırladın mı? Her neyse, aniden farkına vardım ki, tamamıyla ve kesinlikle serbestim ve yakın çevremde şöyle işe yarar bir çukur yok. Sana önerim, şansın varken harekete geçmen, yarım saat sonra Tangiers Kulübü’nde olacağım.”

Ayakkabılarını ve mantosunu giydi. Günlerden perşembe olduğunu, telesekretere yeni bir kaset koyması gerektiğini hatırlayınca durdu. İki dakika sonra ön kapıdan çıkmıştı. En sonunda telefon çaldığı zaman, telesekreteri tatlı bir sesle, Susan Way’in şu anda telefona gelemeyeceğini, fakat eğer arayan kimse bir mesaj bırakırsa, mümkün olan en kısa zamanda onu arayacağını söyledi. Belki.

IV

Eski günleri hatırlatan soğuk bir kasım akşamıydı.

Ayın solgun ve rengi atmış bir görünüşü vardı, sanki böyle bir gecede yataktan çıkmaması gerekiyordu. İsteksizce yükseldi ve hasta bir hayalet gibi gökte asılı kaldı. Ayışığının altında ve sağlığa zararlı eğretili otlarından yükselen sisin içinde Cambridge'teki St. Cedd'in kulelerinin ve taretlerinin donuk ve bulanık bir görüntüsü vardı. Burası, yüzyıllar boyunca, çeşitli devirlere ait çok sayıda hayalet binanın üst üste yığılmasından meydana gelmişti. Viktorya devrinin yanında ortaçağ, Tudor devrinin yanında Odeon vardı. Ancak sisle örtüldükleri zaman, aralarında uzaktan bir ilişki varmış gibi görülüyordu.

Bu binaların arasında bazı şekiller, bir sokak lambasının verdiği solgun ışıktan diğerine titreyerek ve arkalarındaki soğuk geceye nefesten hayaletler bırakarak hızla ilerliyorlardı.

Saat akşamın yedisiydi. Şekillerin çoğu, Birinci Avlu'yu İkinci Avlu'dan ayıran kolej yemek salonuna, içinden sıcak bir ışığın isteksizce de olsa yayıldığı o yere yönelmişti. Bunların arasında, yan yana giden iki şeklin birbirleriyle özellikle uyumsuz bir görüntüsü vardı. Biri uzun boylu, ince ve zayıf bir gençti, koyu renkli kalın bir paltoya bürünmüşken bile, yürüyüşü gücenmiş bir balıkçıl kuşunu andırıyordu.

Diğeri, küçük ve toparlak bir adamdı. Çuvaldan çıkmaya çalışan bir grup yaşlı sincap gibi hantal bir huzursuzlukla hareket

ediyordu. Yaşı hiçbir şekilde anlaşılamayan o yaşlı kişilerdendi. Eğer rasgele bir rakam seçerseniz, muhtemelen adam ondan biraz daha yaşlıydı, fakat... Her neyse, bunun ne olduğunu söylemek imkânsızdı. Yüzünde derin çizgiler vardı. Kendi başına buyruk davranmayı seven cılız ve aklaşmış bir tutam saç, kırmızı renkli yünlü kayakçı şapkasından fırlamıştı. O da kalın bir paltoya sarınmıştı, fakat paltonun üzerine rüzgârda dalgalanan bir cübbe giymişti. Bu cübbenin kenarları, başka eşi olmayan ve sadece kendisine özel olan akademik görevinin alameti olarak, soluk renkli mor bir bantla süslenmişti.

Yürüyüş sırasında bütün konuşma yaşlı adam tarafından yapılıyordu. Adam yol boyunca, ortalık hiçbir şey göremeyecek kadar karanlık olmasına rağmen, ilginç yerlere işaret ediyordu. Genç adam ise, “Ah evet”, “Öyle mi, ne kadar ilginç!..”, “Vay, vay, vay” ya da “Aman tanrım!” gibi yanıtlar veriyordu. Bir taraftan da, ciddi ciddi başını sallıyordu.

Salona ana kapıdan değil, avlunun doğu kenarındaki küçük kapıdan girdiler. Buradan son sınıf öğrencilerin toplantı odasına ve koyu renk ahşap kaplama bir bekleme odasına geçiliyordu. Lisansüstü eğitim görenler, burada toplanmışlar, yemek salonuna geçmeden önce ellerini birbirlerine vurup “brrrr” diye sesler çıkarıyorlardı.

Geç kalmışlardı ve hızla paltolarını çıkardılar. Bu iş yaşlı adam için oldukça karışık bir işti, zira ilk önce akademik cübbesini çıkarmak ve onu, paltosunu çıkardıktan sonra yeniden giymek zorundaydı. Sonra şapkasını paltosunun cebine tıktırmak, sonra atkısını nereye koyduğunu aramak ve onu getirmemiş olduğunu anlamakla uğraştı. Sonra paltosunun bir cebinde mendilini, diğerinde gözlüklerini aradı. Gözlüklerini, hiç beklemediği bir şekilde, atkısına sarılı olarak buldu. Sonuçta atkısını yanında getirmiş olduğu ve eğretili otlarından esen ve bir cadının nefesine benzeyen nemli ve sert rüzgâra rağmen, onu takmamış olduğu anlaşıldı.

Yaşlı adam, genç adamı aceleyle önü sıra salona soktu ve şe-

ref masasında son kalan iki boş yere oturdular. Bunu yapmak için Latince okunan duayı kestiklerinden, kaş çatmalarına ve kaş kaldırmalarına cesaretle göğüs gerdiler.

Bu gece salon doluydu. Havalar soğuyunca üniversite öğrencilerinin buraya rağbet etmesi artıyordu. Salon, daha olağanüstü olarak, mum ışığıyla aydınlatılmıştı. Bu, ancak bazı özel durumlarda yapılan bir şeydi. İki adet uzun ve dolu masa, parıltılı karanlığın içinde uzayıp gidiyordu. Mum ışığında insanların yüzleri daha hayat dolu ve konuşmalarının kısık sesleriyle çatal, bıçak ve bardakların çıkardığı sesler daha heyecan verici görünüyordu. Sanki, daha önce yaşanmış olan bütün yüzyıllar, büyük salonun karanlık kuytularında hep birlikte mevcuttu. Şeref masasının üst tarafında dikey konmuş bir kısım vardı ve burası diğer yerlerden otuz santim daha yüksekti. Bu gece misafirlerin bulunduğu bir gece olduğu için, masanın iki tarafına da oturulmuştu. Şeref masasında yemek yiyenlerin yarısına yakını, bu yüzden, sırtları salonun geri kalan kısmına dönük oturuyorlardı.

“İşte böyle, genç MacDuff...” dedi profesör, yerine oturduktan ve peçetesini açtıktan sonra, “Seni yeniden gördüğüme memnun oldum, sevgili dostum. Gelebildiğine sevindim. Bütün bu şeylerin ne için olduğunu bilmiyorum.” diye ekledi, salonu şaşkınlıkla inceleyerek. “Bütün bu mumlar, gümüş takımlar ve bütün bu şeyler. Genellikle birisinin veya bir şeyin şerefine özel bir yemek veriliyor demektir. Ne için olduğunu kimse hatırlamaz, sadece bir gece için daha iyi yemek olacağını bilir.”

Durdu ve bir an düşündü ve sonra, “Yemeğin kalitesinin ışıkların parlaklığıyla ters orantılı olması tuhaf geliyor, sen ne dersin? Eğer mutfak personeli sürekli olarak karanlıkta tutulursa, sanatlarında ulaşabilecekleri zirvenin ne olacağını insan merak ediyor. Sanırım, bir denemeye değer. Üniversitede bu amaçla kullanabilecek bazı uygun mahzenler var. Sanırım, onları sana daha önce göstermiştim, hmmm: iyi bir tuğla işçiliği.” dedi.

Bu sözler misafirini oldukça rahatlattı. Bu, kendisini davet

eden kişinin onu hafifçe de olsa hatırlamış olduğunun ilk işaretiydi. Profesör Urban Chronotis, Zamanbilimi Kürsüsünün Regius Profesörü veya “Reg” (*kendisine böyle denmesinde ısrar ediyordu*) öyle bir hafızaya sahipti ki, bizzat kendisi bunu bir keresinde Kraliçe Alexandra KuşKanadı adlı bir kelebeğe benzetmişti. Zira adamın hafızası da tıpkı o kelebek gibi renkli, oradan oraya hoşça uçuşan ve maalesef, artık hemen hemen tamamıyla yok olmuş bir şeydi.

Profesör, birkaç gün önce davet etmek amacıyla ona telefon ettiği zaman, eski öğrencisini çok görmek istiyora benziyordu; fakat buna rağmen, Richard bu akşam geldiği zaman (*biraz geç kaldığını kabul ediyordu*) Profesör kapıyı öfkeli bir şekilde açmış, Richard’ı görünce şaşırmış, duygusal sorunları olup olmadığını sormuş; Richard, okul danışmanı olmasından bu yana on yıl geçmiş olduğunu kendisine hatırlatınca, buna sinirlenmiş ve sonunda Richard’ın gerçekten akşam yemeği için geldiğini kabul etmiş ve bunun üzerine, hızla ve ayrıntılı olarak Mimarlık Fakültesinin tarihi üzerinde konuşmaya başlamıştı. Bu da aklının başka bir yerde olduğunun en kesin göstergesiydi.

“Reg” aslında hiçbir zaman Richard’ın hocası olmamıştı, sadece onun okul danışmanlığını yapmıştı. Bu da, kısaca onun genel durumuyla ilgilendiği ve ona sınavların zamanını söylediği ve uyuşturucu kullanmaması için öğüt verdiği anlamına geliyordu. Reg’in herhangi birisine ders verip vermemiş olduğu veya eğer vermişse, onlara ne öğreteceği tam olarak açık değildi. Profesörlüğünün, en hafif deyimle, anlaşılması güç bir tarafı vardı. Ders verme zorunluluğundan bütün potansiyel öğrencilerine içinde otuz yıldır baskısı tükenmiş olduğunu bildiği kitaplar bulunan kalın bir okuma listesi vermek ve öğrenciler onları bulamayınca öfke nöbetleri sergilemek gibi basit ve her zaman geçerli bir yöntemle kurtulmuş olduğundan, akademik öğretisinin ne konuda olduğunu kimse keşfedebilmiş değildi. Şüphesiz, adam, uzun zaman önce önlemini alarak üniversite ve kolej kütüphanelerinden okuma listesindeki kitapların mevcut kopyalarını ortadan kaldırmıştı. Bunun sonucunda, her ne yapıyor-

sa, işte o şeyi yapmak için, elinde bol zamanı vardı.

Richard, yaşlı muşmulayla arasını her zaman iyi tutmayı başardığından, bir gün Zamanbilim Kürsüsünde Regius profesör olmanın tam olarak ne demeye geldiğini ona sormaya cesaret edebilmişti. Dünyanın kendisinden hoşnut olduğu o kaygısız yaz günlerinden biriydi ve Reg o gün üniversitenin eski binalarını yenilerinden ayıran Cam Irmağı üzerindeki köprüden birlikte geçerlerken, kişisel özelliklerine aykırı olarak, daha içten bir ruh hali içindeydi.

“Arpalık, sevgili dostum, tam anlamıyla arpalık.” diye gülümsemişti adam. “Küçücük veya ortada olmayan mı demeliyiz, bir iş için verilen küçük bir miktar para. Bu benim hayatımı idame ettirmemi sağlıyor, gösteriştan uzak olsa da, rahat bir yer. Tavsiye ederim.” Köprünün kenarından eğilip ilginç bulduğu bir tuğlayı göstermeye davranmıştı.

Richard ısrarını sürdürmüştü. “Fakat bu ne çeşit bir bilim dalıyla ilgili? Tarihle mi? Fizikle mi? Felsefeyle mi? Neyle?”

“Madem ilgi duyuyorsun” demişti Reg yavaş yavaş. “Bu kadro ilk defa Kral III. George tarafından konulmuştur. Bildiğin gibi kendisinin bir takım ilginç inançları vardı, Windsor Büyük Parkı’ndaki ağaçlardan birinin Büyük Frederick olduğunu sanmak da onlardan biriydi. Bu kadroyu o koyduğu için ‘Regius’ deniliyor. Fikir de, kralın kendisinden gelmişti, bu aslında daha da olağanüstü bir şey.”

Güneş ışığı, Cam Irmağın kıyılarında dolanıyordu. Dibi düz sandallardaki kişiler, yoldan çekilmeleri için neşe içinde birbirlerine bağrışıyorlardı. Aylarca odalarında kapalı kalarak renkleri atmış ve balığa benzemiş sıska doğal bilimciler, gözlerini kırptırarak ışığa çıkmışlardı. Irmağın kıyısında yürüyen çiftler, bütün bu şeylerin genel harikaliğinden öylesine heyecanlanıyorlardı ki, bir saatlik bir müddet için odalarına çekilmek zorunda kalıyorlardı.

“O zavallı akli karışık adamın...” diye sürdürmüştü Reg. “Yani III. George’u kastediyorum, senin de bildiğin gibi, zamanla ilgili saplantıları vardı. Sarayı saatlerle doldurmuştu. Durmadan onları kurardı. Bazen gece yarısı kalkıp gecelik entarisiyle sarayda dolaşıp

saatleri kurardı. Zamanın ileriye doğru olan hareketini hep sürdürmesini istiyordu, anlıyor musun? Hayatında başından o kadar kötü şeyler geçmişti ki, eğer zamanın bir an için bile geriye dönmesine izin verilecek olursa, onlardan herhangi birinin yeniden başına geleceğinden korkuyordu. Bu çok anlaşılabilir bir korku, eğer zırdeliy-seniz, zavallı adama beslediğim büyük sempatiye rağmen, korkarım bunu söylemek zorundayım, o da zaten çılgının biriydi. Beni bu göreve getirdi veya daha doğrusu kadromu, profesörlüğümü, anlıyor musun, yani şu anda bulunmak şerefine nail olduğum kadroyu tesis etti. Ne diyordum... Oh evet, Kral, bu Zamanbilim kürsüsünü kurdu. Bunu yapmaktaki amacı, bir şeyin başka bir şeyin ardından olmasının özel bir nedeni olup olmadığını anlamak ve eğer böyle bir şey varsa, bunun nasıl durdurulacağını öğrenmekti. Bu üç sorunun yanıtı, hemen bulduğum gibi, evet, hayır ve belki olduğundan, bu konuda daha fazla bir gayret göstermeden işimi yürütebileceğimi anladım.”

“Ya sizden önce gelenler?”

“Ee, onlar da benimle aynı fikirde sayılırlar.”

“Fakat kimdi bu kişiler?”

“Onlar kim miydi? Yani, tabii ki, mükemmel kişilerdi, her biri mükemmeldi. Hatırlat da, sana onlardan bir gün bahsedeyim. Şu tuğlayı görüyor musun? Bir zamanlar, Wordsworth o tuğlanın üstüne kusmuştu. Büyük bir adamdı.”

Bu olay on yıl önce geçmişti.

Richard, bu zaman içinde neyin değiştiğini anlamak için büyük yemek salonunda çevreye bir göz attı, yanıt basitti: Değişen hiçbir şey yoktu. Karanlık duvarlarda, başbakanların, başpiskoposların, siyasal reformcuların ve şairlerin hayalete benzeyen portreleri, yanıp sönen mum ışığında güçlkle seçiliyordu. Bunların herhangi birisi de kendi zamanında aynı tuğlanın üstüne kusmuş olabilirdi.

“Sonunda, birdenbire işlerinin açıldığını duydum, doğru mu?” dedi Reg. Bu sözleri, sanki bir rahibe manastırında meme ucu del-me konusunu ele alıyormuşçasına, yüksek sesli mahrem bir fısıltıyla söylemişti.

“Ee, yani, evet, öyle.” dedi Richard. Kendisi de, bu duruma herkes kadar hayret ediyordu. “Evet, açıldı denebilir.”

Masanın etrafında bazı bakışlar sertçe ona doğru çevrildi.

Richard birisinin masanın daha uzağında oturan bir komşusuna konuya önem vermeksizin “Bilgisayarlar” diye fısıldadığını duydu. Kendisine çevrilmiş sert bakışlar yumuşadı ve başka bir yöne çevrildi.

“Mükemmel!” dedi Reg. “Senin adına memnun oldum, çok memnun oldum.”

“Söyle bana” diye sürdürdü Profesör, Richard adamın artık kendisiyle konuşmadığını, fakat sağ tarafındaki diğer komşusuna hitap etmek için dönmüş olduğunu hemen anlayamadı. “Ne için bütün bunlar?” Reg, elinin şöyle bir işaretiyle, mumları ve gümüş yemek takımlarını gösterdi.

Yaşlı, kurumuş biri olan komşusu, çok yavaşça döndü ve sanki mezarından bu şekilde uyandırıldığı için sinirlenmiş gibi ona baktı.

“Coleridge” dedi zayıf ve tırmalayıcı bir sesle. “Bu, bir Coleridge Yemeği, seni sersem bunak!” Yeniden önüne dönünceye kadar, çok yavaş bir şekilde kendini çevirdi. Adı Cawley olan bu adam, Arkeoloji ve Antropoloji profesörüydü. Sık sık adamın arkasından, onun bu işi ciddi akademik bir çalışmadan ziyade, çocukluk günlerine yeniden dönmek için bir fırsat olarak gördüğü söylenirdi.

“Ah, öyle mi?” diye mırıldandı Reg, “Öyle mi?” dedi ve Richard’a döndü. “Bu bir Coleridge Yemeği.” dedi bilgiç bir şekilde, “Coleridge, bu okulun bir öğrencisiydi, bilirsin.” diye ekledi, bir an sonra. “Coleridge. Samuel Taylor. Şair. Onu daha önce duymuş olduğunu sanırım. Bu onun Yemeği. Tam kelime anlamıyla değil, şüphesiz. Öyle olsaydı, bu zamana kadar soğumuş olurdu.” Kısa süreli bir sessizlik oldu. “Biraz tuz al.”

“Ee, teşekkür ederim. Sanırım bekleyeceğim.” dedi Richard, şaşkınlıkla. Daha henüz masaya yemek gelmemişti.

“Hadi, al onu!” diye ısrar etti, profesör, ona ağır gümüş tuzluğu uzatarak.

Richard, gözlerini sıkıntıyla kırıştıtararak ve içinden omuzlarını silkerek tuzluğu almak için elini uzattı. Gözlerini kırptığı sırada, tuzluk ortadan yok oldu.

Richard, şaşkınlık içinde geri çekildi.

“İyi numara, öyle değil mi?” dedi Reg. Kayıp tuzluğu, sağ tarafında oturan ölümcül komşusunun kulağının arkasından çıkardı. Bu hareketiyle, masada bir yerlerden şaşkınlık yaratacak şekilde bir kızinkine benzeyen, bir kıkırdama sesinin yükselmesine neden oldu. Adam muzipçe gülümsedi. “Çok can sıkıcı bir huy, biliyorum.” dedi. “Sigarayı ve sülükleri bıraktıktan sonra, listemde üçüncü olarak yer alan şey bu.”

Değişmemiş olan şeylerden biri de buydu. Bazı insanlar burunlarını karıştırırlar, bazılarının sokaklarda yaşlı kadınları dövmek gibi bir âdeti vardır. Reg’in kötü huyu ise, zararsız olmakla birlikte, garip bir şeydi: çocukça hokkabazlık numaralarına olan düşkünlüğü. Richard, Reg’i bir sorunu nedeniyle ilk defa ziyaret ettiği o günü hatırladı. Belli aralıklarla, özellikle yazılacak ödevleri olduğu zaman, lisans öğrencilerini esir alan normal bir endişeye tutulmuştu, fakat o sırada duyguları ona karanlık ve acımasız bir yük gibi görünüyordu. Reg oturmuş, onun içini dökmesini derin bir ilgiyle dinlemiş, sonunda Richard sözlerini bitirince, ciddi bir şekilde düşünmüş, bir müddet çenesini ovuşturmuş ve sonunda öne doğru eğilip onun gözlerinin içine bakmıştı.

“Sanırım senin sorunun burnunda çok fazla sayıda kâğıt tutturucusu olmasından kaynaklanıyor.” demişti.

Richard ona bakakalmıştı.

“Göstermeme izin ver.” demişti Reg, masanın üzerinden eğilip Richard’ın burnundan bir zincir haline getirilmiş on bir adet kâğıt tutturucusu ve kuğu şeklinde küçük bir silgi çıkarmıştı.

“İşte gerçek suçlu” demişti, kuğuyu göstererek. “Bunlar gevrek paketlerinden çıkıyor ve neden oldukları dertlerin haddi hesabı yok. Her neyse, sevgili dostum, seninle bu küçük konuşmayı yapmış olduğumuzdan memnun oldum. Lütfen, yine buna benzer sorunla-

rın olursa, beni rahatsız etmekten hiç çekinme.”

Söylemek gereksizdi, Richard bir daha böyle bir şeye kalkışmamıştı.

Richard, kendi okul döneminden birilerinin olup olmadığını görmek için masayı gözden geçirdi.

Sol tarafta iki iskemle ötede, Richard, İngiliz Edebiyatı Bölümünde öğrenciyken, Bölüm Başkanı olan biri oturuyordu, adam onu tanıdığına dair hiçbir davranışta bulunmamıştı. Bu, şaşılacak bir şey değildi, zira Richard okulda geçirmiş olduğu üç yılını ondan kaçmakta harcamıştı, hatta bunu yapmak için sakal bırakmaya ve başka birisiymiş gibi davranmaya kadar işi vardırırmıştı.

Bu adamın yanında, Richard'ın kim olduğunu öğrenmeyi hiçbir zaman başaramadığı birisi oturuyordu. Aslında adamın kim olduğunu kimse bilmiyordu. Zayıf ve tarla faresine benzeyen biriydi ve çok olağanüstü uzunlukta kemikli bir burnu vardı; adamın burnu gerçekten çok, çok uzun ve kemikliydi. Avustralyalıların 1983'te Amerika Kupası'nı kazanmalarında yardımcı olan, o tartışma yaratmış gemi omurgasına benziyordu. Zamanında bu benzerliğe birçok defalar değinilmişti, şüphesiz bunların hiçbiri onun yüzüne karşı söylenmemişti. Hiç kimse onun yüzüne karşı bir şey söylemiş değildi.

Hiç kimse.

Hiçbir zaman.

Onunla ilk defa karşılaşan bir kimse, adamın burnu yüzünden konuşamayacak kadar şaşkınlığa düşüyor ve mahcuplaşıyordu. Adamı gördüğü ikinci sefer, birinci seferin anısı yüzünden daha da kötüydü ve bu böyle sürüp gitmişti. Aradan yıllar geçmişti, hepsi birden on yedi yıl. Bütün bu zaman boyunca, adam sessizlikle örülmüş bir kozanın içinde yaşamıştı. Yemek salonunda sofraya bakan hizmetlilerin adamın oturduğu yerin iki tarafına ayrı ayrı tuz, biber ve hardal koymaları uzun zamandır âdet haline gelmişti. Zira hiç kimse ondan bir şey geçirmesini isteyemiyordu. Adamın öte yanında oturan birisinden bir şey geçirmesini istemek ise, sadece

kaba bir davranış değil, aynı zamanda araya giren burun yüzünden, tamamıyla imkânsızdı.

Adamla ilgili başka tuhaf bir şey de, düzenli bir şekilde yaptığı ve her akşam tekrarladığı bazı hareketlerdi. Bunlar sırasıyla sol elinin bütün parmaklarını ve sonra sağ elinin tek bir parmağını hafifçe çıtlatmaktan ibaretti. Arada sırada vücudunun başka bir yerine, bir parmağının eklem yerine, bir dirseğine veya bir dizine de hafifçe vurduğu oluyordu. Yemek yemek için bunları yapmayı durdurmak zorunda kalınca, birer birer gözlerini kırıpıştırıyor ve arada sırada başını sallıyordu. Şüphesiz, hiç kimse meraktan yanıp tutuşsa bile, ona bu hareketlerinin nedenini sormaya hiçbir zaman cesaret edememişti.

Richard, bu adamın yanında kimin oturduğunu göremedi.

Diğer yönde, Reg'in ölümcül komşusunun yanında, Yunan ve Roma Edebiyatı Profesörü Watkin oturuyordu. Adam ürkütücü derecede kuru ve tuhaf biriydi. Gözleri, âdeta bir cam küreye benzeyen kalın çerçevesiz gözlüklerin arkasında, kırmızı balıklar gibi bağımsız bir hayat sürüyor gibiydi. Burnu yeteri derecede düzgün ve sıradandı, fakat bunun altında Clint Eastwood'un ki ne benzeyen bir sakalı vardı. Bu gece kiminle konuşacağını seçmek için gözlerini yüzer gibi masanın çevresinde dolaştırıyordu. Avının, misafirlerden biri olan Radyo 3'ün yeni atanmış başkanı olabileceğini düşünmüştü. Adam tam onun karşısında oturuyordu, fakat ne yazık ki, okulun Müzik Yönetmeniyle bir Felsefe Profesörü onu daha önceden ele geçirmişlerdi. Bu ikisi, bezgin adama "Çok fazla Mozart" deyiminin ne anlama geldiğini açıklamakla meşgul idiler. Bu üç kelimenin herhangi bir akla uygun tanımı, doğal olarak iç çelişki taşıyan bir ifade olduğundan, böyle bir deyim yer aldığı herhangi bir cümlede bu yüzden imkânsız olacaktı. Ve bu yüzden herhangi bir program düzenleme stratejisini destekleyen bir kanıtın parçası olarak kullanılmazdı. Zavallı adam daha şimdiden çatal ve bıçağını daha sıkı kavramaya başlamıştı. Gözleri umutsuzca yardım aramak için çevrede dolaşıyordu ve bakışları Watkin'in gözleriyle karşılaşmak hatasında bulundu.

"İyi akşamlar!" dedi Watkin, hoşça gülümseyerek ve çok dostane bir şekilde başıyla selam vererek. Daha sonra camısı bakışlarını önüne yeni gelmiş olan çorba kâsesine çevirdi ve öyle kaldı. Daha sırası gelmemişti. Bırakalım kerata biraz eziyet çeksin. Adama sağlayacağı kurtuluşun en azından yarım düzine radyo konuşması değerinde olmasını istiyordu.

Richard, birdenbire, Watkin'in öte yanında, Reg'in hokkabazlık numarası sırasında duyulan küçük bir kız kıkırdamasına benzer sesin kaynağını keşfetti. O sesi çıkaran kişi, hayret uyandıracak bir şeydi ama küçük bir kızdı. Sekiz yaşlarında, sarı saçlı ve asık suratlı bir kızdı bu. Orada oturmuş, arada sırada hırçınlıkla masanın bacağını tekmeliyordu.

"Bu kim?" diye sordu Richard, Reg'e şaşkınlıkla.

"Kim ne?" diye sordu Reg, Richard'a şaşkınlıkla.

Richard belli etmeden kızın yönünü parmağıyla gösterdi. "Oradaki kız." diye fısıldadı. "Küçük, çok küçük kız. Yeni matematik profesörü mü?"

Reg dönüp kıza baktı. "Biliyor musun?" dedi hayretle. "En ufak bir fikrim bile yok. Hiç böyle bir şey görmemiştim. Ne kadar olağanüstü!"

Sorun, o anda, BBC'den gelen adam tarafından çözüldü. Adam, birdenbire komşularınca alınmış olduğu manevi künden kendini çekip kurtardı ve kıza masayı tekmelemekten vazgeçmesini söyledi. Kız masayı tekmelemekten vazgeçti, fakat daha şiddetli bir şekilde havayı tekmelemeye başladı. Adam kıza kendisini oyalayacak bir şeyler bulmasını söyledi, bunun üzerine, o da, adama bir tekme attı. Bu davranışı kızın kasvetli akşamına kısa ömürlü bir zevk pırıltısı getirse de, bu fazla uzun sürmedi. Kızın babası, masadakilerle insanları orta yerde bırakan bebek bakıcıları hakkındaki duygularını ayrıntılı bir şekilde paylaştı, fakat kimse bu konuyu sürdürebilme gücünü kendisinde bulamadı.

"Buztehide üzerinde bir program dizisi." diye kaldığı yerden sürdürdü Müzik Yönetmeni. "Çok uzun zamandır bekleniyor. Eminim, ilk fırsatta bu duruma bir hal çaresi bulmak niyetindesiniz."

“Oh, ee, evet.” diye yanıtladı kızın babası, çorbasını dökerek. “Ee, yani...o Gluck’la aynı kişi değil, değil mi? Yoksa aynı kişi mi?”

Küçük kız yeniden masanın bacağına tekmeledi. Babası ona sertçe baktı. Kız başını yana eğdi ve ağzıyla ses çıkarmadan ona bir soru sordu.

“Şimdi olmaz.” diye ısrar etti adam, elinden geldiğince sessizce. “O zaman, ne zaman?”

“Daha sonra. Belki. Daha sonra, bakarız.”

Kız asık bir suratla iskemlesinde kamburlaştı. “Sen her zaman daha sonra dersin.” dedi babasına ağızla sessizce.

“Zavallı çocuk” diye mırıldandı Reg. “Bu masada oturanlar arasında içinden onun gibi davranmayan tek bir hoca yoktur. Ah, teşekkür ederim.” Çorbalarının gelmesiyle onun ve Richard’ın dikkati başka yöne çevrildi.

“Öyleyse söyle bana.” dedi Reg, ikisi de çorbalarından iki-üç kaşık aldıktan ve birbirlerinden bağımsız olarak aynı sonuca, yani çorbanın pek bir şeye benzemediği sonucuna vardıktan sonra. “Ne işler yapıyorsun, sevgili dostum. Bilgisayarla ilgili bir şeyler, anladığım kadarıyla ve aynı zamanda müzikle ilgili bir şeyler. Burada öğrenciyken konunun İngiliz Edebiyatı olduğunu sanıyordum; yani sadece boş zamanlarında...” Çorba kaşığının kenarından Richard’ı anlamlı anlamlı süzdü. “Dur bir dakika.” diye daha Richard başlama fırsat bulamadan konuşmayı kesti. “Burada olduğun zaman bilgisayara benzer bir şeyin olduğunu hayal meyal hatırlıyorum galiba. Ne zamandı? 1977’de miydi?”

“1977’de bilgisayar dediğimiz şey aslında bir çeşit elektrikli abaküs idi, fakat...”

“Oh, şimdi, abaküsü küçük görme.” dedi Reg. “Usta ellerde o çok gelişmiş bir hesap aletidir. Bunun yanı sıra, iş görmek için enerjiye gerek duymaz, elinin altında olan herhangi bir malzemedan yapılabilir ve hiçbir zaman önemli bir işin ortasında bozulmaz.”

“O zaman, elektrikli bir abaküs özellikle anlamsız bir şey sayılabilir.”

“Doğru.” diye kabul etti Reg.

“O makinenin yapabileceği her şeyi, ben kendi başıma iki kat daha hızlı ve daha az güçlükle yapabilirdim.” dedi Richard. “Fakat diğer taraftan, makine yavaş ve aptal bir öğrenci rolünü çok iyi oynuyordu.”

Reg ona soru sorar gibi baktı.

“O dediğinin az bulunur şeyler listesinde olduğunu sanmazdın.” dedi. “Burada oturduğum yerden bir düzinesine ekmek topağı fırlatabilirim.”

“Eminim öyledir. Fakat soruna bir de şu açıdan bakın. Herhangi birine herhangi bir şey öğretmeye çalışmanın anlamı aslında nedir?”

Bu soru, masanın yukarisından ve aşağısından mırıltılı bir onaylamanın yükselmesine neden oldu.

Richard devam etti. “Demek istediğim şey şu. Eğer bir şeyi gerçekten anlamak isterseniz, bunun en iyi yolu onu başka birine anlatmaya çalışmaktır. Bu şekilde insan olayı kendi zihninde düzene koymaya mecbur kalıyor. Öğrenciniz ne kadar yavaş ve aptalsa, siz de açıklamayı o kadar daha basit bir şekilde yapmak zorundasınız. Ve bilgisayar programları yazmak aslında budur. Karmaşık bir fikri, aptal bir makinenin bile anlayabileceği küçük adımlar şeklinde düzenledikten sonra, o şey hakkında kendiniz de gerçekten bir şeyler öğreniyorsunuz. Genellikle hoca öğrenciden daha çok şey öğrenir. Bu doğru değil mi?”

“Alnımın ön kısmında bir lobotomi ameliyatı olmaksızın, öğrencilerimden daha az öğrenmek zor bir şey olurdu.” dedi masanın bir yerlerinden gelen alçak sesli bir homurtu.

“Bu yüzden 16K’lık bir bilgisayarda ödevler yazabilmek için günler harcardım, halbuki aynı işi daktiloda yazmak birkaç saatimi alacaktı. Fakat beni büyüleyen şey ne yapmak istediğimi makineye anlatmaya çalışmak işiydi. BASIC dilinde kendi yazım programımı kendi başıma yazdım. Basit bir arama ve yerine koyma işi üç saatimi alıyordu.”

“Hiçbir ödevini bitirebildin mi? Bu konuyu unutmuşum.”

“Tam anlamıyla değil. Ortaya doğru dürüst ödevler çıkmadı, fakat bunun niçin böyle olduğu tam anlamıyla olağanüstü. Örneğin, keşfettim ki...”

Konuşmayı bıraktı, kendi kendine gülmeye başladı.

“Aynı zamanda bir rock grubunda klavye çalıyordum.” diye ekledi. “Bu da derslerim açısından pek yararlı olmadı.”

“Bak şimdi, bunu bilmiyordum işte.” dedi Reg. “Senin geçmişinde benim hayal ettiğimden de daha karanlık şeyler var. Şunu eklemeliyim ki, bu özelliğin çorbada da olduğu söylenebilir.” Çok dikkatli bir şekilde peçeteyle ağzını sildi. “Bir gün gidip mutfak personeliyle konuşmalıyım. Doğru parçaları saklayıp uygun parçaları attıklarından emin olmalıyım. Demek böyle. Bir rock grubu diyor-sun. Vay, vay, vay. Aman tanrım.”

“Evet.” dedi Richard. “Kendimize ‘Oldukça İyi Grup’ diye bir ad takmıştık, fakat aslında öyle değildik. Amacımız erken seksenli yılların Beatles’ı olmaktı, fakat Beatles’ların aldıklarından daha iyi mali ve hukuki tavsiye aldık. Bütün bu tavsiyeler özetle ‘Boş ver’ diyordu, biz de boş verdik. Cambridge’den ayrıldım ve üç yıl aç kaldım.”

“Fakat ben o sıralarda sana rastlamadım mı?” diye sordu Reg. “Ve sen bana durumunun iyi olduğunu söylemedin miydi?”

“Bir sokak çöpçüsü olarak, evet. Fakat sokaklar çok pisti. Bütün meslek hayatımın onlara yetmeyeceğini hissediyordum. Zaten çöpü başka bir çöpçünün bölgesine süpürdüğüm için beni işten attılar.”

Reg başını salladı. “Bu iş, senin için yanlış bir meslekti, bundan eminim. Böyle bir davranışın hızlı bir terfi sağlayacağı pek çok iş var.”

“Birkaçını denedim; hiçbirisi daha gösterişli işler değildi. Ve hiçbirinde uzun zaman tutunamadım, zira her zaman işi doğru dürüst yapamayacak kadar yorgundum. Tavuk kümeslerinin veya dosya dolaplarının üzerinde uyur halde bulundum: işin ne olduğuna göre. Bütün gece bilgisayarın başında ona “Üç Kör Fare” parçasını çalmayı öğretiyordum. Bu, benim için çok önemli bir amaçtı.”

“Eminim, öyleydi.” onayladı Reg. “Teşekkür ederim.” dedi, yarısı içilmemiş çorba tabağını alan yemekhane görevlisine. “Çok teşekkür ederim. Demek ‘Üç Kör Fare’ ha? İyi. İyi. Sonunda başarıya ulaştığına hiç şüphe yok ve bu da şimdiki tanınmış durumuna nasıl geldiğini açıklıyor, öyle değil mi?”

“Aslında hepsi bu kadar değil.”

“Ben de bundan korkuyordum. Keşke onu da birlikte getirseydin. Şu zavallı genç bayanı biraz neşelendirirdi. Şu durumda bizim sıkıcı ve huysuz topluluğumuza katlanmak zorunda. “Üç Kör Fare” melodisinin aniden ortaya çıkması moralinin düzelmesine yardımcı olurdu.” Sağ tarafında oturan iki komşunun üzerinden eğilip iskemlesinde yığılmış oturan kıza baktı.

“Merhaba!” dedi.

Kız adama hayretle baktı ve sonra gözlerini utangaç bir şekilde yere çevirdi ve yeniden bacaklarını sallamaya başladı.

“Sence hangisi daha berbat?” diye sordu Reg. “Çorba mı, yoksa burada bulunanlar mı?”

Kız, küçük ve çekingen bir kahkaha attı, fakat gözlerini yerden kaldırmadı.

“Daha bu aşamada kesin bir karar vermek istememekte haklısın.” diye devam etti Reg. “Ben, kendim bir karara varmadan önce havuçların gelmesini bekliyorum. Onları hafta sonundan beri kaynatıyorlar, fakat korkarım bu yeterli olmayabilir. Havuçlardan daha berbat olabilecek bir şey varsa, o da Watkin’dır. Kendisi aramızda oturan şu komik gözlüklü adam. Benim adım ise Reg. Boş bir anın olursa, buraya gelip bana bir tekme at.”

Kız kıkırdadı ve Watkin’e baktı. Adam ise sertleşti ve bir taraftan da başarısız bir şekilde iyi huylu bir gülümseme sergilemeye çalışıyordu.

“Eh, küçük kız.” dedi ona beceriksizce ve kız onun gözlüklerine kahkahalarla gülmek için kendini güçlkle tutuyordu. Küçük konuşma böylece sona erdi, fakat kız kendine bir arkadaş bulmuştu ve çok az da olsa kendini oyalamaya başlamıştı. Babası ona rahatlamış bir şekilde gülümsedi.

Reg yeniden Richard'a döndü ve o da aniden adama sordu. "Hiç aileniz oldu mu?"

"Ee...hayır." dedi Reg, sakince. "Fakat anlat bana. 'Üç Kör Fare'den sonra ne oldu?"

"Uzun bir hikâyeyi kısa keseyim, Reg, sonunda WayForward Teknoloji'de çalışmaya başladım."

"Ah, evet, şu tanınmış Bay Way. Anlat bana, nasıl bir adam?"

Richard, her zaman bu sorudan az da olsa rahatsızlık duymuştu, bunun nedeni belki bu sorunun ona çok sık sorulmasıydı.

"Basında yazılanlardan hem daha iyi, hem de daha kötü. Aslında onu oldukça seviyorum. Tutkuları olan bütün insanlar gibi bazen katlanılması zor oluyor, fakat onu şirketin en eski günlerinden beri, beş parasız olduğumuz zamandan beri tanıyorum. Fena adam değildir. Sadece ona telefon numaranızı vermeseniz iyi olur, yani eğer çok büyük çapta bir kayıt alma cihazınız yoksa."

"Niçin?"

"O ancak konuşurken düşünen adamlardan biridir. Aklına bir şey geldiği zaman onu dinleyecek herhangi birine onları söylemek zorundadır. Şimdi, eğer kimseyi bulamazsa, ki durum gitgide bu hale geliyor, o zaman insanların kayıt cihazları da onun için aynı işe yarıyor. Tek yaptığı telefon edip makinelerle konuşmak. Bu işle uğraşan bir sekreteri var. Sekreterin tek işi, onun telefon edebileceği kişilerden telesekreter kasetlerini toplamak, onları kâğıda geçirmek, düzenlemek ve ertesi gün edit edilmiş bir şekilde mavi bir dosya içinde ona vermek."

"Demek mavi bir dosya, öyle mi?"

"Bana niye daha basit bir şekilde bir ses kayıt etme makinesi kullanmadığını sormayın." dedi Richard, bir omuz silkmesiyle.

Reg bunu düşündü. "Sanırım, bir ses kayıt etme makinesi kullanmamasının nedeni, kendi kendisine konuşmayı sevmemesinden." diye yanıtladı. "Burada bir mantık var, yani bir ölçüde."

Önüne yeni gelmiş olan biberli domuzdan bir lokma aldı ve bir an için çatal ve bıçağını bırakarak ağzındakini çiğnedi.

“Öyleyse” dedi sonunda. “Bütün bunların içinde genç Macduff’un rolü ne?”

“Şöyle, Gordon bana Apple Macintosh için büyük çapta bir program yazma işi verdi. Mali tablo, hesaplar, buna benzer şeyler, güçlü, kullanışı kolay ve bol grafikli. Ona programın içinde tam olarak ne olmasını istediğini sordum, o da bana, ‘Her şey olsun. O makine için şarkı söyleyen, dans eden, en mükemmel iş dünyası programını istiyorum.’ dedi. Ben de oldukça tuhaf bir zihin yapısına sahip olduğumdan, onun sözlerini harfi harfine anladım.

“Bir sayısal dizini istediğimiz herhangi bir şekilde kullanabiliriz. Onu bir harita çıkarmakta veya bir dinamik işlemi ayarlamakta kullanabilirsiniz; yani bunun gibi şeylerde. Ve herhangi bir şirketin finans hesabı eninde sonunda sadece sayısal bir dizindir. Böylece oturdum ve bu sayıları alıp onları istediğiniz şekle sokacağınız bir program yazdım. Eğer sadece çubuklu bir grafik istiyorsanız, onları çubuklu bir grafik yapacak, eğer pasta şeklinde veya dağınık noktalar şeklinde bir grafik istiyorsanız, öyle gösterecek bir program. Eğer pasta grafiğindeki rakamların aslında temsil ettiği şeylerden dikkati uzaklaştırmak amacıyla, pasta grafiğinden dansöz kızların çıkmasını istiyorsanız, bunu da yapacak bir program. Rakamlarınızı bir martı sürüsüne döndürebilirsiniz ve kuşların uçarken çizdikleri şekil ve her martının kanadını çırpma şekli şirketinizdeki her bir bölümünün başarısı gösterecektir. Gerçek bir ANLAM taşıyan hareketli şirket logoları yaratmak için çok faydalı bir şey.

“Fakat bu işin en komik tarafı, eğer şirket hesaplarının bir müzik parçasına dönüşmesini istiyorsanız, bunu da yapabilecek bir program olmasıydı. Bunun saçma bir fikir olduğunu düşünüyordum. Ama iş dünyası bunun için çıldırdı.”

Reg, ciddi bir bakışla elinde tuttuğu çatalında dengelenen bir havuç parçasının üzerinden onu süzdü, fakat sözünü kesmedi.

“Herhangi bir müzik parçası bir sayısal seriye veya dizine çevrilebilir.” diye sürdürdü Richard coşarak. “Notaların perdeleri, nota-

ların uzunlukları, perdelerin dizinleri ve uzunlukları sayılarla ifade edilebilir.”

“Yani, nağmeleri demek istiyorsun.” dedi Reg. Havuç aynı yerde duruyordu.

Richard gülümsedi.

“Nağmeler bunun için iyi bir kelime olabilir. Bunu aklımda tutmalıyım.”

“Bu, daha akıcı konuşmana yardımcı olabilir.” Reg, havucun tadına bakmadan onu tabağına geri koydu. “O zaman bu program iyi iş gördü, öyle mi?” diye sordu.

“İngiltere’de o kadar iyi iş yapmadı. Buradaki şirketlerinin çoğunun yıllık hesaplarından Saul operasındaki Cenaze Marşı’na benzer sesler çıktı, fakat Japonya’da su gibi sattı. İyi bir şekilde başlayan, fakat eğer eleştirmeye kalkacaksanız sonunda biraz gürültülü ve cırlak olmaya meyleden, birçok neşeli şirket marşının yaratılmasına neden oldu. Amerika Birleşik Devletlerinde ise şahane satış yaptı, bu da ticari açıdan en önemli noktaydı. Şu anda beni asıl ilgilendiren şey ise, hesapları bu işin dışında tutarsak ne olacağı fikri. Bir kırlangıcın kanatlarının vurmasını temsil eden sayıları doğrudan doğruya müziğe çevirmek. Acaba nasıl bir ses duyulabilir? Gordon’a göre, duyulacak ses para sesi olmayacak.”

“Hayret verici!” dedi Reg. “Tamamıyla hayret verici!” Sonunda havucu ağzına attı. Döndü ve yeni kız arkadaşıyla konuşmak için eğildi.

“Watkin kaybediyor.” diye kararını söyledi. “Havuçlar en berbat şey olmada yeni rekoru kazandı. Üzgünüm, Watkin, ne kadar felaket birisi olsan da, korkarım havuçlar dünya birincisi.”

Kız, bu sefer daha rahat bir şekilde kıkırdadı ve adama gülümsedi. Watkin olup biteni sakın bir şekilde karşılamaya çalışıyordu, fakat Reg’in üzerinde yüzen gözlerinden, bozum olmaktan çok başkalarını bozum etmeye alışık biri olduğu anlaşıyordu.

“Lütfen, baba, şimdi olabilir mi?” Kız, az daha olsa, yeni kazanılmış güven duygusuyla, sesli konuşmaya başlamıştı.

“Daha sonra.” diye ısrar etti babası.

“Daha sonra oldu artık. Saatime baktım.”

“İyi ama...” Adam tereddüt etti ve sonra ne diyeceğini bilemedi.

“Biz Yunanistan’a gittik.” diye ilan etti kız, zayıf, fakat huşu dolu bir sesle.

“Sahiden gittiniz mi?” dedi Watkin, hafif bir baş sallamasıyla. “Bak sen! Özel bir yere mi yoksa, sadece genel olarak Yunanistan’a mı?”

“Patmos” dedi kız, kararlı bir şekilde. “Güzel bir yerdi. Patmos’un dünyanın en güzel yeri olduğunu düşünüyorum. Sadece feribot geleceğim dediği halde gelmedi. Hiçbir zaman gelmedi. Saatime baktı. Uçağımızı kaçırdık, ama bunu aldırmadım.”

“Ah, Patmos, anladım.” dedi Watkin. Duyduklarının açıkça ilgisini çekmiş olduğu anlaşılıyordu. “Şunu anlamalısın ki genç bayan, Yunanlılar, Klasik Dönem kültüründe üstünlük sağlamakla yetinmeyip, aynı zamanda bu yüzyılın en büyük *-bazılarına göre ise başka eşi olmayan-* hayal ürünü eserini de ortaya koymuşlardır. Şüphesiz, Yunan feribot tarifelerinden bahsediyorum. En üst düzeyde bir hayal ürünü. Ege Denizi’nde yolculuk etmiş herhangi biri bunu doğrulayacaktır. Hmmm, evet. Bence bu doğru.”

Kız ona kaşlarını çatı. “Bir çömlek buldum.” dedi.

Babası aceleyle onun sözünü kesti. “Önemsiz bir şey olmalı. Nasıl olduğunu bilirsiniz. Yunanistan’a ilk defa giden herkes bir çömlek bulduğunu sanır, öyle değil mi? Ha, Ha.”

Herkes başıyla onayladı. Bu doğrudu. Can sıkıcı, ama doğru.

“Onu limanda buldum.” dedi kız. “Suyun içinde. O tanrının belası feribotu beklerken.”

“Sarah! Sana daha önce de söylemiştim...”

“Bunlar senin kendi sözlerin. Daha kötüler de var. Öyle şeyler söyledin ki, o kelimeleri bildiğini sanmazdım. Her neyse, eğer buradaki insanlar bu kadar çok akıllı iseler, o zaman biri bana bunun gerçekten eski Yunan çömleği olup olmadığını söyleyebilir, diye

düşündüm. Onun ÇOK eski olduğunu sanıyorum. Baba, onların görmesine izin verir misin?"

Kızın babası çaresiz bir şekilde omuzlarını silkti ve iskemlesinin altında bir şeyler aramaya başladı.

"Genç bayan!" dedi Watkin, kıza. "İncil'in Patmos'da yazılmış olduğunu biliyor musun? Gerçekten öyle. Senin de bildiğin gibi, Aziz Yuhanna tarafından. Bana kalırsa, feribot beklerken yazılmış olduğuna dair çok açık işaretler var. Oh. Evet, benim düşüncem bu. Başlangıcında, zaman öldürdüğün ve canının sıkıldığı sıralarda seni saran bir çeşit düş kurma, bazı şeyleri hayal etme görülüyor, öyle değil mi? Ve yavaş yavaş umutsuz halüsinasyonların zirvesine doğru bir gelişme var. Bunu çok anlamlı buluyorum. Belki bunun üzerinde bir ödev yapmalısın." Kıza doğru başını salladı.

Kız, sanki adam çıldırmış gibi ona baktı.

"İşte, burada!" dedi babası, elindeki şeyi küt diye masaya koyarak. "Gördüğünüz gibi, sadece bir çömlek. Kızım altı yaşındadır." zoraki bir gülümsemeyle ekledi. "Öyle değil mi, hayatım?"

"Yedi" dedi Sarah.

Çömlek oldukça küçüktü, 12,5 cm yüksekliğindeydi ve en geniş yeri 10 cm kadardı. Vücudu hemen hemen küreseldi, 2,5 cm yüksekliğinde çok dar bir boynu vardı. Çömleğin boynu ve yarısı taşlaşmış toprakla örtülmüştü, fakat görünebilen yerlerinden kırmızı topraktan yapılmış kaba bir eser olduğu anlaşılıyordu.

Sarah onu aldı ve sağ tarafında oturan öğretim görevlisinin eline tutuşturdu.

"Sen akıllı birine benziyorsun." dedi. "Bana ne düşündüğünü söyle."

Öğretim görevlisi onu aldı ve hafifçe kibirli bir eda ile onu elinde çevirdi. "Eminim ki eğer dibindeki çamuru kazırsanız." dedi şakacı bir şekilde. "Belki de 'Made in Birmingham' diye bir yazı çıkabilir."

"O kadar eski, ha?" dedi Sarah'ın babası, zoraki bir gülüşle. "Uzun zamandır orada bir şey yapıldığı yok."

“Zaten” dedi öğretim görevlisi. “Benim konum değil, ben bir moleküler biyologum. Başka bakmak isteyen kimse var mı?”

Bu soru coşkulu çığlıklarla karşılanmadı, fakat yine de çömlek masanın çevresinde gelişi güzel bir şekilde elden ele geçti. Çömleğe, neceftaşlarının altından açılan gözlerle bakıldı, boynuzdan çerçeveler tarafından dikkatle incelendi, yarımay şeklindeki gözlüklerle dik dik bakıldı ve gözlüğünü öteki ceketinde unutan ve şu anda onun temizleyiciye gitmiş olmasından endişe duyan biri tarafından şaşkınlıkla bakışlarla süzüldü. Hiç kimse onun ne kadar eski olduğunu bilmiyor veya öğrenmekle çok fazla ilgili görünmüyordu. Küçük kızın yüzü yeniden üzgün bir hal olmaya başlamıştı.

“Hepsi ekşi surat bunların.” dedi Reg, Richard’a. Yeniden gümüş tuzluğu eline aldı ve onu havaya kaldırdı.

“Genç bayan!” dedi, onunla konuşmak için öne doğru uzanarak.

“Oh, yine mi, seni sersem bunak.” diye mırıldandı yaşlı arkeolog Cawley. İskemlesinden arkaya dayanıp elleriyle kulaklarını örttü.

“Genç bayan!” diye tekrarladı Reg. “Bakın bu basit bir gümüş tuzluk. Bakın bu basit bir şapka.”

“Şapkan yok senin.” dedi kız, somurtarak,

“Oh!” dedi Reg. “Bir dakika lütfen.” Gidip kırmızı yünlü şapkasını getirdi.

“Bakın.” dedi yeniden, “Bu basit bir gümüş tuzluk. Bakın bu basit bir yünlü şapka. Tuzluğu şapkanın içine koyuyorum, işte böyle, sonra şapkayı size geçiriyorum. Numaranın bundan sonraki kısmı, sevgili bayan...size kalmış.”

Reg şapkayı aradaki iki komşunun, Cawley ve Watkin’in üzerinden uzatarak ona verdi. Kız şapkayı aldı ve içine baktı.

“Nereye gitti?” diye sordu, şapkaya bakarak.

“Nereye koydunuzsa, orada.” dedi Reg.

“Oh!” dedi Sarah. “Anladım. Eh...pek o kadar iyi değildi.”

Reg omuz silkti. “Alçakgönüllü bir numara, fakat benim

hoşuma gidiyor.” dedi ve Richard’a geri döndü. “Ne hakkında konuşuyorduk?”

Richard ona biraz şaşkınlıkla baktı. Profesörün her zaman aniden gelen ve yönü belli olmayan ruhsal değişiklere eğilimi olduğunu biliyordu, fakat bir an içinde adamın bütün içten davranışı ortadan kaybolmuş gibiydi. Şu anda adamın yüzünde çok dalgın bir ifade vardı. Richard bu ifadeyi daha önce bu akşam onun kapısına, görünüşe göre tamamıyla beklenmeden geldiği zaman görmüştü. Reg, Richard’ın bir şeylerden rahatsız olduğunu anladı ve yüzüne çabucak bir tebessüm yerleştirdi.

“Benim sevgili dostum!” dedi adam. “Benim sevgili dostum! Benim çok sevgili dostum! Ben ne diyordum?”

“Ee, ‘Benim sevgili dostum’ diyordunuz.”

“Evet, fakat eminim bu başka bir şeyin prelüdüydü. Senin ne kadar hoş bir insan olduğunun teması üzerinde kısa bir ‘toccata’ gibi bir şey. Şu anda unutmuş olduğum konuşmamın ana konusuna sadece bir giriş. Ne söylemek üzere olduğum hakkında bir fikrin yok, öyle değil mi?”

“Yok.”

“Oh. Her neyse, bundan memnun olmalıyım. Eğer herkes ne söyleyeceğimi tam olarak bilseydi, o zaman benim onu söylememin gereği kalmazdı, kalır mıydı? Şimdi bakalım, genç misafirimizin çömlek işi nasıl gidiyor?”

Çömlek bu sırada Watkin’e ulaşmıştı. Adam kendisinin eski devirde yaşayanların içinden içmek için neler yapmış oldukları üzerinde değil de, sadece bunun sonucunda neler yazmış olduklarını konusunda uzman olduğunu söyledi. Masada bulunan herkesin Cawley’in bu konudaki bilgi ve tecrübesi önünde eğilmesi gerekir, dedi ve çömleği adama vermeye kalkıştı.

“Dedim ki.” diye tekrarladi. “Senin bu konudaki bilgi ve tecrübenin önünde eğilmeliyiz. Oh, Tanrı aşkına, ellerini kulaklarından çek ve şu şeye bir bak.”

Yumuşak bir şekilde, fakat kararlılıkla Cawley’in sağ elini kula-

ğından indirdi, ona durumu bir kere daha açıkladı ve çömleği eline verdi. Cawley onu üstünkörü, fakat açıkça uzman bir şekilde gözden geçirdi.

“Evet.” dedi adam. “Aşağı yukarı iki yüzyıllık, sanırım. Çok kaba. Türünün çok kaba bir örneği. Hiçbir değeri olmadığına şüphe yok!” Kesin bir ifadeyle çömleği masanın üzerine koydu ve şarkıcıların eskiden kalma balkonuna gözlerini dikti. Burası bir nedenden dolayı onu öfkelendirmişe benziyordu.

Bu sözlerin Sarah üzerindeki etkisi hemen görüldü. O zamana kadar oldukça cesaretini kaybetmişti, son durum iyice moralini bozdu. Dudağını ısırды ve sırtını iskemlesine yasladı, kız bir kere daha kendini bu yerde uygunsuz ve çocukça hissediyordu. Babası ona doğru yaramazlık yapmaması için bir uyarı bakışı yolladı ve onun için yeniden özür diledi.

“Buxtehude” diye aceleyle konuştu adam. “Evet, şu bizim Buxtehude. Bu konuda ne yapabileceğimize bir bakacağız. Söyleyin bana...”

“Genç bayan!” diyen birisi onun sözünü kesti, ses şaşkınlıktan kısılmıştı. “Siz açıkça çok büyük güçleri olan bir sihirbaz ve büyücüsünüz!”

Bütün gözler Reg’e, o yaşlı gösteriş budalasına çevrildi. Çömleği yakalamış ve gözlerini çılgınca ona dikmişti. Sonra bakışlarını yavaş yavaş küçük kıza çevirdi, sanki ilk defa korkulacak bir hasmın gücünü ölçmeye çalışıyordu.

“Sizin önünüzde eğiliyorum.” diye fısıldadı. “Sizin kadar güçlü birisinin huzurunda konuşamayacak kadar değersiz birisi olmama rağmen, hokkabazlık sanatının şimdiye kadar görmek mutluluğuna eriştiğim en büyük başarısı için sizi kutlamama izin verin.”

Sarah ona büyüyen gözlerle bakakaldı.

“Bu insanlara ne yapmış olduğunuzu gösterebilir miyim?” diye hevesle sordu adam.

Kız, çok hafif bir şekilde başıyla onayladı ve adam bir zamanlar çok değerli olan, fakat şimdi kıymetten düşen çömleği sert bir şekilde

de masanın üzerine vurdu.

Çömlek birbirine eşit olmayan iki parçaya ayrıldı, üzerine sıvanmış olan pişmiş toprak sivri uçlu parçalar şeklinde masanın üstüne döküldü. Çömleğin yarısı yere yıkıldı, diğer kısmı ayakta kaldı.

Çömleğin geride kalan kısmında sıkışmış olarak duran, lekelenmiş, cilası gitmiş, fakat açıkça tanınabilen gümüş kolejlük tuzluğunu gören Sarah'ın gözleri yuvalarından fırladı.

“Seni yaşlı bunak.” diye homurdandı Cawley.

Bu ucuz salon numarasının herkes tarafından kötülenmesi ve mahkûm edilmesi sona erdikten sonra, söylenen şeylerin hiçbirisi Sarah'ın gözlerindeki huşuyu azaltamamıştı. Reg, Richard'a döndü ve öylesine sordu:

“Buradayken arkadaşın olan o kişi kimdi, onu hiç görüyor musun? Tuhaf bir Doğu Avrupalı adı olan delikanlı. Svlad bir şeydi. Svlad Cjelli. Adamı hatırladın mı?”

“Svld mı?” dedi Richard. “Oh, Dirk demek istiyorsunuz. Dirk Cjelli. Hayır. Daha sonra birbirimizi kaybettik. Ona birkaç kere sokakta rastladım, hepsi o kadar. Sanırım adını zaman zaman değiştiriyor. Niçin sordunuz?”

V

Elektronik Keşif, yüksek ve kayalık o tepede sakin ve sızlanmadan duran atının üstünde oturmaya devam ediyordu. Kaba dokunmuş keşif başlığının altından aralarında bir sorun olan vadiye gözünü bile kırpmadan dikkatle bakıyordu. Bu sorun, Keşif için yeni ve korkunç bir sorundu, zira bu sorunun adı “kuşku”ydı.

Keşif, bu sorunu çok uzun süre yaşamadı, fakat etkili olduğu sürece, bu duygu varlığının en derin köklerini kemirdi.

Gün, sıcak bir gündü. Güneş, boş ve bulanık bir gökyüzünde dikilmiş duruyor, gri renkli kayalıkları ve bodur kavruk otları yakıp kavuruyordu. Kımıldayan hiçbir şey yoktu, hatta keşif bile hareketsizdi. Fakat garip düşünceler keşifin beyninde uçuşup duruyordu. Bu durum, bir bilgi, eğer alıcı kanalından geçerken yanlış yere yolanırsa, ara sıra başına gelen bir şeydi.

Fakat sonra Keşif inanmaya başladı, ilk başta kesintili ve terdirgin bir şekilde, fakat sonra büyük yakıcı bir beyaz alev gibi bir inançla inanmaya başladı. Bu inanç daha önce bütün inandıklarını, vadinin pembe olduğunu söyleyen o aptal düşünce de dahil olmak üzere, ortadan sildi. Artık vadinin aşağılarında bir yerlerde, durduğu yerden bir mil kadar ileride, kısa bir zaman sonra, garip ve uzak bir dünyaya esrarlı bir kapının açılacağına inanıyordu. Bu kapıdan geçmesi mümkün olabilecekti. Hayret uyandırıcı bir fikir.

Başka hayret uyandırıcı bir şey de, ilk defa tamamıyla haklı olmasıydı.

At bir şeylerin olacağını hissetti.

Kulaklarını dikti ve yavaşça kafasını salladı. Aynı taş yığınlarına bu kadar uzun süre bakmak yüzünden kendinden geçmeye başlamıştı ve neredeyse onların pembe olduğuna inanmak üzereydi. Kafasını biraz daha sertçe salladı.

Dizginlere hafifçe bir asılış ve Keşişin topuklarının bir dürtüşüyle harekete geçtiler. Kayalık inişte dikkatle ilerliyorlardı. Yol almak güçtü. Bastıkları yerin büyük kısmı sallantılı tortul kütlelerdi. Bunlar kahverengi ve gri renkteydi ve arada sırada kahverengi ve yeşil bir bitki onlara tutunup tehlike içinde bir yaşam sürdürmeye çalışıyordu. Keşiş bütün bunları mahcubiyet duymadan fark etti. Pembe vadiler, hünsa masalar, bütün bunlar gerçek aydınlanma yolunda geçmek zorunda kaldığı doğal aşamalardı.

Güneş çok yakıcıydı. Keşiş yüzünden teri ve tozu sildi ve atın boynuna yaslanarak durdu. Sıcaklığın parıltılı bulanıklığı arasından vadinin tabanında duran büyük bir kaya parçasına dikkatle baktı. Keşiş kapının orada, o kayanın arkasında ortaya çıkacağını sanıyordu veya daha doğrusu varlığının son noktasına kadar tutkuyla buna inanıyordu. Daha dikkatle bakmaya çalıştı, fakat görününün ayrıntıları yükselen sıcak hava yüzünden kafa karıştıracak bir şekilde dalgalanıyordu.

Tam eyerine yerleşmiş ve atını topuklamaya hazırlanırken, birdenbire oldukça tuhaf bir şey gözüne çarptı.

Yakınlardaki yassı bir kayanın üzerinde, aslında kaya o kadar yakın bir mesafedeydi ki onu daha önce fark etmemiş olmasına şaşırdı, büyük bir resim vardı. Resim kabaca çizilmişti, fakat çizgilerde belli bir ustalık vardı, çok eski görünüyordu, muhtemelen çok, çok eski. Resmin rengi solmuş, bazı yerleri dökülmüş ve lekelenmişti ve konusunun ne olduğu kesin bir şekilde anlamak zor gözüküyordu. Keşiş, resme daha çok yaklaştı. Bu, bir ilkel avlanma sahnesine benziyordu.

Mor renkli, çok bacaklı yaratıklar açıkça avcıydılar. Bunlar uzun mızraklar taşıyorlardı ve daha önce av sırasında yaralanmış

olduğu görülen uzun boynuzlu ve derisi zırlı bir yaratığın peşindeydiler. Renkler o kadar solmuştu ki neredeyse tamamen silinmiş gibiydi. Aslında açıkça görülen tek şey avcılarının beyaz dişleriydi. Bunların beyazlığı binlerce yıl geçmesine rağmen parlaklıklarını korumuştur. Aslında bu durumdan Keşişin dişleri bile mahçup oldu, halbuki onları daha bu sabah temizlemişti.

Keşiş buna benzer resimleri daha önce görmüştü, fakat sadece sinemada veya televizyonda. Gerçek hayatta görmemişti. Bunlar genellikle dış etkilerden korunmuş oldukları mağaralarda ortaya çıkarılmıştı, aksi halde uzun müddet dayanmaları mümkün değildi.

Keşiş, kaya duvarının yakın çevresini daha dikkatli bir şekilde inceledi, burasının tam anlamıyla bir mağara olmasa bile, üstün sarkan büyük bir kaya tarafından korunduğunu ve rüzgârla yağmura karşı barınaklı bir yer olduğu anladı. Yine de, resmin bu kadar uzun süre dayanması tuhaftı. Daha tuhaf olan şey de, bu kadar uzun bir müddet içinde keşfedilmemiş olmasıydı. Bu çeşit mağara resimleri tanınmış ve herkesçe bilinen şeylerdi, fakat bu resmi daha önce görmemişti.

Belki yapmış olduğu şey dramatik ve tarihi bir buluştu. Belki şehre döner ve bu buluşunu başkalarına bildirecek olursa, yeniden onların arasına kabul edilebilir, kendisine yeni bir ana kumanda takılabilir ve inanmasına izin verilebilirdi; inanmak, neye inanmak? Durdu, gözlerini kırıştırdı ve kısa süreli bir sistem hatasından kurtulmak için başını salladı.

Kısa zamanda kendisini toparladı.

O bir kapıya inanıyordu. O kapıyı bulmalıydı. Kapı şeyin yoluydu, şeyin...

Kapı Yoldu.

Güzel.

Büyük harf kullanmak, her zaman uygun bir yanıtınız olmayan şeyleri en iyi çözümlemenin yoluydu.

Sertçe atının başına asıldı ve onu ileriye ve aşağıya doğru gitmesi için zorladı. Birkaç dakika süren güç manevralardan sonra,

vaadinin tabanına ulaştılar. Kahverengi kavruk toprağın üzerine oturmuş ince toz tabakasının aslında çok soluk kahverengimsi pembe bir renk olduğunu keşfedince bir an şaşırdı. Yağmurlar geldiği zaman vadiden akan ırmaktan, sıcak mevsimde geride kalmış uyuşuk akan çamurun iki yanında bu renk özellikle belirgindi. Attan aşağıya indi, eğilip pembe tozu elledi ve parmaklarından yere akıttı. Çok ince, yumuşak bir tozdu ve cildine sürdüğü zaman hoş bir etki bırakıyordu. Hemen hemen cildiyle aynı renkteydi, belki biraz daha soluk.

At ona bakıyordu. Belki biraz geç olsa da, atın çok susamış olması gerektiğini kavradı. Kendisi de çok susamıştı, fakat bunu düşünmemeye çalışıyordu. Eğerindeki su matarasını çözdü. Matara acınacak kadar hafifti. Kapağını döndürüp tek bir yudum aldı. Sonra çukurlaştırmış olduğu avucuna biraz su döktü ve onu ata uzattı. O da açgözlülükle bu bir avuç suyu şapırdatarak içti.

At yeniden ona baktı. Keşiş üzüntüyle başını salladı, yeniden mataranın ağzını kapadı ve onu yerine koydu. Gerçek ve mantıksal bilgiyi sakladığı zihninin o küçük kısmında, ne suyun ne de su olmadan kendilerinin, fazla dayanamayacağını biliyordu. Onu ayakta tutan tek şey İnancıydı, şu sırada Kapiya olan İnanıcı.

Kaba dokunmuş keşiş giysisinin üzerinden pembe tozu silkti ve sonra sadece yüz metre ötedeki kayalığa durup baktı. Hafif ve zayıf bir titreyiş geçirdi. Zihninin büyük bir kısmının, kayaların arkasında bir Kapı olacağına ve Kapının aradığı Yol olacağına olan sonsuz ve sarsılmaz İnanıcı sağlamdı. Yine de, su mataraları konusuna anlayan zihninin o küçük küçük kısmı, daha önce uğramış olduğu hayal kırıklıklarını hatırlıyor ve çok küçük, fakat kulak tırmalayıcı bir uyarı sesi çıkarıyordu.

Eğer gidip Kapiyı görmemeyi tercih ederse, ona sonsuza kadar inanabilirdi. Bu inanç onun hayatının pusulası olacaktı. (Kalan çok az ömrün boyunca, dedi, su matarası konusunu bilen zihninin o kısmı)

Eğer diğer taraftan Kapiya saygılarını sunmaya giderse ve onu

orada bulamazsa...o zaman ne olacaktı?

At sabırsızlıkla kişnedi.

Bu sorunun yanıtı çok basitti. Bu sorunla ilgilenmek için gerekli devreleri vardı, aslında varlığının nedeni de buydu. Gerçekler ne olursa olsun ona inanmaya devam edecekti. İnancın anlamı bu değil miydi?

O Kapı orada olmaya devam edecekti, kapı orada olmasa bile.

Kendini toparladı. O Kapı orada olacaktı ve şimdi ona gitmeliydi, çünkü Kapı Yoldu.

Atına yeniden binmek yerine, onu dizginlerinden tutup yürüdü. O Yol kısa bir mesafedeydi ve Kapının önüne alçakgönüllülükle çıkmalıydı.

Cesur ve dimdik, bir törendeymiş gibi yavaşça yürüdü. Kayalığa yaklaştı. Kayalığa vardı. Köşeyi döndü. Baktı.

Kapı oradaydı.

Atın bu işe şaşırıldığını söylemek gerek.

Keşiş huşu ve şaşkınlık içinde dizlerinin üzerine çöktü. Hep başına gelmesi âdet olan hayal kırıklığına karşı kendisini o derece hazırlamıştı ki, bunu hiçbir zaman kabul etmese bile, bu durum karşısında tamamıyla hazırlıksızdı. Sistem hatası içine düşmüş olarak Kapıya gözlerini dikti.

Bu, daha önce hiç görmediği cinsten bir kapıydı. Bildiği bütün kapılar arkalarında saklanan video kayıt cihazları, bulaşık makineleri ve bütün bunlara inanmak için ihtiyaç duyulan pahalı Elektronik Keşişler yüzünden büyük ve çelik destekli kapılardı. Bu kapı ise, basit tahtadan yapılmış, küçük ve hemen hemen kendi boyunda bir kapıydı. Keşiş ölçülerine uygun, beyaz boyalı, ortasına doğru hafifçe içine çökmüş pirinç bir tokmağı olan bir kapı. Kapı, geldiği yer ve amacı konusunda hiçbir açıklama olmaksızın kayanın yüzüne yerleştirilmişti.

Zavallı şaşkın Keşiş, nasıl cesaret ettiği anlayamadan, zorlukla ayağa kalktı ve atını arkasında çekip götürerek çekingen bir şekilde kapıya doğru yürüdü. Yaklaştı ve ona dokundu. Alarm çalmayınca,

o kadar şaşırdı ki, geriye zıpladı. Ona yeniden, bu sefer daha cesur bir şekilde, dokundu.

Elini yavaşça kapının tokmağı üzerine koydu. Yeniden alarm çalmadı. Emin olmak için bekledi ve sonra tokmağı çok, çok yavaş bir şekilde döndürdü. Bir mekanizmanın serbest kaldığını hissetti. Nefesini tuttu. Bir şey olmadı. Kapıyı kendine doğru çekti, kapı kolayca açıldı. İçeriye baktı, fakat dışarıdaki çöl güneşinin yanında, içerisi o kadar karanlıktı ki, hiçbir şey göremedi. Sonunda, neredeyse meraktan ölecek bir halde, atını da kendi peşinden çekerek içeriye girdi.

Birkaç dakika sonra, bir sonraki kayalığın arkasında gözden uzakta oturmakta olan bir şekil yüzüne toz sürme işini bitirdi, ayağa kalktı, gerindi ve üstünü başını silkeleyerek kapıya doğru yöneldi.

VI

“Kubla Han, buyurdu yapıla,
Görkemli bir zevk kubbesi, Xanadu’da.”

Şiiri okuyan kişi, açıkça, bir şiirin ciddiliğinin veya öneminin en iyi abartılı bir sesle okunduğu zaman ortaya çıkacağını sanan o düşünce okuluna mensuptu. Kelimeleri o kadar yüksekte okuyor ve onların üzerlerine o kadar çok abanıyordu ki, kelimeler sanki başlarını eğip saklanacak bir yer arıyordu.

“Alph’ın, o kutsal ırmağın,
Uçsuz bucaksız mağaralardan geçerek
Gün görmeyen bir denize aktığı yerde.”

Richard iskemlesinde geriye yaslandı. Bu kelimeler ona çok tanıdık geliyor... St. Cedd Koleji’nin İngiliz Edebiyatı Bölümünden mezun olmuş birine başka türlü gelmesi imkânsızdı zaten; zihninde bir rahatsızlık meydana getirmiyordu.

Cambridge Üniversitesi, şairin bazı belli sakinleştirici kimyasal maddelere çok iyi bilinen eğilimine ve en önemli eseri olan bu şiiri bunların etkisi altında rüyasında yazmış olmasına rağmen, Coleridge ile olan ilişkisine çok önem verirdi.

Eserin elyazması okul kütüphanesinde bir kasada saklanıyor

ve şiir düzenli olarak verilen Coleridge Yemeği'nde bu metinden okunuyordu.

“İki kere beş millik verimli toprak
Duvarlar ve kulelerle sarıldı;
Bahçeler vardı, dereleri parlak,
Çiçeklenmiş birçok günlük ağacı;
Güneşli çayırları kucaklayan,
Dağlar kadar yaşlı ormanlar vardı.”

Richard, bu okumanın ne kadar sürdüğünü merak etti. Eski Bölüm Başkanına yanlamasına bir bakış attı ve adamın okurken duruşundaki azimkârlık onu tedirgin etti. Monoton ses ilk başta onu rahatsız etmişti, fakat bir müddet sonra ses onu yatıştırmaya başladı. Gözleri, artık daha sönük yanan ve yemek artıkları üzerine yol yol olmuş bir ışık saçan bir mumun kenarından akan damlalara dalıp gitti.

“Fakat oh! o derin ve hülyalı uçurum
Yeşil dağdan sedir ormanına inen,
Vahşi bir yer! her zaman kutsal ve büyü, lü,
Bir kadın hayaletinin dolaşıp durduğu
Soluk ay ışığında, sevgilisi şeytanı çağırın.”

Yemek sırasında içmiş olduğu az miktardaki kırmızı şarap sı-cak bir şekilde damarlarında dolaşıyordu. Kısa bir zaman sonra, zihni dağılmaya başladı, Reg'in daha önce yemek sırasında sormuş olduğu sorunun etkisi altında da kalarak eski arkadaşının (*bura-da arkadaş kelimesi uygun muydu*) başına daha sonra neler gelmiş olduğunu merak etti. Adam, tek bir hayat yaşamaktan ziyade bir dizi olağanüstü olaya imzasını atmışa benziyordu. Onun gibi biri-siyle gerçekten arkadaş olması, Süveyş krizinin bir çörek yüzünden çıkması gibi birbiriyle uyuşmayan kavramların bir araya gelmesine benzediğinden, imkânsız bir şey gibi görünüyordu.

Svlad Cjelli. Daha ziyade Dirk diye tanınıyordu. Buradaki tanınma iyi anlamda değildi, daha ziyade kötü tanınan, aranan, hakkında bir sürü laf üretilen adam demek daha doğruydı. Onun için popüler bir kimse olduğu söylenebilir miydi? Adam sadece otoyolda ciddi bir kaza anlamında popülerdi. Herkes daha iyi görmek için geçerken yavaşlar, fakat kimse alevlere çok fazla yaklaşmaz. Kötü tanınan daha uygun bir tanımdı. Svlad Cjelli, Dirk olarak kötü tanınan bir kimse.

Ortalama bir lisans öğrencisinden daha kilolu biriydi ve daha çok şapka takardı. Aslında, takmayı âdet edinmiş olduğu tek bir şapkası vardı, fakat bu şapkayı bu kadar genç birisinde nadir rastlanacak bir tutkuyla takardı. Şapka, koyu kırmızı renkte, yuvarlak ve çok düz kenarlı bir şapkaydı ve sahibi başını nasıl çevirirse çevirsin, her zaman düzgün şekilde durmasını sağlayan yalpa çemberleri üzerinde dengelenmiş gibiydi. Bir şapka olarak tam anlamında başarılı bir kişisel süs olmaktan daha ziyade, dikkat çekici bir şeydi. Eğer onu takan kişi küçük bir yatak başı lambası olsaydı, modaaya uygun, biçimli ve olduğundan daha güzel gösteren zarif bir süs eşyası sayılabilirdi.

Kendisi hakkında yalanladığı hikâyelerin etkisiyle insanları çevresine çekiyordu. Fakat bu hikâyelerin kendi yalanlamaları dışında bir kaynağı olup olmadığı tamamıyla açıklığa kavuşmamıştı.

Bu hikâyeler, Transilvanya'nın ilginç bir bölgesinde yaşamış olduğunu iddia ettiği ailesinin anne tarafından kendisine miras kalmış olduğu sanılan medyumluk güçleriyle ilgiliydi. Aslında adam hiçbir zaman böyle bir iddiada bulunmamıştı ve bu iddianın tamamıyla saçma olduğunu söylemişti. Akraları arasında yarasa-lar olduğunu kuvvetle inkâr etmiş ve bu çeşit kötü niyetli yalanları ortaya atanları mahkemeye vermekle tehdit etmişti. Fakat bütün bunlara rağmen, büyük ve etekleri uçuşan bir deri palto giymeyi ve eğer içinde baş aşağı asılı durursanız, sırt ağrılarına iyi geldiği iddia edilen o makinelerden birini odasında bulundurmaya da âdet edinmişti. Gün boyunca ve özellikle gece vakti tuhaf saatlerde in-

sanların kendisini bu makinede baş aşağı asılı dururken bulmalarına izin vermişti. Bunu yapmasının nedeni, bunun hiçbir anlamı olmadığını şiddetle yalanlamaya fırsat bulmak içindi.

Çok heyecan verici ve egzotik şeylerin yerinde yapılmış bir dizi inkârıyla, kendisinin medyumluk gücü olan, mistik, telepatik, doğaüstü güçlerin etkisi altında, uzak görüşlü ve psikosassik bir vampir yarasa olduğu efsanesini yaratmaya başarmıştı.

“Psikosassik” kelimesinin anlamı neydi?

Bu kelime onun kullandığı bir kelimeydi ve adam şiddetle bu kelimenin anlamsız olduğunu iddia ediyordu.

“Ve bu uçurumdan, sonu gelmez bir kaynaşmayla,
Sanki toprağın hızlı ve derin nefes alışlarıyla,
Bir an içinde güçlü bir kaynak fışkırdı:
Onun hızlı ve kesintili patlamalarıyla
Devasa parçalar fırladı...”

Dirk aynı zamanda sürekli parasızlık çeken biriydi. Bu durum daha sonra değişmişti.

Olayları başlatan onun oda arkadaşı olmuştu. Bu kişi, Mander adında saf biriydi, eğer gerçeği söylemek gerekirse, muhtemelen Dirk tarafından saflığı yüzünden özel olarak seçilmişti.

Steve Mander, Dirk ne zaman içkili olarak yatarsa, onun uykusunda konuştuğunu fark etmişti. Sadece bu kadar değil, fakat uykusunda söylediği şeyler, şuna benzeyen şeyler oluyordu. “Ticaret yollarının açılması mırıldanma mırıldanma geçirti imparatorluğun büyümesinde dönüş noktası horlama boş laflar mırıltı. Açıklayın.”

“...sıçrayan dolu gibi,
Samanlı tahıl gibi harman döveninin altında.”

Bu olay ilk defa olduğu zaman Steve Mander yatağında dimdik doğrulmuştu. İkinci yılın ilk sınavlarından biraz önceydi, Dirk’in

söylemiş olduğu şeyler veya mırıldandığı şeylerden bir anlamı var gibi görünenler, Ekonomi Tarihi dersinden gelebilecek bir soruya hayret uyandıracak derecede benzerlik gösteriyordu.

Mander yavaşça yatağından kalkmış, Dirk'in yatağının yanına gitmiş ve çok dikkatli bir şekilde dinlemişti. Fakat Schleswig-Holstein konusunda birkaç birbiriyle ilişkisi olmayan mırıldanma ve Fransız-Prusya savaşı dışında (*bu sonuncusunu Dirk hemen hemen tamamıyla yastığına dönük olarak söylenmişti*) başka bir şey öğrenememişti.

Bununla birlikte, haber yayılmıştı; yavaşça, el altından ve söndürülmesi güç bir yangın gibi.

“Ve bu dans eden kayaların arasında
Bir an içinde savruldu kutsal ırmak.”

Bunu izleyen ay içinde, o gece derin bir uykuya dalar ve birkaç tane daha sınav sorusunu uykusunda söyler umuduyla, Dirk durmadan yedirilip içirilmişti. Hayrettir ki, ne kadar iyi yedirilse, içtiği şarapların kalitesi ne kadar iyi olursa, yastığına yüzükoyun yatma eğilimi o kadar azalıyordu.

Planı, kendisinde olduğu sanılan güçlerden, onların gerçek olduğunu kabul etmeden yararlanmaktı. Güçleriyle ilgili hikâyelere inanmadığını açıkça, hatta kavga çıkararak, söylüyordu.

“Şaşkınca beş mil boyunca menderesler yaparak
Orman ve vadiden akıp geçti kutsal ırmak,
Sonra uçsuz bucaksız mağaralara ulaştı,
Ve bir gümbürtüyle cansız okyanusa karıştı:
Kubla, bu gümbürtünün ortasında, duydu uzaktan
Atalarının seslerini, savaş kehaneti yapan!”

Dirk, aynı zamanda, öte duyum yeteneği olduğunu da inkâr ediyordu. Bazen uykusunda mırıldandığı nağmeler, iki hafta sonra

başka hırısı için çok satan bir esere dönüşüyordu. Aslında bunu örgütlemek o kadar da zor bir şey olmasa gerekti.

Adam, her zaman bu efsaneleri desteklemek için gerekli olan araştırmamanın en azını yapmıştı. Tembelin biriydi ve esas olarak yaptığı şey, insanların hevesli saflıklarının kendisi için çalışmasına izin vermektir. Tembellik bu işin temeliydi; eğer adamın normalüstü başarıları ayrıntılı ve kesin olsaydı, o zaman insanlar şüpheye düşüp başka açıklamalar isteyebilirlerdi. Diğer taraftan, ileriye dönük tahminleri ne kadar bulanık ve çift anlamlı olursa, o kadar güvenilirlikteki eksiklik başkalarının iyi niyeti tarafından kapatılıyordu.

Dirk, bu işten pek bir yarar sağlamamıştı; hiç olmazsa, öyle görünüyordu. Aslında, bir öğrenci olarak sürekli olarak başkalarının hesabına yiyip içmesinin ona sağladığı yarar, oturup bunun hesabını çıkarmayan bir kimsenin sanacağından çok daha fazlaydı.

Ve şüphesiz, bütün bu şeylerin gerçek olduğunu hiçbir zaman ileriye sürmemişti; aslında, bütün gücüyle bunları inkâr etmişti.

Bu yüzden son sınavlardan önce, çok hoş ve lezzetli küçük bir dalavereye kalkışabilecek durumdaydı.

“Zevk kubbesinin gölgesi
Dalgaların ortasında yüzüyordu;
Orada kaynak ve mağaraların
Karışmış nağmeleri duyuluyordu.
Buzdan mağaralı, güneşli bir zevk kubbesi,
Nadir görülecek bir mucizeydi.”

“Aman tanrım!” Reg, şarabın ve şiir okunmasının etkisiyle yavaşça dalmış olduğu hafif uykudan birden sıçrayarak uyanmış gibiydi ve çevresine boş gözlerle baktı, fakat bir değişiklik yoktu. Coleridge’nin mısraları büyük salonun dalmış olduğu sıcak ve halden memnun sessizliğin içinde akmasına devam ediyordu. Reg, kaşlarını kısa bir süre çattıktan sonra, yeniden uyuklamaya daldı, fakat bu seferki biraz daha derindi.

“Santurlu bir genç kız
Düşlemiştim bir zaman:
Habeşli bir genç kız,
Santurunu çalan,
Söyleyerek Abora Dağı’nın şarkısını.”

Dirk, kendisinin ipnotizma altında o yaz sınavlarda hangi soruların çıkacağı konusunda kesin bir tahmin yapması için ikna edilmesine izin vermişti.

Hiçbir şart altında yapmayacağı şeyin ne olduğu anlatarak bu fikri ilk defa ortaya atan kişi kendisiydi. Aslında birçok bakımdan sahip olduğu iddia edilen fakat kendisinin şiddetle kabul etmediği yeteneklerinin olmadığını ortaya çıkaracak bir fırsat olduğu için bunu yapmak isteyebileceğini söylemişti.

Dikkatle hazırlanmış bu nedenlerle sonunda kabul etmişti; zira bu aptalca, can sıkıcı derecede aptalca işi ancak böylece kökünden temizleyebilecekti. Tahminlerini otomatik yazıcı yoluyla denetim altında yapacak ve bunlar bir zarfa konacak ve sınavların sonuna kadar bankada saklanacaktı.

Zarf, sınavlardan sonra tahminin doğruluk derecesini görmek için açılacaktı.

Kendisine yazmış olduğu tahminleri görebilmek için oldukça çok sayıda kişi tarafından oldukça çok yüksek miktarda rüşvet teklif edilmişti ve bu da beklenen bir şeydi. Fakat Dick bu düşünceyi hiçbir şekilde kabul edilmez bulmuş ve bunun namussuzluk olduğunu söylemişti...

“İçimde yeniden canlandırabilsem
Onun müziğini ve şarkısını
Bana öyle derin bir haz verebilirdi ki,
O gür sesli ve uzun soluklu müzikle
O Kubbeyi havada kurabilirdim,
O güneşli kubbeyi, o buz mağaralarını!”

Derken, kısa bir zaman sonra, Dirk kendisinin etrafta canı sık-kın ve ciddi bir ifadeyle dolaşırken görünmesine izin vermişti. İlk önce kendisini üzen şeyin ne olduğu konusundaki soruları yanıtsız bırakmış, fakat sonunda annesinin çok pahalı bir diş bakımı işi olduğunu ve anlatmak istemediği nedenler yüzünden bu işin gizli yapılması gerektiğini, ancak bunun için para olmadığını ağzından kaçırmıştı.

İşlerin geldiği bu yerden yokuş aşağı giden yol, yani yazmış olduğu sınav tahminlerine kısa bir bakış atmanın karşılığı olarak annesinin sözde tıbbi nedenleri için bağışlar kabul etmek, onun kolayca kaymasına yetecek kadar dik ve kaygan olmuştu.

Daha sonra, bu esrarlı diş ameliyatını yapabilecek tek operatörün şu anda Malibu'da yaşadığı ortaya çıkmıştı ve bunun sonucunda bağışların miktarını oldukça önemli bir oranda artırmak gerekmişti.

Adam, yeteneklerinin insanların abarttığı şeyler olduğunu, aslında hiçbir yeteneğinin olmadığını söylemeye devam ediyordu. Bu deneye kalkışmasındaki tek nedeninin bütün bu rivayetleri ortadan kaldırmak olduğunda ısrarlıydı. Eğer başka insanlar kendilerini riske atarak onun yeteneklerine inanıyorlarsa ki o bu inancı paylaşmıyordu, saygıdeğer annesinin ameliyat parası için bir katkıda bulunma isteklerini kabul etmekten memnuniyet duyuyordu.

Bu durumdan yüzünün akıyla çıkacaktı.

Veya o öyle sanıyordu.

“Duyanların hepsi onları orada görmelidir,
Hepsi haykırmalıdır, Aman! Dikkat!
Şimşek çakan gözleri, uçuşan saçları!”

Dirk, ipnoz altında otomatik yazım kullanarak ortaya koyduğu sınav sorularını, aslında sınavlara giren herhangi bir öğrencinin yapacağı araştırmayı en az bir şekilde yaparak bir araya getirmişti: Yani daha önceki sınav sorularını incelemiş, belli bir mantıki düzen

var mı diye bakmış ve ne gibi sorular gelebileceğine dair akıllıca tahminlerde bulunmuştu. Tahminlerinde (herhangi bir kimsenin de yapabileceği gibi) saf kimseleri hoşnut edecek kadar yüksek bir başarı oranına ulaşacağından emindi ve bu başarı tamamıyla masum görünmeye yetecek kadar da düşük olacaktı

Aslında olay tamamıyla masum bir olaydı.

Onun hayatını altüst eden ve bir polis arabasının içinde Cambridge'den götürülmesine neden olan şey ise, satmış olduğu bütün sınav sorularının gerçekte sorulanların aynısı olmasıydı.

Tıpı tıpına. Kelimesi kelimesine. Virgülüne kadar.

“Onun çevresinde üç kere dolaş,
Ve gözlerini kapa kutsal bir korkuyla,
Çünkü o çiçek özüyle beslenmiş,
Ve Cennet sütü içmiştir...”

Magazin basını, konuyu telaş içinde ele alıp Dirk'in bir sahtekâr olduğunu ilan ettikten sonra, onun olayının gerçek olduğu konusunda yaygara kopartmıştı. Bunu yapmalarının nedeni, daha sonra Dirk'in yeniden bir sahtekâr olduğunu ilan edip sonra yeniden onun olayının gerçek olduğu konusunda yaygara koparmak içindi. En sonunda bu işten sıkılıp suyunu çıkaracakları lezzetli bir bilardo oyuncusu bulmuşlardı. Olup biten şey işte buydu.

Daha sonraki yıllarda, Richard'ın zaman zaman Dirk'e rastladığı olmuştu. Adam tarafından genellikle, ona borç vereceği umuduna dönüşmeden önce, acaba kendisine borçlu olduğumu mu sanıyor, anlamına gelen o tedbirli yarım ağız gülümsemeyle selamlanmıştı. Dirk'in durmadan adını değiştirmesi de, Richard'a bu şekilde muamele gören tek insanın kendisi olmadığını sezdirmişti.

Üniversitenin dar sınırları içinde bu kadar parlak görünmüş olan birinin günlük hayatının ışığında bu kadar solmuş görünmesinden dolayı üzüntü duydu. Ve Reg'in ansızın ve hiç yeri yokken, abartılı bir önem vermeyen ve rasgele bir tavırla onu sormuş olmasına da hayret etti.

Yeniden çevresine bir göz attı. Hafifçe horlayan komşusu Reg'e; sessiz bir dikkat içinde kendinden geçmiş olan Sarah'a; karanlık parıltılı bir ışığa bürünmüş geniş salona; karanlık içinde yükseğe asılmış ve dişlerinde mum ışığının tuhaf bir parıltısı görülen eski başbakanların ve şairlerin portrelerine; ayakta durmuş şiir okuma sesiyle okumasını sürdüren İngiliz Edebiyatı Bölümü başkanına; İngiliz Edebiyatı Bölüm başkanının elinde tuttuğu *Kubla Han* adlı kitaba ve sonunda, kimseye belli etmeden, saatine baktı.

Ses, şiirin ikinci ve çok daha garip bölümünü okumaya devam ediyordu...

Çev. notu: Samuel Taylor Coleridge (1772-1834) Devonshire'da doğdu. Bir din adamının oğluydu. 1791'de Cambridge Üniversitesine girdi. 1794'de Oxford'a gitti ve orada şair Southey ile tanıştı. Yazarlığa başladı. Dergi çıkardı. İşsiz kalınca çiftçilikle hayatını kazanmaya karar vererek Nether Stowey adlı bir köye taşındı. Genç yaşlarda afyon kullanmaya başlamıştı. 1800'lerde afyon alışkanlığı iyice arttı. *Kubla Han* şiirini (1816) yazmadan önce okuduğu bir kitabın bir cümlesinde uyuyakaldığı, şiiri rüyasında yazdığı, uyandığı zaman tam kâğıdı geçirecekken apansız gelen bir ziyaretçi yüzünden bu şiiri bitiremediği biliniyor. Şiir, metinde verildiği kadardır. Yani *Kubla Han* adıyla bilinen şiir, 6. bölümde tümüyle yer almıştır.

VII

O akşam, Gordon Way'ın yaşamındaki son akşamdı ve adam hafta sonunda yağmur yağıp yağmayacağını düşünüyordu. Hava tahminine göre, ani değişiklikler bekleniyordu. O akşamki sisli geceden ve cuma ile cumartesi günlerindeki güneşli fakat serin havadan sonra, pazar gününün bitimine doğru, belki birkaç yerde aralıklı sağanak görülecekti, yani herkesin şehre geri döneceği sırada.

Herkesin, yani Gordon Way'ın dışında herkesin.

Hava tahmini bundan bahsetmemiştii, şüphesiz hava tahmincisinin görevi bu değildi, fakat yıldız falı da çok yanıltıcı olmuştu. Falına göre burcunda gezegenlerin olağanüstü bir faaliyeti görüyordu. İstedğini sandığı şeylerle gerçekten ihtiyacı olan şeyler arasında bir ayırım yapması ısrarla söyleniyor, duygusal veya çalışma hayatında olan sorunlarını kararlılıkla ve tam bir dürüstlikle çözmeye çalışması öneriliyordu, fakat gün bitmeden öleceğinin dile getirilmesi anlaşılmas bir şekilde unutulmuştu.

Cambridge yakınlarında otoyoldan döndü ve benzin almak için küçük bir benzin istasyonunda durdu. Orada araba içinde bir an oturup araba telefonunda başlamış olduğu bir konuşmayı bitirdi.

“Tamam, bak, seni yarın arayacağım veya belki bu gece geç vakit ararım. Veya sen beni ara. Yarım saat sonra kır evimde olacağım. Evet, bu projenin senin için ne kadar önemli olduğunu biliyorum. Tamam. Onun ne kadar önemli olduğunu biliyorum, nokta. Sen onu istiyorsun, ben onu istiyorum. Şüphesiz, istiyorum. Projeyi

desteklemeyi devam etmeyeceğimizi söylemiyorum. Sadece bunun pahalı bir proje olduğunu ve her şeyi kararlılıkla ve tam bir dürüstlikle incelememiz gerektiğini söylüyorum. Bak, niçin kır evime gelmiyorsun? Her şeyi bütün ayrıntılarıyla konuşabiliriz. Tamam, evet, evet, biliyorum. Anladım. Her neyse, bunu bir düşün, Kate. Tekrar görüşürüz. Hoşça kal.”

Telefonu kapadı ve kısa bir süre arabasında oturmaya devam etti.

Araba büyük bir arabaydı. Bu, reklamlarda kullanılan -üstelik sadece Mercedes reklamlarında değil- cinsten gümüşimsi gri renkli büyük bir Mercedes idi. Susan'ın erkek kardeşi ve Richard MacDuff'un patronu olan Gordon Way zengin bir adamdı, 2 Numaralı WayForward Teknoloji'nin hem kurucusu hem de sahibiydi. 1 Numaralı WayForward Teknoloji, bildik nedenler yüzünden, adamın bütün servetini de birlikte götürerek batmıştı.

Neyse ki, yeniden bir servet kazanmayı başarabilmişti.

Batışındaki “bildik neden” bilgisayar donanımı işine girmiş olduğu zaman, ülkedeki bütün on iki yaşında çocukların ansızın durduk yerde bozulan kutulardan sıkılmış olmalarıydı. İkinci servetini bilgisayar programlarından kazanmıştı. İki önemli yazılım sayesinde, bunların bir tanesi Anthem'di (daha çok kâr getirmiş olan diğeri hiç günışığına çıkmamıştı), WFT-II, Microsoft veya Lotus gibi büyük A.B.D. şirketleriyle aynı cümle içinde adı anılabilecek tek İngiliz yazılım şirketi olmuştu. O cümle muhtemelen şöyle olacaktı: “Microsoft veya Lotus gibi Büyük A.B.D.yazılım şirketlerine benzemeyen WayForward Teknoloji ...” Fakat bu bir başlangıçtı. WayForward yerini almıştı. Ve bu şirketin sahibi kendisiydi.

Stereo konsolundaki deliğe bir kaset itti. Cihaz, yumuşak ve kibar bir tıklamayla onu kabul etti, bir-iki saniye sonra Ravel'in Bolero'su donuk siyah renkli, ince ağ gözlü, birbiriyle tam olarak uyum içinde olan sekiz adet ızgaradan havaya yayıldı. Stereo cihazı, o kadar düzgün ve o kadar genişti ki, sanki bir buz pistine benziyordu. Adam parmaklarını hafifçe direksiyonun yastıklanmış

kenarına vurdu. Otomobilin ön panosuna baktı. Zevkli bir şekilde aydınlatılmış rakamlarla küçük ve duru ışıklar ona bu bakışı iade etti. Bir müddet sonra, burasının müşterilerinin kendi işlerini kendileri gördükleri bir benzin istasyonu olduğunu anladı ve depoyu doldurmak için dışarıya çıktı.

Bu iş bir-iki dakikasını aldı. Doldurma hortumunu elinde tutarken soğuk gece havasında ayaklarını yere vurdu, sonra küçük ve pis bir barakaya doğru yürüdü, benzinin parasını ödedi, birkaç tane yerel harita alması gerektiğini hatırladı ve sonra kasada oturan kişiyle kısa bir müddet gelecek yıl bilgisayar sanayisinin gideceği yön üzerinde heyecanlı bir konuşma yaptı. Ona göre, paralel işlem, sezgisel verimlilik konusundaki yazılımın esas anahtarı olacaktı. Fakat aynı zamanda yapay zekâ araştırmalarının, özellikle Prolog diline dayanan yapay zekâ araştırmasının, yakın gelecekte ortaya ticari bakımdan işe yaracak ciddi bir ürün koyacağından da kuvvetle şüphe ediyordu, hiç olmazsa, ofis ortamında kullanılan masaüstü modellerinde. Bu konu, kasada duran adamı zerrece ilgilendiren bir konu değildi.

Adam daha sonra polise verdiği ifadesinde, “Adam sadece konuşmayı seviyordu.” dedi. “Tuvalete gitmek için on dakika uzaklaşabilirdim, adam bütün bu lafları kasaya söyleyebilirdi. Eğer on beş dakika uzak kalsaydım, o zaman kasa da ayaklanıp giderdi. Evet, eminim bu o adam.” diye ekledi, kendisine Gorgon Way’in bir resmi gösterildiği zaman. “Resimde adamın ağzı kapalı olduğu için, ilk önce emin olamadım.”

“Şüphe çekecek başka bir şey görmediğinden kesinlikle emin misin?” diye ısrar etti polis memuru. “Sana herhangi bir şekilde tuhaf gelen bir şey dikkatini çekmedi mi?”

“Hayır, dediğim gibi, sıradan bir gecede sıradan bir müşteriydi sadece, herhangi başka bir geceden farkı yoktu.”

Polis memuru söylenenleri anlamamış gibi boş gözlerle adama baktı, “Sadece bir örnek vermek için.” diye sözlerine devam etti. “Eğer ansızın böyle yaparsam...” Gözlerini şaşılaştırdı, ağzının ke-

narından dilini dışarıya çıkardı ve parmaklarını kulaklarının içinde döndürerek aşağı yukarı zıplamaya başladı... “Dikkatini çekecek bir şey olur muydu?”

“Yani, ee, evet.” dedi kasadar, korkmuş bir şekilde geri geri çekilirken. “Sizin zır deli olduğunu düşünürdüm.”

“İyi.” dedi polis memuru, not defterini kaldırırken. “Sorun şu ki, değişik insanların ‘tuhaf’ kelimesinin anlamı konusunda değişik düşünceleri var. Eğer dün gece herhangi bir başka gece gibi sıradan bir geceyse, o zaman ben de Queensbury Markisinin teyzesinin poposundaki sivilceyim. Daha sonra sizden yazılı bir ifade vermenizi isteyeceğiz, bayım. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.”

Bütün bu olaylar daha sonra meydana gelecekti.

O gece, Gordon haritaları cebine tıktırdı ve arabasına doğru yürüdü. Işıkların altında duran arabanın üzerinde sisin etkisiyle ince ince boncuklanmış mat bir nem örtüsü oluşmuştu ve bu haliyle -yani bu haliyle de- çok pahalı bir Mercedes-Benz araba gibi görünüyordu. Gordon, kendisini saniyenin binde biri kadar bir zaman süresi için böyle bir arabası olmasını isterken yakaladı, fakat artık bu tarz düşünceleri -sadece başını döndüren, onu moral bozucu ve kafa karıştırıcı duygular içinde bırakan böylesi düşünceleri- kendinden uzak tutmakta ustalaşmıştı.

Arabayı mal sahibi edasıyla okşadı, sonra onun çevresinde yürürken, bagajın doğru dürüst kapanmamış olduğunu fark etti ve onu itip kapadı. Kapak hoş ve güçlü bir küt sesiyle kapandı. Değerini ortaya koyan şey de buydu, öyle değil mi? Böylesi hoş ve güçlü bir küt sesi. Kalite ve işçiliğin eskiden kalma değerleri. Susan’a söylemesi gerek olan bir düzine şey aklına geldi ve yeniden araba bindi. Araba yeniden yola çıkar çıkmaz, telefonunun otomatik arama düğmesine bastı.

“...eğer bir mesaj bırakırsanız, mümkün olan en kısa zamanda sizi arayacağım. Belki.”

Bip.

“Oh, Susan, merhaba, ben Gordon.” dedi adam, telefonu om-

zuna sıkıştırmaya çalışarak. “Şu anda kır evime gitmek üzere yoldayım. Günlerden, ee, perşembe akşamı ve saat, ee...08.47. Yollar biraz sisli. Dinle, bu hafta sonu Amerika’dan adamlar gelecek. Anthjem 2.00’in dağıtımı, reklam işleri, bütün bu şeyleri iyice konuşmak için ve bak, bilirsin senden böyle şeyler yapmanı istemekten hoşlanmam, fakat bilirsin, her zaman da bunu yaparım, sorun şu. Richard işe dikkatini veriyor mu, bunu bilmem lazım. Yani gerçekten veriyor mu? Ona sorabilirim ve onun da yanıtı, oh, şüphesiz, her şey tamam, olur. Fakat zamanının yarısını... Kahretsin, o geçen kamyonun parlak farları vardı, bu piç kurusu kamyon sürücülerinin hiçbirisi farlarını doğru dürüst kısmıyorlar, o çukurun içinde şu anda ölü olarak yatmadığıma hayret ediyorum. Bu ilginç bir şey olurdu, öyle değil mi? Meşhur son sözlerini başka birisinin kayıt cihazında bırakmak. Hiçbir neden yok, bu kamyonların otomatik olarak ışıkla harekete geçen bir far kısma düğmeleri olmaması için hiçbir neden yok. Bak, benim için Susan’a söylemek üzere bir not alır mısın (*sen değil, şüphesiz, iş yerimdeki sekreter Susan*) ona benim tarafımdan Çevre Müdürlüğüne bir mektup yollamasını söyle. Eğer yasayı çıkarırlarsa, teknolojiyi sağlayabileceğimizi yazsın. Bu halkın yararına bir şey, üstelik bana da bir iyilik borçlular, eğer küçük bir popoya tekme atamazsan, İngiltere İmparatorluğunda bir unvan sahibi olmanın ne yararı var? Gördüğün gibi, konuşma tarzımdan bütün hafta boyunca Amerikalılarla konuşmuş olduğum anlaşılıyor.

“Bak bu aklıma ne getirdi, tanrım, umarım av tüfeklerini ortadan kaldırmayı hatırlamışımdır. Niçin bu Amerikalılar her zaman benim tavşanlarıma ateş etmek için çıldırıyorlar, bilmiyorum. Onlara birkaç harita aldım, umarım onları uzun yürüyüşlere çıkmaya ve böylece tavşanları düşünmemeye ikna edebilirim. Tavşanlar için gerçekten üzülüyorum. Sanırım, Amerikalıların geleceği zaman çimenlerime o tabelalardan birini koymalıyım, bilirsin, onların Beverly Hills’de kullandıklarından, ‘Ateşe Ateşle Karşılık Verilir’ diyen o tabelalardan.

“Lütfen Susan için bir not alır mısın? Bir tane ‘Ateşe Ateşle

Karşılık Verilir.' tabelası yaptırırsın, sapı tavşanların görebileceği yükseklikte olsun ve dibinde keskin bir sivri uç olsun. Şüphesiz, seni değil, iş yerindeki sekreter Susan'ı demek istiyorum.

"Nerede kalmıştım?"

"Oh evet. Richard ve Anthem 2.00. Susan, o işin beta testinin mutlaka iki hafta içinde yapılması gerek. O bana her şey yolunda, diye yanıt veriyor. Fakat ne zaman onu görsem bilgisayar ekranında dönen bir kanepa resmiyle uğraşıyor. Bunun önemli bir kavram olduğunu söylüyor, fakat ben mobilyadan başka bir şey görmüyorum. Şirket hesaplarının onlara şarkı söylemesini isteyen kişiler, durmadan dönen bir kanepa satın almak istemezler. Aynı şekilde, bu günlerin Himalayalardaki erozyon hareketlerini bir flüt beşlisine çevirmek için uygun bir zaman olmadığını da düşünüyorum.

"Kate'in yaptıklarına gelince, Susan, yani bu proje için ödenen ücretler ve harcanan bilgisayar zamanı yüzünden endişelendiğimi saklamam imkânsız. Uzun vadede önemli bir araştırma ve gelişme olabilir, fakat bunun fos çıkması da bir ihtimal, bu sadece bir ihtimal ama bu bir ihtimal de olsa, bunu derinlemesine değerlendirmek ve araştırmak zorunda olduğumuzu düşünüyorum. Tuhaf şey, bagajdan bir ses geliyor, onu daha demin dikkatlice kapadığımı sanıyordum.

"Her neyse, esas konu Richard. Sorun şu ki, o doğru dürüst çalışıyor mu, yoksa hayal mi kuruyor, bunu bilecek durumda olan tek bir kişi var ve bu kişinin adı da, korkarım, Susan.

"Yani sensin demek istiyorum, iş yerindeki Susan değil.

"Bunu senden istemekten hoşlanmıyorum, gerçekten hoşlanmıyorum, ama onun çalışmasıyla ilgilenir misin? İşin ne kadar önemli olduğunu anlamasını sağlayabilir misin? WayForward Teknoloji'nin çatlak kafalar için bir oyun alanı değil, gelişmekte olan bir ticari iş olduğunu anlaması gerek. Çatlak kafalarla olan sorun budur işte: Gerçekten işe yarayan tek bir büyük fikir bulurlar ve sonra oturup göbeklerinin topografisini hesaplarlarken, sizden onları yıllarca beslemenizi beklerler. Özür dilerim, durup bagajı

doğru dürüst kapatmam gerekecek. Hemen dönerim."

Telefonu yanındaki koltuğa bıraktı, arabasını kenara çekti ve dışarıya çıktı. O yaklaşırken, bagajın kapısı açıldı ve içinden bir şekil doğruldu. Şekil, bir av tüfeğinin çifte namlusuyla adamı göğsünden vurdu ve sonra kendi yoluna gitti.

Gordon Way'ın böyle ansızın öldürülmesi karşısında duyduğu şaşkınlık, daha sonra olacaklara duyacağının yanında hiç kalırdı.

VIII

“İçeriye gir, sevgili dostum, içeriye gir.”

Reg'in dairesine İkinci Avlu'nun köşesinden kıvrılan bir merdivenle çıkılıyordu. Kapı oldukça karanlıktı, daha doğrusu, ışık çaldığı zaman, çok iyi aydınlatıyordu, ama ışıktaki bir bozukluk vardı, bu yüzden kapı oldukça karanlıktı ve üstelik kilitliydi. Reg, anahtarı diğerlerinin arasında bulmakta zorluk çekiyordu. Bu, öyle bir anahtar koleksiyonuydu ki, ancak güçlü kuvvetli bir Ninja savaşçısı onunla başa çıkabilirdi.

Okuldaki eski binaların kapıları, arasında hava boşluğu olan kapılar gibi, iki kapılıydı ve yine bu kapılar gibi, açılması zaman alıyordu. Dış kapı, gri renge boyanmış meşe ağacından sağlam bir kapıydı, üzerinde sadece mektuplar için çok dar bir yarık ve Reg'in sonunda anahtarını bulabildiği bir Yale kilit vardı.

Adam anahtarı kilidin içinde döndürdü ve ön kapıyı çekip açtı. Bu kapının gerisinde sıradan bir pirinç tokmağı olan sıradan beyaz bir tahta kapı vardı.

“İçeriye gir, içeriye gir.” diye tekrarlardı Reg, ikinci kapıyı açıp elektrik düğmesini araştırırken. Bir an için, şöminedeki ateşin sönmekte olan ışığında odanın içinde hayalete benzeyen kırmızı gölgeler dans ediyor gibi göründü, fakat sonra odaya elektrik ışığı doldu ve büyülü ortam ortadan kalktı. Reg, eşikte bir an tereddüt etti, üzerinde tuhaf bir gerginlik vardı, sanki içeriye girmeden önce bir

şeylerden emin olmak istiyor gibiydi, sonra neşeli bir tavır takınarak içeriye daldı.

Burası ahşap kaplama geniş bir odaydı, eski püskü mobilyalar odayı doldurmuştu. Uzaktaki duvara büyük ve kullanılmaktan eskimiş, kısa çirkin bacaklı, maundan bir masa yaslanmıştı. Üzerinde kitaplar, klasörler, dosyalar ve sallantılı kâğıt yığınları vardı. Richard, masanın üzerinde eski bir abaküs görünce, gülümsedi.

Hemen yakında, Regency Dönemi'nden kalma küçük bir yazı masası vardı ki, eğer bu kadar hor kullanılmamış olsaydı, epeyce değerli olabilirdi. Ayrıca, George Dönemi'ne ait bir çift zarif iskemle ve Viktorya Dönemi'nden olağanüstü bir kitaplık vardı. Burası, kısaca söylemek gerekirse, bir öğretim görevlisinin odasıydı. Duvarlarında bir öğretim görevlisinin çerçeveli haritaları ve taş baskıları asılmıştı, yere havı dökülmüş ve solmuş bir öğretim görevlisi halısı serilmişti ve içeride on yıllar boyunca pek az şey değişmiş gibi görünüyordu. Bunun nedeni belki burada bir öğretim görevlisi yaşadığı içindi.

Karşıdaki duvarın iki yanında iki kapı bulunuyordu, Richard buraya daha önce yaptığı ziyaretlerinden bunlardan birinin, bu odanın daha küçük ve daha dolu bir benzeri olan, bir çalışma odasına açıldığını biliyordu. Daha büyük kitap yığınları, devrilme tehlikesi içinde olan daha yüksek kâğıt tepeleri, eski ve değerli olmalarına rağmen sıcak çay veya kahve fincanlarının sayısız yuvarlak izleriyle (*bunların üzerinde belki fincanların çoğu hâlâ duruyordu*) ağır bir şekilde lekelenmiş mobilya.

Öteki kapı, küçük ve basit bir şekilde donatılmış bir mutfığa ve Profesörün yatak odasıyla banyosunun bulunduğu üst kata çıkan kıvrımlı bir iç merdivene açılıyordu.

“Kanepenin üzerinde rahat etmeye çalış.” diye önerdi Reg, abartılı bir konukseverlikle. “Bunu başarabilir misin, bilmiyorum. Bu kanep bana her zaman sanki lahana yaprakları ve çatal bıçakla doldurulmuş gibi geliyor.” Richard’ı dikkatle inceledi. “İyi bir kanepen var mı?” diye sordu.

“Evet, var.” dedi Richard gülerek. Sorunun saçmalığı onu neşelendirmişti.

“Oh!” dedi Reg, ciddi bir şekilde. “Onu nereden aldığını bana söylemeni isterdim. Kanepelerden çok çektim, anlatılamayacak kadar çok. Bütün hayatım boyunca rahat bir kanepa bulamadım. Sen kendininkini nasıl buldun?” Daha önce gümüş bir tepsi üzerine koymuş olduğu bir porto şişesi ve üç bardağa biraz şaşkınlıkla baktı.

“Bunu sormanız biraz tuhaf.” dedi Richard. “Onun üzerine daha oturmuş değilim.”

“Çok akıllıca...” diye ısrar etti Reg, ciddi bir şekilde. “Çok, çok akıllıca!” Şapkası ve paltosuyla daha öncekine benzer bir giyme çıkarma olayına girişti,

“Yapmak istemediğimden dolayı değil.” dedi Richard. “Sorun şu ki, kanepa benim daireme çıkan uzun merdivenin orta yerinde sıkıştı kaldı. Anladığım kadarıyla, onu taşıyan adamlar basamakların yarısına gelmişler, orada kanepa sıkışmış, ne tarafa çevirirlerse çevirsinler daha ileriye götürememişler ve sonra şaşılacak bir şey, onu yeniden aşağıya indiremeyeceklerini de anlamışlar. Aslında imkânsız olması gereken bir şey bu.”

“Tuhaf.” diye onayladı Reg. “Ben kanepeler konusunda geri döndürülmez bir matematikle şimdiye kadar hiç karşılaşmadım. Bu yeni bir bilim dalı olabilir. Bu konuyu bir uzay geometricisiyle konuştun mu?”

“Daha iyisini yaptım. Bir komşunun, Rubik Küpü’nü bir zamanlar on yedi saniyede çözebilen bir çocuğunu içeriye çağırdım. Oğlan bir basamağa oturdu ve kanepenin geri döndürülmez bir şekilde sıkışmış olduğunu söylemeden önce tam bir saat onu dikkatle inceledi. Aslında oğlan eskisine göre birkaç yaş daha büyük ve kızlarla ilgilenmeye başlamış, ama bu durum benim için çözülmesi zor bir bilmece.

“Sen anlatmana devam et, sevgili dostum, söylediklerin çok ilginç, fakat daha önce sana ikram edebileceğim bir şeyim olup olmadığını bir anlayayım. Belki biraz porto veya konyak? Bence

porto daha iyi, okul tarafından 1934'de yapılmış, o yılın çok iyi bir bağ bozumu verdiğini göreceksin, diğer taraftan hiç konyagım yok. Veya kahveye ne dersin? Belki biraz daha şarap? Açmak için bir bahane çıksın diye beklediğim çok nefis bir Margaux'um var, sadece onun açıldıktan sonra bir-iki saat dinlendirilmesi gerek, bu da yapamayacağım bir iş değil...hayır." dedi aceleyle. "Belki bu gece Margaux'u açmamak daha iyi olacak."

"Gerçekten istediğim tek şey çay." dedi Richard, "Eğer varsa"... Reg kaşlarını kaldırdı. "Emin misin?"

"Eve dönerken araba kullanmam gerekecek."

"Çok doğru. O zaman ben bir-iki dakika için mutfağa gideceğim. Lütfen sen anlatmana devam et, seni duyabiliyorum. Bana kanependen bahsetmeye devam et ve istediğin zaman benimkinin üzerine oturmakta kendini özgür hisset. Kanepe uzun zamandır mı orada sıkışmış durumda?"

"Oh, sadece üç hafta kadardır." dedi Richard oturarak. "Onu testereyle kesip çıkarabilirdim, fakat bunun mantıklı bir çözüm olacağını sanmıyorum. Bunun yanı sıra, beni düşünmeye sevk etti. Bir mobilya almadan önce onun merdivenlere veya köşelere sığıp sığmayacağını bilmek gerçekten yararlı olabilir. Bu yüzden sorunu bilgisayarımda üç boyutlu olarak görüntüledim; onun da şu ana kadar dediği şey, çıkış yok."

"Ne diyor?" diye seslendi Reg, çaydanlığı doldurma gürültüsünün üzerinden.

"Çözüm olmadığını söylüyor. Bilgisayara kanepeyi kurtarmak için atılması gerekli adımları bulmasını söyledim, bana böyle bir şey yapılamaz, diye yanıt verdi. "Ne?" diye sordum. Böyle bir şey yapılamaz, dedi. Sonra işte işin asıl esrarlı yanı burası, bilgisayardan kanepeyi şu anki durumuna getirmek için atılması gerekli adımları bulmasını istedim, kanepenin oraya getirilemeyeceğini söyledi. Duvarlarda büyük çapta bir değişiklik yapılmadan olmayacak bir işmiş. Şu halde, ya duvarlarımın yapısında büyük çapta bir bozukluk var ya da programda bir hata var. Sizce hangisinde?"

“Evli misin?” diye seslendi Reg.

“Ne? Oh, ne demek istediğinizi anladım. Bir ay boyunca merdiven basamaklarında sıkışmış bir kanepe olunca... Hayır, o anlamda bir evliliğim yok, fakat evet, evli olmadığım özel bir kız arkadaşım var.”

“Nasıl biri? Ne iş yapıyor?”

“Profesyonel bir viyolonist. Kanepenin bir miktar tartışma konusu olduğunu kabul etmek zorundayım. Aslında sorunu halledinceye kadar kendi dairesine taşındı. Ee, yani ...”

Richard ansızın kederlendi, ayağa kalktı, odanın içinde gelişigüzel dolaşmaya başladı ve ölmek üzere olan ateşin önünde durdu. Onu biraz karıştırdı ve odanın soğukluğunu azaltmak için birkaç odun attı.

“Aslında o Gordon’un kız kardeşi.” diye ekledi sonunda. “Fakat birbirlerine pek benzemezler. Kızın bilgisayarları çok fazla onayladığını sanmıyorum. Ayrıca kardeşinin para konusundaki tutumundan da pek hoşlanmıyor. Onu çok haksız bulmuyorum. Üstelik kız olup bitenin daha yarısını bile bilmiyor.”

“Hangi yarısını bilmiyor?”

Richard içini çekti.

“Şirketin ilk defa yazılım yoluyla yeniden kalkınmasını sağlayan bir projeyle ilgili olan şeyleri.” dedi adam. “Programa SAĞDUYU adı verilmişti ve kendi açısından heyecan verici bir şeydi.”

“Nasıl yani?”

“Bu, bir çeşit tersyüz etme programıydı. Çok iyi fikirlerin çoğunun eski bir fikrin ters-yüz edilmesinden doğması, komik. Konuyla ilgili bütün verileri uygun biçimde düzenleyip analiz eden ve böylece doğru kararının ne olduğunu gösterip bir karara varmanızı sağlayan birçok program zaten daha önceden vardı. Bu programların sakıncası şuydu: Bütün bu uygun biçimde düzenlenmiş ve analiz edilmiş verilerin işaret ettiği karar, her zaman sizin varmak istediğiniz karar olmayabiliyordu.

“Eveet...” dedi Reg’in sesi mutfaktan.

“Gordon’un büyük önsezisi, varmak istenen kararın önceden söylenmesine izin veren ve ancak ondan sonra bütün verilerin yüklendiği bir program ortaya çıkarmasıydı. Programın görevi ki bunu başarıyla yapabiliyordu, işletmeyi istenen sonuca getirebilmek için atılması gereken mantıklı adımları ortaya koymaktan ibaretti.

“Programın çok iyi iş yaptığını söylemek zorundayım. Gordon çok kısa zamanda, daha önce beş parasız olmasına ve çok kötü bir sürücü olmasına rağmen, kendine bir Porsche alabildi. Banka müdürü bile onun kararında bir hata bulamadı. Gordon arabayı üç hafta sonra hurdaya çıkardığı zaman bile.”

“Aman Tanrım. Program çok sattı mı?”

“Hayır. Tek bir kopya bile satmadık.”

“Beni şaşırtıyorsun. Çok iyi iş çıkaracak gibi gelmişti.”

“Öyleydi.” dedi Richard tereddütle. “Bütün proje her şeyiyle Pentagon tarafından satın alındı. Bu anlaşma WayForward’ı mali bakımdan çok sağlam bir duruma getirdi. Ahlaki açıdan, diğer taraftan, bana pek o kadar sağlam görünmüyor. Geçenlerde Yıldız Savaşları projesi için ortaya atılan fikirlerin birçoğunu analiz ettim, eğer neyi aradığını biliyorsanız, algoritmaların görüntüsü çok açık.

“O kadar ki, son birkaç yıla ait Pentagon politikalarına bakıldığı zaman, Amerikan Donanmasının programın 2.00 düzenlemesini kullandığından oldukça eminim. Buna karşılık, Hava Kuvvetleri, nedeni bilinmez, sadece 1,5’un beta- test düzenlemesini kullanıyor. Bu, bence, tuhaf bir şey.”

“Sende programın bir kopyası var mı?”

“Şüphesiz yok.” dedi Richard. “Onunla bir ilişkim olsun istemem. Zaten Pentagon bir şeyi satın aldığı zaman, her şeyi de birlikte satın alıyor. Bütün kod parçalarını, bütün disketleri, bütün not defterlerini. O programdan kurtulduğumuza seviniyorum. Eğer bunu yapabilmişsek. Ben sadece kendi projelerimle uğraşıyorum.”

Yeniden ateşi karıştırdı ve yapması gereken bir sürü işi olduğu halde burada ne aradığını kendi kendine sordu. Gordon, Macintosh II’ye fark atabilmek için Anthem’in yeni ve daha gelişmiş bir dü-

zenlemesini yapsın diye durmadan onu sıkıştırıyordu ve işin oldukça gerisinde kalmıştı. Dow Jones borsa bilgilerinin gerçek zamanda midi ses verilerine çevrilmesi için öngörülen modüle gelince, bunu sadece şaka olsun diye söylemişti. Fakat Gordon hemen fikrin üzerine atlamış ve bunun uygulanması için ısrar etmişti. Bunun da hazır olması gerekiyordu, fakat değildi. Ansızın niçin burada olduğunu anladı.

Reg'in onu görmeye niçin bu kadar hevesli olduğunu anlamasa bile, hoş bir akşam geçirmişti. Masanın üzerinde duran birkaç kitabı aldı. Masa aynı zamanda yemek masası olarak da kullanılıyor olmalıydı, zira üzerindeki yığınlar orada haftalardır duruyor gibi görünse bile, çevrelerinde toz olmaması yakın bir zamanda yerlerinden kaldırılmış olduklarını gösteriyordu.

Belki, diye düşündü, Cambridge Üniversitesi gibi günümüzde bile dışarıya kapalı bir toplulukta yaşayan birisi için, değişik biriyle dostça çene çalmak ihtiyacı başka herhangi bir ihtiyaç kadar acılaşabiliyor. Adam sevimli bir ihtiyardı, fakat akşam yemeğinden de anlaşıldığı gibi, birçok meslektaşı onun zııırlıklarını oldukça katlanılmaz buluyordu; özellikle kendi zııırlıklarıyla uğraşmak zorunda oldukları için. Kafasında Susan'la ilgili, kendisini rahatsız eden bir düşünce vardı, fakat adam buna artık alışmıştı. Masadan aldığı iki kitabı karıştırmaya başladı.

Bunlardan biri, daha eski olanı, Borley papaz evinde, İngiltere'nin en hayaletli evinde, olup biten şeyleri anlatıyordu. Kitabın sırtı parçalanmaya yüz tutmuştu ve içindeki fotoğraflar o kadar gri ve bulanıktı ki, ne olduklarını anlamak mümkün değildi. Çok şanslı (veya sahte) bir hortlak görüntüsü olduğunu sandığı fotoğrafın, daha sonra alt yazısını okuyunca, kitabın yazarına ait olduğunu anladı.

Öteki kitap daha yeni bir kitaptı ve tuhaf bir rastlantı eseri Yunan Adaları için bir rehber kitabıydı. Kitabın sayfalarını öylesine çevirirken onların arasından bir kâğıt parçası yere düştü.

“Earl Grey mi yoksa Lapsang Souchong mu?” diye seslendi Reg

içerden. "Yoksa Darjeeling mi? Yoksa PC Tips mi? Hepsi çay poşeti zaten, korkarım. Pek o kadar da taze sayılmazlar."

"Darjeeling olabilir." dedi Richard, kâğıt parçasını almak için eğilirken.

"Süt?" diye seslendi Reg.

"Ee, lütfen."

"Kesme bir parça mı olsun, iki mi?"

"Bir tane, lütfen."

Richard kâğıt parçasını kitabın içine geri koydu. Bunu yaparken üzerinde aceleyle çiziktirilmiş bir not olduğunu gördü. Not, tuhaf bir şekilde şöyle diyordu: "Bakın bu basit bir gümüş tuzluk. Bakın bu basit bir şapka."

"Şeker?"

"Ee, ne?" dedi Richard, afallayarak. Kitabı aceleyle yerine koydu.

"Sadece bana ait küçük bir şaka." dedi Reg. "İnsanlar dinliyor mu diye anlamak için." Mutfaktan neşe içinde üzerinde iki fincan olan küçük bir tepsi taşıyarak çıktı, fakat ansızın tepsiyi yere fırlattı. Çay halının üzerine döküldü. Fincanların birisi parçalandı, diğeri masanın altına yuvarlandı. Reg kapının çerçevesine dayanmış ve rengi atmış bir şekilde bakakalmıştı.

Richard'ın ne yapacağını bilemediği donmuş bir zaman dilimi geçti, sonra yardım etmek için beceriksizce ileriye atıldı. Fakat yaşlı adam çoktan özür dilemeye ve başka bir fincan çay hazırlamayı teklif etmeye başlamıştı. Richard adamın kanepeye oturmasına yardım etti.

"İyi misiniz?" diye sordu Richard, çaresizlik içinde. "Bir doktor çağırayım mı?"

Reg onu durdurdu. "Her şey yolunda." diye ısrar etti. "Ben tamamiyle iyiyim. İşittiğimi sandım, yani bir ses beni şaşırttı. Önemli bir şey değil. Sanırım sadece çayın kokusundan etkilendim. Bırak biraz nefes alayım. Sanırım, bir yudum, ee, porto beni tamamiyle kendime getirecek. Çok özür dilerim, seni korkutmak istemedim."

Porto şişesinin yönüne doğru elini salladı. Richard aceleyle küçük bir bardak doldurup ona verdi.

“Ne çeşit bir ses?” diye sordu, onu böylesi bir şoka sokacak şeyin ne olabileceğini merak etmişti.

Tam o sırada üst kattan bir hareket sesi ve olağandışı çok derin bir nefes alma duyuldu.

“Bu...” diye fısıldadı Reg. Porto bardağı parçalanmış bir halde ayakların dibinde yatıyordu. Üst katta birisi ayaklarını yere vuruyor gibiydi. “Sen de onu duydun mu?”

“Evet, duydum.”

Bu yanıt Reg’i rahatlatmış gibiydi.

Richard tedirginlik içinde tavana baktı. “Orada birisi mi var?” diye sordu. Bunun gereksiz bir soru olduğunu hissediyordu, ama bu sorunun sorulması gerekti.

“Hayır.” dedi Reg, kısık bir sesle. Richard bu sesteki korkuyla altüst oldu. “Hiç kimse yok. Orada hiç kimsenin olmaması gerek.”

“O zaman...”

Reg güçlükle ayağa kalmaya çalışıyordu, fakat yüzünde kuvvetli bir azim ifadesi vardı.

“Oraya gitmek zorundayım.” dedi adam, sakın bir şekilde. “Bunu yapmalıyım. Lütfen beni burada bekle.”

Reg ile kapının arasına giren Richard. “Buraya bakın, ne oluyor?” diye sordu. “Nedir bu, bir hırsız mı? Bakın, ben gideceğim. Eminim bir şey değildir. Sadece rüzgâr veya ona benzer bir şeydir.” Richard niçin bu sözleri söylediğini bilmiyordu. Gürültü çıkaran şeyin rüzgâr veya ona benzer bir şey olmadığı apaçık belliydi, zira rüzgârın derin nefes alma sesleri çıkarabileceği varsayılsa bile, ayağını o şekilde yere vurduğu pek görülmuş değildi.

“Olmaz!” dedi yaşlı adam, nazikçe, fakat kararlı bir şekilde onu bir kenara iterek. “Bunu benim yapmam gerek.”

Richard elinden bir şey gelmeksizin adamı kapıdan ufak mutfığa açılan küçük hole kadar izledi. Oradan koyu renk tahtadan bir merdiven yukarıya çıkıyordu. Basamaklar hasar görmüş ve yıpranmış görünüyordu.

Reg elektrik düğmesini çevirdi. Merdivenin tepesinde çıplak bir şekilde sarkan sönük bir lamba yandı. Reg yukarıya doğru derin bir endişeyle baktı.

“Burada bekle.” dedi ve iki basamak çıktı. Sonra döndü ve çok ciddi bir ifadeyle Richard’ı süzdü.

“Hayatımın bu...daha sorunlu cephesine bulaşmış olduğun için üzgünüm.” dedi adam. Fakat şu anda bu işe bulaştın, üzücü de olsa, senden bir şey istemek zorundayım. Beni orada neyin beklediğini bilmiyorum, tam olarak bilmiyorum. Bunun...hobilerim yüzünden kendi başıma aptalca açtığım bir dert mi veya masum bir kurban olarak başıma gelen bir şey mi olduğunu bilmiyorum. Eğer ilk şık doğruysa, o zaman tek kabahatli benim, zira ben sigarayı bırakamayan bir doktor veya daha kötüsü arabasını bırakamayan bir çevreci gibiyim; eğer ikinci şık doğruysa, o zaman umarım, bu senin de başına gelmez.

“Senden istemek zorunda olduğum şey şu. Bu merdivenden tekrar aşağıya indiğim zaman, yani ineceğimi varsayarsak, eğer tavırlarımda sana tuhaf gelebilecek bir durum varsa, benim üzerime atlayıp beni yere sermeni istiyorum. Anladın mı? Yapmaya kalkışacağım herhangi bir şeyi yapmamı engellemelisin.”

“Fakat farkı nasıl anlayacağım?” diye sordu şüphe içinde düşen Richard. “Özür dilerim, öyle demek istememiştim, ama bilmiyorum ki ne...”

“Bunu anlayacaksın.” dedi Reg. “Şimdi lütfen beni salonda bekle. Ve kapıyı da kapa.”

Başını şaşkınlık içinde sallayan Richard geri çekildi ve kendisinden isteneni yaptı. Büyük dağınık salonun içinde durup Profesörün basamakları birer birer tırmanışına kulak verdi.

Adam basamakları derin bir temkinlilik içinde, büyük ve yavaş bir saatin tıklamaları gibi çıkıyordu.

Richard onun üst sahanlığa ulaştığını duydu. Adam orada sessizce durdu. Saniyeler geçti, beş, belki on, belki yirmi. Sonra

Profesörü daha önce altüst etmiş olan o hareket sesi ve nefes alma yeniden duyuldu.

Richard hızla kapıya doğru yöneldi, fakat onu açmadı. Odanın soğukluğu onun moralini bozup rahatsız ediyordu. Bu duygudan kurtulabilmek için kafasını salladı. Sonra ayak sesleri yeniden sahanlığı geçmeyi başlayıp orada yeniden duraklayınca nefesini tuttu.

Bir-iki saniye sonra, Richard bu sefer bir kapının yavaş yavaş açılmasının çıkardığı uzun ve yavaş gürültüyü duydu. Artık kapı ardına kadar açılmış olmalıydı.

Uzun, uzun bir zaman başka bir şey olmuyor gibi göründü.

Daha sonra kapı yeniden yavaşça kapandı.

Adımlar sahanlığı geçip yeniden durdu, Richard kapıdan geriye birkaç adım attı ve onu sabit bakışlarla süzmeye başladı. Bir kere daha adımlar basamakları yavaş yavaş, kararlı ve sakin bir şekilde inmeye başladı. Birkaç saniye sonra salon kapısının kolu döndü. Kapı açıldı ve Reg sakin bir şekilde içeriye girdi.

“Her şey yolunda, banyoda bir at var sadece.” dedi sakin bir sesle.

Richard onun üzerine atlayıp onu yere yıktı.

“Hayır.” diye soludu Reg. “hayır, üzerimden kalk, üzerimden kalk, hiçbir şeyim yok, kahretsin. O sadece bir at, tamamıyla normal bir at.” Zorlukla Richard’ı üzerinde attı ve doğrulup oturdu. Bir taraftan da derin derin nefes alıp seyrek saçlarını elleriyle düzeltiyordu. Richard, büyük ve artan bir mahcubiyetle onun tepesinde tetikte duruyordu. Kenara çekildi ve Reg’in ayağa kalkıp bir iskemleyle oturmasına izin verdi.

“Sadece bir at.” dedi Reg. “Fakat ee, senden istediğim şeyi yaptığın için teşekkür ederim.” Üstünü başını silkti.

“Bir at.” diye tekrarladı Richard.

“Evet.” dedi Reg.

Richard odadan dışarıya çıktı ve merdivenlere baktı ve sonra tekrar içeriye geldi.

“Bir AT mı?” diye sordu yeniden.

“Evet, öyle.” dedi profesör. “Bekle...” Yeniden dışarıya çıkıp araştırmaya gitmeye davranan Richard'a doğru bir hareket yaptı. “Bırak öyle kalsın. Uzun sürmez.”

Richard onu kuşkuyla süzdü. “Banyoda bir at var diyorsunuz ve bütün yapabildiğiniz burada durup Beatles şarkılarının adlarını söylemek, öyle mi?”

Profesör ona boş gözlerle baktı.

“Dinle.” dedi adam. “Üzgünüm, eğer ben...demin seni korkuttuysa, bu sadece önemsiz bir olay. Böyle şeyler olur, sevgili dostum, kendini onun için sıkıntıya sokma. Hayatımda bundan daha tuhaf şeyler gördüm. Bir sürü şey. Çok daha tuhaf. O sadece bir at, Tanrı aşkına. Daha sonra gidip onu dışarıya çıkartırım. Lütfen bunun için kaygılanma. Biraz porto ile kendimize gelelim.”

“Fakat...o oraya nasıl girdi?”

“Bilmem, banyonun penceresi açıktı, belki oradan girmiştir.” Richard kuşkuyla kısılmış gözlerle *-bu ne ilk defa oluyordu ne de son defa olacaktı-* ona baktı.

“Bunu kasten yapıyorsunuz, öyle değil mi?” dedi.

“Ne yapıyorum, sevgili dostum?”

“Banyonuzda bir at olduğuna inanmıyorum!” dedi Richard birdenbire. “Orada ne olduğunu bilmiyorum, ne yaptığınızı bilmiyorum, bu akşam olup biten şeylerin ne anlama geldiğini bilmiyorum, fakat banyonuzda bir at olduğuna da inanmıyorum.” Reg’in bu konudaki karşı koymalarını dikkate almayarak kendi gözüyle görmek için yukarıya çıktı.

Banyo büyük bir yer değildi.

Duvarları meşe ağacı kaplamaydı, binanın yaşı ve nerede olduğu dikkate alınacak olursa, bu kaplamaların paha biçilmez şeyler olması gerekti, fakat ek yerleri sade ve basitti.

Yere eski, yıpranmış, siyah beyaz kareli bir muşamba döşenmişti. Emayesinde eskiden kalma lekeler ve çatlaklar olan çok temiz küçük bir küvet ve küçük bir lavabo vardı. Lavabo musluğunun yanında bir plastik bardak içinde diş fırçası ve macun duruyordu.

Ön tarafı aynalı madeni bir banyo dolabı, lavabonun üstündeki muhtemelen paha biçilmez ahşap kaplamalara vidalanmıştı. Dolap, birçok kereler boyanmışa benziyordu ve aynanın kenarları buhar yüzünden lekelenmişti. Köşede krem renge boyalı eski bir tahta dolap ve yanında kahverengi eski bir tahta iskemle vardı. İskemlenin üzerine birkaç adet düzgünce katlanmış, fakat iyicene yıpranmış havlu konmuştu. Bütün bunların, yanı sıra, banyonun büyük bir kısmını kaplayan büyük bir at vardı.

Richard atı dikkatle inceledi, at da ona değer biçer bir şekilde baktı. Richard durduğu yerde sallandı, at ise kımıldamadan durdu ve bir müddet sonra bakışlarını dolaba çevirdi. Hayvan halinden hoşnut olmasa bile, başka bir yere konuncaya kadar, olduğu yerde bulunmaya boyun eğmiş gibi görünüyordu. Aynı zamanda şey gibi görünüyordu...neydi?

Pencereden içeriye süzen ay ışığı atı aydınlatıyordu. Pencere açık olmasına rağmen küçük bir pencereydi, ayrıca ikinci kattaydı, bu yüzden atın bu yolla eve girmiş olduğu fikri tamamıyla hayal ürünüydü. Atta tuhaf bir şeyler vardı, fakat bunun ne olduğunu çıkaramıyordu. Aslında onunla ilgili olarak kesinlikle çok tuhaf olan bir şey vardı, bu da bir okul banyosunda ayakta duruyor olmasıydı. Belki bütün sorun buydu.

Uzanıp dikkatli bir şekilde hayvanın boynunu okşadı. Normal görünüyordu (*gergin ve parlak, iyi bir durumdaydı*). Ay ışığının tüyleri üzerindeki etkisi biraz kafa karıştırıcıydı, fakat her şey ay ışında biraz tuhaf görülebilirdi. At, adam ona dokunca biraz yelesini oynattı, fakat pek aldırmadı.

Richard, atı başarılı bir şekilde okşadıktan sonra, bir-iki defa hayvanın çenesinin altını sıvazladı ve yumuşakça kaşdı. Sonra uzaktaki köşede banyoya açılan başka bir kapının olduğunu gördü. Dikkatle atın çevresinden dolaştı ve öteki kapıya yaklaştı. Ona dayandı ve yavaş yavaş açtı.

Kapı, sadece Profesörün yatak odasına açılıyordu. Burası kitaplar, ayakkabılar ve tek kişilik küçük bir yatakla tika basa doldu-

bulmuştu. Bu odanın da yeniden sahanlığa açılan başka bir kapısı vardı.

Richard, sahanlığın da merdiven basamakları gibi yakın bir zamanda yıpranıp çizilmiş olduğunu fark etti ve bu işaretler atın bir şekilde merdivenden yukarıya çıkarılmış olduğu fikrini destekliyordu. Bu işi kendisi yapmak istemezdi ve böyle bir davranışa uğrayan atın yerinde olmayı ise hiç istemezdi, fakat bu zor da olsa, yapılabilecek bir işti.

Fakat niçin? Ata son bir defa daha baktı ve at da ona son bir bakış attı. Sonra aşağıya geri döndü.

"Kabul ediyorum." dedi Richard. "banyonuzda bir at var ve ben, ne olursa olsun, biraz porto alacağım."

Kendisi için biraz koydu, sonra sakince şöminenin yanında düşünceye dalmış ve içkisi bitmiş olan Reg için de bir tane doldurdu.

"O üç bardağı koymuş olmam işe yaradı." dedi Reg, konuşkan bir şekilde. "Daha önce bunu niçin yapmış olduğuma şaşmıştım, ama şimdi hatırladım.

"Bir arkadaş getirebilir miyim, diye sormuştun. Ama öyle yapmadığın görülüyor. Herhalde kanepenin yüzünden. Aldırma, böyle şeyler olur. Hop, hop o kadar fazla değil, dökeceksin."

Ansızın atla ilgili bütün sorular Richard'ın kafasından uçup gitti.

"Öyle mi yaptım?" diye sordu.

"Oh evet. Şimdi hatırlıyorum. Uygun olur mu diye sormak için bana yeniden telefon açtın, aklımda kaldığı kadarıyla. Ben bundan çok memnun olacağımı söyledim ve öyle olmaya da hazırdım. Ben senin yerinde olsam, o şeyi testereyle keserdim. Mutluluğunu bir kanepeye feda etme. Veya belki kız eski hocanla geçecek bir akşamın çok sıkıcı olduğunu düşünerek onun yerine daha eğlenceli bir iş olan saç yıkama işini tercih etti. Ben de öyle yapardım. Bu günlerde böylesine heyecan verici bir sosyal faaliyet içinde olmamın tek nedeni, saçlarımın azlığı."

Rengi atmış bir şekilde bakakalmak sırası bu sefer Richard'a gelmişti.

Evet, Susan'ın gelmek istemeyeceğini düşünmüştü.

Evet, kıza bu yemeğin çok sıkıcı olacağını söylemişti. Fakat o gelmekte ısrar etmişti, zira adamın yüzünü birkaç dakika için bile olsa, bilgisayar ışığıyla aydınlanmamış bir şekilde görebilmek için bunun tek yol olduğunu söylemişti. Böylece adam kabul etmiş ve birlikte gelmek için anlaşmışlardı.

Sadece bu tamamıyla aklından çıkmıştı. Kızı evinden almamıştı.

“Telefonunuzu kullanabilir miyim, lütfen?” diye sordu.

IX

Gordon Way ne yapacağını bilmeksizin yerde yatıyordu.

Ölmüştü. Bu konuda hiç şüphesi yoktu. Göğsünde korkunç bir delik vardı, oradan fişkıran kan artık ince bir sızıntıya dönüşmüştü. Bunun dışında göğsünde veya vücudun hiçbir yerinde bir hareket yoktu.

Yukarıya, sonra sağına ve soluna baktı. Hareket eden kısmı neresi olursa olsun, bu vücuduna ait bir kısım değildi.

Sis yavaş yavaş üstünü örttü ve bir açıklama getirmedi. Av tüfeği, kendisinden bir metre kadar uzaklıkta, otların üzerinde, ağzından dumanlar çıkararak sakin bir şekilde yatıyordu.

Adam yerde yatmaya devam etti. Sabahın dördünde uyanık yatan biri gibi, ne zihnini dinlendirebiliyor ne de onunla yapacak bir şey bulabiliyordu. Az önce bir şok geçirdiğinin farkındaydı, bu durum neden doğru dürüst düşünemediğini açıklayabilse de, düşünebilme yeteneğini açıklamaktan uzaktı.

Öldükten sonra başımıza ne geleceği hakkında (*eğer gelecek bir şey varsa, bu ister cennet ister cehennem, ister araf isterse hiçlik olsun*) yüzyıllardır sürüp giden büyük tartışmada, tek bir nokta üzerinde, hiçbir zaman şüphe olmamıştı. Bu da, bu sorunun yanıtını öldüğümüz zaman öğrenecek olduğumuz hususuydu.

Gordon Way ölmüştü, fakat bu konuda ne yapması gerektiği hakkında en küçük bir fikri bile yoktu. Bu, daha önce karşılaşmış olduğu bir durum değildi.

Oturdu. Oturan vücut, yerde yavaş yavaş soğuyarak yatan ve kanındaki sıcaklık soğuk gece havasının sisiyle karışan vücut kadar ona gerçek geldi.

Yavaş yavaş, şaşkınlık içinde ve sallanarak ayağa kalkmaya çalıştı. Yer sanki onun için bir dayanak oluyor, onun ağırlığını taşıyabiliyordu. Fakat aslında taşınması gereken bir ağırlığı yoktu. Yere dokunmak için eğilince bir çeşit yumuşak dirençten başka bir şey hissetmedi. Bu duygu, uyuşmuş bir kolla bir şeyler tutmaya çalıştığınız zaman, hissettiklerinize benziyordu. Kolunda his yoktu. Bacakların da his yoktu, diğer kolu, bütün gövdesi, başı da aynı durumdaydı. Bedeni ölmüştü. Zihninin niçin ölmediğini bilemiyordu.

Sis yavaşça dalgalanıp vücudunun içinden geçerken, bir çeşit donmuş ve çaresiz korkuyla orada durdu.

Yerde yatan kendine, yüzünde berbat ve şaşkın bir ifadeyle kımıldamadan ve hasar görmüş bir şekilde yatan kendine baktı. Tüyleri ürperdi. Veya daha ziyade ürperecek tüyü olmasını istedi. Derisini istedi. Vücudunu istedi. Hiçbir şeyi yoktu.

Ansızın ağzından bir korku çılgılığı fırladı, fakat aslında fırlayan bir şey yoktu. Kendini sarstı, fakat hiçbir şey hissetmedi.

Arabasından ses ve ışık geliyordu. Ona doğru yürüdü. Güçlü adımlar atmak istedi, fakat yürüyüşü zayıf ve güçsüzdü, emin olmayan ve aslında var olmayan adımlar atıyordu. Ayaklarının altında yer kırılıyordu.

Arabasının sürücü tarafındaki kapısı açıktı, bagajın kapısıyla ilgilenmek için arabadan dışarıya fırladığı zaman, sadece iki saniye içinde geri döneceğini düşüncesiyle onu açık bırakmıştı.

Bütün bu olaylar iki dakika önce olmuştu, o zaman yaşıyordu, o zaman bir bedeni vardı. O zaman hemen geri döneceğini ve hemen hareket edip gideceğini düşünmüştü. İki dakika ve bir yaşam süresi öncesi.

Çılgınlıktı bu, buna çılgınlık denmez miydi?

Kapının çevresini dolaştı ve yan dikiz aynasına bakmak için eğildi.

Tıpkı kendisine benziyordu, her ne kadar, çok büyük korku geçirmiş olduktan sonraki haline benziyorsa da, bu da olması beklenen bir şeydi. Fakat aynada gördüğü kendisiydi ve bu bir normal görüntüydü. Bütün bu olaylar kendisinin hayal ettiği bir şey, bir çeşit uykudan uyanma rüyası olmalıydı. Aklına ani bir fikir geldi ve nefesini aynaya tutmaya çalıştı.

Hiçbir şey olmadı. En küçük bir buharlaşma ortaya çıkmadı. Bu, bir doktoru tatmin edecek bir sonuçtu, televizyonda her zaman yaptıkları şey gibi. Eğer aynanın üzerinde bir buharlaşma yoksa o zaman nefes de alınmıyor demektir. Belki, diye düşündü endişeli bir şekilde kendi kendine, belki bu içten ısıtılmalı aynalar yüzünden meydana gelen bir şeydir. Arabasında içten ısıtılmalı aynalar yok muydu? Satıcı bu şeyin içten ısıtılmalı, şu şeyin elektrikli, bir diğerinin kendi kendine çalıştığı konusunda bir sürü laf edip durmamış mıydı? Belki dikiz aynaları dijital sistemliydi. Öyle olmalıydı. Dijital sistemli, içten ısıtılmalı, kendi kendine çalışan, bilgisayar kontrollü ve nefese karşı dirençli dikiz aynaları...

Aklından geçenlerin tamamıyla saçma olduğunu fark etti. Yavaşça döndü ve arkasında yerde yatmakta olan göğsünün yarısı parçalanmış kendi vücuduna olayları kavrayan bir bakış attı. Bu durum bir doktoru tatmin ederdi. Bu, bir başkasının vücudu olsaydı bile, yeteri kadar ürkütücü bir manzaraydı, fakat kendi vücudu olunca...

Ölmüştü. O bir ölüydü...ölü... Bu kelimenin dramatik bir şekilde zihninde çınlamasına çalıştı, fakat beceremedi. Bir filmin ses montajı değildi, o sadece bir ölüydü.

Dehşet içinde sanki büyülenmiş gibi yerde yatan vücuduna baskarken, yavaş yavaş kendi yüzündeki aptalca ifadeden üzüntü duymaya başladı.

Bunun nedeni tamamıyla anlaşılabilir bir şeydi. Kendine ait bir arabanın bagajında saklanmış biri tarafından kendine ait bir av tüfeğiyle vurulmak üzere olan bir kimsenin yüzünde böyle bir ifadenin olması doğaldı. Yine de birisinin kendisini yüzünde bu ifadeyle

bulması fikrinden hoşlanmadı.

Yüzünün hatlarında vakara benzer bir şey, hiç olmazsa bir zekâ belirtisi yaratabileceği umuduyla kendi vücudunun yanına diz çöktü.

Bu hemen hemen imkânsız bir işe benziyordu. Yüzünün derisine, o insanı hasta edecek kadar tanıdık olan deriye, bir şekil vermeye çalıştı. Fakat ne onu ne de başka bir şeyi doğru dürüst tutuyordu. Bu, insanın kolunun uyuştığı bir sırada plastik macuna şekil vermesine benziyordu. Aradaki tek fark, modelin elinden kayması yerine, elinin modelin içinde kaymasıydı. Bu durumda ise, eli yüzünden içeriye kaymıştı.

Bu baş belası beceriksizliği karşısında mide bulandırıcı bir korku ve öfke duygusu içini kapladı. Ansızın kendini güçlü ve öfkeli bir şekilde kendi ölü vücudunun boğazını sıkıp sarsan bir durumda bulmak onu şaşırdı. Şok olmuş bir halde geriye doğru sendeledi. Tek başarabildiği şey, cesedin aptalca bakışlarına çarpılmış bir ağız ve şaşı gözler eklemek olmuştu. Boyun kısmında ise yeni oluşmaya başlayan kızarıklıklar vardı.

Hıçkırmaya başladı, bu sefer sesi çıkıyor gibiydi, neye dönüşmüşse o şeyin derinliklerinden garip bir uluma yükseliyordu. Elleriyle yüzünü örtüp geriye doğru sendeledi, arabasına girdi ve kendisini koltuğuna attı. Koltuk onu uzak ve soğuk bir havayla karşıladı. Sanki hayatınızın son on beş yılını onaylamayan, bu yüzden size bir bardak beyaz şarap verse bile bakışlarını gözlerinizden uzaklaştıran bir teyzeye benziyordu.

Kendisine bir doktor bulabilecek miydi?

Bu fikrin aptallığıyla yüz yüze gelmemek için direksiyonu kuvvetle kavradı, fakat elleri içinden geçti. Otomatik vitesle boğuşmaya çalıştı, sonunda ona çılgınca vurmaya başardı, fakat ne onu doğru dürüst tutabildi ne de itebildi.

Stereo cihazı, bütün bu zaman boyunca ön koltukta sabırlı bir şekilde yatıp dinleyen telefona hafif orkestra müziği çalmaya devam ediyordu. Ona baktı ve telefonun hâlâ Susan'ın kayıt cihazına bağlı

olduğunu artan bir heyecanla kavradı. Bu, kendisi telefonu kapatıncaya kadar çalışmaya devam edecek türden bir kayıt cihazıydı. Dünya ile olan bağlantısı kesilmemişti.

Umutsuzca ahizeyi tutmaya çalıştı, beceriksizce yokladı, elinden düşürdü, en sonunda aletin konuşma yapılan kısmına eğilmek zorunda kaldı. "Susan!" diye haykırdı, sesi boğuk, uzaktan gelen ve rüzgâra karışmış bir feryat gibiydi. "Susan, bana yardım et! Tanrı aşkına, bana yardım et. Susan, ben öldüm...ben öldüm...ne yapacağımı bilmiyorum..." Ağlamaya başladı, umutsuzca hıçkırıyordu ve battaniyesine bir teselli bulmak için sarılan bir bebek gibi, telefona sarılmaya çalıştı.

"Bana yardım et, Susan..." diye haykırdı yeniden.

"Bip" dedi telefon.

Ona sarıldığı yere baktı. Her nasılsa, bir şeyi itebilmeyi başarmıştı. Konuşmayı kesen düğmeye basmayı başarmıştı. Çılgın gibi yeniden aleti eline geçirmeye çalıştı, fakat sürekli olarak parmaklarının arasından kaydı ve sonunda kımıldamadan koltuğun üzerinde yatmaya başladı. Ona dokunamıyordu. Düğmeleri itemiyordu. Öfke içinde onu arabanın ön camına fırlattı. Ahize ön cama çarptı, geri dönüp hızla adamın içinden geçti ve koltuğun üzerinde zıpladı ve sonra ona dokunmak için bütün gayretlerini karşılıksız bırakarak vites kutusunun üzerinde sessizce yattı.

Adam dakikalarca orada oturdu, duyduğu korku yerini üzüntüye bıraktıkça başı yavaş yavaş sallanıyordu.

Yanından birkaç araba geçip gitti, fakat ortada onlara tuhaf gelecek bir şey yoktu; sadece yol kenarında duran bir araba... Taşıtlar, gecenin içinde hızla geçerken herhalde ışıkları arabanın yanında otların üzerinde yatan vücudu seçemiyordu. Arabanın içinde kendi kendine ağlayan bir hortlağı fark etmeleri ise, imkânsızdı.

Orada ne kadar oturduğunu bilmiyordu. Zamanın geçtiğinden bile pek haberi yoktu, sadece zaman ona önceden olduğundan daha yavaş geçiyormuş gibi geliyordu. Geçişini gösterecek pek bir işaret yoktu. Soğuğu hissetmiyordu. Aslında soğuğun nasıl bir şey oldu-

ğunu ve nasıl hissedileceğini hemen hemen unutmuştu, sadece o şeyin şu anda hissetmesi gereken bir şey olduğunu biliyordu.

Sonunda bu duygusal karmaşadan sıyrıldı. Bir şeyler yapması gerekti, ama bunun ne olduğunu bilmiyordu. Belki kır evine ulaşmaya çalışmalıydı, fakat oraya gidince ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Sadece bir şeyler yapmaya çalışması gerekti. Bunu gece-nin içinde yapması gerekti.

Bütün gücünü toplayarak arabadan aşağıya indi, ayağı ve dizi kolayca kapının çerçevesini sıyrıp geçti. Yeniden vücuduna bakmaya gitti, fakat onu orada bulamadı.

Gece sanki yeteri derecede korkulu anlar yaratmamıştı. Şaşkınlık içinde otların üzerindeki nemli çukura gözlerini dikti.

Vücudu orada yoktu.

X

Richard, nezaketin izin verdiği en kısa zaman süresinde bulunduğu yerden ayrıldı.

Teşekkür etti, çok hoş bir akşam geçirmiş olduğunu, Reg ne zaman Londra'ya gelirse, kendisini haberdar etmesini söyledi ve acaba at konusunda yapabileceği bir şey var mıydı? Hayır mı? Eh, iyi o halde, eğer eminseniz ve yeniden teşekkür ederim, pek çok teşekkürler.

Kapı sonunda kapanınca bir-iki dakika düşünmek için orada durdu.

Reg'in odasının ışığı dış merdivenin sahanlığını kısa bir süre aydınlattığı zaman, buradaki döşemede hiçbir iz olmadığını fark etmişti. Atın sadece Reg'in odasındaki döşemeyi çizmiş olması tuhaf bir şeydi.

Bütün bu şeyler çok tuhaf görünüyordu, nokta. Yükselmekte olan yığına eklenen başka bir şaşırtıcı olay. Bu akşam, güya işten uzak geçirilecek dinlendirici bir akşam olacaktı.

Ani bir karar vererek Reg'in kapısının karşısındaki kapıyı çaldı. Bir yanıt almak o kadar uzun sürdü ki, sonunda kapı gıcırtyla açıldığı zaman, Richard vazgeçmiş ve gitmeye hazırlanıyordu.

Ona sertçe, küçük ve kuşkulu bir kuş gibi bakan kişinin, burun yerine bir yarış yatının omurgasını taşıyan o öğretim görevlisi olduğunu görünce, Richard hafif bir şok geçirdi.

"Ee, özür dilerim, fakat, ee, bu gece bir atın bu merdivenden

çıktığını gördünüz mü veya duydunuz mu?” dedi Richard, fazla lafı uzatmadan.

Adam tutkuyla sürdürdüğü parmak çıtlatma işini durdurdu. Başını hafifçe yana doğru eğdi ve sonra iç dünyasında sesini bulmak için uzun bir yolculuğa çıktı. Sonunda bulduğu bu ses, ince ve zayıf bir sestti.

“On yedi yıl, üç ay, iki gün, beş saat, on dokuz dakika ve yirmi iki saniyedir birisinin bana söylediği ilk şey bu.” dedi adam. “Saydım.”

Yeniden yavaşça kapıyı kapadı. Richard İkinci Avluyu sanki koşarak geçti.

Birinci Avluya ulaşınca, kendisine hâkim oldu ve hızını yavaşlattı.

Soğuk gece havası ciğerlerini zorluyordu ve koşmak için bir nedeni yoktu. Susan’la konuşamamıştı, zira Reg’in telefonu çalışmıyordu. Adamın esrarlı bir mahcubiyet sergilediği şeylerden biri de buydu. Bunun en azından mantıklı bir açıklaması olabilirdi. Muhtemelen adam telefon faturasını ödememişti.

Richard tam sokağa çıkmak üzereyken, okulun büyük kemerli girişine sıkıştırılmış kapıcı külübesine kısa bir an için uğramaya karar verdi. Burası, anahtarlar, mesajlar ve tek çubuklu bir elektrik sobasıyla tıka basa dolu tavşan kümesi gibi küçük bir yerdi. Arka planda bir radyo kendi kendine söyleniyordu.

Bankonun arkasında kollarını kavuşturmuş duran siyah takım elbiseli bir adama. “Özür dilerim.” dedi. “Ben...”

“Evet, Bay MacDuff, sizin için ne yapabilirim?”

O anki haliyle Richard kendi adını bile hatırlamakta güçlük çekebilirdi ve bir an şaşkınlık geçirdi. Bununla birlikte, okul kapıcılarının çok kuvvetli hafızaları olduğu ve en küçük fırsatta bunu sergilemekten hoşlandıkları dillere destan olan bir şeydi.

“Okulda bir yerlerde senin bildiğin bir at var mı?” diye sordu Richard. “Yani eğer okulda bir at olsa, bundan haberin olurdu, değil mi?”

Kapıcı gözlerini bile kırpmadı.

“Hayır, efendim ve Evet, efendim. Sizin için yapabileceğim başka bir şey var mı, Bay MacDuff, efendim?”

“Ee, hayır.” dedi parmaklarını birkaç defa bankonun üzerine vurarak. “Hayır, Teşekkür ederim. Yardımın için çok teşekkür ederim. Seni yeniden gördüğüme sevindim, ee, Bob.” dedi, bir tahminde bulunarak. “İyi geceler, o halde.”

Oradan uzaklaştı.

Kapıcı, kolları kavuşuk duruşunu bozmadı, fakat başını çok, çok hafifçe iki yana salladı.

“Bill, al senin için biraz kahve.” dedi kısa boylu, zayıf bir adam olan diğer kapıcı. İç odadan elinde dumanı tüten bir fincanla ortaya çıkmıştı. “Bu gece hava biraz soğudu galiba?”

“Bana da öyle geliyor, Fred, teşekkürler.” dedi Bill, fincanı alarak.

Bir yudum aldı. “İnsanlar hakkında ne istersen söyleyebilirsin, tuhaf davranışlarında bir azalma görünmüyor. Buradaki delikanlı biraz önce okulda bir at olup olmadığını soruyordu.”

“Oh, öyle mi?” dedi Fred. Kendi kahvesinden bir yudum aldı ve dumanın gözlerini yakmasına izin verdi. “Daha önce buraya bir adam geldi. Tuhaf bir yabancı, bir papaza benziyordu. İlk başta söylediği şeylerin hiçbirini anlamadım. Fakat o sadece sobanın yanında durup radyoda haberleri dinlemekten hoşnut görünüyordu. “Yabancılar, ha!”

“Sonunda ona çekip gitmesini söyledim. Sobamın önünde öyle durmakta neymiş! Birdenbire gerçekten yapmam gereken şey bu mu, diye sordu. Tetiği mi çekmeliyim? En iyi Bogart aksanıyla şöyle dedim: “Buna inansen iyi olur, ahbap.”

“Gerçekten mi? Bu bana daha çok Jimmy Cagney gibi geldi.”

“Hayır, bu benim Bogart aksanımdır. Jimmy Cagney aksanım ise şöyledir: “Buna inansen iyi olur, ahbap.”

Bill kaşlarını çattı. “Bu senin Jimmy Cagner aksanını mı?”

Ben her zaman onun senin Kenneth McKellar aksanın olduğunu sanırdım.”

“Sen doğru düzgün dinlemiyorsun, Bill, sende kulak yok. Kenneth McKellar böyledir: “Sen yukardan git, ben aşağıdan geleceğim.”

“Oh, anladım. Ben İskoçyalı Kenneth McKellar’ı söylüyorsun, sanmıştım. Sonra bu papaz adam ne söyledi, Fred?”

“Sadece dosdoğru gözlerime baktı ve tuhaf bir...”

“Aksanı boş ver, Fred. Eğer dinlemeye değerse, sen sadece adamın ne dediğini söyle.”

“Sadece bana inandığını söyledi.”

“Öyle mi? Pek o kadar ilginç bir hikâye sayılmaz, Fred.”

“Eh, olabilir, belki değildir. Bunu anlattım, zira adam aynı zamanda atını bir yıkanma odasında bırakmış olduğunu ve onunla ilgilenmemi söylemişti.”

XI

Gordon Way karanlık yolda perişan bir şekilde süzülüyordu veya daha doğrusu süzölmeye çalışıyordu.

Bir hortlak olarak (*böyle olduğunu kabul etmek zorundaydı*) süzölebileceğini sanmıştı. Hortlaklar hakkında bildiğı çok az şey vardı, fakat bir hortlağın sürökleyeceğı bir vücudu olmamasına karşılık bazı avantajları olacağını hissediyordu ve bunların arasında süzölebilmek yeteneğı de olmalıydı. Fakat hayır, yolun her adımını yürömek zorunda kalacak gibi görünüyordu.

Amacı evine ulaşabilmektir. Oraya vardığı zaman ne yapacağını bilmiyordu, hortlaklar bile geceyi bir yerde geçirmek zorundadır ve çevresinde tanıdık şeylerin olması ona yardımcı olabilirdi. Hangi konuda yardımcı olacaktı, bunu bilmiyordu. Hiç olmazsa, bu yolculuk ona ulaşılacak bir hedef sağlıyordu. Oraya vardığı zaman, başka bir hedef düşünmek zorunda kalacaktı.

Bir sokak lambasından diğerine yorgun argın yürüyordu, her birinin altında kendisine bakmak için biraz duruyordu.

Hayaletle biraz benzemeye başlamıştı.

Bazen çok solgunlaşıyordu, sisin içinde gezinen bir gölgeye, hemen buharlaşıp kaybolacak bir rüyaya benzemeye başlıyordu. Bazen de hemen hemen katı ve gerçekmiş gibi görünüyordu. Bir-iki defa bir sokak lambasına dayanmaya çalışmış ve eğer dikkatli olmazsa içinden geçip çıkacak gibi olmuştu.

Sonunda, büyük bir isteksizlikle, neler olup bitmiş olduğuna

düşünmeye kalkıştı. Tuhaf bir şeydi, bu isteksizlik. Gerçekten bu konu üzerinde düşünmek istemiyordu. Ruhbilimciler, zihninin sık sık travmatik olayların anısını bastırmaya çalıştığını söylerler, muhtemelen bu isteksizliğin nedeni buydu. Eğer kendi arabasının bagajından tuhaf bir şeklin fırlaması ve sizi vurup öldürmesi travmatik bir deney sayılmazsa, neyin sayılacağı bilmek isterdi doğrusu.

Şirketi onsuz nasıl ayakta kalacaktı? Bu soruya verilebilecek mantıklı yanıtların ikisinden de hoşlanmadı.

Ölüm ilanı nasıl olacaktı? Bu onun kemiklerini *-şu anda nerede olurlarsa olsunlar-* sızlatan bir düşünceydi. Acaba bir kopyasını eline geçirebilecek miydi? Orada ne yazacaktı? Onun hakkında iyi bir şeyler yazsalar iyi olurdu, piç kuruları. Şu başarmış olduğu şeylere bir bakın. Tek başına İngiliz yazılım sanayisini kurtarmıştı: Çok büyük bir dışsatım, yardım kurumlarına verilen bağışlar, araştırma bursları, Atlantik Okyanusunu güneş enerjisiyle çalışan bir denizaltı ile aşmak (başarılı olmamıştı, ama iyi bir denemeydi) ve daha bir sürü şey. Yeniden Pentagon konusunu ortaya dökmeseler iyi olurdu, yoksa avukatını başlarına bela ederdi. Ona telefon etmek için zihninde not aldı, sabah olur olmaz...

Hayır.

Hem zaten, ölü bir insan bir iftira davası açabilirdi miydi? Bunu tek bilebilecek kişi avukatıydı ve sabahleyin ona telefon etmesine imkân yoktu. Yaşayanların dünyasında bırakmak zorunda kaldığı bütün o şeylerin arasında en çok özleyeceği şeyin telefonu olduğunu artan bir dehşetle anladı ve sonra zihnini gitmek istemediği yöne doğru kararlılıkla döndürdü.

O şekil.

O şekil ona Ölümün bizzat kendisi gibi görünmüştü, yoksa hayal gücü ona oyun mu oynamıştı? Bunun başı örtülü bir şekil olduğunu hayal mi etmişti? Başı örtülü olsun veya günlük giysileri içinde olsun bir şeklin arabasının bagajının içinde ne işi vardı?

O anda bir araba yanında hızla geçip gitti ve kendi ışık vahasını da birlikte götürerek gecenin içinde kayboldu. Gordon, arkasında

bırakmış olduğu arabasının sıcak, deri kaplamalı, ısı ayarlı rahatlığını özlemle düşündü ve çok sıradışı bir fikir aniden aklına geldi.

Acaba otostop yapabilir miydi? Onu birisi gerçekten görebilir miydi? Eğer görebilirse, nasıl bir tepki gösterecekti? Bunu anlamanın tek bir yolu vardı.

Yolun alt yanından uzaktan bir araba geliyordu ve yüzünü ona doğru döndü. Sis in içinden bir çift bulanık ışık yaklaştı ve Gordon hayalet dişlerini sıkıp arabaya başparmağını kaldırdı.

Araba hiç aldırmadan yoluna devam etti.

Hiçbir şey olmamıştı.

Öfkeli bir şekilde uzaklaşmakta olan arabanın kırmızı arka lambalarına belirsiz bir işaret yaptı ve kalkmış koluna baktığı zaman şu anda en görülür halinde olmadığını anladı. Kendisini istediğı zaman daha çok görünür yapacak bir irade gücü var mıydı acaba? Dikkatini toplayarak gözlerini kıstı, sonra sonucun ne olduğu anlamak için gözlerinin açık olması gerektiğini anladı. Yeniden denedi, zihnini sonuna kadar zorladı, fakat sonuçlar tatmin edici değildi.

Parlaklıkta basit bir farklılık olduysa da, bunu sürdürmedi ve ne kadar zihinsel baskı uygulasa da, çok kısa bir zaman sonra yeniden soldu. Eğer varlığın hissedilmesini veya hiç olmazsa görülmesini istiyorsa, zamanlamasını çok dikkatli bir şekilde yapması gerekti.

Yolun alt tarafından başka bir araba hızla yol alarak yaklaşıyordu. Gordon yeniden yüzünü döndü ve başparmağını havaya kaldırdı, uygun anı bekledi ve kendisinin görülür olmasını istedi.

Araba hafifçe yolundan saptı ve sonra yeniden yoluna devam etti, ama bu sefer biraz daha yavaş gidiyordu. Neyse, bu da bir şeydi. Daha başka ne yapabilirdi? Başlangıç olarak gidip bir lambanın altına duracak ve orada alıştırma yapacaktı. Bir sonraki arabayı ele geçireceğine emindi.

XII

“...eğer bir mesaj bırakırsanız, mümkün olan en kısa zamanda sizi arayacağım. Belki...”

Bip!

“Kahretsin. Dur, bir dakika. Lanet. Bak...ee...”

Tık!

Richard telefonu kapadı ve sisin içinde az önce hızla geçtiği yol kavşağındaki işaret levhasına bir kere daha bakabilmek için arabasını yirmi metre kadar geri geri sürdü.

Cambridge'nin tek yön sisteminden her zamanki yöntemle çıkmıştı. Bu yöntemle göre, gittikçe hızlanılarak dönülüyor dönülüyor, sonunda bir çeşit merkezkaç hızına ulaşıp rasgele bir yöne doğru fırlayarak gidiliyordu. Şu anda ise, nereye gittiği bulmaya ve yönünü düzeltmeye çalışıyordu.

Kavşağa tekrar gelince, işaret levhasındaki bilgileri haritanın üzerindeki bilgilerle bağdaştırmaya çalıştı. Fakat bir türlü bunu başaramadı. Kavşak haritada sayfanın tam ortasına basılmıştı ve işaret levhası bütün kötü niyetiyle rüzgârda dönüp duruyordu. İçgüdüğü ona yanlış yolda olduğunu söylüyordu. Fakat geldiği yöne yeniden dönmeyi istemiyordu, zira Cambridge'nin trafik sisteminin girdabına bir kere daha yakalanmaktan korkuyordu.

Bu yüzden sola döndü, bu yönde şansının daha yaver gideceğini umuyordu. Fakat bir müddet sonra, cesareti kırıldı ve şöyle bir sağ

yaptı ve sonra şöyle bir sol yaptı ve buna benzer birkaç manevradan sonra iyice kayboldu.

Kendi kendisine küftetti ve arabasının kaloriferini açtı. Eğer, hem arabayı sürmek ve hem telefon etmekle aynı zamanda meşgul olacağıma, nereye gittiğime dikkat etseydim, dedi kendi kendine, şimdi hiç olmazsa nerede olduğumu bilirdim. Arabasında bir telefon olmasını kendisi istemiş değildi. Ona göre, arabada bir telefonun olması hem bir dert, hem de davetsiz misafir gibi bir şeydi. Fakat Gordon bu konuda ısrar etmiş ve üstelik parasını da kendisi ödemişti.

Sıkıntı içinde içini çekti, siyah renkli Saab'la geri geri gitti ve sonra arabayı çevirdi. Bunu yaparken neredeyse bir vücudu tarlaya taşıyan birisine çarpacaktı. Hiç olmazsa, bir saniye için, çok yorgun zihni olayı böyle algılamıştı, fakat herhalde aslında bu, bir çuval içinde besleyici bir şeyler taşıyan bir köylü olmalıydı. Böyle bir gecede, o şeyle ne yaptığını ise Tanrı bilirdi. Farların ışığı tekrar vurunca, sırtında bir çuvalla tarladan yorgun argın yürüyen bir şekil bir an için aydınlandı.

"Onun yerinde olmak istemezdim." diye düşündü Richard, suratı asık bir şekilde ve yeniden arabasını sürdü.

Birkaç dakika sonra, ana yola biraz daha benzeyen bir kavşağa ulaştı, neredeyse sağa dönecekti, fakat sonra arabayı sola çevirdi. Bir işaret levhası bulamadı.

Yeniden telefonunun tuşlarına bastı.

"...mümkün olan en kısa zamanda arayacağım. Belki."

Bip!

"Susan, ben Richard. Nereden başlayayım? Her şey karmakarışık. Bak, Üzgünüm, üzgünüm, çok üzgünüm. Her şeyi berbat ettim ve hepsi benim hatam. Ve bak, bunu tamir etmek için ne yapmam gerekecekse, onu yapacağım. Yemin ederim..."

Bir telefon kayıt cihazıyla konuşma şeklinin böyle olması konusunda bazı tereddütleri vardı, fakat devam etti.

"Doğru söylüyorum, bir haftalık bir tatile çıkabiliriz ve hatta

istersen bu hafta sonu. Gerçekten bu hafta sonu. Güneşli bir yere gidelim. Gordon bana ne kadar baskı yapmaya kalkışırsa kalkışsın, onun nasıl şiddetli baskı yaptığını iyi bilirsin, ne de olsa o senin kardeşin. Ben sadece...veya aslında önümüzdeki hafta da olabilir. Kahretsin. Kahretsin. Kahretsin. Sorun şu ki, gerçekten söz vermiştim o şeyi yap...hayır, bak, önemli değil. Bu tatile çıkacağız. Comdex firması için Anthem'i bitirip bitirmemek umurumda bile değil. Dünyanın sonu sayılmaz. Biz çıkıp gideriz. Gordon da artık istediği kadar koşup atlayabilir. Gaaarghhhh!"

Richard, Gordon Way'ın hayaletine çarpmamak için direksiyonu şiddetle kırdı. Hayalet birdenbire farlarının önüne dikilmiş ve onun üzerine koşup atlamıştı.

Richard frenlere bastı, kaymaya başladı. Kaymaya başladığını anladığı sırada ne yapması gerektiğini hatırlamaya çalıştı, uzun yıllar önce sürücülük üzerinde bir televizyon programında bunu görmüş olduğunu biliyordu, neydi o program? Tanrım, programın adını bile hatırlayamıyordu, nerde kaldı ki... Oh evet, programda frenlere basılmaması gerektiği söylenmişti. Evet, söylenen şey buydu. Araba ekseni üzerinde dönüp yolun kenarındaki otlara çarptığı sırada, çevresindeki her şey yavaş ve korkunç bir güçle mide bulandırıcı bir şekilde savruldu. Araba daha sonra kaydı ve ters yöne dönmüş olarak sallanarak durdu. Richard, nefes nefese, direksiyonun üstüne yığıldı.

Telefonu düşürdüğü yerden kaldırdı.

"Susan." dedi güçlükle nefes alarak. "Seni sonra ararım." Ve telefonu kapattı.

Gözlerini kaldırdı.

Gordon Way'ın hayalete benzeyen şekli, farlarının tam ışığında ayakta duruyor, gözlerinde büyük bir korkuyla dosdoğru arabanın ön camından içeriye bakıyor ve yavaşça elini kaldırıp ona işaret ediyordu.

Orada ne kadar uzun süre oturduğundan emin değildi. Görüntü birkaç saniye içinde gözden silinmişti, fakat Richard, ani bir fren

sesi ve üzerine çevrilmiş ışıklar onu kendine getirinceye kadar, muhtemelen bir dakikadan fazla değil, titreyerek orada oturdu.

Kendine gelsin diye başını salladı. Yolun üzerinde ters yöne dönük olarak durduğunu anladı. Acı bir feryat çıkararak, kendi arabasıyla neredeyse tampon tampona gelecek şekilde ansızın duran araba, bir polis arabasıydı. Richard, derin derin nefes aldı ve bütün vücudu tutulmuş bir şekilde titreyerek arabasından dışarıya çıktı. Ona doğru yavaş yavaş yürüyen ve polis arabasının farları tarafından aydınlanan polis memuruna yüzünü döndü.

Polis memuru onu yukarıdan aşağıya süzdü.

“Ee, Özür dilerim, memur bey.” dedi Richard, sesini elinden geldiğince sakinleştirmeye çalışarak. “Ee, kaydım. Yollar kaygan ve ben, ee...kaydım. Kendi eksenim etrafında döndüm. Gördüğünüz gibi, ben, ben yanlış yöne dönmüşüm.” Arabanın dönük olduğu yönü göstermek için ona işaret etti.

“Bana niçin kaymış olduğunuzu tam olarak söyler misiniz, bayım?” Polis memuru, not defterini çıkarırken, bir taraftan da onun gözlerinin içine bakmaktan vazgeçmemiştir.

“Yani, dediğim gibi.” diye açıkladı Richard. “yollar sis yüzünden kaygandı ve yani, aslında doğrusunu söylemek gerekirse.” Richard kendisini tutmak istemesine rağmen, ansızın şu sözleri söyledi: “Yolda gidiyordum ve ansızın patronumum kendisini arabamın önüne attığını gördüğümü sandım.”

Polis memuru onu soğukkanlılıkla süzdü.

“Suçluluk kompleksi” diye ekledi Richard, sinirli bir tebesümle. “Nasıl olduğunu bilirsiniz. Hafta sonunda tatile çıkmayı düşünüyordum.”

Polis memuru, sempati ile kuşku duymak arasında kararsız kalmışa benziyordu. Gözlerini biraz kıstı, fakat gevşemedi.

“İçkili misiniz, bayım?”

“Evet.” dedi Richard, acele bir iç çekmeyle. “Fakat çok az. En fazla iki bardak şarap... Ee...bir de küçük bir bardak porto. Hepsi bu kadar. Bu sadece bir dikkat dağılmasıydı. Şimdi iyiyim.”

“Adınız?”

Richard ona adını ve adresini verdi. Polis memuru bütün bunları dikkatle ve düzgün bir şekilde not defterine yazdı, sonra arabanın plaka numarasına baktı ve onu da kaydetti.

“Sizin patronunuz kim o zaman, bayım?”

“Adı Way’dır. Gordon Way.”

“Oh!” dedi polis memuru, kaşlarını kaldırarak. “Şu bilgisayarçı adam.”

“Ee, evet, doğru. ben onun şirketinde bir program yazımcısıyım. WayForward Teknoloji II adlı şirkette.”

“Bizim karakolda sizin bilgisayarlardan birisi var.” dedi polis memuru. “Onu çalıştırayım diye göbeğim çatladı.”

“Oh!” dedi Richard, bıkkın bir şekilde. “sizinki hangi model?”

“Sanırım, Quark II.”

“O zaman durum anlaşıldı.” dedi Richard, bir ferahlama ile. “O çalışmaz. Hiçbir zaman da çalışmadı. O şey sadece bir bok çuvalıdır.”

“Ne kadar komik, benim de her zaman söylediğim şey buydu.” dedi polis memuru. “Arkadaşların bazıları bu fikre katılmıyorlar.”

“Tamamıyla haklısınız, memur bey. Umut beslemek boşuna. O alet birinci şirketin batma nedenlerinin başında geliyor. Onu büyük bir kâğıt ağırlığı olarak kullanmanızı öneririm.”

“Bunu yapmak pek hoşuma gitmez, bayım.” diye ısrar etti polis memuru. “O zaman kapı durmadan açılıp duracak.”

“Ne demek istiyorsunuz, memur bey?” diye sordu Richard.

“Onu kapıyı kapalı tutmak için kullanıyorum. Yılın bu zamanlarında karakolda felaket cereyan olur. Şüphesiz yaz aylarında onu sanıkların kafasına vurmakta kullanıyoruz.”

Polis memuru not defterini kapadı ve onu cebine tıktırdı.

“Size tavsiyem şu bayım: Geri dönerken düzgün ve yavaş gidin. Arabayı kilitleyin ve hafta sonunu da böbreklerinizi temizleyerek geçirin. Bunun tek çare olduğunu keşfettim. Şimdi arabayı dikkatli kullanın.”

Adam arabasına döndü, camını indirdi ve kendi de oradan ayrılmadan önce, Richard'ın arabasını çevirip gecenin içine doğru sürmesini seyretti.

Richard derin bir nefes aldı, Londra'ya doğru sakince sürdü, dairesine sakince girdi, kanepesinin üzerinden sakince tırmandı, oturacak bir yer buldu, kendisine sek bir konyak koydu ve ciddi bir şekilde titremeye başladı.

Titremesinin üç nedeni vardı.

Bir tanesi, neredeyse kazaya uğrayacak olmasının yarattığı basit fiziksel şoktu. Böyle bir şey, her zaman sizi beklediğinizden daha çok sarsar. Vücudunuza adrenalin hücum eder, sonra da sisteminizi ekşitmek için ortalarda dolaşır durur.

Sonra kaymasının nedeni geliyordu, o anda kendisini arabasının önüne atan Gordon'un olağanüstü hayali. Vay canına! Richard konyaktan bir yudum aldı ve ağzını çalkaladı. Bardağı yere koydu.

Gordon'un dünyanın en zengin doğal suçluluk duygusu kaynağı olduğu ve her sabah kapınızın eşiğine bu suçluluk duygusundan bir ton bırakabileceği çok iyi bilinen bir gerçektir, fakat Richard adamın kendisini bu derecede etkisi altına almış olduğunu daha önce anlayamamıştı.

Bardağını yeniden eline aldı, yukarıya çıktı ve çalışma odasının kapısını iterek açtı, bunu yapmak için kapıya yığılmış olan BYTE dergilerinin yerini değiştirmesi gerekti. Onları ayağıyla itti ve geniş odanın ön tarafına doğru yürüdü. Bu duvardaki büyük camlardan şu anda sislerden kurtulmakta olan kuzey Londra'nın büyük bir kısmı görülebiliyordu. St. Paul uzakta karanlıkların içinde parılıyordu ve adam ona kısa bir süre baktı, fakat özel bir karşılık almadı. Bu akşam başına gelenlerden sonra, bunu hoş bir sürpriz olarak algıladı.

Odanın arka tarafındaki birkaç uzun masa, son sefer saydığında, altı tane Macintosh bilgisayarla tepeleme doldurulmuştu. Orta yerde Mac II duruyordu. Bu bilgisayarın ekranında, kanepesinin kırmızı çizgilerle gösterilmiş bir modeli, dar merdiveninin mavi çizgilerle gösterilmiş bir modelinin içinde tembelce dönüp duruyordu.

Merdivenin bütün ayrıntıları, tırabzan demirleri, kalorifer, sigorta kutusu ve orta yerindeki biçimsiz kıvrım da dahil olmak üzere, gösterilmişti.

Kanepe, bir yöne doğru dönmeye başlıyor, bir engele çarpıyor, kendini çeviriyor, başka bir engele çarpıyor, durduruluncaya kadar başka bir eksen etrafında dönmeye devam ediyor, sonra bu hareketleri değişik bir sırada yeniden yapmaya başlıyordu. Kanepeyi izlerken, çok geçmeden aynı hareketlerin yeniden başa alındığını görmek mümkündü.

Kanepe kesinlikle sıkışmış kalmıştı.

Üç adet Mac, uzun kablolarla karmaşık bir sentezleme grubuna bağlanmıştı. Bunlar bir Emulator II+HD sampler, sıra halinde TX modülleri, bir Prophet VS, bir Roland JX10, bir Korg DW8000, bir sol el için Synth-Axe MIDI gitar kontrolü ve hatta bir köşeye yığılıp tozlanmaya bırakılmış eski bir davul makinesiydi (*bir sürü alet*). Bunların yanı sıra, küçük ve çok az kullanılan bir kaset kayıt cihazı vardı. Müzik, genellikle, kaset yerine bilgisayarlardaki dosyalara yükleniyordu.

Ne yaptığını, eğer yaptığı bir şey varsa, görmek için, Mac'lerin birinin önündeki iskemleye çöktü. Ekranda dosya adı verilmemiş bir Excel dosyası duruyordu ve bunun ne olduğunu merak etti.

Dosyayı hafızaya yükledi ve sonra acaba kendisine bir not bırakmış mı, diye bir baktı ve dosyanın kırlangıçlarla ilgili olarak World Reporter ve Knowledge dergilerinden internet yoluyla derlediği bazı bilgiler olduğunu hemen anladı.

Artık onların göç etme âdetlerini, kanat biçimlerini, aerodinamik profillerini ve türbülans özelliklerini gösteren sayısal verileri elde etmişti. Bir sürünün uçarken çiziceği şekillerle ilgili olarak bazı basit hesaplamalar da vardı. Fakat bunları nasıl birleştireceği konusunda henüz en küçük bir fikri yoktu.

Bu gece özellikle yaratıcı düşünce üretemeyecek kadar yorgun olduğu için dişlerini gıcırdatarak dosyadan rasgele bir sürü rakamı seçip kopyaladı ve onları kendi dönüşüm programında birleştirdi.

Bu program, rakamları kendi deneysel algoritmalarına göre diziyor, süzüyor ve yerleştiriyordu. Daha sonra bu dönüştürülmüş dosyayı güçlü bir program olan Performer'a yükledi ve sonucu midi kanallarını rasgele kullanarak o anda çalışır durumda olan sentezleyiciler yoluyla çaldı.

Elde edilen sonuç, çok felaket bir kakofoninin kısa süreli bir gürültüsü oldu ve adam onu durdurdu.

Dönüşüm programını yeniden çalıştırdı, bu sefer perde değerlerini Sol Minör olarak yerleştirmesi için komut verdi. Bu, sonunda kullanmaktan vazgeçmek istediği bir kolaylıktı, çünkü bunun bir sahtekârlık olduğunu düşünüyordu. Eğer, en tatmin edici ritim ve harmonilerin doğal olarak meydana gelen olgularda bulunduğu veya onlardan elde edildiği konusundaki inancının bir dayanağı varsa, o zaman tatmin edici makam ve ahenkler de zorlanmadan doğal olarak ortaya çıkmalıydı.

Fakat bu sefer bu zorlamayı yapıyordu.

Elde edilen sonuç, çok felaket bir kakofoninin kısa süreli bir Sol Minör gürültüsü oldu.

Rasgele kestirme gidişlerin de sonu bu olurdu ancak.

İlk yapması gereken şey oldukça kolaydı. Kırangıç uçarken kanadının ucuyla yarattığı dalgalanmanın grafiğini çizmek ve sonra bu dalgalanmayı sentezlemek gerekecekti. Bu yolla tek bir nota elde edecekti, bu da iyi bir başlangıç olacaktı ve bunu yapmak için bir hafta sonu yeterli gelebilirdi.

Tek sorun, bunu yapabilmesi için elinde boş bir hafta sonu olmamasıydı, zira bir şekilde Anthem'in ikinci düzenlenmesini bitirmesi gerekti, gelecek yıl bir zamanlar veya Gordon'un dediği gibi "gelecek ay".

Bu düşünce, Richard'ı kendisini titreten üçüncü nedene acımasızca getirdi.

Kesinlikle hiçbir şekilde, Susan'ın telefon kayıt cihazına yapmış olduğu vaadi yerine getirmek için uygun zamanı yoktu, ne bu hafta sonu ne de gelecek hafta sonu. Ve bu akşamın yarattığı yı-

kıntı, şimdiye kadar bunu yapmamışsa bile, bu durum aralarındaki ilişkinin sona ermesine neden olacaktı.

Fakat olan olmuştu. Her şey bitmişti. Bir başkasının kayıt cihazındaki bir mesajla ilgili olarak sadece olayların gelişmesini beklemekten başka yapılacak bir şey yoktu. Her şey bitmişti. Geri dönüş yoktu.

Birden aklına tuhaf bir fikir geldi.

Bu onu oldukça şaşırttı, fakat fikirde hatalı bir yan bulamadı.

XIII

Bir dürbün, belli bir hedefi olmaksızın, sadece merak yüzünden, Londra'nın gece vakti ufuk çizgisini gözetlemek amacıyla tarıyordu. Sadece neler olup bitiyor, ilgi çekici, işe yarar bir şeyler var mı, diye anlamak için biraz oraya, biraz buraya bakıyordu.

Dürbün, küçük bir hareket dikkatini çektiği için, belli bir evin üzerinde takılı kaldı. Geç Viktorya Dönemi'nden kalmış o büyük villalardan biriydi bu bina, herhalde şu anda birbirinden bağımsız dairelere bölünmüştü. Çok sayıda siyah renkli demir su borusu. Yeşil plastik çöp tenekeleri. Fakat her şey karanlıktı. Hayır, hiçbir şey yoktu.

Dürbün tam başka bir yere çevriliyordu ki, ay ışığında başka küçük bir hareket kendini ele verdi. Dürbün, bir ayrıntı, daha iyi bir görüntü, karanlığın içinde küçük bir farklılık bulmak için yeniden hafifçe ayarlandı, sis artık kalkmış ve karanlık parlıyordu. Dürbün birazcık daha ayarlandı.

İşte orada. Mutlaka bir şey vardı. Fakat bu sefer biraz daha yükselmişti, belki yarım metre, belki bir metre kadar. Dürbün olduğu yerde kaldı: sallanmadan, daha iyi bir görüntü ve bir ayrıntı yakalamaya çalışarak. İşte orada. Dürbün yeniden durdu; aradığı şeyi bulmuştu, bir pencere pervazıyla bir su borusunun arasında ata biner gibi oturmuş bir şekil.

Duvara yapışmış karanlık bir şekil, ayağını koyacak yeni bir yer bulmak için aşağıya bakıyor, bir pervaz aramak için yukarıya bakı-

yordu. Dürbün dikkatini yoğunlaştırdı.

Şekil, ince ve uzun boylu bir adamdı. Giysileri yaptığı işe uygundu, koyu renk pantolon, koyu renk süveter, fakat hareketleri hantal ve beceriksizdi. Sinirli. İlgi çekici. Dürbün durup düşündü, düşündü ve kararını verdi.

Bu adam kesinlikle bir amatördü.

Beceriksizce çevresini yoklayışlarına bir bakın. Yeteneksizliğine bir bakın. Ayakları su borusunda kayıyor, elleri pencerenin kenarına uzanamıyordu. Neredeyse düşecekti. Biraz dinlenmek için durdu, bir an için aşağıya inmeye kalkıştı, fakat bunu tırmanmaktan daha zor buldu.

Yeniden pencere kenarına doğru bir atılış yaptı ve bu sefer onu yakaladı. Ayağı kendisini dengelemek için fırladı ve neredeyse su borusunu kaçıırıyordu. Bu çok tehlikeli, gerçekten çok tehlikeli olabilirdi.

Fakat artık yol daha kolaylaşmış olduğu için, adamın ilerlemesi hızlanmıştı. Başka bir su borusunu geçti, üçüncü katın pencere kenarına ulaştı. Ona doğru güçlkle tırmanırken, kısa bir an ölüme davetiye çıkardı, en önemli hatasını yaptı ve aşağıya doğru baktı. Hafifçe sallandı ve şiddetle geriye oturdu. Eliyle gözlerini perdeleyip oda karanlık mı, diye içerisini kontrol edip pencereyi açmaya girişti.

Bir amatörü bir profesyonelden ayıran özelliklerden biri de, amatörün bu noktada pencereyi kaldırıp açmak için yanında bir şey getirseydi, bunun iyi bir fikir olacağını düşünmesidir. Bu amatörün şansına, ev sahibi de bir amatör çıktığından, sürmeli pencere zorlukla da olsa yukarıya kalktı. Tırmanan adam belli bir ferahlamayla sürünerek içeriye girdi.

Dürbün, bu adam kendi iyiliği için içeriye tıklılmalı, diye düşünüyordu. Bir el telefona doğru uzandı. Pencerede bir yüz dışarıya doğru döndü ve bir an için ay ışığı tarafından aydınlandı, sonra işini görmek için içeriye daldı.

Bir el, bir-iki saniye için telefonun üzerinde durdu, bu arada

dürbün bekleyip düşündü, düşündü ve kararını verdi. El, bu sefer Londra'nın A-Z Sokak Rehberi'ne uzandı.

Uzun süren dikkatli bir duraklama, dürbünle biraz daha gayretli bir çalışma ve sonra el yeniden telefona uzandı, onu kaldırdı ve bir numarayı tuşlamaya başladı.

XIV

Susan'ın dairesi küçük, fakat ferahtı. Richard, ışığı açarken bunun ancak bir kadının başarabileceği bir numara olduğunu gergin bir şekilde düşündü.

Şüphesiz onu gerginleştiren şey, bu düşünce değildi; bunu daha önce de birçok kereler düşünmüştü. Aslında, ne zaman kızın dairesine gelse. Buraya genellikle kendi dairesinden çıkıp geldiği için bu durum her zaman onun dikkatini çekmişti. Zira kendi dairesi, buradan dört misli daha büyük olmasına rağmen tıkiş tıkiştı. Bu sefer de, buraya kendi dairesinden çıkıp gelmişti; sadece oldukça tuhaf bir yoldan. Her zamanki gözlemini gerginleştiren şey işte buydu.

Havanın soğukluğuna rağmen terliyordu.

Pencereden dışarıya baktı, döndü ve odanın içinde parmaklarının ucunda yürüyerek kendilerine ait masalarının üstünde duran telefonun ve kayıt alma cihazının bulunduğu yere gitti.

Kendi kendine, parmakların ucunda yürümenin bir anlamı olmadığını söyledi. Susan içeride yoktu. Aslında, onun nerede olduğunu bilmeyi çok isterdi; herhalde kız da akşamın erken saatlerinde adamın nerede olduğunu bilmeyi çok istemişti.

Hala parmaklarının ucunda yürüdüğüünün farkına vardı. Kendisini bunu yapmaktan alıkoymak için bacağına vurdu, fakat yine aynı şeyi yapmaya devam etti.

Dış duvarı tırmanması korkutucu olmuştu.

En eski ve en kirli kazağının koluyla alnını sildi. Bütün hayatı-

nın gözlerinin önünden geçip gittiği berbat bir an yaşamıştı, fakat o sırada düşmekle meşgul olduğundan en iyi kısımlarını kaçırmıştı. En iyi kısımların Susanla ilgili olduğu kavradı. Susan veya bilgisayarlar. Hiçbir zaman Susan ve bilgisayarlar değil (*bunlar genellikle kötü kısımlar olmuştur*). Burada olma nedeninin bu olduğunu, söyledi kendi kendisine. Sanki ikna olmaya ihtiyacı vardı ve aynı şeyleri tekrar edip duruyordu.

Saatine baktı. On ikiye çeyrek var.

Bir şeye dokunmadan önce gidip ıslak ve kirli ellerini yıkaması gerektiği aklına geldi. Kendisini endişelendiren şey polis değil, fakat Susan'ın korkunç temizlikçisiydi. Kadın durumu anlardı.

Banyoya gitti, ışık düğmesini çevirdi, onu sildi ve ellerine suyun altına tuttuğu sırada, parlak neon ışığıyla aydınlanmış aynada kendi şaşkın yüzünü seyretti. Bir an için, Coleridge Yemeğindeki o dans eden ve cana yakın mum ışığını düşündü. Yemekle ilgili görüntüler, bu akşamın daha erken saatlerinin şimdi bulanık ve uzakta kalmış geçmişinden bilincine doğru süzüldü. O zaman hayat kolay ve kaygısız görünüyordu. Şarap, sohbet ve basit hokkabazlık numaraları. O gözleri şaşkınlıktan yuvalarından fırlamış haliyle, Sarah'ın yuvarlak ve solgun yüzünü yeniden hafızasında canlandırdı.

Şu mısralar aklına geldi:

“...Aman! Dikkat!

Şimşek çakan gözleri, uçuşan saçları!”

Kendi saçlarını fırçaladı. Aynı zamanda, karanlıklar içinde, başlarının üzerinde yüksekte asılı olan portreleri de düşündü. Dişlerini temizledi. Neon ışığının çıkardığı hafif ses, onu şimdiki zamana geri getirdi ve ansızın burada bir hırsız sıfatıyla bulunduğunu dehşet verici bir şekilde hatırladı.

Bir şey onu aynadaki yüzüne bakmaya yönlendirdi, kendine gelmek için kafasını salladı.

Susan ne zaman geri dönecekti? Bu, hiç şüphesiz, şu anda yap-

tığı şeye bağlıydı. Çabucak ellerini sildi ve kayıt cihazına doğru yöneldi. Tuşlara dokundu ve vicdanı bundan rahatsız oldu. Kaset, çok uzun bir süre, geriye sardı ve adam bunun muhtemel nedeninin Gordon'un gevezeliği yüzünden olduğunu bir irkilemeyle anladı. Kasetin üzerinde kendininkinin dışında mesajların olabileceğini unutmuştu ve başka insanların telefon mesajlarını dinlemek ise, onların mektuplarını açmaya eşdeğer bir şeydi.

Bütün yapmak istediği şeyin, geri dönülmez bir zarara neden olmadan yapmış olduğu bir hatayı düzeltmek olduğunu, kendi kendine açıkladı. Kendi sesini buluncaya kadar sadece çok küçük parçaları dinleyecekti. Bu, o kadar kötü bir şey sayılmazdı, neler söylendiğini bile anlayamayacaktı.

İçinden bir of çekti, dişlerini gıcırdattı, cihazın "Çal" tuşuna o kadar şiddetli bastı ki, tuşa tam isabet ettiremedi ve kaset dışarıya fırladı. Onu yeniden yerine koydu ve "Çal" tuşuna bu sefer daha dikkatli bir şekilde bastı.

BİP inkâr inkâr

"Oh, Susan, merhaba, Ben Gordon." dedi kayıt cihazı. "Şu anda kır evime gitmek üzere yoldayım. Günlerden, ee..." Kaseti birkaç saniye ileriye sardı. "...Richard işe dikkatini veriyor mu, bunu bilmem lazım. Yani gerçekten..." Richard sertçe dudaklarını kısıtı ve yeniden "Hızlı İleri" tuşuna bastı. Gordon'un onu üzerinde Susan yoluyla baskı kurması, ki Gordon bunu her zaman kuvvetle inkâr etmişti, gerçekten nefret ettiği bir şeydi. Richard, eğer bunu benzer şeyler daha önce de olmuşsa, bazen Susan'ın ona işi yüzünden öfkelenmesini haksız bulamıyordu.

TIK.

"Lütfen Susan için bir not alır mısın? Bir tane 'Ateşe Ateşle Karşılık Verilir' tabelası yaptırısın, sapı tavşanların görebileceği yükseklikte olsun ve dibinde keskin bir sivri uç olsun."

"NE?" diye kendi kendine söylendi Richard ve parmakları bir saniye için "Hızlı İleri" tuşu üzerinde duraksadı. Gordon'un umutsuzca Howard Hughes'e benzemek istediğini hissediyordu, adam

onun kadar zengin olmayı hiçbir zaman hayal edemese bile, hiç olmazsa, onun iki katı acayip olmaya çalışıyordu. Numara. Apaçık numara.

“Şüphesiz seni değil, iş yerindeki Susan’ı demek istiyorum.” diye devam etti Gordon’un sesi, kayıt cihazında. “Nerede kalmıştım? Oh evet, Richard ve Anthem 2.00. O işin beta testinin mutlaka iki...” Richard dudakları sıkılmış bir halde “Hızlı İleri” düğmesine bastı.

“...sorun şu ki, o doğru dürüst çalışıyor mu, yoksa hayal mi kuruyor, bunu bilecek durumda olan tek bir kişi var ve bu kişinin...” Yeniden öfkeyle tuşa bastı. Kayıt cihazındaki mesajları dinlemeyeceğine, kendi kendine söz vermişti ve şimdi işitmiş olduğu şeyler onu öfkeliyordu. Bunu yapmaması gerekti. Neyse, bir kere daha deneyecekti.

Yeniden dinlemeye geçtiği zaman, duyabildiği tek şey müzik oldu. Tuhaf. Yeniden ileriye doğru sardı ve yeniden karşısına müzik çıktı. Niçin birisi kayıt cihazına müzik çalsındı?

Telefon çaldı. Teybi durdurdu ve telefona cevap verdi, sonra ne yaptığının farkına varınca, neredeyse telefonu elektrikli yılan balığı gibi elinden yere düşürecek. Nefes almaya bile cesaret edemeyerek, telefonu kulağına tuttu.

“Ev soyguncusu olmanın birinci kuralı.” dedi telefondaki ses. “Tam işin ortasındaiken, hiçbir zaman telefona cevap verme. Tanrı aşkına, kim olduğunu sanıyorsun?”

Richard dondu kaldı. Sesini buluncaya kadar bir-iki saniye geçti.

“Kimsiniz?” diye sordu sonunda, fısıltıyla.

“Kural İki.” diye devam etti ses. “Hazırlıklı olmak. Uygun aletleri getir. Eldiven getir. Gece yarısı pencere pervazlarında sallanmaya başlamadan önce, ne yapmaya kalkıştığın hakkında küçük de olsa bir fikir edinmeye bak.”

“Kural Üç. Hiçbir zaman kural ikiyi unutma.”

“Kimsiniz?” diye sordu Richard, yeniden.

Ses umursamadan devam etti. “Mahalle Bekçisi” dedi. “Eğer arka pencereden bakarsan göreceksin.”

Richard, telefonu da peşinden sürükleyerek pencereye yöneldi ve dışarıya baktı. Uzaktan parlayan bir flaş onu şaşırttı.

“Kural Dört. Hiçbir zaman fotoğrafının çekileceği bir yerde durma.”

“Kural Beş. Beni dinliyor musun, MacDuff?”

“Ne? Evet...” dedi Richard, hayret içinde. “Beni nereden tanıyorsunuz?”

“Kural Beş. Hiçbir zaman kim olduğunu belli etme.”

Richard, hızla nefes alarak, sessizce durdu.

“Küçük eğitici bir kurs veriyorum.” dedi ses. “Eğer ilgilenirsen...”

Richard sessizliğini korudu.

“Öğreniyorsun.” diye devam etti ses. “Yavaş bir şekilde, ama yine de öğreniyorsun. Eğer hızlı bir şekilde öğreniyor olsaydın, bu zamana kadar telefonu kapamış olurdun, şüphesiz. Fakat meraklısın (*hem de beceriksiz*) bu yüzden kapamıyorsun. Aslında, fikir ne kadar çekici olursa olsun, acemi hırsızlar için kurs filan açtığım yok. Eminim bunun için burslar bulunabilirdi. Eğer hırsızlar olacaksa, onların eğitimi daha iyi olur.

“Her neyse, böyle bir kurs açmış olsam bile, sana o kursu bedava verirdim, çünkü ben de meraklı birisiyim. Bildiğim kadarıyla, şu anda bilgisayar sanayisinde önemli bir yeri olan genç ve zengin Bay Richard MacDuff’un ev soyma işine ansızın neden başlama gereğini duyduğunu merak ettim.

“Kim?”

“Bu yüzden biraz araştırma yaptım, Danışma Servisine telefon edip adamımızın gizlice girdiği dairenin Bayan S. Way’e ait olduğunu keşfettim. Bay Richard MacDuff’un patronunun o meşhur Bay G. Way olduğunu biliyordum ve acaba aralarında bir akrabalık var mı diye, kendi kendime sordum.”

“Kim?”

“Karşında Svlad var, genellikle ‘Dirk’ Cjelli olarak bilinen,

şu anda anlatması gereksiz olarak nedenler yüzünden Gently adını kullanan. Sana iyi akşamlar dilerim. Eğer bu konuda daha fazla bir şeyler öğrenmek istersen, on dakika içinde Upper Sokağındaki Pizza Express'de ol. Biraz para getir.”

“Dirk?” diye feryat etti Richard. “Sen...Sen bana şantaj mı yapıyorsun?”

“Hayır, seni budala, pizzalar için. Bir tıklama sesi duyuldu ve Dirk Gently telefonu kapadı.

Richard kısa bir an yerinde mihlanmış gibi kaldı, yeniden alnını sildi ve telefonu sanki yaralı bir fareymiş gibi yumuşakça kapadı. Beyninde de bir yumuşama başlamıştı ve sanki bebeklik günlerine geri dönüyordu. Beyin zarının derinliklerinde çok sayıda küçük sinaps el ele tutuşup dans etmeye ve çocuk şarkıları söylemeye başlamıştı. Onları durdurmak için başını salladı ve hemen kayıt cihazının başına oturdu.

“Çal” tuşuna yeniden basıp basmayacağı üzerinde kendi kendine mücadele ettiği sırada, daha bu konuda bir karar varmadan önce, tuşa bastı. Hafif orkestra müziği, rahatlatıcı bir şekilde çevreye yayılalı ancak dört saniye kadar olmuştu ki, dışarıdaki holden kilidin içinde dönen bir anahtar sesi geldi.

Richard panik halinde “Dışarı At” tuşuna bastı, kaset çıkınca onu blucininin cebine tıktı ve cihazın yanında dizili duran kullanılmamış kasetlerden birini onun yerine taktı. Kendi evindeki cihazın yanında da buna benzer bir yığın vardı. Bunları sağlamak işyerindeki Susan'ın -zavallı, çileli Susan'ın- göreviydi. Sabahleyin, buna vakit ve imkân bulduğu zaman, ona iyi davranmayı hatırlamalıydı.

Birdenbire, ne yaptığının farkına bile varmaksızın, fikrini değiştirdi. Hızlı bir şekilde cihaza yeni koymuş olduğu kaseti çıkardı ve yürütmüş olduğu kaseti yerine taktı, geriye sarma tuşuna bastı ve kendini kanepeye attı. Orada, kapının açılmasından iki saniye önce, kendine kayıtsız ve çekici bir poz vermeye çalıştı. Birden aklına esti, sol elini belki bir işe yarar diye sırtına koydu.

Yüzünün hatlarına eşit oranlarda pişmanlık, neşe ve seksüel

çekicilik taşıyan bir ifade vermeye çalıştığı sırada, kapı açıldı ve içeriye Michael Wenton-Weakes girdi.

Her şey durdu.

Dışarıda rüzgâr dindi. Baykuşlar uçuşlarının tam orta yerinde durdu. Yani belki durdular, belki durmadılar, ama merkezi ısıtma kendisini kapatmak için tam o anı seçti. Belki ansızın odanın içine dolan olağanüstü soğuklukla başa çıkamayacağını düşünmüştü.

“Burada ne işin var, Çarşamba?” diye sordu Richard. Sanki içinde duyduğu öfke onu havaya kaldırıyormuş gibi kanepeden kalktı.

Michael Wenton-Weakes, iri ve kederli bakışlı bir adamdı ve bazı kişilerce ona Michael Haftaya-Çarşamba'ya adı verilmişti, çünkü genellikle bir şeyi haftaya çarşamba yapmaya söz verirdi. Babası merhum Lord Magna tarafından kırk yıl önce satın alındığı zaman bir terzilik harikası olan bir takım elbise giymişti.

Michael Wenton Weakes, Richard'ın tam anlamıyla hoşlanmadığı az fakat seçilmiş kişiler listesinde en başlarda gelen bir addi.

Ondan hoşlanmıyordu, çünkü bir kişinin hem mutlu azınlıktan olmasını, hem de o kişinin insanların mutlu azınlıktan olanların sorunlarını anlamadığını ileriye sürerek kendi kendisine acımasını çok iğrenç buluyordu. Michael ise, Richard'ın ondan hoşlanmaması ve bu duygularını saklamaması gibi basit bir neden yüzünden, ondan hoşlanmıyordu.

Michael geri döndü ve Susan içeriye girdiği sırada, hole yavaş ve kederli bir bakış attı. Kız Richard'ı görünce durdu. Çantasını yere koydu, eşarbını çözdü, mantosunun düğmelerini açtı, çıkardı ve Michael'e verdi. Sonra Richard'a doğru yürüyüp onun yüzüne bir tokat aşketti.

“Bütün akşam bunu yapmak istiyordum.” dedi öfkeyle. “Ve arkanda sakladığın şeyin getirmeyi unuttuğun çiçek buketi olduğunu iddia etmeye de kalkma sakın. Bu numarayı son defa yapmıştın.” Döndü ve uzaklaştı.

“Bu defa unuttuğum şey bir kutu çikolata.” dedi Richard üzgün bir yüzle. “Bütün dış duvarı onlarsız tırmandım. İçeriye girince de

kendimi aptal gibi hissettim.”

“Hiç de komik değil.” dedi Susan. Mutfığa daldı ve sanki kahveyi elleriyle öğütüyormuş gibi sesler çıkarmaya başladı. Her zaman çok düzenli, çok tatlı ve çok zarif görünen birisi olduğu halde, öfkesi korkulacak bir şeydi.

“Doğru söylüyorum.” dedi Richard, Michael’i dikkate almaksızın. “Neredeyse kendimi öldürüyordum.”

“Buna inanacak değilim.” dedi Susan mutfaktan. “Eğer kendine büyük ve keskin bir şey atılmasını istiyorsan, neden buraya gelip de komiklik yapmıyorsun?”

“Sanırım şu sırada üzgün olduğumu söylememin bir anlamı yok.” dedi Richard, yüksek bir sesle.

“Tam üstüne bastın.” dedi Susan, yeniden mutfaktan hızla dışarıya çıkarak. Adama gözlerinde şimşekler çakarak baktı ve ayağını yere vurdu.

“Tanrı aşkına, Richard.” dedi kız. “Şimdi yine unutmuş olduğun söyleyeceksin. Hangi yüzle orada iki kolu, iki bacağı ve bir kafası olan bir insan olarak durabiliyorsun? Bu, amiplerin neden olduğu bir dizanteri nöbetinin bile utanç duyacağı bir şey. İddia ederim ki, bir dizanteri amibinin en aşağılık bir türü bile, kırk yılda bir, kız arkadaşını mide cidarının üzerinde küçük bir gezintiye götürmek için ortaya çıkıyordur. Umarım, berbat bir akşam geçirmişsindir.”

“Öyle oldu.” dedi Richard. “Gelseydin, hoşlanmayacaktın. Banyoda bir at vardı, bilirim böyle şeyleri sevmezsin.”

“Oh, Michael.” dedi Susan sertçe. “Orada içine çökmüş bir pasta gibi durma. Akşam yemeği ve konser için çok teşekkür ederim. Çok tatlıydın ve bütün gece senin dertlerini dinlemekten memnun oldum, çünkü kendi dertlerimden hoş bir değişiklik oldu. Fakat senin kitabını bulup seni yollasam daha iyi olacak. Ciddi bazı zıplamalar ve gürültülü konuşmalar yapmam gerek ve bütün bunların senin nazik duygularını inciteceğinden eminim.”

Mantosunu adamdan aldı ve onu astı. Adam, onu tuttuğu sırada bütün dikkatini bu işe vermiş, bunun dışındaki hiçbir şeyle ilgi-

lenmiyor gibiydi. Onsuz kendini biraz kaybolmuş ve çıplak hissetti ve yeniden hayata dönmek için kendisini zorlaması gerekti. İri ve kederli gözlerini Richard'a çevirdi.

"Richard" dedi. "Ben, ee, senin yazını okudum... Fathom'daki yazını... Müzik ve ee..."

"Sayısal Görüntüler." dedi Richard kısaca. Ne Michael ile konuşmak ne de Michael ile onun o zavallı dergisi üzerinde bir sohbet girmek istiyordu. Veya daha doğrusu "bir zamanlar" Michael'in olan o dergi üzerinde.

Bu, Richard'ın özellikle uzak durmak istediği bir sohbet konusuydu.

"Ee, evet. Çok ilgi çekici, şüphesiz." dedi Michael, ipek gibi yumuşak ve kelimeleri ağzının içinde yuvarlayan sesiyle. "Dağ şekilleri, ağaç şekilleri ve buna benzer şeyler. Deniz yosunlarının sürekli döngüsü.

"Tekrarlanan algoritmalar."

"Evet, şüphesiz. Çok ilgi çekici. Fakat yanlış, çok yanlış. Dergi için demek istiyorum. O bir SANAT dergisi. Ben, şüphesiz, böyle bir şeye asla izin vermezdim. Ross onu tamamıyla mahvetti. Tamamıyla. Ayrılmak zorunda. Ayrılmalı. Adamda sorumluluk duygusundan eser yok ve üstelik de hırsızın biri."

"O hırsız değil, Çarşamba, bu söylediklerin tamamıyla saçma." diye ters bir yanıt verdi Richard, bu konudaki bütün kararlılığına rağmen tartışmanın içine dalmıştı. "Senin sepetlenmenle hiçbir ilgisi yok onun. Her şey senin aptal hatan yüzünden ve sen..."

Derin bir nefes alma duyuldu.

"Richard" dedi Michael en yumuşak ve sakin sesiyle (*onunla tartışmak ipek bir paraşüte dolanmak gibi bir şeydi*). "Sanırım anlamıyorsun, ne kadar önemli..."

"Michael." dedi Susan nazikçe, fakat kararlı bir şekilde, kapıyı açık tutarak. Michael Wenton-Weakes hafifçe başını salladı ve sanki içine çökmüş gibi bir hali vardı.

"Kitabın." diye ekledi Susan, Kent şehrinin dini mimarisi hak-

kında küçük ve eski bir kitabı ona uzatarak. Adam onu aldı, birkaç teşekkür kelimesi mırıldandı, sanki tuhaf bir şeylerin farkına varmış gibi bir an için çevresine bakındı, sonra kendisini toparladı ve başıyla hoşça kalın, diyerek gitti.

Richard, Michael gitmeden önce ne kadar gergin olduğunu fark etmemişti ve birdenbire rahatladı. Adam, Susan'ın Michael için az daha olsa bir zaaf duymasından *-her ne kadar kız ona karşı her zaman çok kaba davranarak bunu gizlemeye çalışsa bile-* hiçbir zaman hoşlanmamıştı. Belki de bu nedenden.

"Susan, ne diyebilirim?" diye tutuk bir şekilde konuşmaya başladı.

"Başlangıç için 'of' diyebilirsin. Sana vurduğum zaman bana bu tatmini bile vermedin ve sana epeyce kuvvetli vurduğumu sanıyordum. Tanrım, burası ne kadar soğuk! O pencere niçin böyle ardına kadar açık?"

"Sana söyledim. İçeriye oradan girdim." dedi Richard.

Sesi, kızın şaşkınlık içinde dönüp ona bakmasına yetecek kadar içtendi.

"Gerçekten." dedi adam. "Tıpkı çikolata reklamlarında olduğu gibi, sadece çikolata kutusunu unuttum..." Mahcup bir şekilde omuzlarını silkti.

Kız ona hayretler içinde bakakaldı.

"Böyle bir şey yapmak nereden aklına geldi?" diye sordu. Başını pencereden çıkardı ve aşağıya baktı. "Ölebilirdin." dedi, adama doğru dönerek.

"Eh, ee, evet..." dedi adam. "Bu tek yol gibi göründü...bilmiyorum." Kendisini toparladı. "Anahtarını geri almıştın, hatırladın mı?"

"Doğru. Kendin için alışverişe çıkmaya zahmet etmediğin zamanlar, senin gelip kilerimi yağma etmenden sıkılmıştım. Richard, gerçekten bu duvarı tırmandın mı?"

"İçeriye girdiğin zaman burada olmak istiyordum."

Kız başını şaşkınlık içinde salladı. “Dışarıya çıktığım zaman burada olsaydın daha iyi olurdu. Bu pis ve eski giysileri giymenin nedeni bu mu?”

“Evet. St. Cedd'deki akşam yemeğine böyle gitmiş olduğunu sanmıyorsun herhalde.”

“Aslında, senin için normal bir davranışın ne olduğunu artık bilmiyorum.” Kız içini çekti ve küçük bir çekmecenin içini karıştırdı. “İşte!” dedi. “Eğer hayatta kalmanı sağlayacaksa.” Adama bir halka üzerine takılı birkaç anahtar verdi. “Daha fazla öfkelenemeyecek kadar yorgunum. Michael tarafından beyni yıkanmış bir akşam geçirmiş olmak beni perişan etti.”

“Niçin ona katlandığını hiçbir zaman anlayamayacağım.” dedi Richard, kahveyi getirmeye giderken.

“Ondan hoşlanmadığını biliyorum, fakat o çok tatlı biri ve kendine özel o kederli havasıyla çekici olabiliyor. Genellikle bu kadar kendisine dönük bir insanla birlikte olmak çok dinlendirici oluyor, zira senden bir talepte bulunmuyor. Fakat onun dergisiyle ilgili bir şeyler yapabileceğim konusunda bir saplantısı vardı. Şüphesiz, hiçbir şey yapmama imkân yok. Gerçek hayat o şekilde yürümüyor. Yine de, onun için üzgünüm.”

“Ben değilim. Bütün hayatı boyunca her şey onun için kolay, hem de çok kolay oldu. Sadece oyuncağı elinden alındı, hepsi o kadar. Bu da bir haksızlık sayılmaz, sayılır mı?”

“Sorun ortada bir haksızlığın olup olması değil. Onun için üzgünüm, çünkü mutsuz.”

“Şüphesiz mutsuz olacak. Al Ross, Fathom dergisini herkesin birdenbire okumak istediği gerçekten parlak ve akli başında bir dergiye dönüştürdü. Daha önce sadece işe yaramaz bir döküntüydü. Tek işlevi, Michael'in canının istediği kimselerle, belki dergiye küçük bir yazı yazmak isterler bahanesiyle, öğle yemeği yiyip yağcılık etmesini sağlamaktı. Daha doğru dürüst bir sayı bile çıkaramamıştı. Bütün olay bir sahtekârlıktan başka bir şey değildi. Dergiyle kendisini oyalıyordu. Ben bu durumu ne hoş ne de çekici buluyorum.

Özür dilerim, bu konuda fazla konuştum, halbuki hiç öyle bir niyetim yoktu.”

Susan huzursuz bir şekilde omuzlarını silktilti.

“Bence aşırı tepki gösteriyorsun.” dedi kız. “Yine de, sanırım, eğer yapamayacağım bir şeyi benden istemeye devam ederse, ondan uzak durmam gerekecek. Çok yorucu oluyor. Her neyse, dinle, kötü bir akşam geçirdiğine sevindim. Bu hafta sonu ne yapacağımız hakkında konuşmak istiyorum.”

“Ah!” dedi Richard. “Yani...”

“Oh, ilk önce mesajlara bir baksam iyi olacak.”

Adamın yanından geçip kayıt cihazının yanına gitti. Gordon’un mesajının ilk birkaç saniyesini dinledi ve sonra aniden kaseti aletten çıkardı.

“Şimdi uğraşamayacağım.” dedi kız, kaseti adama vererek. “Yarın iş yerinde bunu doğrudan doğruya Susan’a verebilir misin? Onu buraya gelmekten kurtarır. Üzerinde önemli bir şey varsa, o bana söyleyebilir.”

Richard gözlerini kırptırdı ve “Ee, olur.” diyerek kaseti cebine attı. Kurtulmasının heyecanı ile titriyordu.

“Her neyse, bu hafta sonu.” dedi Susan, kanepeye oturarak.

Richard eliyle alnını sildi. “Susan, ben...”

“Korkarım, çalışmam gerekecek. Nicola hasta ve önümüzdeki cuma günü Wigmore’de onun yerini almam lazım. Biraz Vivaldi ve çok iyi bilmediğim biraz Mozart var. Bu da, korkarım, hafta sonunda fazladan alıştırma yapacağım anlamına geliyor. Üzgünüm.”

“Aslında.” dedi Richard. “ben de çalışmak zorundayım.” O da kızın yanına oturdu.

“Biliyorum. Gordon durmadan benden seni sıkıştırmamı istiyor. Bunu yapmamasını isterdim. Bu işe karışmak bana düşmez ve beni istemediğim bir duruma sokuyor. İnsanlar tarafından baskı altına alınmaktan bıktım, Richard. Hiç olmazsa, sen öyle davranmıyorsun.”

Kahvesinden bir yudum aldı.

“Fakat eminim ki.” diye devam etti. “Baskı altına alınmakla tamamen unutulmak arasında bir gri bölge var ve ben de onu araştırmak isterdim. Bir kucak ver bana.”

Adam onu kucakladı, kendisini inanılmaz bir şekilde ve hiç hak etmediği derecede şanslı hissediyordu. Bir saat sonra Susan’ın evinden ayrıldı ve Pizza Express’in vaktin geç olması dolayısıyla kapanmış olduğunu keşfetti.

Michael Wenton Weakes, bu arada, Chelsea’daki evine doğru yönelmişti. Taksinin arkasında otururken caddeleri boş bir bakışla seyrediyor ve parmaklarıyla yavaş ve düşünceli bir şekilde pencereye hafif hafif vuruyordu.

RAP TAP TAP A RAP TAP A RAP A TAP.

Michael, istediği şeyi elde ettiği müddetçe, uysal, yumuşak ve yönlendirilmesi kolay olan o tehlikeli insanlardan biriydi. Dürtüldüğü zaman sertliği anlaşılan o kısmı buluncaya kadar, bir sürü yumuşak kısmı dürtmeniz gerekecekti. Bütün o yumuşak kısımlar, o sert kısmı korumak işine yarıyordu.

Michael Wenton-Weakes, yayıncı, gazete sahibi ve çok yumuşak bir baba olan Lord Magna’nın küçük oğluydu. Babasının koruyucu şemsiyesinin altında kendi küçük dergisini, yüklü bir zararla da olsa, yürütmekten keyif duymuştu. Babası Lord Magna’nın başkanlığı altında, büyük babası olan birinci Lord Magna’nın kurmuş olduğu basın imparatorluğu yavaş, ağırbaşlı ve saygı duyulur bir şekilde batmaya başlamıştı.

Michael eliyle pencereye hafifçe vurmaya devam ediyordu.

A RAP TAP A RAP A TAP.

Babasının bir prizi değiştirirken elektrik cereyanına tutularak öldüğü ve annesinin, kendi ANNESİNİN işin başına geçtiği o korkunç, dehşet verici günü hatırladı. Annesi sadece işin başına geçmemişti, fakat aynı zamanda onu hiç beklenmedik bir şevk ve azimle yürütmeye başlamıştı. Kadın işlerin nasıl yürüdüğünü veya kendi deyimiyle nasıl emeklediğini görmek için, şirketi çok keskin bir gözle incelemişti. Sonunda, Michael’in dergisinin hesaplarına bakmaya da vakit bulmuştu.

TAP TAP TAP.

Michael, daha önceleri, rakamların ne olması gerektiğini bilecek kadar işin ticari tarafını öğrendiğinden, babasını sonuçların öyle olduğu konusunda ikna edebilmişti.

“Bu işin sadece bir arpalık olmasına izin veremeyiz, buna dikkat etmelisin, eski dostum, kendi paranı kazanmalısın, yoksa başkaları ne der, öyle değil mi?” Bunlar babasının söylemek âdetinde olduğu sözlerdi. Michael, ise ciddi bir şekilde başını sallar ve gelecek ay veya bir sonraki sayıyı ne zaman çıkaracaksa o zaman için uygun rakamlar düşünmeye başlardı.

Annesi, diğer taraftan, o kadar hoşgörü sahibi değildi.

Michael genellikle annesine, cadaloz anlamında, yaşlı savaş baltası derdi, fakat, eğer kadın bir savaş baltasına benzetilecekse, bunun ustaca yapılmış, çok dengeli bir savaş baltası olduğunu söylemek daha doğru olacaktı. Baltanın üzerindeki zarif ince işlemeler, usturaya benzeyen ağzına kadar geliyordu. Böylesi bir aletin tek bir darbesini yediğiniz zaman ve onun size değdiğini *-ta ki, daha sonra saatinize bakmak için kolunuzu arayıncaya ve onu yerinde bulamayıncaya kadar-* anlayamazdınız bile.

Kadın, bütün bu zaman boyunca, kulislerde kocasına bağlı bir eş ve sert, fakat sevecen bir anne rolünü oynayarak sabırla beklemişti, daha doğrusu sabırla bekler görünmüştü. Şimdi birisi onu, eğer benzetmek gerekecekse, kılıfından çıkarmıştı ve herkes canını kurtarmak için kaçıyordu.

Michael de dahil olmak üzere herkes.

Annesi, duygularını belli etmeden sevdiği Michael'in kelimesinin en kötü anlamıyla şımartılmış olduğuna kesinlikle inanıyordu ve bu geç dönemde bu işe bir son vermeye karar vermişti.

Kadının gerçek durumu anlaması için birkaç dakika yeterli olmuştu. Michael her ayki rakamları kendisi uyduruyordu. Michael kendini oyalarken, dergi de uydurma vergilere karşılık olarak gösterdiği aşırı öğle yemeği faturalarıyla, taksi paralarıyla ve personel masraflarıyla, oluk gibi para kaybediyordu. Bütün bu şeyler Magna

Şirketinin devasa hesaplarının içinde kaybolup gitmişti.

Kadın Michael'i kendisiyle görüşmek için çağırmıştı.

TAP TAP A RAP A TAPPA.

"Sana nasıl davranmamı istersin?" diye sormuştu kadın. "Oğlum olarak mı, yoksa dergilerimden birinin yayın müdürü olarak mı?"

"Dergilerin mi? Yani, ben senin oğlunum, ama anlayamadım..."

"Tamam. Michael, senden şu rakamlara bir bakmanı istiyorum." demişti kadın, işbilir bir şekilde, bir bilgisayar dökümünü uzatarak. "Sol taraftaki rakamlar Fathom'um gerçek girdi ve çıktılarını gösteriyor, sağ taraftakiler ise senin rakamların. Bu konuda dikkatini çeken bir şey var mı?"

"Anne, bunu açıklayabilirim, ben..."

"Güzel." demişti Lady Magna, tatlılıkla, "Buna çok sevindim"...

Kağıdı geri almıştı. "Şimdi. Derginin gelecekte daha iyi nasıl idare edileceğine dair bir fikrin var mı?"

"Evet, kesinlikle. Çok önemli fikirler. Ben..."

"Güzel." demişti Lady Magna, parlak bir tebessümle. "İyi o halde, her şey yolunda o zaman."

"Duymak istemiyor musun?"

"Hayır, gereği yok, hayatım. Ben sadece konuya bir açıklık getirebilecek durumda olduğunu öğrenmekten memnun oldum. Eminim ki FANTOM'un yeni sahibi de, onları dinlemekten hoşnut olacaktır."

"Ne?" demişti Michael, şaşkınlıktan sersemlemiş bir halde. "Yani Fathom'u gerçekten satacağını mı söylemek istiyorsun?"

"Hayır. Onu zaten satmış olduğumu söylemek istiyorum. Korkarım, çok ucuza satmak zorunda kaldım. Üç kuruş para artı bundan sonra çıkacak üç sayıda yayın müdürü olarak alıkonulacağına dair bir vaat. Ondan sonrası, yeni mal sahibinin kararına kalmış bir şey.

Michael gözleri yerinden fırlamış bir şekilde bakakalmıştı.

"Bir düşün." demişti annesi mantıklı bir şekilde. "Şu anki durumu koruyabilmemize imkân yok, var mı? Sen her zaman babanla

bu işin bir arpalık olmayacağı konusunda hemfikir olmuştun. Ben de senin hikâyelerine inanmakta veya karşı gelmekte büyük zorluk çekeceğime inandığımdan, bu sorunu senin daha tarafsız bir ilişki kurabileceğin bir başkasına aktarmayı düşündüm. Simdi başka bir randevum var, Michael."

"Ama, ama...sattığın adam kim?" diye kekelemişti Michael.

"Gordon Way."

"Gordon Way mi? Fakat Tanrı aşkına, anne, o..."

"Sanatsever bir patron olarak görülmeye çok meraklı. Patronluk yapmak anlamında demek istiyorum. Eminim her şey senin için yolunda gidecek, tatlım. Şimdi, eğer izin verirsen..."

Michael gerilemeden durumunu korumuştur.

"Hayatımda bu kadar berbat bir şey işitmemiştim! Ben ..."

"Biliyor musun, bu sözler, ona bu rakamları gösterdiğim ve seni üç sayı için yayın müdürlüğünde tutmasını ondan istediğim zaman, Bay Way'in bana söylediklerin tıpa tıp aynısı."

Michael oflamış, puflamış, yüzü kıpkırmızı olmuş ve parmağını sallamış, fakat başka diyecek bir şey bulamamıştı. Sadece, "Eğer bana dergilerinin birinin yayın müdürü olarak davranmanı isteseydim, bu iş için aradaki fark ne olacaktı?" diye sorabilmişti.

"Hayatım." demişti Lady Magna, en tatlı tebessümüyle, "O zaman sana Bay Wenton-Weakes diyecektim, şüphesiz. Ve şu anda kravatını düzeltmeni de söylemeyecektim." diye eklemişti, hafif bir işaretle çenesinin altını göstererek.

Tap tap tap rap tap tap.

"On yedi numaraydı, öyle değil mi, patron?"

"Ee...ne?" dedi Michael, başını sallayarak.

"On yedi numara demiştin, değil mi?" dedi taksi sürücüsü. "Çünkü oraya geldik."

"Oh. Oh, evet, teşekkür ederim." dedi Michael. Arabadan dışarıya çıktı ve cebini para bulmak içinde karıştırdı.

"Tap tap tap, öyle mi?"

"Ne?" dedi Michael parayı verirken.

“Tap tap tap” dedi taksi sürücü. “Bütün kör olası yol boyunca. Kafanda seni meşgul eden bir şey olmalı, ne dersin, ahbap?”

“Sen kendi kör olası işine bak.” dedi Michael sertçe.

“Keyfin bilir, ahbap. Ben sadece aklını filan kaçırmakta olduğumu sandım.” dedi taksi sürücüsü ve çekip gitti.

Michael evine girdi ve soğuk holden yemek odasına yürüdü, tepedeki ışığı açtı ve kendisine sürahidenden bir bardak konyak doldurdu. Paltosunu çıkardı, onu büyük maun yemek masasının üzerine fırlattı ve pencerenin yanına bir iskemle çekti. Orada oturup hem içkisini yudumladı, hem de üzüntülerini düşündü.

TAP TAP TAP, pencereye gitti.

Michael, şart olarak öne sürülmüş o üç sayı sırasında küskün bir şekilde yayın müdürü olarak kalmış ve sonra fazla merasime gerek duyulmadan kendisine yol verilmişti. Yeni bir yayın müdürü, bir A.K.Ross bulunmuştu. Adam, genç, aç gözlü ve hırslı biriydi ve hemen dergiyi çok büyük bir başarıya götürmüştü. Michael, bu arada, kendisini kaybolmuş ve çıplak bir durumda bulmuştu. Onun için artık yapacak bir şey yoktu.

Yeniden pencereye vurdu ve sık sık yaptığı gibi pencere kenarında duran küçük lambaya baktı. Bu, oldukça çirkin ve sıradan bir lambaydı. Onun hakkında sürekli olarak dikkatini çeken tek şey, babasını elektrik çarpmasıyla öldüren lamba olmasıydı ve babasının oturmuş olduğu yerde tam burasıydı.

Yaşlı adamın teknik şeylere hiç aklı ermezdi. Michael, onu yarım ay şeklinde gözlükleriyle ve bıyığını ağzına almış emerken, on üç amperlik bir fişin o esrarlı karışıklığını büyük bir dikkatle incelemesini gözünün önüne getirebiliyordu. Görünüşe göre, fişin sırtındaki parçayı yerine koymadan onu duvardaki prize takmış ve O DURUMDA sigortayı değiştirmeye kalkışmıştı. Böylece, zaten hasta olan kalbini durduran o şoka maruz kalmıştı.

Bu, herhangi bir kimsenin yapabileceği çok, çok basit bir hataydı, sonucu feci olmuştu. Kesinlikle bir facia. Babasının ölümü,

kendi kaybı, o korkunç Ross'un yükseliş ve onun feci şekilde başarı olan dergisi ve...

TAP TAP TAP.

Pencereye, oraya akseden kendi görüntüsüne ve pencerenin dış tarafında yer alan çalıların karanlık gölgelerine baktı. Yeniden lambaya gözlerini dikti. İşte o şey oradaydı, işte o yer burasıydı ve yapılmış olan hata çok basitti. Yapılması kolay, önlenmesi kolay bir hata.

Onu o basit andan ayıran tek engel, arada geçen ayların görülmez engeliydi.

Üzerine ani ve tuhaf bir sakinlik çöktü, sanki içindeki bir şey ansızın karara bağlanmıştı.

TAP TAP TAP.

Fathom ona aitti. Onun bir başarı olması GEREKMIYORDU, o dergi onun hayatıydı. Hayatı elinden alınmıştı. Buna bir yanıt vermesi gerekti.

TAP TAP TAP ŞANGIR.

Ansızın yumruğunun pencerenin içinden geçip oldukça kötü bir şekilde yaralanmasıyla şaşkınlığa uğradı.

XV

Gordon Way, “kır evinin” önünde durduğu sırada, bir ölü olmanın pek o kadar hoş olmayan bazı yönlerini de anlamaya başlamıştı.

Ev, hangi ölçüye vurursanız vurun, epeyce büyük bir evdi, fakat adam her zaman kırsal alanda bir evi olsun istemişti. Sonunda bir tane alma imkânı doğduğu zaman ve sahip olacağını umduğundan çok daha fazla parası olduğunu anlayınca, büyük ve eski bir papaz evi satın almış, yedi yatak odası ile dört dönümlük nemli Canbridgeshire toprağı olduğu halde, ona kır evi adını vermişti. Bu davranışı, gerçekten kır evleri olan kimselerin sevgisini kazanmasında pek yardımcı olmamıştı. Zaten Gordon Way’ın derdi insanların sevgisini kazanmak olsaydı, adam Gordon Way olmazdı.

Şüphesiz, artık Gordon Way değildi. Gordon Way’ın hortlağıydı.

Cebinde ise, Gordon Way’ın anahtarlarının hayaletleri bulunuyordu.

Bu durumu kavrayınca, bir an için görülmeyen ayak izlerinde durakladı. Duvarların içinden geçmek fikri açıkça midelerini bulandırıyordu. Bütün gece boyunca bunu yapmaktan kendini alıkoymaya çalışmıştı. Bunun yerine, dokunduğı her şeyi kullanabilmek için tutup kavramaya ve böylece kendisini bir cisim haline koymaya uğraşmıştı. Evine, kendi evine, ön kapıyı açmak ve içeriye bir mülk sahibi edasıyla girmek dışında başka bir yolla girmesi onu büyük bir üzüntüye atacaktı.

Evi dikkatle süzerken, keşke ev Viktorya Dönemi'nin bu kadar aşırı bir gotik örneği olmasaydı, ay ışığı onun dar üçgen pencerelerinde ve tehdit edici taretlerinde bu kadar ürpertici bir şekilde yansımaysaydı, diye düşündü. Evi satın aldığı zaman, onun sanki hortlaklı bir ev gibi görüldüğü konusunda aptalca şakalar yapmıştı. Bir gün bu şakanın gerçekleşeceği veya bunun kimin tarafından yapılacağı aklına bile gelmemişti.

Papaz evinden daha yaşlı olan porsuk ağaçlarının ürkütücü şekilleri yolun iki yanına sıralanmıştı. Gordon, araba yolundan sessizce yürürken ruhunun derinliklerini bir ürperti kapladı. Herhangi bir kimsenin, böylesi bir gecede, böylesi bir araba yolunda, kendisi gibi bir şeyle karşılaşabilir endişesiyle yürümekten korkabileceği düşüncesi, ürkütücü bir düşünceydi.

Sol tarafındaki porsuk ağaçlarının ardında, eski kilisenin karanlık görüntüsü yer alıyordu. Bina yıkılmaya yüz tutmuş bir durumdaydı ve komşu köylerdeki diğer kiliselerle birlikte sadece nöbetleşe olarak kullanılıyordu. Öyle durumlarda dini törenler, oraya bisikletle gelmiş olduğu için her zaman nefes nefese olan ve geldiği zaman onu bekleyenlerin sayısının azlığı yüzünden morali bozulan bir papaz tarafından yönetiliyordu. Ay, kilise çan kulesinin arkasında, soğuk bakışlarıyla asılı kalmıştı.

Evin yakınlarındaki çalılar arasında sanki kımıldayan bir şekil ansızın gözüne çarptı. Fakat kendi kendine, ölü olmanın yarattığı gerginlikle hayal gördüğünü söyledi. Artık korkabileceği ne kalmıştı?

Gordon Way'ın hortlağı, papaz evinin köşesini döndü ve sarmaşıkla örtülmüş karanlık sundurmanın derinliklerindeki ön kapıya doğru yürüyüşünü sürdürdü. Evden ışık gelmekte olduğunu görünce şaşırdı. Elektrik ışığının yanı sıra şöminenin titrek alevi de görülüyordu.

Bu gece için beklenmekte olduğunu (şüphesiz *şu andaki durumda değil*) kavraması için birkaç saniye geçmesi gerekti. Yaşlı hizmetçisi Bayan Bennett yatağını hazırlamak, ateşi yakmak ve onun

için hafif bir akşam yemeği hazırlamak için daha önceden gelmiş olmalıydı.

İçeriye girdiği zaman sabırsız bir şekilde onu kapatabilsin diye televizyon da çalışır durumda olmalıydı.

Yürürken çakıllar ayaklarının altında çıtırdamıyordu. Kapıyı açmayı başaramayacağını bildiği halde, ilk önce onu açıp açamayacağını bir denemek istiyordu. Ancak ondan sonra sundurmanın gölgelerinde gizlenmiş olarak gözlerini kapayacak ve utanç duyulacak bir şekilde kapının içinden geçip eve girecekti. Basamakları çıkıp kapıya yaklaştı ve durdu.

Kapı açıktı.

Sadece bir-iki santimlik bir aralık vardı, fakat kapı açıktı. Ruhu bu beklenmedik ürküntücü olay ile sarsıldı. Kapı nasıl açık olabilirdi? Bayan Bennett her zaman bu gibi şeylere çok dikkat ederdi. Bir an için kararsız kaldı ve sonra güçlkle kapıyı itti. Elinden geldiğince ona dayandı ve kapı yavaş yavaş ve isteksizce, menteşelerin homurtulu itirazlarıyla açıldı. İçeriye girdi ve taş döşemeli koridorda kayarak yürüdü. Karanlık bir yerlere doğru çıkan geniş bir merdiven vardı, fakat koridora açılan bütün kapılar kapalıydı.

En yakındaki kapı, içinde şöminenin yandığı oturma odasına aitti ve Gordon içerden bir sinemaya ait araba takip sahnesinin kısılmış sesini duyabiliyordu. Parlak pirinç tokmakla bir-iki dakika boş yere mücadele ettikten sonra utanç verici bir yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı ve ani bir öfkeyle kendisini kapıya doğru fırlattı ve onun içinden geçti.

Oturma odasında hoş bir yuva sıcaklığı vardı. İçeriye şiddetle daldığı için kendini durduramadı, üzerinde kalın dilimli sandviçlerle içinde sıcak kahve olan bir termos şişesinin durduğu küçük bir sehpanın, kabarık büyük bir koltuğun, şöminede yanan ateşin, kalın tuğla duvarın içinden geçerek yan taraftaki soğuk ve karanlık yemek odasına kadar sürüklendi.

Yemek odasıyla oturma odasını birbirine bağlayan kapı da kapalıydı. Gordon kapıyı hissetmeyen parmaklarla elledi ve sonra

kaçınılmaza boyun eğerek kendini topladı, sakin ve yumuşak bir şekilde, ilk defa odunun içindeki zengin zerrelerinde farkına vararak kapının içinden geçip yeniden oturma odasına döndü.

Odanın sıcak ve rahat havası sanki Gordon'a dayanılmaz gelmeye başlamıştı, bir yere oturamadan sıkıntılı bir şekilde oradan oraya dolaştı. Ateşin sıcak canlılığı onun içinden geçip gitmesine rağmen onu ısıtamıyordu.

Hortlaklar bütün gece ne yaparlar, diye düşündü.

Tedirgin bir şekilde oturdu ve televizyonu izledi. Fakat kısa zaman sonra araba takibi sakin bir sonuca vardı ve onun yerinde kapatmayı başaramadığı gri renkli bir karlanma ve beyaz bir gürültü başladı.

Koltuğun çok derine dalmış olduğunu anladı ve kendini çekip kaldırırken kendisiyle koltuk zerreleri arasında bir karışıklık oldu. Bir masanın ortasında ayakta durarak kendisini eğlendirmeye çalıştı, fakat bu, derin bir umutsuzluktan daha kötü bir durum acımasızca düşmekte olan ruhsal durumunu düzeltmekte pek fazla bir işe yaramadı.

Belki uyuyabilirdi.

Belki.

Ne yorgunluk hissediyor ne de uykusu gelmiş gibi bir hali vardı, tek istediği ortadan kaybolup gitmekti. Kapalı kapıdan karanlık koridora geçti. Burada geniş ağır basamaklar üst kattaki soğuk karanlık odalara çıkıyordu.

Boş yere olduğunu bile bile bunları çıktı.

Bunun bir anlamı olmadığını biliyordu. Eğer bir yatak odasının kapısını açamazsınız, o odadaki yatakta da uyuyamazsınız. Kapının içinden geçti ve kendini yatağa doğru kaldırdı. Hissedemese bile yatağın soğuk olduğunu biliyordu. Açık gözler ve boş bakışlarla artık uykunun ne olduğunu veya nasıl uyunduğunu hatırlayamadan orada yatarken, sanki onu yalnız bırakamayan ay adamın üzerini tamamıyla örttü.

İçinde bir boşluk korkusu vardı, sonsuza kadar sabahın saat dör-

dünde uyanık olarak yatmak korkusu vardı.

Gidebileceği bir yer yoktu, oraya gittiği zaman yapabileceği bir şey yoktu, gidip uyandırabileceği *-onu görünce dehşete düşmeyecek-* hiç kimse yoktu.

En kötü anını yolda giderken Richard'ı, arabanın ön camında Richard'ın donmuş kalmış beyaz yüzünü, görmüş olduğu zaman yaşamıştı. Yeniden adamın yüzünü ve onun yanında duran soluk şekli gözlerinin önüne getirdi.

Zihninin gerisinde bütün bu olanların geçici bir sorun olduğunu söyleyen bir parça sıcaklıktan onu çekip alan şey bu olmuştu. Gece saatlerinde olay korkunç görülüyordu, fakat sabahleyin insanları görebileceği ve işleri düzene koyabileceği zaman her şey yoluna girecekti. O anın hatırasını hafızasında yokladı ve gitmesine izin vermedi.

Richard'ı görmüştü ve Richard'ın da kendisini gördüğünü biliyordu.

İşler düzelmeyecekti.

Gece vakti kendini bu kadar kötü hissettiği zaman, genellikle buzdolabında ne var diye bakmak için aşağı kata inerdi, şimdi de aynı şeyi yaptı. Orası ay ışığıyla aydınlanmış bu yatak odasından daha iç açıcı olacaktı. Geceyi mutfakta dolaşarak geçirecekti.

Tırabzanların üzerinden *-kısmen de içinden-* kaydı, bir an bile düşünmeden mutfak kapısından daldı ve sonra beş dakika boyunca elektrik ışığını açabilmek için bütün dikkatini ve enerjisini harcadı.

Bunu yapabilince kendisini büyük bir başarı kazanmış gibi hissetti ve olayı bir bira ile kutlamak istedi.

Birkaç dakika boyunca, bir bira kutusunu durmadan oynayıp düşürdükten sonra, bu işten vazgeçti. Bir madeni halkayı nasıl açacağı konusunda hiçbir fikri yoktu ve bunu yanında kutunun içindeki şey iyicene sarsılmıştı; üstelik kutuyu açabilse bile, içindekiyle ne yapacaktı ki?

İçkiyi içinde tutabilecek bir vücudu yoktu. Kutuyu elinden fırlatıp attı ve o da bir dolabın altına yuvarlandı.

Kendisiyle ilgili bir şeyin farkına varmaya başlamıştı, cisimleri kavrama yeteneği, tıpkı görünebilirliği gibi, yavaş bir ritimle artıp azalıyordu.

Bununla birlikte, ritimde bir düzensizlik vardı veya belki bazen etkisi daha çok belirgin oluyordu. Bu da daha yavaş bir ritimle değişiklik gösteriyor gibiydi. O anda gücünün artmakta olduğunu hissetti.

Dolapları açtı, çatal ve bıçağı yere dökerek çekmeceleri çıkardı. Mutfak robotunu bir-iki saniye çalıştı, elektrik kahve öğütücüsünü çalıştırmayı başaramadan devirdi, gaz ocağın düğmesini çevirdi, fakat yakamadı, bir ekmek bıçağıyla bir ekmek somununu perişan etti. Ekmek parçalarını ağzına tıkmaya çalıştı, fakat bunlar ağzından yere döküldü. Bir fare ortaya çıktı, fakat tüyleri korkudan kabarmış bir halde odadan dışarıya kaçtı.

Sonunda Gordon durdu ve mutfak masasının üzerine oturdu, duygusal olarak yorulmuştu, fakat fiziksel olarak bir şey hissetmiyordu.

İnsanlar onun ölümü karşısında nasıl davranacaklardı?

Onun ölmüş olmasından en çok kim üzülecekti?

Bir zaman için insanlar bir şok yaşayacak, sonra üzülecek, sonra duruma alışacaklardı. insanlar hayatlarını o olmadan sürdürürlerken, kendisi solgun bir anıya dönüşecekti. İnsanlar onun herkesin gittiği yer neresiyse oraya gitmiş olduğunu düşüneceklerdi. Bu, onu en dehşete düşüren düşünceydi.

Bir yere gitmemişti. Hâlâ buradaydı.

Tokmağı çok sert olduğu için bir türlü açamadığı ve canını sıkan bir dolabın karşısında oturuyordu. Zorlukla bir domates konservesi kutusu yakaladı ve büyük dolabı gidip kutuyla tokmağa vurdu. Kapı ardına kadar açıldı ve içinden kendi vücudu, ortadan kayıp olan kanlar içindeki kendi vücudu, dehşet verici bir şekilde dışarıya düştü.

Gordon, o ana kadar bir hortlağın bayılmasının mümkün olabileceğini bilmiyordu.

O anda bunun farkına vardı ve bayıldı.

Birkaç saat sonra gaz ocağının patlarken çıkardığı sesle kendine geldi.

XVI

Richard ertesi sabah iki kere uyandı.

İlk seferinde bir hata yapmış olduğunu düşündü ve birkaç dakika daha uyumak için yatağında döndü. İkinci seferinde bir önceki gecenin olaylarını hatırlayınca bir sıçramayla doğruldu.

Aşağı kata indi. Sinirli ve huzursuz bir kahvaltı yaptı. Ekmeği yaktı, kahveyi döktü ve bir gün önce biraz daha marmelat almak niyetinde olduğu halde bunu yapmamış olduğunu gördü. Karnını doyurmak için yaptığı yetersiz çabaları gözden geçirdikten sonra, bir gece önce olup bitenleri bağışlatmak amacıyla Susan'ı iyi bir yemeğe götürebilmek için, belki hiç olmazsa bu gece kendisine bir zaman ayırabileceğini düşündü.

Eğer onu gelmeye razı edebilirse.

Gordon'un uzun uzun övdüğü ve denemeleri için tavsiye ettiği bir lokanta vardı. Gordon lokantalardan iyi anlardı; vaktinin önemli bir kısmını oralarda geçirdiği söylenebilirdi. Richard oturup birkaç dakika bir kalemle dişlerine vurdu. Sonra çalışma odasına gitti ve bir yığın bilgisayar dergisinin altından bir telefon rehberini güçlkle çekip çıkardı.

L'Esprit d'Escalier.

Lokantaya telefon etti ve bir masa ayırtmaya çalıştı, fakat bunu ne zaman için istediğini söyleyince, bu isteği biraz alaycı bir şekilde karşılandı.

“Ah, hayır, mösyö.” dedi başgarson. “Bunun imkânsız olduğunu

söylemekten dolayı üzgünüm. Şu sırada en azından üç hafta önce yer ayırtmak gerekiyor. Pardon, mösyö.”

Richard, üç hafta sonra ne yapacaklarını gerçekten bilen insanların olmasına hayret ederek baş garsona teşekkür etti ve telefonu kapadı. O halde belki bir pizzacı. Bu düşünce o tutamadığı randevuyu aklına getirdi. Bir an sonra merakına yenildi ve yeniden telefon rehberine uzandı.

Gentleman...

Gentles...

Gentry.

Gently adında kimse yoktu. Tek bir kişi bile. Diğer telefon rehberlerini de, temizlikçi kadının henüz anlayamadığı nedenler yüzünden sürekli olarak attığı baş harfi S-Z arasında olan harflerle başlayan adların yer aldığı rehber dışında, buldu.

Cjelli veya ona benzer bir ad yoktu. Jently, Dgently, Djently, Dzently veya uzaktan yakından buna benzer bir ad da yoktu. Tjenly, Tsentli veya Tzentli olabilir mi düşündü ve danışmaya sordu, fakat bunlar da yoktu. Yeniden oturup kalemiyle dişlerine vurmaya başladı ve bilgisayarının ekranında yavaş yavaş dönmekte olan kaneşesini seyretti.

Reg'in bundan sadece saatler önce Dirk'i bu kadar acil bir şekilde sormuş olması çok garip bir şeydi.

Eğer gerçekten birisini bulmak isterseniz, bu işe nereden başlardınız ve ne yapardınız?

Polise telefon etmeye çalıştı, fakat onları da bulamadı. Eh! Elinden gelen şey buydu. Şu an için, bir özel dedektif tutma dışında, yapabileceği her şeyi yapmıştı. Vaktini ve parasını harcamak için daha iyi yerler vardı. Nasıl olsa, her birkaç yılda olduğu gibi, Dirk'le bir yerlerde yeniden karşılaşırđı.

Zaten özel dedektif denilen insanların gerçekten var olduğuna inanmakta güçlük çekiyordu.

Ne çeşit insanlardı bunlar? Neye benzerlerdi? Nerede iş görürlerdi?

Eğer özel bir dedektif iseniz, ne çeşit bir kravat takardınız? Bu, herhalde, tam da insanların özel dedektiflerin takmayacağını sandığı cinsten bir kravat olmak zorundaydı. Yataktan kalktığınız zaman, böylesine bir sorunu çözmek zorunda kaldığınızı bir düşünün.

Sadece merak yüzünden ve bunu yapmazsa Anthem kodlamasına başlayacağından, kendisini Sarı Sayfaları çevirirken buldu.

Özel Dedektifler... Bkz. "Dedektiflik Büroları".

Bu kelimeler böylesi ciddi ve sistemli bir ortamda biraz tuhaf kaçıyordu. Rehberin sayfalarını tersten çevirmeye başladı: Kuru Temizleyiciler, Köpek besleyicileri, Diş Teknisyenleri, Dedektiflik Büroları...

O anda telefon çaldı ve Richard onu biraz sertçe yanıtladı. Yaptığı işin kesilmesini sevmezdi.

"Bir sorun mu var, Richard?"

"Oh, selam, Kate, kusura bakma, hayır. Sadece...aklım başka bir yerdeydi."

Kate Anselm, WayForward Teknolojinin bir başka yıldız programcısıydı. Kız uzun vadeli bir Yapay Zekâ projesi üzerinde çalışıyordu. Böylesi bir şey, onun bu konuda söylediklerini dinlemeden önce, saçma bir hayal gibi görünüyordu. Gordon, kızın bu konuda konuşmasını düzenli bir şekilde dinlemek ihtiyacındaydı. Bunun nedeni, kısmen adamın harcanan para yüzünden endişe duyması, kısmen de Gordon'un Kate'in konuşmasını dinlemeyi sevmesiydi.

"Seni rahatsız etmek istemezdim." dedi kız. "Sorun şu ki, Gordon'a ulaşmaya çalışıyorum, fakat ulaşamıyorum. Ne Londra'daki evinden ne kır evinden ne otomobilinden ne de cep telefonundan bir yanıt geliyor. Bu, Gordon gibi bağlantı kurma saplantısı olan birisi için biraz tuhaf bir şey. Onun izolasyon tankına da bir telefon koydurduğunu duydun mu? Gerçekten."

"Onunla dünden beri konuşmadım." dedi Richard. Ansızın Susan'ın kayıt cihazından almış olduğu kaseti hatırladı ve inşallah orada tavşanlar hakkındaki deli saçmalıklarının dışında daha önemli bir şey yoktu. "Kır evine gideceğini biliyorum. Ee, şu anda

nerede olduğunu bilmiyorum. Şeyi de aradın mı?” dedi Richard. Daha başka nereyi araması gerektiğini bilmiyordu. “Ee, aman Tanrım.”

“Richard?”

“Ne kadar olağanüstü...”

“Richard, ne oldu?”

“Hiçbir şey, Kate. Ee, tam şu anda çok hayret verici bir şey okudum.”

“Öyle mi? Okuduğun şey ne?”

“Ee, telefon rehberi, aslında...”

“Sahi mi? Hemen gidip bir tane de ben almalıyım. Film hakları satılmış mı?”

“Bak, Kate, özür dilerim. Seni sonra arayabilir miyim? Gordon’un şu anda nerede olduğunu bilmiyorum ve...”

“Dert değil. Bir sonraki sayfayı çevirmeyi beklemenin nasıl bir şey olduğunu iyi bilirim. Her zaman seni en son sayfaya kadar merakta bırakırlar, öyle değil mi? O işi Zbigniew yapmış olmalı. Sana iyi bir hafta sonu dilerim.” Kız telefonu kapadı.

Richard da kapadı ve oturup önünde açık duran Sarı Sayfalarda çerçeve içine alınmış reklama bakmayı sürdürdü.

DIRK GENTLY’NİN

BÜTÜNSEL DETEKTİFLİK BÜROSU

Biz bir suçu BÜTÜNSEL çözeriz.

Biz bir kişiyi BÜTÜNSEL buluruz.

Sorunuza BÜTÜNSEL bir çözüm bulmak için bugün telefon edin.

(Kayıp kediler ve çapraşık boşanma konularında uzmanız.)

33a Peckender sokak, Londra K1 01- 354 9112

Peckender sokağı, yaya olarak sadece birkaç dakika uzaklıktaydı. Richard adresi bir yere yazdı, paltosunu giydi ve alt kata yöneldi. Kanepeyi acele tarafından bir kere daha incelemek için durdu. Çok

belirgin olduğu için gözden kaçan bir nokta olmalı, diye düşündü. Kanepe, uzun ve dar merdivenin hafifçe kıvrıldığı bir yerde takılı kalmıştı. Merdiven, Richard'ın tam altındaki dairenin konumuna karşılık gelen o yerde, bir metre kadar düz bir sahanlıkla kesiliyordu. Bununla birlikte, yaptığı bu inceleme de olaya yeni bir bakış açısı getirmedi. Adam, sonunda kanepenin üzerinden tırmandı ve dış kapıdan çıkıp gitti.

Islington'da bir tuğlayı fırlatıp attığınız zaman, üç adet antika satan dükkâna, bir emlakçiye ve bir kitapçı dükkânına isabet ettirmemeniz çok zordur.

Dükkânlara tam isabet ettiremeseniz bile, onların hafta sonunun bitimine kadar durdurulması mümkün olmayan hırsız alarmlarının çalışmasını sağlarsınız. Bir polis arabası Upper sokağında her zamanki hırsız-polis oyununu oynuyordu ve şiddetli bir frenle tam onu geçip durdu. Richard yolu arabanın arkasından geçti.

Hava, tam onun sevdiği gibi soğuk ve aydınlıktı. Islington Green'in tepesinden, sarhoşların dayak yediğı o yerden, yürüdü. Yanmış olan eski Collins Music Hall'ın yerinden ve Amerikalı turistlerin kazıklandığı Camden Pasajından geçti. Bir müddet antika eserleri inceledi ve Susan'ın seveceğini sandığı, fakat bundan emin olmadığı, bir çift küpeye baktı. Daha sonra kendisinin de onları sevdiğinden pek emin olmadı, kafası karıştı ve bu işten vazgeçti. Bir kitapçı dükkânına girdi ve sırf gözüne iliştığı için aklına esip Coleridge'nin toplu şiirlerini satın aldı.

Sonra arka sokaklardan, kanalın üzerinden, kanalın kenarındaki toplu konutların yanından ve birkaç tane daha küçük meydana geçerek sonunda düşündüğünden de uzakta olduğı ortaya çıkan Peckender sokağına vardı.

Burası öyle bir sokaktı ki, hafta sonları emlakçiler büyük jaguarlarının içinde salyalarını akıtarak burada dolaşırlardı. Sokak, baştan aşağı, kira kontratı bitmiş dükkânlarla, Viktorya Dönemi'nden kalma sanayi binalarıyla ve George Dönemi'nin sonlarından kalma az sayıda ve harap durumda bir sıra teras eviyle doluydu. Bunların

hepsi, kendi yerlerine sağlam ve genç beton bloklar boy atabilsin diye, yıkılmaya can atıyordu. Emlakçiler, aç kurt sürüleri gibi çevrede dolaşıyor, dosyalarını hemen çekmeye hazır bir şekilde, birbirlerini sakınarak süzüyorlardı.

Sonunda bulduğu 33 Numaralı bina, 37 ile 45 Numaraların arasına sıkışmış, onarım isteyen, fakat diğerlerinden daha kötü bir durumda olmayan bir binaydı.

Zemin katı toz toprak içinde bir seyahat acentesiydi, camı çatlamıştı ve solmuş BOAC afişleri herhalde şu anda oldukça kıymetli olmalıydı. Dükkânın yanındaki kapı parlak kırmızıya boyanmıştı. Boya işi iyi yapılmamıştı, ama yakın zamanda yapıldığı belliydi. Kapının yanındaki bir düğmenin üzerinde kurşunkalemle düzgün bir şekilde “Dominique, Fransızca dersler, III. Kat” yazılmıştı.

Buna rağmen, kapının en dikkat çekici özelliği tam orta yerine büyük ve parlak bir pirinç tabelanın takılmış olmasıydı. Tabelanın üzerinde “Dirk Gently’nin Bütünsel Dedektiflik Bürosu” kelimeleri kazılmıştı.

Başka bir yazı yoktu. Tabela çok yeni görünüyordu; hatta onu kapıya bağlayan vidalar bile hâlâ parlaklıklarını koruyordu.

Kapı Richard’ın itişiyile açıldı ve adam içeriye bir göz attı.

Küçük ve küf kokulu bir hol gördü. Holün içinde yukarıya çıkan bir merdivenin dışında pek fazla bir şey yoktu. Holün gerisindeki bir kapı son yıllarda açılmamış olduğu izlenimini veriyordu. Kapının önüne eski madeni raflar, bir akvaryum ve bir bisiklet iskeleti yığılmıştı. Bunların dışındaki her şey, duvarlar, döşeme, merdivenler ve arka kapının görünen yerleri ucuz bir şekilde çekidüzen vermek amacıyla gri renge boyanmıştı, fakat şu anda her yer çizik çizik olmuştu ve tavana yakın bir yerdeki nemli bir lekede mantarlar üremişti.

Öfkeli sesler duydu ve basamaklara tırmanmaya başladığı sırada, başının üstünde bir yerlerde sürüp giden, birbirinden tamamen ayrı iki ateşli tartışmanın gürültüsünü birbirinden ayırabildi.

Bunlardan biri, hiç olmazsa yarısı, öfkeli şişman bir adam

yağmurluğunun yakasının kaldırarak merdiven basamaklarından paldır küldür indiği sırada ansızın sona erdi. Bu tartışmanın diğer kısmı, yukarılarda bir yerlerde haksızlığa uğramış bir Fransızca seli şeklinde devam ediyordu. Adam, Richard'ın yanından hızla geçerken, "Boş yere paranı harcama, ahbap." dedi. "Muamelesi iyi değil!" dedikten sonra, soğuk sabah havasının içinde kayboldu.

Öbür tartışma daha kısık bir sesle yapılıyordu. Richard ilk kata ulaştığı zaman bir yerlerde bir kapı çarptı ve tartışma bitti. Adam en yakındaki açık kapıya baktı.

Burası küçük bir ön odaya açılıyordu. İç odanın kapısı sıkıca kapalıydı. Ucuz bir mavi manto giymiş tombul suratlı genç bir kız masasının çekmecesinden makyaj malzemeleri ve kâğıt mendiller çıkarıp onları çantasının içine tikiştiriyordu.

"Dedektif bürosu burası mı?" diye sordu Richard, ihtiyatlı bir şekilde.

Kız dudağını ısıırıp gözlerini yerden kaldırmadan başıyla onayladı.

"Bay Gently de içerde mi?"

"Belki içerdedir." dedi kız, saçlarını arkaya savurarak (*saçları doğru dürüst savrulmayacak kadar kıvrıkcıktı*)... "Belki de yoktur. Ben söyleyecek bir durumda değilim. Onun nerede olduğu beni ilgilendirmez. Nerede olduğu artık bundan sonra tamamen kendisini ilgilendirir."

Geride kalmış olan son tırnak cilasını da aldı ve çekmeceyi kapamaya çalıştı. Çekmecede duran kalın bir kitap, onun kapanmasını önlüyordu. Kız yeniden çekmeceyi kapamaya çalıştı, fakat başaramadı. Sonunda kitabı aldı, sayfalarından bir tomar kopardı ve kitabı yerine koydu. Bu sefer çekmeceyi kolayca kapayabildi.

"Siz onun sekreteri misiniz?" diye sordu Richard.

"Ben onun eski sekreteriyim ve böyle de kalmak niyetindeyim." dedi kız, çantasını sertçe kapatarak. "Eğer parasını benim ücretimi vermek yerine pahalı ve aptal pirinç tabelalara harcamak niyetindeyse, keyfi bilir. Fakat ben burada durup bu duruma katlanacak

değilim, çok teşekkür ederim. İş için iyiymiş, onu benim pabucuma anlatsın. Telefonlara doğru dürüst bakmak da iş için iyidir ve onun o süslü tabelasının bunu nasıl yapacağını görmek isterdim doğrusu. Şimdi izninizle, dışarıya öfkeli bir çıkış yapmak istiyorum.”

Richard geriye çekildi ve kız öfkeli bir çıkış yaparak gitti.

“Cehenneme kadar yolun var.” dedi içerdeki ofisten bir ses. Bir telefon çaldı ve hemen yerinden kaldırıldı.

“Evet?” diye yanıtladı içerdeki ses, ters bir şekilde. Kız yeniden eşarbını almak için geldi, fakat sabık patronunun duymaması için bunu sessizce yapmıştı. Sonra artık kesinkes gitti.

“Evet, Dirk Gently’nin Bütünsel Dedektif Bürosu. Size nasıl yardım edebiliriz?”

Üst kattan sel gibi akıp gelen Fransızca kesilmiş ve yerini bir çeşit gergin sessizlik almıştı.

“Evet, doğru, Bayan Sunderland, çapraşık boşanmalar bizim uzman olduğumuz bir konudur.” dedi içerideki ses.

Bir sessizlik oldu.

“Evet, teşekkür ederim, Bayan Sunderland, o kadar çapraşık olanlar değil.” Telefon kapandı, hemen yeniden çalmaya başladı.

Richard, küçük ve sevimsiz ön odayı inceledi. İçinde pek fazla bir şey yoktu. Suntadan yapılmış üstü kaplama eski bir masa, gri renkli eski bir dosya dolabı ve koyu yeşil renkli teneke bir çöp kutusu. Duvarda bir “Duran Duran” afişi vardı, bunun üzerine birisi kalın kırmızı bir keçe kalemle, “Bunu lütfen indir!” diye yazmıştı.

Bu yazının altına başka birisi, “Hayır!” diye yazmıştı. Bu yazının altına ilk yazıyı yazan kişi yeniden, “Bunu indirmen için ısrar ediyorum.” diye yazmıştı. Bunun altına ikinci yazıyı yazan kişi, “İndirmeyeceğim.” diye yazmıştı.

Bunun altında, “Kovuldun”!

Bunun altında, “İyi”!

Tartışma burada bitmiş gibi görünüyordu.

Richard iç kapıya vurdu, fakat bir yanıt alamadı. İçerdeki ses konuşmasına sürdürüyordu. “Bana bunu sorduğunuza çok memnun

oldum, Bayan Rawlinson. 'Bütünsel' kelimesi, burada ele aldığımız bütün şeylerin birbirleriyle temelden bağlantısı olduğuna olan inancımı göstermektedir. Ben, parmak izi pudrası, ceplerin içindeki toz parçaları veya aptal ayak izleri gibi şeylerle uğraşmam. Ben, her sorunun çözümünü bütünün örüntüsü ve ağı içinde bulunabileceğini düşünürüm. Nedenler ve sonuçlar arasındaki ilişkiler, fiziksel dünyayı kaba ve yüzeysel olarak kavrayan bizlerin doğal olarak sandığımızdan çok daha derin ve karışıktır, Bayan Rawlinson.

"Size bir örnek vereyim. Eğer bir akupunkturcuya diş ağrısı şikâyetiyle giderseniz, o sizin kalçanıza bir iğne batırır. Bunu niçin yaptığını biliyor musunuz, Bayan Rawlinson?

"Hayır, ben de bilmiyorum, Bayan Rawlinson, fakat öğrenmek niyetindeyiz. Sizinle konuşmak bir zevkti, Bayan Rawlinson. Güle güle."

Tam telefonu yerine koyarken, ötekisi çalmaya başladı.

Richard kapıyı aralayıp içeriye baktı.

Aynı Svlad veya Dirk, Cjelli'ydi. Bel kısmında biraz kalınlaşma, gözlerinde ve boynunda biraz sarkma ve kızarma vardı. Fakat esas olarak Richard'ın çok canlı bir şekilde hatırladığı yüz aynı kalmıştı; adam, sekiz yıl önce dudaklarında kederli bir gülümsemeyle Cambridgeshire polisinin devriye arabalarından birisine bindiği zamandan bu yana pek fazla değişmemişti.

Dirk, açık kahverenginde eski ve kalın bir takım elbise giymişti. Giysi, sanki daha iyi günler görmüş olduğu uzak bir geçmişte, sadece diken kesme işlerinde kullanılmışa benziyordu. Takım elbisesiyle hiçbir şekilde uyum sağlamayan kırmızı damalı bir gömlek ve her ikisiyle de konuşmayı reddeden yeşil çizgili bir kravat takmıştı. Bundan başka kalın madeni çerçeveli gözlükleri vardı, belki bu, kısmen de olsa, giyim zevkini açıklıyordu.

"Ah, Bayan Bluthall, sesinizi duymak ne kadar hoş." diyor-du adam. "Küçük Hanım Tiddles'in ölüm haberine çok üzıldüm. Gerçekten çok üzücü bir haber. Fakat yine de, yine de... Karanlık kederin sizin sevgili kedinizin artık bundan sonra hep içinde yaşa-

yacağı o aydınlığı bizden gizlemesine izin mi vermeliyiz?

“Bence, hayır. Dinleyin. Sanırım şu anda bile Küçük Hanım Tiddles’in miyavlamasını işitiyorum. Halinden memnun olduğunu ve huzur içinde olduğunu söylüyor. Eğer faturalarınızı öderseniz, daha çok huzur içinde olacağını söylüyor. Bu size bir şey hatırlattı mı, Bayan Bluthall? Şimdi aklıma geldi de söylüyorum, sanırım ben de size üç ay kadar önce bir tane yollamıştım. Onun sonsuz huzuru-nu bozan şey bu olabilir mi acaba?”

Dirk, çevik bir el hareketiyle Richard’ı yanına çağırdı ve sonra elinin uzanamadığı bir yerde duran buruşmuş bir Fransız sigarası pa-ketini geçirmesi için ona işaret etti.

“O halde pazar akşamı, Bayan Bluthall, pazar akşamı sekiz bu-çukta. Adresi biliyorsunuz. Evet, eminim Küçük Hanım Tiddles gelecek ve eminim sizin çek defteriniz de öyle yapacak. O zamana kadar, Bayan Bluthall, hoşça kalın.”

Bayan Bluthall’dan kurtulur kurtulmaz, öteki telefon çaldı. Bir taraftan ezilmiş sigarasını yakarken, diğer eliyle telefonu yakaladı.

“Ah, Bayan Sauskind.” dedi kendisini arayana. “Benim en eski ve demeliyim ki en değerli müşterim. İyi günler, Bayan Sauskind, iyi günler. Ne yazık ki, genç Roderick’ten henüz bir iz bulunamadı korkarım, ama araştırma hızla ilerliyor, son aşamalara geldiğimize eminim. Bu günden sonraki birkaç gün içinde, genç haylazı tatlı tatlı miyavlar bir halde, bir daha ayrı kalmayacağınız bir şekilde, kollarınıza teslim edebileceğimizden çok umutluyum, ah evet, fatu-ra, onu alıp almadığınızı merak ediyordum.”

Dirk’in ezilmiş sigarası içilemeyecek kadar ezilmişti, bu yüzden adam telefonu omzuna astı ve paketin içini bir başkasını bulmak için araştırdı, fakat paket boştu.

Dirk, masanın üstünde bir parça kâğıt ve bir kurşun kalem par-çası için arandı, bir not yazıp onu Richard’a geçirdi.

“Evet, Bayan Sauskind.” dedi telefona. “Çok büyük bir dikkatle dinliyorum.” Notta şöyle yazıyordu: “Sekretere söyle sigara alsın.” “Evet.” dedi Dirk telefonla konuşmaya devam ederek. “Yedi yıl-

lık tanışıklığımız sırasında size açıklamaya çalıştığım gibi, Bayan Sauskind, ben bu konuda mekanik kuantum görüşünü tercih ediyorum. Benim teorime göre sizin kediniz kayıp değil, sadece onun dalga şeklinde geçici bir zaman için bir bozulma olmuş ve düzeltilmesi gerek. Schrödinger. Plank. Ve işte bunun gibi.”

Richard notun üzerine, “Sekreterin yok.” diye yazıp kâğıdı adama doğru itti.

Dirk bunun üzerine bir müddet düşündü ve sonra kâğıdın üzerine, “Kahretsin.” diye yazıp kâğıdı Richard’a doğru itti.

“Kabul ediyorum, Bayan Sauskind.” diye sürdürdü Dirk, neşeli bir sesle. “On dokuz yıl, bir kedinin ulaşabileceği, nasıl diyelim, seçkin bir yaş, fakat Roderick gibi bir kedinin o yaşa ulaşamadığını kabul edebilir miyiz?”

“Şu anda hayatının sonbaharındayken onu kaderiyle baş başa mı bırakacağız? Şu an bizim süregelen araştırmalarımızın desteğine onun en çok ihtiyacı olduğu bir zaman. Şu an gayretlerimizi iki katına çıkarma zamanı ve sizin de izninizle, Bayan Sauskind, benim de yapmak istediğim şey bu. Eğer onun için bu basit şeyi yapmazsanız, bir daha onun yüzüne nasıl bakacaksınız, Bayan Sauskind, bunu bir düşünün.”

Richard elindeki notla oynadı, kendi kendine omuzlarını silkti, kâğıdın üzerine, “Ben gidip alırım.” diye yazdı ve notu bir kere daha Dirk’e geçirdi.

Dirk itiraz eder gibi başını salladı ve sonra şunları yazdı. “Buna izin veremem, çok zahmet olur.” Richard bunu okur okumaz, Dirk notu geri aldı ve “Sekreterden para al.” kelimelerini ekledi.

Richard kâğıda düşünceli bir şekilde baktı, kalemi aldı ve daha önce yazmış olduğu, “Sekreterin yok!” kısmına bir işaret koydu. Kâğıdı masanın üzerinden Richard’a doğru itti. O da kâğıda şöyle bir göz attı ve daha önce yazmış olduğu, “Buna izin veremem, çok zahmet olur.” kısmına bir işaret koydu.

“Belki.” dedi Dirk, Bayan Sauskind’le olan konuşmasını sürdürerek. “Faturanın sizin için zorluk çıkaran herhangi bir bölümünü söyleyebilirsiniz. Genel hatlarıyla.”

Richard odadan dışarıya çıktı.

Basamaklardan aşağıya koşarak inerken, merdiven boşluğundan yukarıya doğru tedirgin bir şekilde bakan keten ceketli, saçları kısa tıraş edilmiş umut dolu bir delikanlının yanından geçti.

“Nasıl bir parça, ahbap?” dedi delikanlı, Richard’a.

“Muamelesi hayret verici.” diye mırıldandı Richard. “Tek kelimeyle hayret verici.”

Yakınlarda bir gazete satıcısı buldu, Dirk için birkaç paket Disque Blue ile ön yüzünde Gordon Way’ın resminin olduğu *Personal Computer World* dergisinin son sayısını aldı.

“Zavallı adam, siz ne dersiniz?” dedi gazete satıcısı.

“Ne? Oh, ee...evet.” dedi Richard. Kendisi de sık sık aynı şeyi düşünürdü, fakat düşüncelerinin bu kadar yaygın bir şekilde paylaşılmasından hayret duymuştu. Bir de Guardian gazetesi aldı, parasını ödedi ve oradan ayrıldı.

Richard döndüğü zaman, Dirk ayakları masanın üstünde hâlâ telefon konuşmasını sürdürüyordu. Görüşmesinde bir rahatlama havasına girdiği açıkça belliydi.

“Evet, Bahama adalarında masraflar, yani, masraflıydı, Bayan Sauskind, zaten masrafların âdeti böyledir. Adını da buradan alır.” Kendisine uzatılan sigaraları aldı, sadece iki paket olduğunu görünce sanki hayal kırıklığına uğradı, fakat Richard’ın ona yapmış olduğu iyiliğe teşekkür ettiğini göstermek ister gibi bir an için kaşlarını kaldırdı ve eliyle oturması için ona bir iskemleyi gösterdi.

Kısmen Fransızca olarak sürdürülen tartışmanın sesleri üst kattan geliyordu.

“Şüphesiz size Bahama seyahatinin niçin bu kadar önemli olduğunu yeniden açıklayacağım.” dedi Dirk, yatıştırmak istercesine. “Hiçbir şey bana daha büyük bir zevk vermez. Bildiğiniz gibi, Bayan Sauskind, ben bütün şeylerin temelde birbirleriyle bağlantılı olduğuna inanıyorum. Buna ek olarak, bütün şeylerin birbirleriyle olan bağlantılarının vektörlerini çizdim ve üçgenleştirdim ve onları Bermuda’daki bir plaja kadar izledim. Bu yüzden araştırmalarım sı-

rasında zaman zaman orayı ziyaret etmek benim için gerekli oluyor. Keşke öyle olmasaydı, ne kadar üzücü ki, hem güneşe, hem de rom punçlarına karşı alerjim var, fakat hepimizin katlanmak zorunda kaldığımız acılar vardır, öyle değil mi, Bayan Sauskind?"

Sanki telefonda bir gürültü koptu.

"Beni üzüyorsunuz, Bayan Sauskind. Keşke sizin şüphecililiğinizi teşvik edici ve güç verici bir tarafı olduğunu söyleyebilseydim, fakat çok istememe rağmen bunu yapmam imkânsız. Sözleriniz moralimi bozdu, Bayan Sauskind, tam anlamıyla bozdu. Faturada bununla ilgili bir madde olacak. Bir bakayım."

Yakınında duran karbon kopyası ince bir kâğıdı eline aldı.

"Bütün şeylerin birbirleriyle olan bağlantısını bulmak ve üç-genleştirmek, yüz elli sterlin. Bunu halletmiştik."

"Adı geçen Bahama adalarındaki plajda izlemek, yol parası ve otel masrafları'. Sadece bin beş yüz sterlin. Şüphesiz, otel üzüntü verecek derecede gösterişsizdi.

"Ah evet, işte burada, 'Müşterilerin moral bozucu şüphecililiğiyle mücadele etmek, içki masrafı... Üç yüz yirmi yedi sterlin, elli peni."

"Keşke böyle masraflar yapmak zorunda kalmasam, sevgili Bayan Sauskind, keşke bunu yapmam gerektiren durumlar sürekli olarak ortaya çıkmasa. Yöntemlerime inanılmaması sadece işimi daha güçleştiriyor, Bayan Sauskind ve böylece, üzgünüm ama, faturayı daha yüksek yapıyor."

Üst kattaki tartışma gittikçe daha çok ateşleniyordu. Fransızca konuşan ses, sanki her an bir isteri nöbeti geçirecek gibiydi.

"Onu ben de kabul ediyorum, Bayan Sauskind" diye sürdürdü Dirk. "Araştırmanın maliyeti ilk baştaki tahminden biraz ayrıldı, fakat siz de kabul edeceksiniz ki, yedi yıl süren bir iş, bir öğleden sonra yapılabilecek olandan açıkça daha güçtür ve bu yüzden karşılığı da daha yüksek olmalıdır. Ben, işin şu an kadar ne kadar güç görüldüğüne bakıp, işin ne kadar güç olduğuna dair tahminlerimde durmadan değişiklik yapmak zorunda kalıyorum."

Telefondan daha yüksek sesli bir gürültü geldi.

“Sevgili Bayan Sauskind, size Joyce diyebilir miyim? Peki, öyleyse. Sevgili Bayan Sauskind, şunu söylememe izin verin. Bu fatura için kendinizi üzmeysin, onun sizi korkutmasına veya rahatsız etmesine izin vermeyin. Size rica ediyorum, bu fatura sizin için bir endişe kaynağı olmasın. Sadece dişinizi sıkın ve onu ödeyin.”

Ayaklarını masadan aşağıya indirdi ve telefonu acımasızca yerine koymak için masanın üzerinde yavaş yavaş uzandı.

“Her zamanki gibi, sizinle konuşmak benim için en büyük zevklerden biri oldu, Bayan Sauskind. Şimdilik, hoşça kalın.”

Sonunda kulaklığı yerine koyabildi, sonra onu yeniden kaldırıp çöp kutusuna attı.

“Sevgili Richard MacDuff.” dedi adam, masasının altından büyük yassı bir kutu çıkararak ve onu masanın üzerinden Richard’a doğru iterek: “Pizzan”!

Richard hayret içinde baka kaldı.

“Ee, hayır, teşekkürler.” dedi. “Ben kahvaltı yaptım. Lütfen. Onu sen ye.”

Dirk omuzlarını silkti. “Pizzacıya hafta sonunda uğrayıp hesabı ödeyeceğini söyledim.” dedi. “Aklıma gelmişken, iş yerime hoş geldin.”

Elinin şöyle bir işaretiyle döküntü odayı gösterdi.

“Işık sistemi çalışıyor.” dedi pencereyi göstererek, “Yer çekimi çalışıyor.” dedi yere bir kalem düşürerek. “Diğer her şey için şansımızı denemek zorundayız.”

Richard boğazını temizledi. “Bu nedir böyle?” dedi.

“Ne nedir öyle?”

“Bütün bunlar” dedi Richard, yüksek sesle. “Bir Bütünsel Dedektiflik Büron olduğu görülüyor. Ben ise bunun ne demek olduğunu bile bilmiyorum.”

“Ben, yeryüzünde eş olmayan bir hizmet veriyorum.” dedi Dirk. “Bütünsel kelimesi burada ele aldığımız bütün şeylerin birbirleriyle temelde bağlantısı olduğuna olan inancımı...”

“Evet, bu kısmı daha önce duymuştum.” dedi Richard. “Bunun bana saf ve yaşlı kadınları sömürmek için bir bahane gibi görüldüğünü söylemek zorundayım.”

“Sömürmek mi?” diye sordu Dirk. “Eğer birisinden para alabilseydim, buna bu ad verilebilirdi, fakat seni temin ederim ki, sevgili Richard, bu konuda en küçük bir tehlike bile yok. Ben sadece umutla yaşıyorum. Ben ilginç ve kazançlı işler umuyorum, sekreterim ona parasını ödeyeceğimi umuyor, kızın ev sahibi kira alacağını umuyor, Elektrik Şirketi adamın faturasını ödeyeceğini umuyor, bu böylece sürüp gidiyor. Bunun çok iyimser bir hayat görüşü olduğunu düşünüyorum. Bu arada bir sürü sevimli ve aptal yaşlı bayana mutlu bir şekilde öfkelenebilecekleri bir neden veriyorum ve kedilerinin özgürlüklerini garanti altına alıyorum. Şimdi sen şöyle soruyorsun: ‘Hiç karşına çıktı mı?’ Soruyu senin yerine ben soruyorum, zira sözümün kesilmesinden nefret ettiğimi bildiğini biliyorum. ‘Zekânın (ki bunu sana söylemem gerek yok, çok olağanüstüdür) en küçük bir zerresini bile işleten tek bir olay karşına çıktı mı? Hayır. Fakat umutsuzluğa düşüyor muyum? Üzgün müyüm? Evet.’ Bugüne kadar...”

“İyi, o halde.” dedi Richard. “Bunu duyduğuma memnun oldum, fakat o kediler ve mekanik kuantum konusundaki o saçmalıklar neydi öyle?”

Dirk, içini çekti ve antrenmanlı parmaklarının tek bir hareketiyle pizza kutusunun kapağını açtı. İçinde yatan soğuk yuvarlak şeyi kederli gözlerle inceledi, sonra ondan bir dilim kopardı. Pepperoni ve ançüez parçaları masasının üstüne yayıldı.

“Richard, eminim ki Schrödinger’in Kedisi kavramının ne olduğunu biliyorsun.” dedi, pizza diliminin büyükçe kısmını ağzına sıkıştırarak.

“Şüphesiz.” dedi Richard. “Biraz biliyorum.”

“Nedir öyleyse?” diye sordu Dirk, ağzı dolu dolu.

Richard sıkıntıyla iskemlesinde kımıldadı. “Bu kuantum sevi-

yesinde bütün olayların olasılıklarla yönlendirildiğini gösteren bir örnektir...”

“Kuantum seviyesinde ve böylece bütün seviyelerde.” diye sözünü kesti Dirk. “Atomlardan daha büyük olan herhangi bir seviyede bu olasılıkların toplam etkisi, olayların normal seyrinde katı ve sabit fiziksel kanunların görülen etkisinden farklı değildir. Devam et.”

Yüzüne biraz daha soğuk et yapıştırdı.

Richard, Dirk’in suratının zaten yeteri derecede etlenmiş olduğunu, düşündü. Bütün bu şeylerin ve durmadan konuşmasının yanı sıra ağzına girenlerde bir kesinti olmuyordu. Diğer taraftan, adam kulaklarını normal bir konuşmada hemen hemen hiç kullanılmıyordu.

Richard, eğer Lamark haklıysa ve böyle bir davranış birçok nesil boyunca devam ederse, en sonunda kafatasının içinde önemli değişiklikler meydana geleceğini düşündü.

Richard sözlerini sürdürdü. “Kuantum seviyesinde olayların olasılıklarla yönlendirilmesinin yanı sıra, ayrıca bu olasılıklar ölçülünceye kadar gerçek olaylara dönüşmezler. Veya senin az önce oldukça tuhaf bir ortamda kullanıldığı duyduğum deyimle, dalga şeklinin olasılığını ölçme işlemi ortadan kaldırır. O ana kadar aksiyon bütün olasılıklara açıktır, yani bir elektron, dalga şekli olasılıkları olarak varlığını sürdürür. Hiçbir şey kesin değildir. Ölçülünceye kadar.”

Dirk başıyla onayladı. “Aşağı yukarı doğru.” dedi, kocaman bir lokma ısırarak. “Kedi hakkında ne diyeceksin?”

Richard, Dirk’i pizzanın geri kalan kısmını yerken seyretmekten kurtulmak için tek bir yol olduğuna karar verdi. Yapması gereken şey, pizzanın geri kalanını kendisinin yemesiydi. Pizzayı kıvırdı ve ucundan küçük bir lokma aldı. Fena sayılmazdı. Bir lokma daha aldı.

Dirk bu durumu şaşkın bir üzüntüyle seyrediyordu.

“Schrödinger’in Kedisinin ardındaki düşünce.” dedi Richard.

“Kuantum seviyesindeki olasılığa dayanan davranışın etkilerini makroskobik bir seviyede incelemek için bir yol bulmaktı. Veya günlük hayatımızda diyelim.”

“Evet, öyle diyelim.” dedi Dirk, pizzanın geri kalan kısmını üzgün bir bakışla süzerken. Richard bir yudum daha aldı ve neşe içinde sözlerine devam etti.

“Şimdi varsayalım ki bir kediye aldınız ve onu her tarafını tamamiyle kapadığınız bir kutuya koydunuz. Kutunun içine aynı zamanda küçük bir parça radyoaktif madde ve bir şişe zehirli gaz koyuyorsunuz. Öyle bir düzenleme yapıyorsunuz ki, verilen belli bir zamanda radyoaktif parçanın içinde bir atomun parçalanıp bir elektron vermesi olasılığı yüzde elli olsun. Eğer bu parçalanma olursa, o zaman gaz açığa çıkacak ve kediye öldürecek. Eğer çıkmazsa o zaman kedi yaşayacak. Yüzde elli. Her şey bir tek atomun parçalanması olasılığının yüzde elli olduğuna dayanıyor.

“Anladığım kadarıyla bütün bunların amacı şu: Kuantum seviyesinde tek bir atomun parçalanması gözlem yapılmadan meydana gelmeyeceğinden ve kutuyu açıpta kedi sağ mı, ölü mü diye görmeden bu gözlemi yapamayacağınızdan, ortaya oldukça olağanüstü bir sonuç çıkıyor.

“Siz kutuyu açıncaya kadar kedi varlığını tanımlanamaz bir şekilde sürdürüyor. Onun sağ olma olasılığı ve ölü olma olasılığı kutunun içinde birbirlerinin üstüne konmuş iki ayrı dalga şeklindedir. Schrödinger, kuantum teorisinde saçma bulduğu şeyi gösterebilmek amacıyla bu fikri ortaya atmıştı.”

Dirk yerinden kalktı ve yavaşça pencereye doğru yöneldi. Herhalde bunu, bir komedyenin bira reklamlarından kazandığı büyük miktardaki paralarla lüks apartmanlara dönüştürdüğü eski bir depoyu seyretmekten çok, son pizza parçasının kaybolmasını görmemek için yapmıştı.

“Kesinlikle doğru.” dedi Dirk. “Tebrikler!”

“Fakat bütün bunların burasıyla, bu Dedektiflik Bürosuyla ne ilgisi var?”

“Oh, o mu? Şöyle, bazı araştırmacılar bir zamanlar böyle bir deney yapıyorlardı, fakat kutuyu açtıkları zaman, kedi ne sağdı ne de ölüydü. Sadece tamamıyla ortadan kaybolmuştu ve beni olayı araştırmam için çağırdılar. Meydana gelen şeyin o kadar dramatik boyutları olmadığı sonucuna varabildim. Kedi sadece durmadan bir kutuya kapatılmaktan, ara sıra zehirli gaz etkisinde kalmaktan bıkmıştı ve ilk fırsatta pencereden kaçmıştı. Pencerenin kenarına bir tas süt koyup kandırıcı bir sesle ‘Bernice’ demem sadece bir dakikamı aldı. Kedinin adı Bernice idi, anlıyorsun...”

“Dur bakalım, bir dakika.” dedi Richard.

“- ve kedi kısa bir zaman sonra sahibine teslim edildi. Basit bir olaydı, fakat bazı yerlerde oldukça önemli etkiler yaratmış göründü. Sonra bir şeyi diğeri izledi ve bütün bunların hepsi gözlerinin önündeki bu başarılı kariyeri meydana getirdi.”

“Dur bir dakika, dur bir dakika.” diye ısrar etti Richard, eliyle masaya vurarak.

“Evet?” dedi Dirk, masum bir tavırla.

“Sen neden bahsediyorsun, Dirk?”

“Sana söylediklerimde ters bir taraf mı var?”

“Nereden başlayacağımı bilmiyorum.” diye karşı çıktı Richard.

“Tamam. Sen bazı insanların bu deneyi yaptıklarını söyledin. Bu saçma bir şey. Schrödinger’in Kedisi gerçek bir deney değildir. O sadece bir fikri tartışmak için ortaya atılmış hayali bir örnektir. O birisinin gerçekten yapabileceği bir şey değil.”

Dirk onu tuhaf bir dikkatle seyrediyordu.

“Oh, öyle mi?” dedi adam sonunda. “Peki, niçin?”

“Yani aslında ortada deney yapılacak bir şey yok. İşin esas noktası, gözlem yapılmadan önce ne olduğunu düşünmek. Kutunun içinde ne olup bittiğini bakmadan bilemezsin, tam baktığın anda ise dalga şekli bozuluyor ve olasılık kalmıyor. Bu çözümsüz bir durum. Hiçbir anlamı yok.”

“Şüphesiz buraya kadarki düşüncelerinde tamamıyla haklısın.” dedi Dirk, koltuğuna geri dönerken. Paketten bir sigara çıkardı, bir-

kaç kere masanın üzerine vurdu ve masanın üzerinden eğilip filtreli ucuyla Richard'a işaret etti.

"Bir de şöyle düşün." diye sürdürdü konuşmasını. "Varsayalım ki deneye bir medyum, bir falcıyı katıyorsun. Bu kişi kutuyu açmadan kedinin sağlık durumunun ne olduğunu anlayabilecek biri. Belki kedilerle arasında esrarengiz bir sempati olan birisi. O zaman ne olacak? Bu, bize kuantum fizik konusunda fazladan bir kavrayış sağlayabilir mi?"

"Onların yapmak istediği şey bu muydu?"

"Onların yaptıkları şey bu."

"Dirk, bu TAM ANLAMIMIYLA SAÇMA BİR ŞEY."

Dirk bu yanıtı karşı gelmek ister gibi kaşlarını kaldırdı.

"Tamam, tamam." dedi Richard, avuçlarını havaya kaldırarak. "Şu işi bir daha baştan alalım. Falcılık, diye bir olayı kabul etsem bile *-ki bir saniye için bile bunu kabul etmiyorum-* bu durum "deneyin yapılabilmezliğini değiştirmeyecek". Daha önce de dediğim gibi, her şey gözlem yapılmadan önce kutunun içinde neler olup bittiğine dayanıyor. Onu nasıl gözlemlediğinin, kutuya gözlerinle mi bakıyorsun veya eğer dilersen, zihninle mi bakıyorsun hiçbir önemi yok. Eğer falcılık bir işe yararsa, bu da kutuya başka bir şekilde bakılıyor demektir, işe yaramazsa, tabii burada bahsedilmeye değmez."

"Bu, tabii, senin falcılığa bakış açına göre değişir..."

"Ya, öyle mi? Senin falcılığa bakış açın nedir? Geçmişini göz önüne alacak olursak, bunu öğrenmeyi çok isterdim doğrusu."

Dirk yeniden sigarasını masaya vurdu ve gözlerini kısarak Richard'a baktı.

Derin ve uzun süren *-yalnızca uzaktan gelen Fransızca çığlıklarla kesilen-* bir sessizlik oldu.

"Bu konuda düşüncelerimde bir değişiklik olmadı." dedi Dirk, sonunda.

"Yani?"

"Ben bir falcı değilim."

"Öyle mi?" dedi Richard. "O zaman sınav sorularına ne demeli?"

Bu konu açılınca Dirk'in gözlerinin rengi koyulaştı.

"Bir rastlantı." dedi kısık ve hırçın bir sesle. "Tuhaf ve iç ürper-tici bir rastlantı, fakat her şeye rağmen yine de bir rastlantı. Şunu da eklemeliyim ki, hapishanede uzunca bir zaman geçirmeme ne-den olan bir rastlantı. Rastlantılar da korkutucu ve tehlikeli şeyler olabilir."

Dirk, Richard'ı o değer biçer gibi bakışlarıyla yeniden uzun uzun süzdü.

"Seni dikkatle izliyorum." dedi Dirk. "Senin durumunda olan bir adam için çok rahat görünüyorsun."

Bu sözler Richard'a tuhaf geldi, bir an için ne anlama geldik-lerini çıkarmaya çalıştı. Sonra olay onun için aydınlandı, ortaya çıkan ışık rahatsız edici bir ışıktı.

"Aman tanrım." dedi. "Seni de mi bu işin içine kattı?"

Bu sözlere şaşmak sırası Dirk'e gelmişti.

"Kim beni neye kattı?"

"Gordon. Hayır, bu olamaz. Gordon Way. Onun bir âdeti var: O da kendisi için önemli gördüğü işleri yapmam için başka insanla-rı bana baskı yapmakta kullanmak. Bir an için düşündüm k... Oh, boş ver. O zaman sen ne demek istemiştin?"

"Ah. Demek Gordon Way'ın böyle bir âdeti var."

"Evet. Bu da benim hoşuma gitmiyor. Niçin?"

Dirk Richard'a sert bir ifadeyle uzun uzun baktı, bu arada da masaya bir kurşun kalemle hafif hafif vuruyordu.

Sonra koltuğuna yaslandı ve şunları söyledi: "Gordon Way'ın vücudu bu sabah güneş doğmadan önce bulundu. Adama ateş edil-miş, boğazı sıkılmış ve sonra evi ateşe verilmiş. Polis adamın evin içinde vurulmamış olduğu teorisi üzerinde çalışıyor, çünkü orada, vücudun içindekiler hariç, başka saçma tanesine rastlanmamış.

"Bunun yanı sıra, evden üç mil uzaklıkta terk edilmiş olarak bu-lunan Bay Way'ın arabasının civarında saçma taneleri bulunmuş. Bu durum cinayet işlendikten sonra, vücudun taşınmış olduğunu gösteriyor. Bundan başka vücudu muayene eden doktorun görüşü-

ne göre, Bay Way vurulduktan sonra boynu sıkılmış, bu da katilin kafasının oldukça karışık olduğunu gösteriyor.

“Şaşırtıcı bir rastlantıyla polisin dün gece kafası çok karışık olduğu görülen bir beyi sorguya çekmiş olduğu ortaya çıkmış. Adam, patronunu tam o sırada çiğnemiş olduğu için suçluluk kompleksi içinde olduğunu söylemiş.

“Bu adam Bay Richard MacDuff, patronu da merhum Bay Gordon Way. Bunun yanı sıra, Bay Way’ın ölümünden en çok yararlanacak iki kişiden birinin Bay Richard MacDuff olduğu ileriye sürülüyor. Zira WayForward Teknolojinin hiç olmazsa bir kısmının onun eline geçmesi pek muhtemel. Öteki kişi ise, ölen adamın hayatta olan tek akrabası Bayan Susan Way. Bu kızın dairesine dün gece Bay Richard MacDuff’un bir hırsız gibi girdiği görülmüş. Polis bu kısmı bilmiyor, şüphesiz. Ve de, eğer engelleyebilirsek, hiçbir zaman öğrenemeyecekler. Bununla birlikte bu ikisinin arasındaki herhangi bir ilişki çok yakın takibe alınacak. Radyodaki habere göre, polis Bay MacDuff’u acil bir şekilde arıyor ve onun araştırmalarında yardımcı olacağına inanıyor, fakat sesin tonuna bakılacak olursa, onun suçlu olduğu düşünülüyor.

“Benim ücretim ise şu: Günde iki yüz sterlin artı masraflar. Masraflar, bazen işi anlamayanlara konuyla ilgisiz gelse bile, hiçbir şekilde tartışılmaz. Bütün bu masraflar gereklidir ve *-dediğim gibi-* tartışılmaz. İşe alındım mı?”

“Özür dilerim.” dedi Richard, kafasını hafifçe sallayarak. “Bütün bunları bir kere daha anlatabilir misin acaba?”

XVII

Elektronik Keşif artık neye inanması gerektiğini bilmiyordu.

Son birkaç saat içinde şaşırtıcı sayıda inanç sistemiyle karşılaşmıştı. Bunların çoğu, o uzun süreli ruhsal teselliye, programlanması sonucunda sonsuza kadar aramak zorunda olduğu o teselliye, ona verememişti.

Artık bıkmıştı. Gerçekten. Üstelik yorgundu. Morali de bozuktı.

Bütün bunların yanı sıra, bu fikir onu şaşırtıcı gelse bile, atını da özlemişti. Hayvanın, aptal ve adi bir yaratık olduğundan şüphesi yoktu. Bir atın kavrayışının ötesindeki şeylerle, sonsuza kadar ilgilenmeye programlanmış bir beyni olan birisinin zihnini meşgul etmeye değmez bir şeydi o, fakat bütün bunlara rağmen atını özlemişti.

Onun üzerinde oturmak istiyordu. Onu okşamak istiyordu. Onun anlamadığını hissetmek istiyordu.

Atın nerede olduğunu merak etti.

Geceyi üzerinde geçirmiş olduğu ağacın bir dalından umutsuzca ayaklarını salladı. Ağaca çılgınca bir rüyayı takip etmek için tırmanmış, sonra orada sıkışmış ve sabah olana kadar ağaçta kalmak zorunda kalmıştı.

Şimdi gün ışığında bile, aşağıya nasıl ineceğinden emin değildi. Bir an için, tehlikeli bir şekilde, uçabileceğine inanmaya yaklaştı, fakat hızlı düşünen bir hata kontrol mekanizması araya girdi ve ona

aptallık yapmamasını söyledi.

Yine de, ortada bir sorun vardı.

Gecenin sihirli saatlerinde, onu umutla kanatlandırarak ağacın dallarına yükselten o yakıcı inanç ateşi, ona nasıl aşağı ineceğini söylememişti. O yakıcı inanç, gece zamanı ortaya çıkan yakıcı inançlarının pek çoğu gibi, sabahleyin onu terk edip gitmişti.

Yanan şeylerden bahsederken veya daha doğrusu düşünürken, şu anda bulunduğu yerden biraz ötede, güneş doğmadan önceki erken saatlerde, büyük bir yangının meydana gelmiş olduğunu söylemeliydi.

Bu olayın, daha önce gelmiş olduğu yönde meydana çıkmış olduğunu düşündü. Yangın olayından önce, rahatsız edici derecede yüksek olmasının dışında, utanç verecek kadar sıradan olan bir ağaca doğru derin bir ruhsal zorunlulukla çekilmişti. Daha sonra gidip ateşe tapınmak, kendisini onun kutsal alevine sonsuza kadar adanmak istemişti, fakat dallardan aşağıya doğru umutsuzca bir yol aramaya çalışırken, itfaiye araçları gelmiş, tanrısal ışığı ortadan kaldırmış ve böylece bir başka inanç da boşa çıkmıştı.

Artık güneş yükseleli birkaç saat olmuştu, bulutlara, dal parçalarına ve uçan bok böceğinin değişik bir türüne inanarak zamanını elinden geldiği kadar geçirmeye çalışmışsa da, şu anda bıkmış olduğuna inanıyordu ve bunun yanı sıra acıkmaya başladığına bütün yüreğiyle emindi.

Keşke geceleyin ziyaret etmiş olduğu o evden kendisi için biraz yiyecek almayı öngörmüş olsaydı. Kutsal yükünü kutsal bir süpürge dolabına gömmek için o eve taşımıştı, fakat yiyecek gibi dünyevi bir şeyin önemsiz olduğuna ve ağacın onun ihtiyacını sağlayacağına inanarak yakıcı bir tutkuya kapılıp oradan ayrılmıştı.

Doğrusu, o da sağlamıştı.

Ağaç, dalları sağlamıştı.

Keşişler ise ağaç dalları yemezlerdi.

Aslına bakılırsa, şimdi düşündüğü kadarıyla, dün gece inanmış olduğu şeylerin bir kısmından biraz rahatsızlık duyuyordu. "Tetiği

çekmesi” çok açıkça kendisinden istenmiş ve o da, nedeni bilinmez bir şekilde, kendini bunu yapmaya mecbur hissetmişti. Belki de, ancak iki dakika önce öğrenmiş olduğu bir dilde verilen bir emre bu kadar acelece uymakta hata yapmıştı. Ateş etmiş olduğu kişinin tepkisi, kesinlikle, çok aşırı olmuştu.

Kendi dünyasında kendilerine bu şekilde ateş edilen kişiler bir hafta sonra bir sonraki bölüm için geri gelirlerdi, fakat bu kişinin bunu yapacağını sanmıyordu.

Bir rüzgâr esintisi ağacın içinden geçti ve onu biraz salladı. Keşiş biraz aşağıya indi. İlk kısım oldukça kolaydı, çünkü dallar birbirlerine oldukça yakındı. Son kısım ona aşılmaz bir engel gibi göründü. Yüksek bir yerden aşağıya atlaması gerekiyordu, bu da onda ciddi bir iç hasar veya parçalanma meydana getirebilir ve bunun sonucunda gerçekten tuhaf şeylere inanmaya başlayabilirdi.

Tarlanın uzak köşesinden gelen sesler birdenbire dikkatini çekti. Yolun kenarında bir kamyon durmuştu. Bir an için dikkatle seyretti, fakat inanacak bir şey bulamadığı için yeniden kendi durumunu gözden geçirmeye döndü.

Geçen gece, hatırladığı kadarıyla, daha önce hiç karşılaşmamış olduğu tuhaf bir fonksiyon durumu yaşamıştı, bunun pişmanlık dendiğini duyduğu o şey olabileceğini hissediyordu. Az önce vurmuş olduğu o kişinin orada öyle yatmasından rahatsızlık duymuştu, önce oradan uzaklaşmış, sonra yeniden bakmak için geri dönmüştü. Vurulmuş olan kişinin yüzünde, bir şeylerin yolunda gitmediğini, bütün bu olup bitenlerde bir aksama olduğunu gösteren bir ifade vardı. Keşiş, adamın akşamını berbat etmiş olduğunu düşüncesiyle endişelenmişti.

Doğru olduğuna inandığın şeyi yaptığın müddetçe, diye düşünmüştü yine de, daha başka önemli bir şey yoktur.

Bir sonraki inandığı şey, bu adamın akşamını berbat ettikten sonra, hiç olmazsa onu evine götürmenin doğru olacağı fikri olmuştu. Adamın ceplerini hızlı bir gözden geçirme sonucunda bir adres, bazı haritalar ve birkaç anahtar bulmuştu. Yolculuk yorucu olmuş-

tu, fakat yol boyunca inancı sayesinde ayakta kalmıştı.

“Banyo” kelimesi, hiç beklenmeyen bir şekilde, tarlanın öbür ucundan kulağına geldi.

Uzaktaki köşede duran kamyonu yeniden baktı. Koyu mavi üniformalı bir adam, kaba saba iş giysileri giymiş ve canı biraz sıkılmış benzeyen birine bir şeyler anlatıyordu. “Yeniden sahibini buluncaya kadar.” ve “Tamamıyla çılgın biriydi, şüphesiz.” kelimeleri rüzgârla kendisine kadar taşındı. İrgat kılıklı adamın, zorla da olsa, durumu kabullendiği açıkça görülüyordu.

Birkaç dakika sonra, kamyonun arka kısmından bir at çıkarılıp tarlaya götürüldü. Keşiş gözlerini kırıştırdı. Bütün devreleri şaşkınlıkla titreyip dalgalandı. İşte şimdi en sonunda inanabileceği bir şey vardı, tamamıyla mucizevi bir olay, karmaşık olmasına rağmen sınırsız olan bağlılığının bir ödülü.

Atın sabırlı ve şikâyet etmeyen bir yürüyüşü vardı. Konduğu yerde durmaya çoktan alışmıştı, fakat şimdiki durumundan da bir şikâyeti yoktu. Burada hoş bir tarla var, diye düşündü. Burada otlar var. Burada seyredebileceği bir çit var. Eğer sonradan canı isterse biraz tırısı kalkabileceği kadar geniş yer var. İnsanlar kamyonu sürüp gittiler ve onu kendi haline bıraktılar ki o da bu şekilde bırakılmadan hoşnuttu. Küçük ve sakin bir yürüyüşe çıktı, sonra sırf canı istediği için yürümekten vazgeçti. Canı ne isterse onu yapabiliirdi.

Ne zevk.

Ne kadar çok büyük ve alışılmamış bir zevk.

Yavaşça tarlayı gözden geçirdi ve sonra kendisi için hoş ve dinlendirici bir gün planlamaya karar verdi. Belki saat üç sularında küçük bir tırıs. Ondan sonra tarlanın doğu tarafında, otların daha gür olduğu yerde biraz yan gelip yatma, orası akşam yemeğini düşünmek için uygun bir yere benziyordu.

Öğle yemeğini ise tarlanın güneyinde küçük bir derenin aktığı yerde yiyebilirdi. Bir dere kenarında öğle yemeği. Mutluluk buydu işte.

Bundan başka, hiçbir neden olmaksızın, yarım saat bir parça

sola doğru ve sonra yarım saat bir parça sağa doğru yürümek fikrinden de hoşlandı. Saat iki ile üç arasını kuyruğunu sallayarak mı, yoksa olup biteni düşünerek mi geçirmenin daha uygun olacağına ise daha karar vermemişti.

Şüphesiz, ikisini de aynı zamanda yapabilir ve tırısını daha sonra koşabilirdi. Gelip geçeni seyretmek için çite benzeyen bir şeyin yeni farkına varmıştı ve yemek öncesi bir-iki saat bu şekilde hoşça vakit geçirebilirdi.

Güzel.

Mükemmel bir plan.

Planın en iyi kısmı, onu yaptıktan sonra atın plana tamamıyla ve kesinlikle boş verebilmesiydi. Bunun yerine, acele etmeden tarlada bulunan tek ağacın altında durmaya gitti.

Elektronik Keşiş, ağacın dalları arasından, "Geronimo"ya çok benzer bir çığlık kopararak, atın sırtına atladı.

XVIII

Dirk Gently önemli noktaların üzerinden bir daha geçerken, Richard MacDuff'un dünyası, ayaklarının hemen altında açılan, varlığından daha önce haberdar olmadığı karanlık ve dondurucu bir denizin içinde yavaşça ve sessizce parçalanıp batıyordu. Dirk, ikinci kere sözlerini bitirdiği zaman, Richard sabit bakışlarla ona bakarken, odayı bir sessizlik sardı.

“Bunu nerede duydun?” dedi Richard, sonunda.

“Radyoda.” dedi Dirk, hafif bir omuz silkmesiyle, “Hiç olmazsa, ana noktalarını. Bütün haber programları bundan söz ediyor. Ayrıntılar mı? Orada ve buradaki tanıdıkların arasında yaptığım küçük soruşturmalardan. Senin de bileceğin nedenler yüzünden, Cambridge polis merkezinde tanıdığım bir-iki kişi var.”

“Sana inanıp inanmayacağımı bile bilmiyorum.” dedi Richard, yavaşça. “Telefonu kullanabilir miyim?”

Dirk nazikçe çöp kutusundan bir telefon ahizesi çıkardı ve ona uzattı. Richard Susan'ın numarasını çevirdi.

Telefona hemen cevap verildi ve korku içinde bir ses, “Alo?” dedi. “Susan, Ben Ri...”

“Richard! Neredesin? Tanrı aşkına, neredesin? İyi misin?”

“Susan, ne oldu?”

“Bilmiyor musun?”

“Birisi bana Gordon'un başına bir şeyler gelmiş olduğunu söyledi, fakat...”

“Başına bir şeyler mi gelmiş? O öldü, Richard, o öldürülmüş!”

“Telefonu kapa.” dedi Dirk.

“Susan, dinle. Ben...”

“Telefonu kapa.” diye tekrarladı Dirk ve sonra telefona doğru eğilip konuşmayı kesti.

“Polis muhtemelen hatları dinliyordur.” diye bir açıklama yaptı. Ahizeyi aldı ve onu yeniden çöp kutusuna fırlattı.

“Fakat benim polise gitmem gerek.” diye bağırdı Richard.

“Polise mi gitmek?”

“Başka ne yapabilirim? Polise gitmek ve bunu yapan kişinin ben olmadığımı söylemek zorundayım.”

“Bunu yapan kişinin sen olmadığını mı söyleyeceksin?” dedi Dirk, inanmaz bir tavırla. “Sanırım işler o zaman yoluna girebilir. Dr Crippen’in bunu düşünememiş olması ne kadar yazık. Bu, onun başını epeyce beladan kurtarırdı.”

“Evet, ama o suçluydu!”

“Evet, görünüşe göre öyle. Ve şu anda, sen de görünüşe göre suçlusun.”

“Fakat, ben bir şey yapmadım, Tanrı aşkına!”

“Yapmadığı bir şey için hapiste yatmış biriyle konuştuğunu unutma. Sana rastlantıların tuhaf ve tehlikeli şeyler olduğunu söylemiştim. İnan bana, masum olduğuna dair sarsılmayacak bir kanıt bulmak, daha şimdiden senin suçlu olduğunu düşünen polisin onu senin için bulmasını umut ederek, bir hücrede eriyip gitmekten daha iyidir.”

“Doğru dürüst düşünemiyorum.” dedi Richard, eline alnına götürerek. “Bir dakika için sus ve düşünmeme izin ver.”

“Şunu söy...”

“Bırak düşüneyim...”

“Dirk omuzlarını silkti ve dikkatini onu rahatsız ettiği görülen sigarasına çevirdi.

“İşe yaramıyor.” dedi Richard, kısa bir zaman sonra başını sallayarak. “Kafam almıyor. Bu, birisi senin kafanı tekmelerken

trigonometri çözmeye benziyor. Tamam. Söyle bana, sence ne yapmalıyım.”

“İpnotizma.”

“Ne?”

“Bu şartlar altında düşüncelerini doğru dürüst toplayamamana şaşmamak gerek. Bununla birlikte birisinin onları toplaması lazım. Eğer seni ipnotizma yapmama izin verirsen, durum ikimiz için de kolaylaşacak. Kafanın içinde önemli bilgilerin karmaşık bir şekilde bulunduğundan kuvvetle şüphe ediyorum ama bu bilgiler kafanı böyle sallayıp durdukça ortaya çıkmayacak; belki de önemini anlamadığın için hiçbir zaman ortaya çıkmayacak. İznin olursa kestirmeden gidebiliriz.”

“Peki, karar verildi o zaman.” dedi Richard, ayağa kalkarak. “Ben polise gidiyorum.”

“Çok iyi.” dedi Dirk, arkasına yaslanıp avuçlarını masaya dayayarak. “Şansın açık olsun. Belki çıkarken sekreterime bana kibrit almasını söylemek nezaketini gösterirsin.”

“Sekreterin yok.” dedi Richard ve oradan ayrıldı.

Dirk oturdu ve birkaç saniye düşünceye daldı, artık ne yazık ki boş olan pizza kutusunu katlayıp çöp kutusuna sokmak için gayretle fakat bir sonuç alamadan uğraştı ve sonra bir metronom aramak için dolabın içine bakmaya gitti.

Richard gözlerini kırıştırarak gün ışığına çıktı. Merdivenin üst basamağında durup hafifçe sallandı, sonra kafasında fır dönen düşüncelere uygunluk gösteren tuhaf bir dans adımıyla sokağa atıldı. Bir taraftan, eldeki delillerin onun bu cinayeti işleyemeyecek biri olduğunu açıkça göstermediğine inanamıyordu; diğer taraftan her şeyin çok tuhaf görüldüğünü itiraf etmek zorundaydı.

Olayı doğru düzgün veya mantıklı bir şekilde düşünmek imkânsızdı. Gordon'un öldürülmüş olduğu düşüncesi zihninde esip duruyor ve diğer bütün düşünceleri tam bir karmaşa ve bozguna uğratiyordu.

Bu işi yapan kişi kimse, suçluluk duygusu altında tamamen ezil-

meden önce tetiği çok hızlı çekebilen birisi olması gerekiyor, diye bir an düşündü, fakat hemen bu düşünceden pişman oldu. Aslında zihninde oluşan düşüncelerin genel havasından biraz endişe duyuyordu. Bu düşünceler uygunsuz, değersiz ve büyük ölçüde bu olayın şirketteki projelerine nasıl etki yapacağı konusuyla ilgiliydi.

İç dünyasında büyük bir keder veya üzüntü duygusu olup olmadığını araştırdı. Bu duygunun oralarda bir yerlerde, muhtemelen büyük bir şok duvarının arkasında saklı olması gerektiğini varsaydı. Yürümüş olduğu mesafenin farkına bile varmadan, Islington Green'in yakınlarına gelmişti. Evinin önünde park etmiş polis arabasını aniden görünce sanki beynine bir tokmak yemiş gibi oldu. Hemen topuklarının üzerinde dönüp bir Yunan lokantasının camekânında sergilenen yemek listesini büyük bir dikkatle incelemeye başladı.

"Dolma." diye düşündü, çılgınca.

"Şiş kebab." diye düşündü.

"Küçük biberli Yunan sosisi." fikri heyecanla bir şekilde aklından geçti. Arkasına dönmeden manzarayı gözlerinin önünde canlandırmak istedi. Durup sokağı izleyen bir polis memuru vardı ve çok kısa olarak attığı bakıştan aklında kaldığı kadarıyla, binanın kendi dairesine çıkan yan kapısı açık gibi görünüyordu.

Polis onun dairesindeydi. ONUN dairesinde. Fasulye pilaki! Domates ve bitki yağıyla pişirilmiş dolu dolu bir tas fasulye! Gözlerini yana ve omzundan geriye doğru çevirmeye çalıştı. Polis ona doğru bakıyordu.

Gözlerini yeniden yemek listesine çevirdi ve aklını iyi çekilmiş etin, patates, ekmek kırıntısı, soğan ve yeşilliğin karıştırılması ve küçük yuvarlak halinde yağda kızartılmasına çevirmeye çalıştı. Polis memuru onu tanımış olmalıydı ve tam şu anda yolun karşı tarafına koşup onu yakalayacak ve yıllar önce Dirk'e yapmış oldukları gibi onu bir polis arabasına sürükleyecekti.

Şoka karşı koymak için omuzlarını gerdi, fakat ona el atan bir kimse olmadı. Yeniden geriye bir bakış attı, fakat polis ilgisiz bir

şekilde başka bir yöne bakıyordu.

Kendi davranışının gidip polise teslim olacak birinin davranışına benzemediği çok açıkça ortadaydı.

O halde ne yapması gerekiyordu?

Kaskatı ve hantal bir şekilde normal yürümeye çalışarak, kendisini camekândan ayırdı, birkaç metre gergin bir şekilde yoldan aşağıya yürüdü ve sonra yeniden Camden Pasajına daldı, hızla yürüyor ve zorlukla nefes alıyordu. Nereye gidebilirdi? Susan'a mı? Hayır, polis orada olmalıydı veya evi gözetim altına almışlardı. Primrose Hill'de bulunan WFT'in ofislerine mi? Hayır, aynı neden yüzünden. Kendi kendine sessizce haykırdı, aniden bir kaçak haline dönüşmüş olarak ne yapıyordu?

Dirk'e söylemiş olduğu gibi, kaçmaması gerektiğini kendi kendine ısrarla söylüyordu. Küçük bir çocukken kendisine öğretilmiş olduğu gibi, polisin görevi masum insanlara yardım etmek ve korumaktı. Bu düşünce, ansızın bir koşu tutturmasına neden oldu ve Edward Dönemi'nden kalma çirkin bir masa lambasını gururlu taşıyan bir yeni mal sahibiyle neredeyse çarpışacaktı.

"Özür dilerim." dedi Richard, "Özür dilerim". Herhangi birisinin böyle bir şeyi beğenmesi onu şaşırtmıştı. Hızını yavaşlattı, çevresine tedirgin bakışlar atarak yürümeye başladı. Daha önceden ona çok tanıdık gelen parlatılmış eski pirinç ve cilalanmış eski ahşap eşyalarla ve Japon balığı resimleriyle dolu dükkân camekânları, aniden ona çok tehdit edici ve saldırgan gelmeye başlamıştı.

Gordon'u kim öldürmek istemişti? Charlton Place'a döndüğü sırada bu düşünce aniden onu sarstı. Şu ana kadar ilgilendiği tek şey, bunu yapan kimsenin kendisi olmadığıydı.

Fakat bu işi kim yapmıştı?

Bu yeni bir düşünceydi.

Ondan hoşlanmayan pek çok kimse vardı, fakat bir insanı sevmemekle -belki epeyce çok sevmemekle- onu çekip vurmak, boğazını sıkmak ve onu tarlalardan sürükleyip evine ateşe vermek arasında çok büyük bir fark vardı. Nüfusun büyük çoğunluğunun bugünden

yarına hayatta kalmasını sağlayan bu farktı.

Acaba hırsızlık amacıyla mı yapılmıştı? Dirk ortadan kaybolan bir şeyden bahsetmemişti, fakat kendisi de bu konuda bir şey sormamıştı.

Dirk. Adamın o döküntü ofisinde derin düşüncelere dalmış büyük bir kaplumbağa gibi oturan o gülünç ama tuhaf bir şekilde otoriter hayali durmadan Richard'ın aklına geliyordu. Geldiği yolu yeniden geri gitmekte olduğunu fark etti ve bile bile sola döneceğine sağa döndü.

O öteki yol, kendisini çılgınlığa götürecek bir yoldu.

Kafasını toplamak ve düşünmek için sadece biraz zamana ihtiyacı vardı.

Peki, öyleyse nereye gidiyordu? Bir an için durdu, geri döndü ve sonra yeniden durdu. Dolma fikri ona aniden çok çekici geldi ve tutulacak soğukkanlı, sakın yolun içeriye girip ondan biraz yemek olduğunu düşündü. Bu, Kadere kimin hükmettiğini gösterirdi.

Bunun yerine, Kader kendi hükmünü yürütüyordu. Kader, şu anda bir Yunan lokantasında oturup dolma yemiyordu, fakat öyle de yapabiliirdi, zira açıkça onun galip geldiği belliydi. Richard'ın adımları dönemeçli yollardan ve kanalın üzerinden onu acımasızca geri sürükledi.

Kısa bir an, bir köşe dükkânının önünde durakladı, sonra belediye lojmanlarının önünden yeni inşaatların yapıldığı bölgeyi aceleyle geçti. Sonunda bir kere daha Peckender Sokağı, 33 numaralı binanın önünde durdu. Aynı anda, Kader kendisi için fıçı şarabının son bardağını dolduruyor ve acaba baklava için yer kaldı mı diye düşünüyorken, Richard isle karamış tuğlaları ve kasvetli ve ürkütücü pencereleriyle kızıla çalar renkli Viktorya Dönemi yüksek binaya gözlerini dikmişti. Bir rüzgâr esintisi sokakta dolaştı ve bir oğlan çocuğu ona yaklaştı.

“İttir et!” diye cıvıladı oğlan, sonra sustu ve yeniden ona baktı.

“Bayım.” diye ekledi. “Ceketini bana verir misin?”

“Hayır.” dedi Richard.

“Niçin?” diye sordu oğlan.

“Ee, çünkü ondan hoşlanıyorum.” dedi Richard.

“Niçin hoşlandığını anlayamadım.” diye mırıldandı oğlan.

“İttir et.” Bir kediye tekmeye bir taş atarak sokaktan aşağıya doğru üzgün bir şekilde yürüyüp gitti.

Richard yeniden binaya girdi, huzursuz bir şekilde basamakları tırmandı ve yeniden ofisin içine baktı.

Dirk'in sekreteri, başı eğik, kollarını kavuşturmuş bir şekilde masasında oturuyordu.

“Ben burada değilim.” dedi kız.

“Anladım.” dedi Richard.

“Geri gelmemin tek nedeni, benim gitmiş olduğu fark etmesini sağlamak.” dedi kız, masanın üzerinde öfkeyle baktığı o noktadan gözlerini kaldırmadan. “Aksi halde bunu unutabilir.”

“İçeride mi?” diye sordu Richard.

“Kim bilir? Kimin umurunda? Siz en iyisi onun için çalışan birisine sorun, çünkü ben onun için çalışmıyorum.”

“Onu içeriye gönder.” diye gürledi Dirk'in sesi içeriden.

Kız bir an için öfkeyle kızardı, iç ofisin kapısına gitti, onu gürültüyle açtı, “Onu sen içeriye gönder!” diye bağırdı, kapıyı çarparak kapadı ve yerine geri döndü.

“Ee, niçin ben kendi kendimi içeriye göndermiyorum?” diye sordu Richard.

“Sizi duyamıyorum bile.” dedi Dirk'in eski sekreteri, gözlerini inatla masasına dikerek. “Eğer burada yoksam, sizi duymamı ben-den nasıl bekleyebilirsiniz?”

Richard, dikkate alınmayan yatıştırıcı bir el hareketi yaptı, ön odadan geçti, Dirk'in ofisinin kapısını kendisi açtı. Odayı yarı karanlık görünce şaşırdı. Pencerenin yaylı perdesi indirilmişti ve Dirk koltuğunda yayılmış oturuyordu. Yüzü masanın üzerinde duran nesnelerin garip bir düzenlenmesiyle tuhaf bir şekilde aydınlanmıştı. Masanın ön tarafında gri renkli eski bir bisiklet lambası ters döndürülmüştü ve bu, yumuşakça ileri geri sallanan bir metronomun üze-

rine zayıf bir ışık saçıyordu. Aletin madeni çubuğunun üzerine çok parlatılmış bir gümüş kaşık bağlanmıştı. Richard masanın üzerine birkaç kutu kibrit fırlattı. “Otur, gevşe ve kaşığa bakmaya devam et.” dedi Dirk. “Daha şimdiden uykun gelmeye başladı...”

Richard'ın dairesinin dışında başka bir polis arabası acı bir fren sesiyle durdu, sert yüzlü bir adam arabadan indi ve dışarıda nöbet bekleyen polis memuruna yaklaşıp bir kimlik kartını kısa bir an için gösterdi.

“Dedektif Müfettiş Mason, Cambridgeshire Cinayet Masası.” dedi adam. “MacDuff'un oturduğu yer burası mı?”

Polis memuru başıyla onayladı ve ona üst kata çıkan uzun dar merdivene açılan yan kapıyı gösterdi. Mason içeriye aceleyle daldı ve sonra girdiği gibi aceleyle dışarıya çıktı.

“Merdivenin ortasında bir kanepa var.” dedi Müfettiş, polis memuruna. “Onu oradan kaldırın.”

“Çocukların bazıları bunu daha önce denedi, efendim.” diye yanıtladı polis memuru, tedirginlikle. “Kanepa oraya sıkışmış görünüyor. Şu an için herkes onun üzerinden tırmanıyor, efendim. Özür dilerim, efendim.”

Mason adama sert bir bakış fırlattı. Bu konuda, basamağın en altındaki çok, ama çok amansız bir bakıştan çocuklarının doğum günü için ayırdığı, kaderine boyun eğmiş ve sadece hafifçe sert bir bakışa kadar giden çok geniş bir koleksiyona sahipti.

“Kaldırın onu.” diye tekrarladı sert bir şekilde, yeniden kapıdan içeriye sertçe daldı, önündeki zor tırmanışa hazırlanmak için pantolonunu ve ceketini sertçe sıyırdı.

“Henüz ortalarda görünmedi mi?” diye sordu, arabanın sürücüsü, ileriye çıkarak. “Çavuş Gilks.” diye kendisini tanıttı. Yorgun bir görünüşü vardı.

“Bildiğim kadarıyla, hayır.” dedi polis memuru. “Fakat kimse-nin bana bir şey söylediği yok.”

“Ne hissettiğini anlıyorum.” dedi Gilks. “Bir kere Cinayet Masası işin içine karışırsa, sana tek düşen iş onların şoförlüğünü

yapmaktır. Üstelik adamın neye benzediğini bilen tek kişi benim. Dün gece onu yolda durdurdum. Way'ın evinden yeni geldik. Berbat bir iş."

"Kötü bir gece geçirdin, öyle mi?"

"Her türlü vardı. Cinayetden tut da, banyolardan atları çekip çıkarmaya kadar her şey. Hayır, sormaya bile kalkma. Sizin arabalarınız da bunların aynısı mı?" diye ekledi adam, kendininkini göstererek. "Bu araba bütün yol boyunca beni çıldırttı. Kaloriferi sonuna kadar açsan bile buz gibi. Radyo da kendi kendine açılıp kapanıyor."

XIX

Michael Wenton-Weakes, aynı sabah tuhaf bir ruh hali içindeydi.

Bunun özellikle tuhaf bir ruh hali olduğunu anlayabilmek için onu iyi tanımak gerekti, zira insanların çoğuna göre zaten o tuhaf bir insandı. Onu bu kadar yakından tanıyan çok az kimse vardı. Belki annesi tanıyor sayılabilirdi, fakat ikisinin arasında bir soğuk savaş durumu vardı ve haftalardır birbirleriyle konuşmuyorlardı.

Michael'in Peter adında kendisinden büyük ve şu sırada donanmada çok önemli bir görevi olan bir erkek kardeşi vardı. Michael Peter'i, adam Falklands'den şeref, terfi ve küçük kardeşine duyduğu küçümsemeyle döndüğünden beri, babasının cenazesinin dışında, görmemişti.

Peter, annelerinin Magna'nın yönetimini ele alışına çok memnun olmuş ve Michael'e bu konudaki duygularını ifade eden bir askeri yılbaşı kartı göndermişti. Adamın hâlâ en büyük zevki, kendisini çamurlu bir çukura atmak ve en az bir dakika süreyle bir makine tüfeği ateşlemektir. Bu yüzden, İngiliz basın ve yayın sanayisinin, şu anda içinde bulunduğu huzursuzluğa rağmen, ona bu zevki tattıracağını sanmıyordu, hiç olmazsa daha çok sayıda Avustralyalı bu işin içine girinceye kadar.

Michael, soğukkanlı bir vahşetle geçen bir geceden ve onu hâlâ rahatsız eden karabasanlı rüyalarından sonra sabahın ilerlemiş bir saatinde çok geç uyanmıştı.

Rüyaları, alışkın olduğu kaybetme, yalnızlık, suçluluk duygusu ve buna benzer şeylerin yanı sıra, aynı zamanda açıklanamaz bir şekilde çok miktarda çamurla da ilgiliydi. Gecenin uzağı görme gücünün etkisiyle, çamur ve yalnızlığın karabasanı çok uzun ve korkutucu bir süre devam etmiş ve en sonunda kaygan bir denizin üzerinde ayakları olan kaygan şeylerin ortaya çıktığını görmüştü. Bunu görmeye dayanamamış ve soğuk terler içinde sıçrayarak uyanmıştı.

Bu çamur konusu ona yabancı olmakla birlikte, kaybetme, yalnız kalma ve hepsinin üzerinde keder duygusu, yapmış olduğu şeyi yapmamış olmayı istemesi, bütün bunlar alışkın olduğu şeylerdi.

Geç bir kahvaltı yaptığı sırada kaygan şeyler bile ona tuhaf bir şekilde tanıdık geliyor ve kafasının arka kısmında onu rahatsız eden duygular uyandırıyordu. Bir parça greyfurt yedi, biraz Çin çayı içti, bir müddet gözlerini DAILY TELEGRAPH'ın sanat sayfalarında dolaştırdı ve sonra oldukça beceriksiz bir şekilde elindeki kesiğin sargılarını değiştirdi.

Bu küçük işleri tamamladı, ama daha sonra ne yapacağı konusunda bir karara varamadı.

Bir gece öncesinin olaylarını kendisinden beklenemeyecek bir soğukkanlılıkla gözden geçirebildi. Yapılan şey doğrudu, yerindeydi ve kusursuzca yapılmıştı. Fakat bu bir çözüm getirmemişti. Esas önemli şeylerin bundan sonra yapılması gerekiyordu.

Esas önemli olan şeyler neydi? Düşüncelerinin böyle tuhaf bir şekilde ortaya çıkıp kaybolmasına kaşlarını çatı.

Genellikle günün bu saatlerinde kulübünü şöyle bir uğrardı. Bir zamanlar bunu yaptığı zaman aslında yapması gereken bir sürü başka işi olduğunu düşünme lüksüne sahipti. Şimdi ise yapacak başka bir işi yoktu. Bu da kulübünde geçirdiği zamanı, diğer bütün şeylerde olduğu gibi, katlanılması oldukça zor bir hale sokuyordu.

Oraya gittiği zaman, her zaman yaptığını yapacaktı -biraz cin tonik içecek ve biraz havadan sudan konuşacaktı, sonra gözlerini TIMES LITERARY SUPPLEMENT, OPERA, THE NEW YORKER veya elinin altında ne varsa, onların sayfalarında acele

etmeksizin dolaştıracaktı. Fakat bu günlerde bütün bunları daha önce olduğundan daha az şevk ve istekle yaptığına hiç şüphe yoktu.

Sonra öğle yemeği vakti gelecekti. Bugün de öğle yemeğinde kimseyle buluşmayacaktı, bu yüzden herhalde kulübünde kalıp hafif ızgara yapılmış bir Dover dilbalığı, yanında parçalar halinde haşlanmış ve maydanozla süslenmiş patates ve sonra bir tabak dolusu kremalı pandispanya yiyecekti. Bir-iki bardak Sancerre. Ve kahve. Sonra bakalım öğleden sonra ne getirecekti.

Fakat bugün tuhaf bir şekilde bunları yapmaktan alıkonulduğunu hissetti. Yaralı elinin kaslarını açıp kapadı, kendisine bir fincan çay daha koydu, hâlâ porselen demliğin yanında duran büyük mutfak bıçağına garip bir duyarsızlıkla baktı ve ne yapacağını görmek için bir an bekledi. Daha sonra yaptığı şey üst kata çıkmak oldu.

Evinin biçimsel mükemmelliğinde oldukça soğuk bir hava vardı. Taklit mobilya satın alan insanlar evleri nasıl görünsün istiyorlarsa, öyle görünüyordu. Tek farkla ki, burada her şey, kristal, maun ve Wilton halıları, sahiciydi. Sahte görülmelerinin tek nedeni, insan sıcaklığından tamamıyla yoksun olmalarıydı.

Çalışma odasına çıktı. Burası evin düzenlilik yüzünden sıkıcı görünmeyen tek odasıydı, fakat burası da kitapların ve kâğıtların düzensizliği yüzünden sıkıcı görünüyordu. Her şeyin üzerini ince bir toz tabakası kaplamıştı. Michael buraya haftalardır ayak basmamıştı ve temizlikçi kadın da buraya girmemesi konusunda çok sıkı tembihliydi. Burada son defa Fathom'um son sayısının editörlüğünü yaptığında çalışmıştı. Şüphesiz, gerçek son sayısının değil, son gerçek sayısının. KENDİSİNE göre derginin son sayısı buydu.

İnce toz tabakasının üzerine porselen fincanını koydu ve eski pikabını incelemeye gitti. Pikabın üzerinde Vivaldi'nin üflemeli çalgılar için bir konçertosunu buldu ve cihazı çalıştırıp oturdu.

Daha sonra ne yapacağını görmek için bekledi ve birdenbire onu zaten yapmakta olduğunu görüp şaşırdı. Yaptığı şey suydü: Müzik dinliyordu.

Bunu daha önce hiç yapmamış olduğu fark edince, yavaş ya-

vaş yüzüne şaşkın bir ifade yayıldı. Bu plağı birçok defalar duymuş ve onun çok hoş bir ses çıkardığını düşünmüştü. Hatta onu konser sezonu üzerinde konuşmak için hoş bir arka plan müziği olarak kullanmıştı, fakat bunun dinlenecek bir şey olduğu hiç aklına gelmemişti.

Plağın tozla kaplanmış yüzüne ve on dört yıllık plak iğnesine rağmen, melodi ile yan melodi arasındaki karşılıklı etkileşimi birdenbire anlayınca, sanki yıldırımla çarpılmışa döndü.

Fakat bu kavrayışla birlikte hemen bir hayal kırıklığı içine girdi, bu da onun kafasının daha fazla karışmasına neden oldu. Ani olarak kavradığı müzik tuhaf bir şekilde doyurucu olmaktan uzaktı. Sanki müziği anlama yeteneği birdenbire dramatik bir şekilde, müziğin onu tatmin etme becerisinden çok daha fazla artmıştı.

Neyin eksik olduğunu anlamak için dinlemeye çalıştı ve müziğin uçmayan bir kuşa, kaybettiği becerinin ne olduğunu bile bilmeyen bir kuşa benzediğini hissetti. Kuşun yürüyüşü çok güzeldi, fakat yükseleceği yerde yürüyordu, atlayacağı yerde yürüyordu, tırmanacağı, duracağı ve aşağıya süzüleceği yerde yürüyordu, uçuşun verdiği baş dönmesiyle sarsılacağı yerde yürüyordu. Başını kaldırıp yukarıya baktığı yoktu.

Başını kaldırıp yukarıya baktı.

Bir müddet sonra bütün yaptığı şeyin aptal aptal tavana bakmak olduğunu fark etti. Kafasını salladı, duyarlılığı azalmıştı, onun yerine kendisini biraz hasta hissediyordu ve başında bir dönme vardı. Duyarlılığı tamamıyla ortadan kalkmış değildi, fakat ruhunun derinliklerine, ulaşamayacağı kadar derinlere inmişti.

Müzik devam etti. Arka planda yeterli derecede hoş sesler duyuyordu, ama artık bu onu heyecanlandırmıyordu.

Az önceki yaşadığı şeyin ne olduğu anlamak için bazı ipuçlarına ihtiyacı vardı ve zihnin arkasında onları nerede bulacağına dair bir düşünce yanıp söndü. Öfke ile bu düşünceyi bir kenara itti, fakat o yine yanıp söndü ve sonunda onu dikkate alıncaya kadar yanıp sönmesine devam etti.

Masasının altından büyük boyda teneke bir çöp kutusunu çekip çıkardı. Temizlikçi kadının buraya girmesini bile şu sıralar engellemiş olduğundan, çöp kutusu boşaltılmadan kalmıştı ve onun içinde aradığı şeyi parçalara ayrılmış ve üzerlerine bir sigara tablası boşaltılmış bir halde buldu.

Kesin bir kararlılıkla isteksizliğini yendi ve nefret edilen nesnenin parçalarını masasının üzerinde bulmaca çözer gibi yavaş yavaş yerleştirdi, onları yapışkan bir bantla *-kıvrılan bantla yanlış parçayı yanlış parçaya yapıştırarak, doğru parçayı önce tombul parmaklarına sonra masaya yapıştırarak-* beceriksiz bir şekilde birleştirdi. Sonunda Fathom'un bir sayısı kabaca bir araya getirilmiş oldu. Editörlüğü o iğrenç A. K. Ross tarafından yapılmış olan sayısı.

Felaket bir şey...

Topak topak olmuş yapışkan sayfaları sanki tavuk sakatatı incelermiş gibi çevirdi. Hiçbir yerde Joan Sutherland'ın veya Marilyn Horne'in tek bir deseni yoktu. Cork sokağındaki önemli sanat eseri satıcılarından hiç söz edilmemişti, bir tanesinden bile.

Rossetti'ler üzerinde seri yazıları: İptal edilmişti.

"Yeşil Oda Dedikodusu": İptal edilmişti.

Gözlerine inanamayarak başını salladı ve sonra aradığı makaleyi buldu.

"Müzik ve Sayısal Görüntüler". Yazarı Richard MacDuff.

Giriş kısmının ilk birkaç paragrafını atladi ve daha ilerden okumayı sürdürdü:

Matematik analiz ve bilgisayar modelcilik bize şunu göstermiştir ki doğada karşılaştığımız biçim ve süreçler -bitkilerin nasıl büyüdüğü, dağların nasıl aşındığı, ırmakların nasıl aktığı, kar tanelerinin veya adaların nasıl biçimlendiği, ışığın bir yüzeye nasıl yansıdığı, sütü karıştırırken kahvenin içinde nasıl dağıldığı, kahkahanın bir insan kalabalığı içinde nasıl yayıldığı gibi bütün bu şeyler görünürdeki sihirli karmaşıklıkları içinde matematiksel işlemlerin birbirleriyle etkileşimi olarak tanım-

lanabilir. Bu matematik işlemler ise basitlikleri içinde daha da çok sihirlidir.

Rastlantı sandığımız biçimler, aslında basit kurallara uyan sayıların karmaşık ve değişken ağlarının ürünleridir. Çok kere “el sürülmemiş” anlamında kullandığımız “doğal” kelimesi aslında o kadar anlaşılması zor biçim ve süreçleri tanımlar ki bunların altında yatan basit doğa yasalarını bilinçli bir şekilde kavrayamayız.

Bütün bunların hepsi sayılarla tanımlanabilir.

Tuhaf bir şey. Bu fikir, şu anda, Michael'e ilk defasındaki üstünkörü okuyuşunda düşündüğünden daha az iğrenç görünüyordu. Artan bir dikkatle okumasını sürdürdü.

Bununla birlikte, biliyoruz ki, zihin bu şeyleri bütün karmaşıklıklarıyla ve bütün basitlikleriyle kavrama becerisine sahiptir. Havaya fırlatılmış bir top, fırlatılma hızına ve yönüne, yer çekiminin gücüne, havanın sürtünmesine (*ki bunu yenmek için enerji harcamak zorundadır*), topun yüzeyindeki havanın türbülansına ve topun dönüşünün hız ve yönüne bağlı olarak yol alır.

Bununla birlikte, bilinçli olarak $3 \times 4 \times 5$ 'in ne ettiğini bulmakta güçlük çeken biri, diferansiyel cebir ve buna akraba bir sürü hesaplamayı şaşırtıcı bir hızla yapıp havada uçan bir topu hiç güçlük çekmeden yakalayabilir.

Buna “içgüdü” adını verenler sadece bu olaya, hiçbir şey açıklamaksızın, bir ad vermiş oluyorlar.

Bence, insanların bu doğal karmaşıklığı en iyi ifade vasıtaları müziktir. Müzik sanatın en soyut biçimidir; kendisinin dışında bir anlamı veya amacı yoktur.

Bir müzik parçasının bütün özellikleri sayılarla tanımlanabilir. Bir senfonideki bölümlerin düzenlenmesinden, melodileri ve harmonileri meydana getiren nağme ve ritim örüntülerine kadar -icraya biçim veren dinamikler, notaların titreşimleri,

uyumu, zaman içinde gösterdikleri değişimler, kısacası bir flüt çalan ile bir davulu çalanın çıkardığı sesleri birbirinden ayırt etmeye yarayan bütün ses unsurları- bütün bunlar sayısal örüntüler ve hiyerarşiler biçiminde ifade edilebilir.

Deneylerimden çıkardığım sonuca göre, değişik hiyerarşi seviyelerinde sayısal örüntüler arasındaki içsel ilişkiler ne kadar fazla olursa, bu ilişkiler ne kadar çok sesli ve derinden olursa, müzik genel anlamda daha tatmin edici ve kaliteli görünecektir.

Aslında bu ilişkilerin derinliği ve çok sesliliği artıkça, bilinçli olarak onları kavramamız zorlaştıkça, beyninizin o içgüdüsel kısmı (*bununla beyninizin diferansiyel cebri çok şaşkınlık verecek bir hızla yapan ve uçan bir topu yakalamak için elinizi uzatan o kısmını kastediyorum*) ondan o kadar çok hoşlanmaktadır.

Karmaşıklığı olan herhangi bir müzik parçası (*birisi onu bir çalgı aletinde kendi özel titreşimi ve telaffuzuyla icra ettiği zaman "Üç Kör Fare" bile kendi çapında karmaşıktır*) bilincinizin ötesine geçerek bilinçaltınızda yer alan o size özel matematik dâhinizin (*ki o bizim hakkında bir şey bilmediğimizi sandığımız bütün içsel karmaşıklıklara, ilişkilere ve orantılara yanıt verir*) kollarına atılır.

Bazı insanlar, eğer müziği matematiğe indirerseniz, o zaman bunun heyecanı nereden kalacak, diye böylesi bir müzik görüşüne itiraz ediyorlar. Onlara yanıtlım, heyecanların yerinde durduğu olacaktır.

Bizi heyecanlandıran şeyler (*bir çiçeğin veya bir Grek vazosu- nun biçimi, bir bebeğin büyüyüşü, rüzgârın yüzünüze değip geçmesi, bulutların biçimleri ve gökyüzünde süzülmeleri, suyun üzerinde ışığın dans etmesi veya yabani nergislerin rüzgârda dalgalanmaları, sevdiğiniz insanların başlarını oynatması ve onların saçlarının bu harekete uyması, bir müzik parçasında son notanın uzayıp bitmesiyle tanımlanan eğri*) bütün bunların hepsi sayıların karmaşık akışıyla tanımlanabilir.

Burada bir azalma söz konusu değil, işin güzelliği de zaten burada.

Newton'a sorun.

Einstein'a sorun.

Hayal gücünün güzel olarak kavradığı şeyin gerçek olması gerektiğini söyleyen şaire (*Keats'e*) sorun.

O, aynı zamanda, elin top diye kavradığı şeyin de gerçek olması gerektiğini söyleyebilirdi, fakat bir şair olduğu ve kriket oynamaktansa ağaçların altında elinde bir afyon şişesi ve bir not defteriyle dolaşmayı tercih ettiği için bunu söylememiştir. Fakat söylemiş olsaydı, bu söz de, aynı derecede, gerçek olurdu.

Bu cümle, Michael'in hafızasının derinliklerinde bir düşünceyi hafifçe dürtüklese de, adam onun ne olduğunu o sırada anlayamadı.

Çünkü, bir taraftan, bizim "içgüdüsel" olarak biçimi, hareketi ve aydınlığı kavramamızla, diğer taraftan, onlar için duyduğumuz heyecanlar arasındaki ilişkinin ana unsuru budur.

İşte bu yüzden, doğanın içinde, doğal nesnelerde, doğal süreçlerin örüntülerinde bir müzik biçiminin saklı olduğuna inanıyorum. Bu müzik, doğal olarak ortaya çıkan herhangi bir güzellik kadar derin bir tatmin sağlayacaktır. Bizim en derin heyecanlarımızda, zaten doğal olarak ortaya çıkan bir güzellik...

Michael okumayı bıraktı ve yavaşça gözlerini sayfadan uzaklaştırdı.

Böyle bir müziğin nasıl bir şey olacağını düşündü ve beyninin karanlık köşelerinde onu aramaya çalıştı. Beyninin ziyaret ettiği her noktasında sanki o müzik sadece saniyeler önce çalınmış ve geride yakalayıp işitemediği bir şeyin son yansıması kalmış gibiydi. Dergiyi yavaşça elinden bıraktı.

Derken Keats'den bahsedildiği zaman, hafızasında kımıldayan şeyin ne olduğunu hatırladı.

Rüyasında görmüş olduğu bacakları olan o kaygan şeyler.

Bir şeye çok yaklaşımakta olduğu anlayınca üzerine serinkanlı bir sakinlik çöktü.

Coleridge. İşte o adam.

Bacaklarıyla süründü kaygan şeyler

O kaygan denizin üzerinde,

“Yaşlı Denizci’nin Şarkısı”

Şaşkınlıktan afallayan Michael, kitaplığa yürüdü ve Coleridge’nin toplu şiirlerini çekip aldı. Kitabı koltuğuna götürdü ve aradığı şiirin ilk mısralarını buluncaya kadar kitabın sayfalarını biraz tedirginlikle çevirdi.

O Yaşlı Bir Denizcidir

Üçünden birini durduran.

Kelimeler ona çok tanıdık geliyordu, fakat okudukça şiir onda kendisine ait olmadığını bildiği garip duygular ve korkulu hatıralar uyandırdı. İçinde o kadar büyük çapta bir kaybetme ve yalnızlık duygusu oluştu ki, bu duygunun kendisine ait olmadığı bilse bile *(bu duygu kendi üzüntüleriyle o kadar uyum içindeydi ki)* ona tamıyla boyun eğmekten başka bir şey elinden gelmedi.

Ve binlerce, binlerce kaygan şey

Yaşadılar; ben de yaşadım.

XX

Yaylı perde gürültüyle açıldı ve Richard gözlerini kırptırdı.

“İşin en ilginç yanları tamamıyla dikkatinden kaçmış olsa bile.” dedi Dirk Gently. “Hoş bir akşam geçirmiş olduğun belli oluyor.” Sonra koltuğuna geri döndü ve parmak uçlarını birleştirip koltuğun derinliklerine gömüldü.

“Lütfen.” dedi adam. ““Neredeyim?” diyerek beni hayal kırıklığına uğratma. Bir bakış atman yeter.”

Richard, çevresine yavaş bir hayretle baktı ve kendini her şeyin sonsuza kadar huzur, aydınlık ve müzik olduğu başka bir gezegendeki uzun bir misafirlikten ansızın geri dönmüş gibi hissetti. Kendisini o kadar rahatlamış hissediyordu ki, nefes almaya bile zahmet etmiyordu.

Yaylı perdenin ucundaki ipin tahta düğmesi birkaç kere pencereye çarptı, bunun dışında şu anda her yerde sessizlik hâkimdi. Saatine bir göz attı. Saat biri biraz geçiyordu.

“Bir saatten biraz daha az zaman ipnotizma altında kaldın.” dedi Dirk. “Bu süre boyunca birçok ilginç şey öğrendim ve şimdi seninle tartışmak istediğim bazı şeyler tarafından da şaşırtıldım. Biraz temiz hava herhalde seni kendine getirecektir ve kanal kenarında seni canlandıracak bir gezinti öneriyorum. Orada kimse seni aramaz. Janice!”

Sessizlik.

Hala pek çok şey Richard için karanlıktı ve kendi kendisine

kaşlarını çattı. Bir an sonra, gündelik hafızası yerine gelince, bu bir filin ansızın bir kapıdan içeriye dalmasına benzediği için, bir sıçramayla doğrulup oturdu.

“Janice!” diye bağırdı Dirk, yeniden. “Bayan Pearce! Baş belası kız.”

Adam çöp kutusundan telefon ahizelerini hızla çekip onları yerlerine koydu. Masanın yanında eski ve yıpranmış deri bir el çantası vardı, onu yerden aldı, döşemenin üzerinden şapkasını kaldırdı ve doğrulup onu gülünç bir şekilde kafasına geçirdi.

“Gel.” dedi kapıdan çıkıp Bayan Janice Pearce’nin oturmuş bir kaleme öfkeli bir şekilde baktığı yerden geçerken. “Gidelim. Bu ko-kuşmuş cehennem çukurunu terk edelim. Düşünülemeyeni düşünelim, yapılamayanı yapalım. Tanımlanamazı yakalamaya çalışalım ve onu tanımlanabilir yapıp yapamayacağımıza bir bakalım. Şimdi, Janice...”

“Kes sesini.”

Dirk omuz silkti ve daha önce kızın masanın çekmecesini kapamak için parçalamış olduğu kitabı masanın üzerinden aldı. Kaşlarını çatarak kitabın yapraklarını çevirdi ve sonra onu bir iç çekişle yerine koydu. Janice, bir-iki saniye önce yapmış olduğu işe, kurşun kalemle uzun bir not yazmaya, geri dönmüştü.

Richard bütün bu olan bitenleri ses çıkarmadan izliyordu, hâlâ kendine tam olarak gelememişti. Kafasını salladı.

“Olaylar sana şu anda karmaşık görünebilir. Yine de bazı ilginç ipuçları var. Bana anlattığın olaylardan sadece iki tanesi gerçekten imkânsız.” dedi Dirk.

Richard sonunda ağzını açtı.

“İmkânsız mı?” dedi, kaşlarını çatarak.

“Evet.” dedi Dirk, tamamıyla ve kesinlikle imkânsız.”

Gülümsedi.

“Neyse ki” diye devam etti, “İlginç sorununu tam yerine getirdin, zira benim sözlüğümde ‘imkânsız’ diye bir kelime yoktur. Aslında...” diye ekledi, hor kullanılmış kitabı göstererek. “Herif

ile 'Marmalat' arasındaki bütün kelimeler ortada gözüküyor. Teşekkür ederim, Bayan Pearce, bana bir kere daha çok büyük bir hizmette bulundunuz, bunun için size teşekkür ederim, bu gayretin sonunda başarıya ulaşıldığı takdirde, size ödeme bile yapmaya çalışacağım. O zaman kadar düşünmek zorunda olduğumuz çok şey var ve iş yerini sizin çok becerikli ellerinize bırakıyorum."

Telefon çaldı ve Janice onu yanıtladı.

"İyi akşamlar." dedi kız. "Burası Wainwright'ın Meyve Süpermarketi. Bay Wainwright şu anda telefona gelemiyor, zira kafasında bir sakatlık var ve kendisinin bir hıyar olduğunu sanıyor. Aradığınız için teşekkür ederim."

Kız telefonu çarparak kapadı. Yeniden başını kaldırdığında, kapının eski patronunun ve onun akli karışmış müşterisinin arkasından yavaşça kapandığını gördü.

"İmkânsız mı?" dedi yeniden Richard, hayretle.

"Onunla ilgili her şey." diye ısrar etti Dirk. "Tamamıyla ve kesinlikle veya açıklanmaz, diyelim. Açıkça meydana gelmiş bir şeyi tanımlarken 'imkânsız' demenin anlamı yok. Fakat bu olay bildiğimiz herhangi bir şeyle açıklanamaz."

Grand Union Kanal'ı boyunca havanın serinliği, Richard'ın kavrama yetisinin içine de işlemiş ve onu yeniden keskinleştirmişti. Normal durumuna geri dönmüştü, Gordon'un ölmüş olduğu fikri her iki saniyede bir üzerine atlasa bile, hiç olmazsa artık bu konuyu daha serinkanlı olarak düşünebiliyordu. Tuhaf bir şey, ama Dirk'in en son düşündüğü şey ise buydu. Dirk, bunu yerine, gece meydana gelmiş çok önemsiz olaylar konusunda onu sorguya çekiyordu.

Bir koşucu ile karşı yönden gelen bir bisikletli birbirlerine yoldan çekilmesi için bağırdılar ve kanalın çamurlu ve yavaş akıntılı sularına düşmekten son anda kurtuldular. Çok yavaş hareket ederek kendisinden daha yavaş hareket eden bir köpeği çekerek götüren yaşlı bir kadın ise onları dikkatle seyrediyordu.

Kanalın karşı kıyısında, ışığı yansıtan tamamıyla kırık camlarıyla büyük boş depoların şaşkın bir görünüşü vardı. Yanmış bir

mavnanın kalıntısı suların üzerine yayılmıştı. Birkaç deterjan şişesi onun içindeki siyahlaşmış suda yüzüyordu. En yakın köprü'nün üzerinde, ağır yük taşıyan kamyonlar gümbürdeyerek geçiyor, evlerin temellerini sarsıyor, havaya egzoz gazlarını savuruyor ve yolu çocuk arabasıyla geçmeye çalışan bir anneyi korkutuyordu.

Dirk ile Richard, Dirk'in iş yerine bir mil kadar uzaklıkta, Güney Hackney'in kıyısından Islington'un merkezine doğru yürüyorlardı. Dirk, en yakın cankurtaran simitlerinin orada olduğunu biliyordu.

"Fakat bu sadece bir hokkabazlık numarası, Tanrı aşkına." dedi Richard. "Adam bunları her zaman yapar. Sadece el çabukluğu. İmkansız gibi görünüyor, ama herhangi bir hokkabaza sorarsan, bir kere nasıl yapıldığını öğrendin mi, bu şeyleri yapmanın kolay olduğunu söyleyecektir. Bir seferinde New York'da sokakta bir adam gördüm ..."

"O şeylerin nasıl yapıldığını biliyorum." dedi Dirk, burnundan ucu yakılmış iki adet sigara ve camdan büyük bir incir çıkarak. İnciri havaya fırlattı, fakat her nasılsa o yere düşmedi. "El çabukluğu, yanlış yönlendirme, telkin etme. Eğer harcayacak biraz vaktin varsa, öğrenebileceğin bütün şeyler. Özür dilerim, sayın bayan." dedi yavaş hareket eden köpekli yaşlı kadına, onun yanından geçtikleri sırada. Dirk köpeğe doğru eğildi ve onun kışından bir ipe bağlanmış parlak bayraklar çıkardı. "Sanırım artık daha rahat yürüyebilecek." dedi, şapkasıyla kadına kibarca selam verdi ve yürümeye devam etti.

"Bu şeyler, gördüğün gibi kolay." dedi adam, şaşkınlıktan ağzı açık kalmış olan Richard'a. "Bir bayanı testereyle ikiye bölmek kolaydır. Bir bayanı testereyle ikiye bölüp yeniden birleştirmek biraz daha zordur, ama üzerinde çalışılırsa yapılabilir. İki yüzyıllık çömlek ve okula ait tuzlukla yapılan numara ise..." Vurgulamak için durdu. "Tamamıyla ve kesinlikle açıklanamaz."

"Belki benim gözümünden kaçmış olan bir ayrıntı olabilir, fakat..."

"Bu sözkonusu değil. İpnotizma altında birisini sorguya çekme-

nin bir yararı da, sorguya çekilen kişinin o sırada farkında olmadığı ayrıntıları bile soru soranın görmesini sağlaması. Örneğin, o Sarah adındaki kız. Onun nasıl bir şey giymiş olduğunu hatırlıyor musun?"

"Ee, hayır." dedi Richard, kesin konuşamayarak. "Bir çeşit elbise, sanırım..."

"Rengi? Kumaşı?"

"Hatırlayamıyorum. Salon karanlıktı, Kız benden epeyce uzak oturuyordu. Ona pek bakmadım."

"Kız, koyu mavi renkli, keten kadife, beli düşük bir elbise giymişti. Raglan kolları manşetliydi, beyaz bir Peter Pan yakası ve ön tarafında altı adet küçük inci düğmesi vardı (*aşağıdan üçüncü düğmenin üzerinde küçük bir iplik sarkıyordu*). Kızın uzun koyu renk saçları, kafasının arkasında kırmızı renkli kelebek şeklinde bir saç tokasıyla tutturulmuştu."

"Eğer bütün bunları, Sherlock Holmes gibi, ayakkabımdaki bir çizige bakarak öğrendiğini bana söyleyeceksen, o zaman korkarım sana inanmıyorum."

"Hayır, hayır." dedi Dirk. "Ondan çok daha basit bir şekilde. Bunları sen bana ipnotizma altındayken söyledin."

Richard kafasını salladı.

"Doğru değil." dedi. "Ben bir Peter Pan yakasının ne olduğunu bile bilmem."

"Fakat ben biliyorum ve sen bana onu çok doğru bir şekilde tarif ettin. Hokkabazlık numarasını da aynı şekilde anlattın. Ve bu numaranın söylediğin şekilde olması imkânsız. İnan bana, ne söylediğimi biliyorum. Profesör hakkında bilmek istediğim bazı şeyler var, örneğin masanın üzerinde bulduğun notu kimin yazdığı, III. George 'ün kaç tane soru sorduğu gibi, fakat ..."

"Ne?"

"Fakat sanırım adamı ben doğrudan doğruya sorguya çekmiyorum. Sadece..." Büyük bir dikkat içinde kaşlarını çattı. "Sadece bu gibi konularda oldukça kendimi beğenmiş olduğumdan, soruları sormadan önce, yanıtlarını bulmak isterim. Ve bu yanıtları bilmi-

yorum, kesinlikle bilmiyorum.” Dalgın bir şekilde ileriye baktı ve en yakın cankurtaran simidinin ne kadar uzaklıkta olduğunu kabaca hesapladı.

“Ve ikinci imkânsız şey.” dedi, tam Richard fırsat bulup bir şey söylemeye hazırlanırken “Veya en azından, ikinci olarak tamamıyla açıklanamaz şey, şüphesiz senin kanepen.”

“Dirk.” diye sesini yükseltti Richard, öfkeyle. “Sana hatırlatmak isterim ki Gordon Way öldü ve ben onun cinayeti yüzünden zan altındayım. Bütün bu şeylerin hiçbirinin o konuyla en küçük bir ilişkisi yok ve ben...”

“Fakat ben aralarında bir ilişki olduğuna kesinlikle inanıyorum.”

“Saçma!”

“Ben inanıyorum ki her şey temelde...”

“Oh, evet, evet.” dedi Richard. “Her şeyin temelde birbirleriyle ilişkisi olması. Dinle, Dirk, ben saf ve yaşlı bir kadın değilim ve benden Bermuda’ya seyahat filan koparamayacaksın. Eğer bana yardım edeceksen, o zaman konudan uzaklaşma.”

Dirk bu sözlere köpürdü. “Ben, kuantum mekanik ilkelerinin mantıksal uzantılarına kadar takipçisi olan herhangi biri gibi (*ki, eğer dürüstse bunu kabul etmek zorundadır*) bütün şeylerin temelde birbirleriyle bağlantısı olduğuna inanıyorum. Fakat aynı zamanda bazı şeylerin diğerlerine göre daha çok birbirleriyle bağlantısı olduğuna da inanıyorum. Ve ne zaman iki adet görünüşe göre imkânsız olan olay ve bir sürü epeyce garip olay silsilesi aynı kimsenin başına gelirse, o zaman bana kalırsa, çözümü bu olaylar arasındaki bağlantıda aramalıyız. Bağlantı sensin ve senin çok garip ve sıra dışı davranışların var.”

“Hayır, yok.” dedi Richard. “Başıma bazı tuhaf şeylerin gelmiş olduğu doğru, ama ben...”

“Geçen gece kız arkadaşın, Susan Way’ın dairesine girmek için binanın dışından tırmandığını gördüm.”

“Olağanüstü olabilir.” dedi Richard. “Pek tedbirli bir davranış da olmayabilir. Fakat yapmış olduğum şey tamamen mantıklı ve

aklı başında bir davranıştı. Tek yapmak istediğim şey, bir hasara yol açmadan önce yapmış olduğum bir şeyi düzeltmekti.”

Dirk bir an düşündü ve sonra hafifçe adımlarını hızlandırdı.

“Bu yaptığın şeyin kasete bırakmış olduğun mesaj sorununa çok akli başında ve normal bir çözüm olduğunu düşünüyorsun (evet, kısa muhabbetimiz sırasında bana her şeyi anlattın); yani bu şey, herhangi birinin yapacağı bir şey mi?”

Richard, sorunun ne olduğunu göremediğini söylemek ister gibi kaşlarını çatı. “Herhangi bir kimsenin bunu yapacağını söylemiyorum.” dedi. “Herhalde benim başka birçok insana kıyasla olayları biraz daha fazla mantıksal ve duygusallıktan uzak ele alan bir beyinim var. Bilgisayar programları yazabilmemim nedeni bu. Yaptığım şey, sorunun mantıksal ve duygusallıktan uzak bir çözümüydu.”

“Yaptığın şey belki biraz aşırı değil miydi?”

“Susan’ı bir kere daha hayal kırıklığına uğratmamak benim için çok önemliydi.”

“Böylece yaptığın şey için verdiğin nedenler seni tamamıyla tatmin ediyor, öyle mi?”

“Evet.” diye ısrar etti Richard, öfkeyle.

“Winnipeg’de oturan ve hiç evlenmemiş yaşlı teyzem, bana ne derdi, biliyor musun?”

“Hayır.” dedi Richard. Hemen bütün giysilerini çıkardı ve kanala atladı. Dirk, bir cankurtaran simidine atıldı (tam da onların önüne gelmişlerdi) bir tanesini yerinden çekip aldı ve onu kanalının içinde tamamıyla şaşkın ve yönünü kaybetmiş olarak bocalayan Richard’a fırlattı.

“Yakala bunu.” diye bağırdı Dirk. “Seni karaya çekeceğim.”

“Sorun yok.” diye güçlükle yanıtladı Richard. “Yüzmesini biliyorum...”

“Hayır, bilmiyorsun!” diye bağırdı Dirk. “Şimdi onu tut.”

Richard kıyıya doğru kulaç atmaya çalıştı, fakat kısa bir zaman sonra şaşkınlık içinde buna bir son verdi ve cankurtaran simidine yapıştı. Dirk, Richard kıyıya yaklaşıncaya kadar ipi çekti ve son-

ra eğilip elini ona uzattı. Richard, kanalın içinden puflayarak ve ağzından sular püskürterek çıktı, sonra döndü ve suyun kıyısında elleri kucagında titreyerek oturdu.

“Tanrım, orası berbat bir yer.” diye bağırdı ve yeniden tükürdü. “Çok iğrenç bir şey. Ööğğ. Tanrım. Ben genellikle iyi bir yüzücü-yümdür. Bir kramp filan girmiş olmalı. Cankurtaran simitlerine bu kadar yakın olmamız çok iyi bir rastlantı oldu. Oh, teşekkürler.” Bu sonuncu kelimeyi kendisine büyük bir havlu uzatan Dirk’e söylemişti.

Adam vücudunu sert bir şekilde ovdu, pis kanal suyunu çıkarabilmek için âdeta derisini kazıdı. Doğruldu ve çevresine bakındı. “Donumu bulabilir misin?”

“Genç adam.” dedi, tam o sırada onların yanına gelmiş olan köpekli kadın. Kadın durup onları sertçe süzdü, tam azara başlayacaktı ki, Dirk ileri atıldı.

“Sayın bayan.” dedi adam ve “Arkadaşımın istemeden neden olduğu herhangi bir rahatsızlık için binlerce özür dilerim. Lütfen.” diye ekledi. Richard’ın kışından ince bir demet lale çıkararak: “Bunu saygılarımla birlikte kabul edin.”

Kadın, elindeki değnekle vurup çiçekleri Dirk’in elinden yere düşürdü ve korkmuş bir halde, köpeğini de ardından sürükleyerek, hemen oradan uzaklaştı.

“Yaptığın hoş bir davranış değildi.” dedi Richard, artık uygun bir şekilde sarınmış olduğu havlunun altından pantolonunu çekerken.

“Onun çok hoş bir kadın olduğunu sanmıyorum.” diye yanıtladı Dirk. “Her zaman buralarda dolaşır, zavallı köpeğini ardından sürükler ve insanlara çatar. Yüzmek hoşuna gitti mi?”

“Pek fazla değil, hayır,” dedi Richard, saçlarını hızla ovalarken. Kanalın bu kadar pis olacağını tahmin etmezdim. Üstelik de soğuk. Al...” dedi adam, Dirk’e havlusunu geri verirken, “Teşekkürler. Sen her zaman evrak çantanda bir havlu mu taşırsın?”

“Sen her zaman öğleden sonra yüzmeye mi gidersin?”

“Hayır, genellikle sabahları, Highbury Fields’deki yüzme havuzuna giderim. Sadece daha iyi uyanabilmek ve beynimin çalışmasını sağlamak için. Tam şu sırada bu sabah yüzmeye gitmemiş olduğum aklıma geldi.”

“Ve ee...kanala atlama nedenin sence bu mu?”

“Yani, evet. Düşündüm ki biraz spor yapmak belki bütün bunları daha iyi anlamama yardım edecek.”

“O halde soyunup kanala atlamak senin için biraz aşırı bir davranış değil.

“Değil,” dedi Richard. “Suyun durumu göz önüne alınırsa tedbirli bir davranış olmayabilir, ama tamamen...”

“Böylece yaptığın şey için verdiğin nedenler seni tamamıyla tatmin ediyor, öyle değil mi?”

“Evet...”

“O zaman teyzemle bir ilgisi yoktu?”

Richard’ın gözleri kuşkuyla küçüldü. “Ne demek istiyorsun?” diye sordu.

“Sana anlatacağım.” dedi Dirk. Gidip yakındaki bir sıraya oturdu ve yeniden çantasını açtı. Havluyu katlayıp onun içine koydu ve içinden Sony marka küçük bir ses kayıt cihazı çıkardı. Richard’ı yanına çağırdı ve sonra aletin “çal” düğmesine bastı. Dirk’in kendi sesi küçük hoparlörden ninni söyler gibi yükseldi. Şöyle diyordu: “Bir dakika sonra parmaklarımı şaklatacağım ve sen uyanıp şimdi sana vereceğim emirler dışında her şeyi unutacaksın.”

“Biraz sonra kanal kenarında bir yürüyüşe çıkacağız ve sen ‘Winnipeg’de oturan ve hiç evlenmemiş yaşlı teyzem...”

Dirk, birden onu zapt edebilmek amacıyla Richard’ın kolunu yakaladı.

Kaset devam etti: “Bütün giysilerini çıkaracaksın ve kanala atlayacaksın. Yüzemediğini fark edeceksin, fakat paniğe kapılmayacaksın ve suda batmayacaksın, sana cankurtaran simidini atana kadar ellerini ve ayaklarını oynatarak suyun yüzünde duracaksın...”

Dirk kaseti durdurup Richard’ın o gün ikinci kere şok yüzünden

rengi atmış olan yüzüne baktı.

“Dün gece Bayan Way’ın dairesine seni tırmanmaya neyin sevk ettiği bilmek isterdim.” dedi Dirk. “Ve niçin?”

Richard yanıt vermedi. Kafası karışmış bir halde kayıt alma cihazına bakmaya devam ediyordu. Sonra titrek bir sesle, “Susan’ın kasetinde Gordon’dan bir mesaj vardı. Arabasından telefon etmiş. Kaset şu anda benim dairemde. Dirk, bütün bu şeyler birdenbire beni çok korkutmaya başladı.” dedi.

XXI

Dirk, Richard'ın evinin önünde nöbet tutan polis memurunu birkaç metre uzaklıkta park etmiş bir kamyonun arkasından seyrederiyordu. Adam, Richard'ın kapısının açıldığı dar yan geçide girmeye çalışan herkesi, bu arada eğer onları hemen tanımazsa (*Dirk bunu görmekten memnun olmuştu*) diğer polisleri de durdurup sorguya çekiyordu. Başka bir polis arabası evin önünde durdu ve Dirk harekete geçti.

Arabanın içinden bir testere taşıyan bir polis memuru indi ve kapıya doğru yürüdü. Dirk, canlı bir şekilde adımlarını onunkine uydurdu ve bir-iki adım arkadan otoriter bir şekilde yürümeye başladı.

Kapıdaki polis diğerini tam durduğu sırada, onların yanından geçerken, "Sorun yok, o benimle birlikte." dedi.

Bir an sonra içeriye girmiş merdiven basamaklarını tırmanıyordu.

Testere taşıyan polis onu izleyerek içeriye girdi.

"Ee, özür dilerim, bayım." diye Dirk'in arkasından seslendi.

Dirk, tam o sırada, kanepenin merdiveni tıkamış olduğu kısma ulaşmıştı. Durdu ve geri döndü.

"Burada dur." dedi. "Bu kanepenin önünde nöbet tut. Ona kimsenin el sürmesine izin verme. Anladın mı?"

Polis memuru bir an için şaşkınlığa düştü.

"Kanepeyi testereyle kesmek için emir aldım." dedi adam.

“Geri alındı.” diye bağırdı Dirk. “Ondan gözünü ayırma. Bu konuda tam bir rapor istiyorum.

Geri döndü ve kanepenin üzerinden tırmandı. Az sonra geniş ve açık bir yere çıktı. Burası, Richard’ın dairesini meydana getiren dubleksin alt katıydı.

Richard’ın yemek masasına oturmuş bazı notlara bakan başka bir polis memuruna, “Bunu araştırdın mı?” diye sert bir şekilde sordu. Memur şaşkınlık içinde başını kaldırdı ve ayağa kalkmaya çalıştı. Dirk çöp sepetine işaret ediyordu.

“Ee, evet...”

“Onu yeniden ara. Aramaya devam et. İçeride kim var?”

“Ee, yani.”

“Bütün gün burada bekleyemem.”

“Dedektif müfettiş Mason az önce gitti ve...”

“Tamam, onu bu işten alıyorum. Eğer beni arayan olursa, üst kattayım, fakat çok önemli olmazsa, rahatsız edilmek istemiyorum. Anlaşıldı mı?”

“Ee, kim?”

“Çöp tenekesini aradığını görmüyorum.”

“Ee, tamam, efendim. Ben...”

“Onu çok dikkatli aramanı istiyorum. Anlıyor musun?”

“Ee...”

“Çalışmaya başla.” Dirk üst kata yöneldi ve Richard’ın çalışma odasına daldı.

Kaset, Richard’ın ona söylemiş olduğu tam o yerde, altı adet Macintosh’un birlikte oturduğu uzun masanın üzerinde duruyordu. Dirk, tam onu cebine atacaktı ki, Macintosh’un büyük ekranında Richard’ın kanepesinin yavaş yavaş dönen ve çevrilen şekli merakını çekti ve bilgisayar klavyesinin önüne oturdu.

Richard’ın kısa bir zaman önce yazmış olduğu programı gözden geçirdi, fakat şu andaki haliyle programın kendi kendisi hakkında pek bir bilgi vermediğini hemen anladı ve pek bir şey öğrenemedi. Sonunda kanepeyi sıkıştığı yerden çıkarmayı ve merdivenden

indirmeyi başardı, fakat bunu yapabilmek için duvarın bir kısmını döndürmek zorunda kalmış olduğunu fark etti. Öfkeli bir homurdanmayla bu işten vazgeçti.

Göz attığı başka bir bilgisayar, sabit bir sinüs dalgası gösteriyordu. Ekranın kenarlarında seçilip ana dalgaya eklenecek veya onu değiştirmekte kullanılacak başka dalga şekillerinin küçük görüntüleri vardı. Kısa bir zamanda bu programın basit biçimler kullanarak çok karmaşık dalga şekilleri yaratmaya yaradığını anladı. Basit sinüs dalgasına bir başka basit sinüs dalgası daha ekledi, bunun sonucunda dalganın tepesinin yüksekliğinde ve çukurunun derinliğinde iki misli bir artış oldu. Sonra dalgaların birisini yarım ölçü geriye aldı ve tepelerle çukurların birbirlerini ortadan kaldırıp ortaya tamamiyle düz bir çizgi çıktı. Sonra bir sinüs dalgasının frekansını biraz değiştirdi.

Bunun sonucunda, birleşmiş dalga şeklinin bazı yerlerinde iki dalga, birbirini kuvvetlendirdi, bazı yerlerde birbirini ortadan kaldırdı. Buna değişik frekansta başka bir dalga ekleyince, birleşik dalga şekli belirsiz bir hal aldı. Çizgi, rasgele bir şekilde yukarıya aşağıya doğru dans ediyor, bir müddet çok düşük görünüyor, sonra üç dalga kısa bir müddet için bir araya geldikleri zaman, ansızın çok yüksek tepeler ve çukurlar meydana getiriyordu.

Dirk, bütün bu aletlerin arasında Macintosh ekranında dans eden dalga şeklini müziğe dönüştürecek bir cihazın olacağını tahmin etti ve programın içindeki menüleri gözden geçirdi. Bir menüde dalga örneğini Emu'ya göndermesini söyleyen bir kısım gördü.

Bu onu şaşırttı. Odanın içine bakıp büyük ve uçamayan bir kuş aradı, fakat ona benzer bir şey bulamadı. Yine de işlemi başlattı ve sonra Macintosh'un sırtından, çalışma masasının arkasından, döşemenin üzerinden, bir dolabın arkasından ve bir halının altından bir kabloyu takip edip onun Emulator II denen büyük, gri renkli bir klavyenin sırtındaki priz yerine takılmış olduğunu gördü.

DeneySEL dalga şeklinin geldiği yerin burası olduğu tahmin etti. Bir deneme yapmak amacıyla bir tuşa bastı.

Hoparlörden hemen çıkan ve bir osuruğa benzeyen berbat ses o kadar yüksekti ki, bir an için aynı anda kapının eşiğinden gelen “Svlad Cjelli!” haykırışını duyamadı.

Richard, Dirk’in ofisinde oturup zaten telefonlarla tıka basa dolu olan çöp kutusuna küçük top halinde buruşturulmuş kâğıt parçaları atıyordu. Kurşun kalemleri kırıyor, eski bir Ginger Baker solosunun önemli parçalarını dizlerinin üzerinde çalıyordu.

Yani, kısacası içi içini yiyordu.

Dirk’in not almak için kullandığı kâğıtların birinin üzerine geçen akşamki olayların meydana geliş zamanlarını, hatırladığı kadarıyla, yazmaya çalışmıştı. Bunun ne kadar zor bir iş olduğunu ve bilinçli hafızasının bilinçaltı hafızasına kıyasla ne kadar zayıf olduğunu *-Dirk’in ona ispatlamış olduğu gibi-* görmek onu şaşırtmıştı.

“Kahrolası Dirk.” diye düşündü. Susan’la konuşmak istiyordu.

Dirk, ona hiçbir şart altında bunu yapmamasını, zira telefonların dinleneceğini söylemişti.

“Kahrolası Dirk.” dedi ansızın ve ayağa fırladı.

Israrlı bir şekilde suratını asmayı sürdüren Janice’e, “Hiç on penilik bozuk paran var mı?” diye sordu.

Dirk döndü.

Kapıda uzun ve karanlık bir şekil duruyordu.

Bu uzun ve karanlık şekil gördüğü şeyden hoşnut olmamışa benziyordu, aslında oldukça öfkelenmişti. Öfkelenmekten de fazla. Bu uzun ve karanlık şekil, çok kolayca yarım düzine tavuğun kafasını koparabilir, bütün bunları yaptıktan sonra da, hâlâ öfkesini sürdürebilirdi.

Şekil ışığa doğru yürüdü ve Cambridgeshire Polis Merkezinden Çavuş Gilks olduğu ortaya çıktı.

“Biliyor musun.” dedi Cambridgeshire Polis Merkezinden Çavuş Gilks, kontrol altına aldığı duygularla gözlerini kısarak, “Buraya geri döndüğüm, bir polis memurunu bir elinde testere bir kanepenin yanında nöbet tutarken ve bir diğerini de masum bir çöp sepetini parçalarken gördüğüm zaman, kendime bazı sorular

sormam lazımdı. Bu soruları, yanıtlarını bulduğum zaman onlardan hoşlanmayacağımı bildiğim halde, sormam lazımdı”...

“Sonra merdivenleri çıkarken korkunç bir önseziye kapıldım. Çok korkunç bir önseziydi o, Svlad Cjelli. Şunu ekleyeyim ki korktuklarımın başıma gelmiş olduğunu görüyorum. Bir banyo odasında bulunan bir at konusuna da biraz ışık tutabilir misin acaba? Öyle bir havan var.”

“Henüz değil.” dedi Dirk. “Fakat o konu tuhaf bir şekilde benim ilgimi çekiyor.”

“Ben de aynen öyle düşünüyorum.” dedi Gilks, bezgin bir şekilde. “Eğer o baş belası şeyi o baş belası dolambaçlı merdivenden, hem de sabahın birinde, aşağıya indirmek zorunda kalsaydın, o da senin tuhaf bir şekilde ilgini çekerti.

Burada ne iş karıştırıyorsun?” “Burada olmamın nedeni.” dedi Dirk. “Adaleti sağlamaktır.”

“Senin yerinde olsaydım, yoluma çıkmazdım.” dedi Gilks. “Merkez’in yoluna ise hiç çıkmazdım. MacDuff ile Way hakkında ne biliyorsun?”

“Way hakkında mı? Herkesin bildiğinden fazla bir şey bilmiyorum. MacDuff’u ise Cambridge’den tanırım.”

“Tanırsın, öyle mi? Onu tarif et.”

“Uzun boylu. Uzun boylu ve çok sıska. Ve iyi huylu. Yırtıcı olmayan bir peygamberdevesine biraz benzer; yani ona avcılığı olmayan bir peygamberdevesi diyebilirsin. Avcılığı bir yana bırakmış, onun yerine tenise başlamış hoş bir peygamber devesi türü.”

“Hmmm...” dedi Gilks, sertçe, dönüp odayı gözden geçirdi. Dirk kaseti cebine attı.

“Aynı adama gibi görünüyor.” dedi Gilks.

“Ve hiç şüphesiz.” dedi Dirk. “Bir cinayet işlemesi imkânsız olan biri.”

“Buna biz karar veririz.”

“Tabii, bir de jüri var.”

“Hah! Jüriler!”

"Tabii, işler oraya kadar gitmeyecek. Gerçekler, benim müşterimin mahkemeye çıkmasına gerek kalmadan ortaya çıkacak."

"Müşterin, ha! Peki, öyleyse, Cjelli, o nerede?"

"En ufak bir fikrim bile yok."

"Bahse girerim ki, ona faturanı yollayacağın bir adresi vardır."

Dirk omuzlarını silketti.

"Bak, Cjelli, bu tamamıyla normal ve zararsız bir cinayet soruşturması ve senin bu işi berbat etmeni istemiyorum. Bu yüzden kendini ihtar edilmiş say. Eğer en küçük bir delilin bile ortadan kaldırıldığını görürsem, sana öyle bir yapıştırırım ki, günlerden hangi gün olduğunu bile bilemezsin. Şimdi defol git ve giderken o kaseti bana ver." Elini uzattı.

Dirk gerçek bir şaşkınlık içinde gözlerini kırıştırdı. "Hangi kaseti?"

Gilks içini çekti, "Sen zeki bir adamsın, Cjelli, bunu kabul ediyorum." dedi. "Fakat sen de birçok zeki adamın başkalarını aptal zannederek yaptıkları aynı hataya düştün. Eğer sırtımı dönmüşsem, bunun bir nedeni vardı ve bu neden de neyi alacağını görmek içindi. Onu aldığını görmeme gerek yok. Bizler eğitim alıyoruz, biliyor musun? Salı akşamları yarım saat 'Dikkat Etme' eğitimi alıyoruz. Dört saat süren 'Anlamsız Sertlikten' sonra iyi geliyor."

Dirk kendisine karşı duyduğu kızgınlığı hafif bir gülümseme arkasına sakladı. Deri paltosunun cebini karıştırdı ve kaseti adama verdi.

"Çal onu." dedi Gilks. "Bakalım bizim duymamızı istemediğin şey ne imiş?"

"Onu duymanızı istememek gibi bir durum yok ortada." dedi Dirk. "Sadece onu ilk önce ben dinlemek istiyordum." Richard'ın hi-fi kasetçalarının durduğu rafa doğru gitti ve kaseti cihazın içine koydu.

"Bana ilk önce biraz açıklama yapmak istiyor musun?"

"Bu kaset." dedi Dirk. "Susan Way'ın telefon kayıt cihazından alınmıştır. Way'ın görünüşüne göre âdeti uzun..."

“Evet, bunu biliyorum. Ve sekreteri olan zavallı kız sabahleyin onun gevezeliklerini toplamak için etrafta dolaşıyormuş.”

“Evet, kasetin üzerinde dün gece Gordon Way’ın arabasından yollanmış bir mesaj olduğunu sanıyorum.”

“Anladım. Tamam. Çal onu.”

Dirk kibarca eğilerek, “çal” düğmesine bastı.

“Oh, Susan, merhaba, ben Gordon.” dedi kaset bir kere daha.

“Şu sırada kır evime gitmek üzereyim...”

“Kır evi mi?” dedi Gilks, alaycı bir şekilde.

“Günlerden, ee, perşembe akşamı ve saat, ee...08.47. Yollar biraz sisli. Dinle, bu hafta sonu Amerika’dan adamlar gelecek...”

Gilks kaşlarını kaldırdı ve defterine bir not aldı.

Hem Dirk, hem de çavuş, ölü adamın sesi odaya dolarken, kanlarının donduğunu hissettiler.

“- o çukurun içinde şu anda ölü olarak yatmadığıma hayret ediyorum. Bu ilginç bir şey olurdu, öyle değil mi? Meşhur son sözlerini başka birisinin kayıt cihazına bırakmak. Hiçbir neden yok...”

Kaset bütün mesajı sonuna kadar çalarken, onu gergin bir sessizlik içinde dinlediler.

“Çatlak kafalarla olan sorun budur işte: gerçekten işe yarayan tek bir büyük düşünce bulurlar ve sonra oturup göbeklerinin topografisini hesaplarlarken, sizden yıllarca onları beslemenizi beklerler. Özür dilerim, durup bagajı doğru dürüst kapatmam gerekir. Hemen dönerim.”

Daha sonra telefon kulaklığının arabanın koltuğuna bırakıldığı gösteren boğuk bir ses geldi ve birkaç saniye sonra arabanın kapısının açıldığı duyuldu. Bu arada arabanın ses düzeninden gelen müzik arka planda çalmaya devam ediyordu.

Birkaç saniye sonra, bir av tüfeğinin uzaktan gelen, boğuk, fakat şüphe götürmez patlayışı geldi.

“Kaseti durdur.” dedi Gilks, sertçe ve saatine baktı. “8.47 dediğinden beri üç dakika ve yirmi beş saniye geçmiş.” Yeniden gözlerini Dirk’e çevirdi. “Burada dur. Kımıldama. Hiçbir şeyi elleme.

Odanın içindeki her bir hava zerresinin bile yerini not ettim, nefes aldığını bile anlayacağım.”

Sertçe arkasını döndü ve odadan çıktı. Dirk, onun merdivenleri inerken, “Tuckett, WayForward iş yerini ara, Way’in araba telefonunun ayrıntılarını öğren, numarası neymiş, hangi şebekeye...” diye söylediğini duydu. Ses, aşağı kata inerken azalıp kayboldu.

Dirk, hemen kasetçaların ses düğmesini kıstı ve kaseti kaldığı yerden çalmaya başladı.

Müzik bir süre devam etti. Dirk sabırsızlık içinde parmaklarıyla trampet çaldı. Müzik çalmaya devam ediyordu.

Bir an için “İleri Hızlı” düğmesine bastı. Hâlâ müzik. Bir şey aradığını, fakat aradığı şeyin ne olduğunu bilmediğini anladı. Bu düşünce onu şaşırttı.

Kesinlikle aradığı bir şey vardı.

Kesinlikle bunun ne olduğunu bilmiyordu.

Yaptığı şeyi niçin yaptığını tam olarak bilmediğini fark etmesi birden kanını dondurdu ve içini titretti. Bir buzdolabının açılan kapısı gibi yavaşça döndü.

Odada kendisinden başka kimse yoktu, daha doğrusu kendisinden başka görebileceği kimse yoktu. Fakat derisini iğneleyen soğukluğu hissediyor ve bundan her şeyden çok nefret ediyordu.

Alçak sesli, fakat yırtıcı bir mırıltıyla şu sözleri söyledi: “Eğer birisi dediklerimi işitebiliyorsa, şuna kulak versin. Benim zihnim benim can damarımdadır ve orada olan her şey benim sorumluluğum altındadır. Başka insanlar canları ne isterlerse ona inanabilirler, fakat ben sebebini bilmeden, hem de açıkça bilmeden, hiçbir şey yapmayacağım. Eğer istediğin bir şey varsa, o zaman onu bana bildir, fakat zihnime el atmaya kalkışma.”

Derin ve eski bir öfkeyle titriyordu. Soğukluk, yavaş yavaş ve sanki dokunaklı bir şekilde ondan uzaklaştı ve odanın içinde doluşmaya başladı. Dirk, duyularının yardımıyla onu izlemeye çalıştı, fakat bir an için sanki işitme eşiğinin kenarından, uzaktan gelen bir rüzgârla ona ulaşan ani bir ses dikkatini dağıttı.

Boğuk, korkmuş, şaşkın bir sesteki, bir mırıltıdan daha yüksek değildi, fakat telefon kayıt cihazının kasetinden gelen bir sesteki.

“Susan! Susan, bana yardım et! Tanrı aşkına bana yardım et, Susan, ben öldüm...” diyordu ses.

Dirk hızla geriye döndü ve kaseti durdurdu.

“Özür dilerim.” dedi yavaşça. “Fakat müşterimin çıkarını korumam gerek.”

Kaseti, sesin başladığı yerden önceye kadar, çok az geri sardı, “Kayıt Düzeyi” düğmesini sıfıra getirdi ve “Kayıt” düğmesine bastı. O sesi ve onu izleyen ne varsa onu silmek üzere, aletin çalışmasına izin verdi. Eğer bu kaset Gordon Way’ın öldüğü zamanı tespit edecekse, o tespit anından sonra kasetin üzerinde, hatta adamın aslında ölmüş olduğunu doğrulayacak bir konuşma bile olsa, Gordon’un işi bozacak herhangi bir konuşması olmasını istemiyordu.

Yakınındaki havada büyük bir heyecan dalgalanmasına benzer bir şey oldu. Dalga gibi bir şey odanın içinde aktı ve ardındaki eşyaların sallanmasına neden oldu. Dirk, hareketin yönünün kapının yanında duran bir rafa doğru olduğunu izledi ve birden orada Richard’ın telefon kayıt cihazının durduğunun farkına vardı. Alet durduğu yerde sallanmaya başladı, fakat sonra Dirk ona doğru yaklaştıkça kımıldamadan durdu. Dirk yavaş yavaş ve sakince uzanıp aletin “yanıtla” düğmesine bastı.

Havadaki kargaşalık, daha sonra odanın içinden geçti. Kâğıt ve esnek mikro disket yığınlarının arasında, numara çevirmeli eski moda iki adet telefonun yer aldığı Richard’ın uzun masasına doğru gitti. Dirk, neler olacağını anlamıştı, fakat işe karışmaktansa, izlemeyi tercih etti.

Telefonların birinin ahizesi yerinden kaydı. Dirk aletten gelen çevir sesini duyabiliyordu. Sonra, yavaş yavaş ve açıkça güçlük çekildiği görülerek, numara çevirme yeri dönmeye başladı. Düzensiz bir şekilde döndü, döndü, yavaşladı, yavaşladı ve sonra birden geri kaydı.

Bir anlık bir duraklama oldu. Telefon ahizesinin bulunduğu yer

içeriye basıldı ve yeniden bir çevir sesi geldi. Numara çevirme yeri dönmeye başladı, geçen seferkinden daha kuvvetli çevriliyordu.

Yeniden geri kaydı.

Bu seferki duraklama daha uzun sürdü ve sonra bütün işlem bir kere daha tekrarlandı.

Çevirme yeri bir kere daha kayınca, ani bir öfke patlaması oldu; telefon havaya sıçradı ve odanın içinde fırladı. Telefon kordonu, yolu üzerinde duran bir Anglepoise lambaya dolandı ve onu kab-lolar, kahve fincanları ve esnek disketlerin karmaşası içinde gürül-tüyle yere düşürdü. Masanın üzerinden bir kitap yığını hızla fırladı ve yere düştü.

Çavuş buz gibi bir yüzle kapıda belirdi.

“İçeriye yeni baştan gireceğim.” dedi. “Ve girdiğim zaman, bu olanlar cinsinden bir şeyle karşılaşmak istemiyorum, anlaşıldı mı?” Geri döndü ve ortadan kayboldu.

Dirk kasetçalara atladı ve “yeniden sar” düğmesine bastı. Sonra geri döndü ve boş havaya öfkeyle tısladı. “Kim olduğunu bilmiyo-rum, fakat tahmin edebiliyorum. Eğer sana yardım etmemi istersen, bir daha beni bu şekilde mahcup duruma sokma!”

Az sonra Gilks yeniden içeriye girdi. Ah, işte buradasın.” dedi.

Odanın altüst olmuş durumunu sakince inceledi. “Bunların hiçbirini görmemiş gibi yapacağım.” dedi. “Böylece alacağım ya-nıtlarının beni sadece sinirlendireceğini bildiğim sorular sormak zorunda kalmayacağım.”

Dirk’in yüzüne ateş bastı.

Bunu izleyen bir-iki dakikalık sessizlik içinde duyulan hafif bir vınlama sesi çavuşun sertçe kasetçalara bakmasına neden oldu.

“O kasetçalar ne yapıyor öyle?”

“Geri sarıyor.”

“Onu bana ver.”

Dirk ona uzandığı zaman kaset başlangıç kısmına gelmiş ve dur-muştu. Adam onu çıkarıp Gilks’e uzattı.

“Sinir bozucu bir şey ama bu müşterini tamamıyla temize çık-a-

ıyor.” dedi çavuş. “Telefon şebekesi geçen gece arabadan yapılan son konuşmanın 8.46’da yapılmış olduğunu doğruladı. O saatlerde senin müşterin yüzlerce tanığın önünde hafifçe kestirmekteydi. Tanıklar diyorum, aslında çoğu öğrenci, fakat herhalde hepsinin birden yalan söyleyemeyeceğini kabul etmek zorunda kalacağız.”

“Güzel.” dedi Dirk. “Her şeyin açığa çıkmasına sevindim.”

“Onun gerçekten bu işi yaptığını zaten hiç düşünmemiştik. Pek uygun biri değildi. Fakat bizi bilirsin, sonuç almayı severiz. Ona söyle, hâlâ ona sormak istediğimiz bazı sorular var.”

“Eğer ona rastlarsam, bunu yapacağımdan emin olabilirsin.”

“Bu küçük şeyi yapmayı ihmal etme.”

“Peki, öyleyse.” dedi Dirk, havalı bir şekilde elini sallayarak. “Seni daha fazla alıkoyayım, Çavuş bey.”

“Hayır, fakat eğer bu odadan otuz saniye içinde çıkmazsan, ben seni alıkoyacağım, Cjelli. Ne işler karıştırdığını bilmiyorum ama eğer öğrenmezsem, iş yerimde daha rahat uyuyacağım. Çık dışarı.”

“O zaman Çavuş bey, size iyi günler diliyorum. Bu rastlantının bir zevk olduğunu söyleyemeyeceğim, çünkü öyle değildi.”

Dirk odadan dışarıya fırladı ve daireden çıkarken, daha önce büyük bir kanepenin merdivende şahane bir şekilde sıkışmış olduğu yerde, sadece acınası görünüşlü bir avuç tahta tozu kalmış olduğunu üzüntüyle gördü.

Michael Wenton-Weakes, bir sıçramayla başını kitabından kaldırdı.

Zihni birdenbire bir amaçla canlanmıştı. Düşünceler, hayaller, anılar, niyetler hepsi birden üzerine çullanmıştı. Bunlar, birbirlerine ne kadar karşıt görünürse, o kadar bir arada uyum sağlıyor, bir çift meydana getiriyor ve yerli yerine oturuyordu.

Sonunda denkleşme mükemmel olmuş ve bütün dişliler birbirleriyle uyum sağlamıştı.

Bir çekiş ve dişliler fermuar gibi kapandılar.

Bekleme -başarısızlıkla, gücünün dalgalar halinde azalmasıyla, el yordamı yaptığı biçare araştırmalarla ve tek başına yaşadığı iktidarsız-

lığıyla dolu olduğu zaman- sonsuzların sonsuzu gibi görünmüş olsa bile, sağlanan denkleşme bütün bunları ortadan kaldırmıştı. Her şeyi ortadan kaldıracaktı. O kadar feci bir şekilde meydana gelmiş olan o şeyi eski haline getirecekti.

Bunu kim düşünmüştü? Önemi yoktu, denkleşme yapılmıştı ve bu denkleşme çok mükemmeldi.

Michael, pencereden hoş görünümlü Chelsea Sokağından baktı ve gördüğü şeylerin bacakları olan kaygan şeyler mi, yoksa hepsinin Bay A.K.Ross mu olduğuna aldırmadı. Önemli olan şey, onların çalmış ve geri vermek zorunda oldukları şeydi. Artık Ross geçmişte kalmıştı. Onun ilgilendiği şey ise, bundan sonra olacaktı.

İri, bön bakışlı gözlerini az önce okumakta olduğu “Kubla Khan”ın son satırlarına çevirdi. Denkleşme yapılmış ve fermuar çekilmişti.

Kitabı kapadı ve onu cebine koydu.

Geriye dönüş yolu artık açıktı. Ne yapması gerektiğini biliyordu. Sadece önce biraz alışveriş yapması gerekti, işe sonra koyulacaktı.

XXII

“Kim, sen mi? Cinayetten mi aranıyormuşsun? Richard, ne demek istiyorsun?”

Telefon Richard'ın elinde sallandı. Onu zaten kulağından biraz uzaklıkta tutuyordu, çünkü birisi yakın zamanda kulağın konduğu yere sakız yapıştırmışa benziyordu, fakat durum o kadar kötü değildi. Zira bir sokak telefonundan konuşuyordu, cihazın çalışması bile açıkça bir ihmal sonucu olmalıydı. Fakat Richard, deodorant reklamlarında gösterilen o kişinin başına geldiği gibi, bütün dünyanın sanki kendisinden biraz uzakta durduğunu hissetmeye başlamıştı.

“Gordon.” dedi çekingenlikle. “Gordon öldürülmüş, öyle değil mi?”

Susan yanıtlamadan önce bir an durdu.

“Evet, Richard.” dedi üzgün bir sesle. “Fakat kimse bunu senin yaptığını düşünmüyor. Seni sorguya çekmek istiyorlar, şüphesiz, ama...”

“Yani şimdi senin yanında polis yok mu?”

“Yok, Richard.” diye ısrar etti Susan. “Bak, niçin buraya gelmiyorsun?”

“Ve onlar beni aramıyorlar, öyle mi?”

“Hayır! Seni aradıkları fikrine, bu cinayeti senin işlediğini düşündükleri fikrine, nereden kapıldın, Tanrı aşkına?”

“Ee, yani bunu bana bir arkadaşım söyledi.”

“Kim?”

“Ee, onun adı Dirk Gently.”

“Ondan bana daha önce hiç söz etmemiştin. Kim oluyor bu adam? Sana başka bir şey söyledi mi?”

“Beni ipnotizma etti ve ee, benim kanala atlamama neden oldu ve ee, yani aslında bu şey...”

Telefonun öbür ucunda çok uzun bir sessizlik oldu.

“Richard.” dedi Susan, sonunda bir çeşit sakinlikle. Bu olaylar ne kadar kötü gözükse de, durumun gitgide daha çok kötüleşmemesi için hiçbir neden olmadığını kavrayan insanların üzerine çöken cinsten bir sakinlikti. “Buraya gel. Seni görmeye ihtiyacım olduğunu söyleyecektim, ama sanırım senin beni görmeye daha çok ihtiyacın var.”

“Belki polise gitmem daha iyi olacak.”

“Polise daha sonra gidersin, Richard, lütfen. Birkaç saat pek fazla fark etmez. Ben... Ben düşünmekte bile zorluk çekiyorum. Richard, her şey o kadar feci ki... Sadece burada olman bile, yardımcı olacak. Neredesin?”

“Tamam.” dedi Richard. “Yirmi dakika içinde senin yanında olacağım.”

“Pencereyi açık bırakayım mı, yoksa kapıyı mı kullanmak istersin.” dedi kız, burnunu çekerek.

XXIII

“Hayır, lütfen.” dedi Dirk, Bayan Pearce’ın elini tutup Maliye’den gelen mektubu açmasını engellerken. “Bundan daha önemli şeyler var.”

Karanlık içindeki ofisinde dalmış olduğu düşüncelerden artık sıyrılmıştı ve heyecanlı bir havası vardı. Dirk, iş yerine dönerken yanında getirdiği en son yersiz savurganlık örneğinin Bayan Pearce tarafından affedilmesini sağlamak için, gerçek bir maaş çekine gerçek imzasını atmak zorunda kalmıştı ve kızın sadece orada oturup pervasız bir şekilde vergi memurundan gelen mektupları açması, onun bu cömert jestini tamamıyla yanlış anlaması demek olurdu.

Kız zarfı bir kenara bıraktı.

“Gel!” dedi Dirk. “Sana göstermek istediğim bir şey var. Senin tepkini çok dikkatli bir şekilde inceleyeceğim.”

Aceleyle kendi odasına girdi ve masasına geçip oturdu.

Kız onu sabırlı bir şekilde izledi ve karşısına oturdu. Masanın üzerinde duran yersiz savurganlığın yeni örneğini dikkate almaz gibi yaptı.

Kız, kapıdaki parlak pirinç tabelaya epeyce fazla sinirlenmişti, fakat bu kırmızı renkli büyük basma tuşları olan gülünç telefonun hor görmeye bile değmeyeceğini düşünüyordu. Çekin karşılıksız çıktığını öğrenmeden önce de gülümsemek gibi aceleci bir davranış göstermeyecekti. Adam, onun için imzalamış olduğu son çeki, gün sona ermeden önce geri almıştı, kendi değişiyse, onun “yanlış

ellere düşmesini" önlemek için. Yanlış eller, herhalde, kızın banka müdürünün elleriydi.

Adam kıza masanın üzerinden bir kâğıt parçası uzattı. Kız kâğıdı aldı ve ona baktı. Sonra kâğıdı baş aşağı çevirdi ve ona yeniden baktı. Kâğıdın arka yüzüne de baktıktan sonra, onu masanın üzerine koydu.

"Evet?" diye sordu Dirk. "Bu sence nedir? Söyle bana!"

Bayan Pearce içini çekti.

"Bir sayfa daktilo kâğıdının üzerine mavi keçe kalemle bir sürü anlamsız şekil yapılmış." dedi kız. "Onları herhalde siz yaptınız."

"Hayır!" diye bağırdı Dirk, "Yani, evet." diye kabul etti. "Fakat sadece bunun sorunun yanıtı olduğuna inandım için!"

"Hangi sorunun?"

"Hokkabazlık numarasının yarattığı sorunun!" dedi Dirk, masaya vurarak, "Sana söylemiştim"!

"Evet, Bay Gently, bir çok kere söylediniz. Bunun basit bir hokkabazlık numarası olduğunu düşünüyorum. Televizyonda gösterdikleri gibi."

"Arada şu fark var: bu numara tamamıyla imkânsız!"

"İmkânsız olamaz, yoksa onu yapamazdı. Mantık bunu gösteriyor."

"Kesinlikle!" dedi Dirk heyecanla. "Kesinlikle! Bayan Pearce, siz nadir bir kavrayış ve sezgi sahibi olan bir hanımsınız."

"Teşekkür ederim, efendim, artık gidebilir miyim?"

"Bekle! Daha bitirmedim! Daha çok işimiz var! Bana kavrayışının ve sezginin derinliğini gösterdin, izin ver de, ben de sana kendiminkini göstereyim."

Bayan Pearce sabırla iskemleye çöktü.

"Sanırım." dedi Dirk. "Bundan etkileneceksin. Şunu düşün. Çözülmez bir problem. Bunun çözümünü bulmak için zihnimde küçük daireler çizerek durmadan aynı çıldırtıcı şeylerin çevresinde dönüp duruyordum. Açıkça görülüyordu ki, yanıtı bulmadan başka bir şey düşünmem mümkün olmayacaktı, fakat aynı şekilde eğer

başka bir şey düşünecek olursam, sorunun yanıtını nasıl bulacaktım? Bu kısır döngüden nasıl çıkabilirdim? Bana nasıl çıkacağımı sor.”

“Nasıl?” diye sordu Bayan Pearce, söz dinleyerek, fakat isteksiz bir şekilde.

“Yanıtın ne olduğunu yazarak!” dedi Dirk, heyecanla. “İşte yanıt burada!” Kâğıt parçasının üzerine zafer kazanmış bir tavırla vurdu ve dudaklarında hoşnut bir gülümsemeyle arkasına yaslandı.

Bayan Pearce ona aptal aptal baktı.

“İşte böylece.” diye sürdürdü Dirk. “Artık zihnimi yeni ve ilginç sorunlara çevirebileceğim, örneğin...”

Anlamsız şekillerle doldurulmuş kâğıt parçasını aldı ve kıza gösterdi.

“Hangi dilde yazılmış bu?” diye sordu, kısık ve esrarlı bir sesle.

Bayan Pearce ona aptal aptal baktı.

Dirk kâğıdı bıraktı, ayaklarını masanın üzerine koydu ve ellerini başının arkasında kavuşturup başını geriye attı.

“Ne yaptığımı anladın mı?” diye tavana sordu. Tavan bu kadar ani olarak konuşmanın içine çekilince sanki biraz ürker gibi oldu. “Sorunu çok zor ve nerdeyse çözülmez bir bulmacadan sadece bir dil sorununa çevirdim. Her ne kadar, bu sorun da çok zor ve neredeyse çözülmez olsa bile.”

Dikkatli bakışlarını yeniden Janice Pearce’a çevirdi.

“Haydi.” diye kışkırttı. “Bunun çılgınca bir şey olduğunu söyle, fakat yine de işe yarayabilir!”

Janice Pearce boğazını temizledi.

“Bu çılgınca bir şey.” dedi kız. “İnanın bana.”

Dirk yan döndü ve koltuğuna yanlamasına yığıldı. Rodin tuvalete gittiği zaman, modeli de buna benzer bir şey yapmış olabilirdi.

Ansızın çok yorgun ve canı sıkkın göründü.

“Biliyorum.” dedi adam, alçak ve bezgin bir sesle. “Bir yerlerde çok yanlış olan bir şey var. Ve bunu düzeltmek için Cambridge’e gitmem gerektiğini biliyorum. Fakat sorunun ne olduğunu bilsey-

dim, daha az korkacaktım...”

“Ben artık işime dönebilir miyim?” dedi Bayan Pearce.

Dirk ona kederli bir bakış attı.

“Evet.” dedi bir iç çekmeyle. “Fakat hiç olmazsa (*hiç olmazsa bana şunu söyle*)”, parmak uçlarıyla kâğıda hafifçe vurdu: “Bunun hakkında ne düşünüyorsun?”

“Çocuksu bir şey olduğunu düşünüyorum.” dedi Janice Pearce, açık yüreklilikle.

“Ama...ama...ama!” dedi adam, hayal kırıklığı içinde masaya vurarak. “Anlamak için çocuksu olmak zorunda olduğumuzu anlamıyor musun? Sadece bir çocuk nesneleri tam bir açıklıkla görebilir, çünkü görmeyi beklemediğimiz şeyleri görmemizi engelleyen bütün o filtreler onlarda gelişmemiştir.”

“O zaman, niçin gidip bir çocuğa sormuyorsunuz?”

“Teşekkür ederim, Bayan Pearce.” dedi Dirk şapkasına uzanarak. “Bir kere daha benim için değeri ölçülemez bir yardımda bulundunuz. Bunun için size derinden minnettarım.”

Aceleyle dışarıya çıktı.

XXIV

Richard, Susan'ın dairesine doğru giderken hava kapanmaya başlamıştı. Sabahleyin güne büyük bir heves ve canlılıkla başlayan gökyüzü, formunu kaybetmeye başlamış, ıslak ve kokmuş bir bulaşık bezine benzeyen normal İngiliz havasına dönmüştü. Richard bir taksi çağırdı ve gideceği yere birkaç dakikada vardı.

“Onların hepsini sürmek lazım.” dedi taksi sürücüsü, durdukları zaman.

Sürücünün söylediği tek bir kelimeyi bile dinlememiş olduğunu fark eden Richard, “Ee, kimi sürmek lazım?” dedi.

“Ee...” dedi sürücü. O da ansızın kendi ağzından çıkanları kendisinin de dinlemediğini fark etmişti, “Ee, topunu birden. Topunu birden defetmek lazım, ben bunu bilir bunu söylerim. Baş belası veletlerini de...” diye ekledi adam.

“Haklı olabilirsin.” dedi Richard ve aceleyle binaya girdi.

Kızın dairesinin ön kapısına gelince, içerden Susan'ın viyolonselinin ağır ve heybetli bir melodiyi çaldığını duydu. Kızın müzikle uğraşmasından memnuniyet duydu. Kız, viyolonselini çaldığı zaman, duygusal bakımdan şaşırtıcı bir kendi kendisine yeterlilik ve kontrol kazanıyordu. Adam, onunla çaldığı müzikle arasında tuhaf ve olağanüstü bir ilişkinin var olduğunu fark etmişti. Kız ne zaman kendisini heyecanlı veya üzgün hissetse, benliğini tamamen verip müzik çalar, bunun sonucunda tazelenmiş ve sakinleşmiş olurdu.

Bununla birlikte, aynı müziği yeniden çaldığı zaman, kız bütün

o duyguları yeniden yaşar ve büyük bir ruhsal sarsıntı geçirirdi.

Adam, kızın dikkatini dağıtmamak için elinden geldiğince ses çıkarmadan içeriye girdi.

Kızın müzik çalıştığı küçük odanın önünden parmaklarını ucuna basarak geçti, fakat kapı açıktı, bu yüzden durdu ve devam etmesini hafifçe işaret ederek ona baktı. Kızın solgun ve içine dönük bir görünüşü vardı, fakat adama bir gülümseme yakıp söndürdü ve ani bir şiddetle yayı çekmeye devam etti.

Güneş, tam o sırada, çok nadir başarabildiği kusursuz bir zamanlamayla, yağmur bulutlarının arasından bir an için sıyrıldı ve kız viyolonselini çalarken, fırtına yüklü bir ışık onun ve çalgının soluk koyu kahverengi tahtasının üzerine düştü. Richard olduğu yerde mihlandı. Günün karmaşıklığı, bir an için sakinleşti ve saygılı bir uzaklığa çekildi.

Adam, müziğin kimin eseri olduğunu anlayamamıştı, fakat Mozart'a benziyordu ve kızın öğrenmesi gereken bir Mozart eseri olduğunu söylediğini hatırladı. Sessizce yürümesine devam etti, beklemek ve dinlemek için oturdu.

Sonunda Susan çaldığı parçayı bitirdi ve bir dakika süren bir sessizlikten sonra adamın yanına geldi. Kız gözlerini kırptırdı, gülmüsed, Richard'a uzun uzun sarıldı, bütün vücudu titriyordu, sonra adamın kollarından sıyrıldı ve telefonun ahizesini yerine koydu. Genellikle müzik çalışırken, ahizeyi yerinden kaldırırdı.

“Kusura bakma.” dedi kız. “Durmak istemedim.” Sanki biraz can sıkıcı bir şeymiş gibi aceleyle gözyaşını sildi. “Sen nasılsın, Richard?”

Adam omuzlarını silkti ve kıza şaşkın şaşkın baktı. Bu konuda söyleyecek başka bir şeyi yoktu.

“Biraz sulu gözlüyüm bugün, korkarım.” dedi Susan, bir iç çekmeyle. “Kusura bakma. Biraz kendimi...” Başını hızlı hızlı salladı. “Bunu kim yapmış olabilir?”

“Bilmiyorum. Delinin biri. Bence, bunu kimin yapmış olduğunun önemli değil.”

“Doğru.” dedi kız. “Bak, ee, öğle yemeği yedin mi?”

“Hayır, yemedim. Susan, sen çalmana devam et ve ben buzdolabına bir bakayım. Bu konuyu biraz bir şeyler yedikten sonra konuşabiliriz.”

Susan başıyla olur diye işaret etti.

“Tamam.” dedi kız. “Sadece...”

“Evet?”

“Yani, aslında şu an için Gordon hakkında konuşmak istemiyorum. Olayı iyice sindirinceye kadar. Kendimi çok kötü bir duruma düşmüş hissediyorum. Eğer ona biraz daha yakın olsaydım, daha kolay olacaktı, fakat yakın değildim ve hazırda bir tepkim olmasından biraz rahatsızlık duyuyorum. Bu konuda konuşmakta bir sorun yok, sadece geçmiş zaman kullanmak zorunda kalacaksın ve bu da...”

Kız, bir an için adama sarıldı ve sonra bir iç çekmeyle sakinleşti.

“Şu anda buzdolabında pek fazla bir şey yok.” dedi kız. “Sanırım, biraz yoğurt ve açabileceğin bir kavanoz ringa balığı var. Eminim, gayret etsen yüzüne gözüne bulaştırabilirsin, ama aslında çok kolay. Tek dikkat edeceğim şey, onları yere dökmek veya üzerine reçel bulaştırmamak.”

Kız, adama sarıldı, öptü, ona kederli bir şekilde gülümsedi ve sonra yeniden müzik odasına çekildi.

Telefon çaldı ve Richard onu açtı.

“Alo?” dedi adam. Yanıt gelmedi, ahizeden sadece rüzgâra benzeyen bir ses geliyordu.

“Alo?” dedi yeniden, bekledi, omuzlarını silkti ve ahizeyi yerine koydu.

“Birisi mi aradı?” diye seslendi Susan.

“Hayır, kimse yok.” dedi Richard.

“Birkaç kere daha aynı şey oldu.” dedi Susan. “Sanırım bu derin nefes alan bir telefon sapığı.” Yeniden çalgısını çalmaya başladı.

Richard mutfığa gitti ve buzdolabının kapısını açtı. Kendisi Susan kadar sağlıklı beslenme meraklısı değildi, bu yüzden buzdola-

bında bulduğu şeylerden pek o kadar hoşlanmadı. Fakat bir tepsinin üzerine güçlük çekmeden biraz ringa balığı, biraz yoğurt, biraz pirinç haşlaması ve birkaç portakal koymayı başardı (*bunların yanında birkaç yağlı hamburger ve biraz patates kızartması da olsaydı yemeğin daha iyi olacağını düşünmemeye çalıştı*).

Bir şişe beyaz şarap buldu ve bütün bunların hepsini küçük yemek masasına taşıdı. Bir-iki dakika sonra, Susan yanına geldi. Çok sakin ve sinirlerine hâkim bir hali vardı ve birkaç yudum yedikten sonra, ona kanala atlama olayı hakkında bir soru sordu.

Richard başını şaşkınlık içinde salladı, kanal işini ve Dirk'i anlatmaya çalıştı.

Adam kesik sözlerle anlattığı şeyin sonuna gelince, "Adı ne demiştin?" diye sordu Susan, bir kaş çatmasıyla.

"Ee, Dirk Gently" dedi Richard. "Yani öyle denebilir."

"Öyle mi denebilir?"

"Ee, evet." dedi Richard, sıkıntıyla içini çekerek. Dirk hakkında ne söylenirse söylensin, bu çeşit anlaşılmaz ve güvenilmez nitelendirmeler yapılması gerektiğini düşündü. Dirk'in mektup başlığında bile, adamın adından sonra bir sürü anlaşılmaz ve güvenilmez nitelikler sıralanmıştı. Günün daha erken saatlerinde, üzerinde düşüncelerini düzenlemek için boş yere uğraştığı o kâğıt parçasını cebinden çıkardı.

"Ben..." diye başladı, fakat kapının zili çaldı. Birbirlerine baktılar.

"Eğer polis ise." dedi Richard. "Onları görsem iyi olacak. Böylece bu işi de halletmiş oluruz."

Susan iskemlesini geriye itti, ön kapıya gitti ve dış kapıyla konuşma cihazını eline aldı.

"Alo?" dedi kız.

"Kim?" dedi bir an sonra. Dinlerken, kaşlarını çattı, sonra geri dönüp Richard'a kaşlarını çattı.

"Yukarıya gelseniz daha iyi olacak." dedi, dostça olmayan bir sesle ve dış kapıyı açan düğmeye bastı. Geri gelip yerine oturdu.

“Arkadaşın...” dedi kız, kelimenin üzerine basarak. “Bay Gently...”

Elektronik Keşiş'in günü çok iyi geçiyordu ve atıyla heyecanlı bir dörtnal tutturdu. Yani, heyecanlı bir şekilde, atını dörtnal koşması için mahmuzladı ve atı da, heyecansız bir şekilde, koşmaya başladı.

Bu dünyanın hoş bir dünya olduğunu düşündü, Keşiş. Burasını sevmişti. Bu dünyanın kime ait olduğunu ve nereden geldiğini bilmiyordu, fakat kendisi gibi eşsiz ve olağanüstü yetenekleri olan birisi için çok tatminkâr bir yer olduğu belliydi.

Burada değeri anlaşılmıştı. Bütün gün boyunca insanlara yaklaşmış, onlarla konuşmuş, dertlerini dinlemiş ve sonra sakin bir şekilde o üç sihirli sözü söylemişti: “Ben size inanıyorum.”

Bu sözlerin etkisi her zaman heyecan verici olmuştu. Bu dünyanın üzerindeki insanlar da bu sözleri arada sırada birbirlerine söylüyorlardı, ama Keşişin mükemmel bir şekilde çıkarmak için programlanmış olduğu o derin ve içten ses tonunu çıkarmayı başarmaları, görünüşe göre, çok enderdi.

Kendi dünyasında herkes ona olağan bir şey gözüyle bakmıştı. Herkes, ondan kendileri için ve kendilerini rahatsız etmeden bir şeye inanmasını beklemişti. Orada, birisi bir başkasının kapısına yeni ve önemli bir fikirle veya öneriyle veya hatta yeni bir inançla geldiği zaman, alacağı yanıt, “Git de onu Keşişe anlat.” olurdu. Ve Keşiş oturup dinler ve her şeye sabırla inanırdı, fakat kimse daha fazla bu konuyla ilgilenmezdi.

Her bakımdan mükemmel olan bu dünyada, ortaya sadece tek bir sorunun çıkmış olduğu söylenebilirdi. Sık sık, o sihirli sözleri söyledikten sonra, konu hemen paraya geliyordu ve Keşişin hiç parası yoktu; bu eksiklik, diğer her bakımdan çok umut verici bazı tanışmaları çabucak boşa çıkarmıştı.

Belki biraz para bulsa iyi olacaktı; ama nereden?

Bir an için atının dizginlerini çekti, at minnettar bir şekilde hemen durdu ve yol kenarındaki otları yemeğe başladı. At, bu bir

aşağı bir yukarı dörtlale gidişlerin ne amaçla yapıldığını bilmiyordu ve umurunda da değildi. Tek ilgilendiği şey, dörtlale gidişleri sırasında yol kenarında ucu bucağı olmayan bir yemek masasının yanından geçmesiydi. Elinde fırsat varken o anın keyfini çıkarmaya baktı.

Keşiş, yolu baştan aşağıya dikkatle süzdü. Yol ona oldukça tanıdık gelmişti. Yeniden bakmak için atı biraz öteye sürdü. At, birkaç metre ötede yemeğine devam etti.

Evet. Keşiş, geçen gece buradan geçmişti.

İyice hatırlıyordu veya ona benzer bir şeydi. İyice hatırladığına inanıyordu ve önemli olan şey de buydu. Şu anda bulunduğu yer, her zamankinden daha karışık bir kafayla yürümüş olduğu o yerdi ve tam bir sonraki köşede, eğer yeniden yanılmıyorsa, o küçük yol kenarı tesisi bulunuyordu ki, orada o hoş adamın -kendisine ateş ettiği zaman çok tuhaf davranan o hoş adamın- arabasının arkasına binmişti.

Belki orada biraz para olabilirdi ve bunu ona verirlerdi. Acaba? Bunu anlayabilirdi. Atı bir kere daha yemeğinden alıkoydu ve oraya doğru dörtlale gitmeye başladı.

Benzin istasyonuna yaklaştığı zaman, bir arabanın etrafı hiçe sayarcasına park etmiş olduğunu fark etti. Arabanın park edilme açısı, onun benzin almak gibi adi bir şey için orada olmadığını ve yolun kenarında doğru düzgün park etmeyecek kadar önemli olduğunu gösteriyordu. Benzin almak için gelecek herhangi bir araba, elinden geldiğince onun etrafında manevra yapmak zorundaydı. Araba, üzerinde çizgiler ve armalar olan beyaz renkli bir arabaydı ve önemli görünümlü ışıkları vardı.

Keşiş, ön avluya gelince, attan indi ve atını bir benzin pompasına bağladı. Küçük dükkâna doğru yürüdü ve içeride koyu renk mavi üniforma ve siperli bir şapka giymiş bir adamın arkası kendisine dönük olarak durduğunu gördü. Adam, parmaklarını kulaklarının içinde çevirirken, aşağıya yukarıya sığıyordu ve kasanın arkasındaki adamın üzerinde derin bir etki bıraktığı apaçık ortadaydı.

Keşiş, huşu içinde yerinde mihlanmış olarak onu seyretti. Keşiş, ansızın, bu adamın böyle bir coşku yaratabildiği için bir çeşit Tanrı olması gerektiğine, bir bilim adamını bile etkileyecek kadar zahmetsizce inandı. Nefesini tutarak ona tapınmayı bekledi. Adam, bir an sonra geri döndü, dükkândan çıktı, Keşişi gördü ve olduğu yerde durdu.

Keşiş, Tanrının ondan bir tapınma hareketi beklediğini düşündü, bu yüzden saygıyla parmaklarını kulaklarının içinde çevirirken aşağıya yukarıya sıçradı.

Tanrısı, ona bir an için dik dik baktı, sonra onu yakaladı, geri döndürdü, arabanın üzerine kolları açık olarak yapıştırdı ve üzerinde silah var mı diye aramaya başladı.

Dirk, dairenin içine küçük ve tıknaz bir fırtına gibi daldı.

“Bayan Way.” dedi kızın biraz isteksizce uzattığı elini kavrayarak ve tuhaf şapkasıyla selam vererek. “Sizinle tanışmak tarifi olmayan büyük bir zevk, fakat aynı zamanda çok derin bir üzüntü kaynağı, zira tanışma vesilemiz size en derin duygularımla baş sağlığı dileğimi sunmamı gerektiriyor. Bana inanmanızı isterim ki, eğer çok ciddi ve büyük bir olay söz konusu olmasaydı, sizi acılı halinizde hiçbir şekilde rahatsız etmek istemezdim. Richard... Hokkabazlık numarası sorununu çözdüm, olağanüstü bir şey.”

Adam, hızla odanın içine girdi ve üzerine şapkasını koyduğu küçük yemek masasında boş duran bir iskemleye kendini bıraktı.

“Bizim kusurumuza bakma, Dirk...” dedi Richard, soğuk bir edayla.

“Hayır, Korkarım siz benim kusuruma bakmayacaksınız.” diye yanıtladı Dirk. “Bulmaca çözüldü ve bu çözüm o kadar hayret verici bir şey ki, onu bulmam için sokaktan geçen yedi yaşındaki bir çocuk gerekti. Fakat bu çözüm, hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde, kesinlikle hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde, doğru bir çözüm. ‘O zaman, çözüm nedir?’ diye soracaksın (veya eğer fırsat bulabilirsen ki bulamazsın, soracaksın); bu yüzden seni zahmetten kurtarayım ve soruyu senin için ben sorayım ve yanıtını da vereyim: Sana bunu

söylemeyeceğim, çünkü bana inanmayacaksın. Bunun yerine, sana bu öğleden sonra onun ne olduğunu göstereceğim.

“Şuna emin ol ki, bu her şeyi açıklıyor. Hokkabazlık numarasını açıklıyor, bulduğun notu açıklıyor. Bu bana her şeyi kesinlikle açıklayabilirdi, fakat ben bir aptalım. Ve bu, o eksik sorunun ne olduğunu veya (işin önemli noktası bu) o eksik birinci sorunun ne olduğunu açıklıyor.”

“Hangi eksik soru?” dedi Richard, ortaya çıkan ani sessizlikle kafası karışıp bulduğu ilk konuşma fırsatına atılırken.

Dirk, sanki karşısındaki bir aptalmış gibi gözlerini kırptırdı. “III. George’un sorduğu sorulardan eksik olanı, tabii.” dedi.

“Kime sorduğu?”

“Profesöre, tabii.” dedi Dirk sabırsızlıkla. “Söylediğin şeyleri hiç dinlemez misin sen? Her şey açıkça ortada!” diye bağırdı, masaya vurarak. “Bu o kadar açıkça ortada olan bir şey ki, beni çözümü görmekten alıkoyan tek şey, bunun tamamıyla imkânsız olması gibi önemsiz bir nokta oldu. Bir zamanlar Sherlock Holmes imkânsızı ortadan kaldırırsanız, geriden kalan şey, ne kadar ihtimal dışı bile olsa, beklenen yanıt olmalıdır, demiş. Ben, ise, imkânsızı ortadan kaldırmayı istemiyorum. O zaman, haydi gidelim.”

“Olmaz.”

“Ne?” Dirk, bu beklenmedik -veya hiç olmazsa kendisi için beklenmedik- karşı koymanın geldiği Susan’a bakışlarını çevirdi.

“Bay Gently.” dedi Susan, çok sert bir ifadeyle. “Niçin Richard’ı polisler tarafından arandığı düşüncesine sevk ederek aldattınız?”

Dirk kaşlarını çatı.

“Fakat o polis tarafından aranıyordu.” dedi adam “Ve hâlâ aranıyor.”

“Evet, ama sadece bazı sorulara yanıt vermesi için. Katil zanlısı olarak değil.”

Dirk gözlerini aşağıya indirdi.

“Bayan Way.” dedi. “Polis kardeşinizi kimin öldürdüğünü bulmakla ilgileniyor. Ben ise, en derin saygılarımla, bununla ilgilenmi-

yorum. Şunu itiraf edeyim: Bu, olayı aydınlatacak bir nokta olabilir, fakat aynı şekilde rasgele bir delinin işi de olabilir. Benim bilmek istediğim şey, hâlâ da bunu çok bilmek istiyorum, Richard'ın neden dün gece bu daireye tırmanmış olduğu."

"Sana bunu söyledim." diye itiraz etti Richard.

"Senin bana söylediğin şeyin hiç önemi yok; bu, sadece çok önemli bir şeyi, senin de bunun nedenini bilmediğini gösteriyor. Tanrı aşkına, bunu sana kanalda açıkça gösterebilmiş olduğumu sanıyordum."

Richard öfkeyle için için köpürüyordu.

"Seni seyrettiğim zaman bunu açıkça gördüm." diye sürdürdü Dirk. "Ne yaptığından pek haberin yoktu ve içinde olduğun tehlike umurunda değildi. En başta olayı seyrederken, bunun ilk ve muhtemelen son işine çıkmış olan beyinsiz bir haydut olduğunu düşündüm. Fakat sonra şekil geriye dönüp baktı ve onun sen olduğunu anladım (*ve ben seni zeki, mantıklı ve ılımlı biri olarak tanırım*). Bu, Richard MacDuff olabilir miydi? Gece vakti su borularına hayatını riske atarak dikkatsizce tırmanan kişi o olabilir miydi? Bana öyle geldi ki, senin böyle umursamaz ve aşırı bir şekilde davranman için çok önemli bir şeyi umutsuzca dert edinmiş olman gerekti. Bu doğru değil mi, Bayan Way?"

Dirk, Susan'a keskin bir bakış attı. Yavaşça yerine oturmuş olan kız, ona gözlerinde *-adamın doğru bir yere parmak bastığını gösteren-* bir korkuyla bakıyordu.

"Fakat buna rağmen, bu sabah beni görmeye geldiğin zaman tamamıyla sakin ve kendine hâkim görünüyordun. Schrödinger'in Kedisi hakkında bir sürü saçma laf ettiğim zaman, benimle tamamıyla mantıklı bir şekilde tartıştın. Bu, bir gece önce çılgın bir amaç için aşırılıklara sürüklenmiş birinin davranışı değildi. İtiraf ediyorum, o anda seni elimde tutmak için, senin içinde bulunduğun durumu, ee, biraz abarttım."

"Beni elinde tutamadın. Oradan ayrıldım..."

"Ama zihninde bazı belli fikirlerle. Geri döneceğini biliyor-

dum. Seni biraz, ee, aldattığım için çok derinden özür dilerim, fakat polisin ilgileneceği şeylerin ötesinde neler olduğunu bulmak zorunda olduğumu biliyordum. Bu da şuydu: Eğer dün gece duvarı tırmandığın zaman sen kendin değildi isen, o zaman sen kimdin ve neden...”

Richard'ın içi ürperdi. Uzun süren bir sessizlik oldu.

Sonunda, “Bunun hokkabazlık numaralarıyla ne ilgisi var?” diye sordu adam.

“İşte Cambridge’e bunu bulmak için gitmek zorundayız.”

“Fakat nasıl bu kadar emin olabilirsin?”

“Beni rahatsız ediyor.” dedi Dirk ve yüzüne karanlık ve kasvetli bir ifade yerleşti.

Bu kadar geveze biri olduğu halde, adam ansızın konuşmaktan tuhaf bir şekilde çekiyor gibiydi.

Sözlerini sürdürdü: “Bazı şeyleri bildiğim ve onları niçin bildiğimi bilmediğim zaman, bu beni çok rahatsız ediyor. Belki bu bir topu görür görmez hemen anında yakalamana izin veren o içgüdüsel veri işlemiyle aynı şeydir. Belki bu, birisi sizi seyrettiği zaman, bunu size söyleyen o çok derin ve daha az açıklanabilir içgüdüdür. Başkalarında safça inandıkları için hor gördüğüm o şeylerin gerçekte benim başıma gelmesi zekâma çok büyük bir hakaret. Hatırlayacaksın...bazı sınav soruları konusundaki o kötü olayları.”

Ansızın üzgün ve yorgun göründü. Konuşmasını sürdürebilmek için ruhunun derinliklerine dalması gerekti.

Şöyle dedi: “İki kere ikiyi üst üste koyup hemen dört diye bulmak yeteneği bir şeydir. Beş yüz otuz dokuz nokta yedinin karekökünü alıp bunu yirmi altı nokta dört yüz otuz üçün kosinüsünün üstüne koyup şey bulmak...yanıt neyse onu bulmak ise tamamen başka bir şeydir. Ve ben...yani sana bir örnek vereyim.”

İleriye doğru vurgulamak ister gibi eğildi. “Geçen gece seni bu daireye tırmanırken gördüm. Yolunda gitmeyen bir şey olduğunu ANLADIM. Bugün dün gece olan şeyleri bütün ayrıntılarıyla bana anlatmanı sağladım ve böylece sadece aklımı kullanarak, bu ge-

zegen üzerinde gizli olan sırların muhtemelen en büyüğünü açığa çıkardım. Sana yemin ederim ki, dediklerim doğru ve bunu ispatlayabilirim. Şimdi bildiğimi söylediğim zaman bana inanmalısın, çok korkunç, umutsuzca, dehşet verici bir şekilde yanlış olan bir şey olduğunu BİLİYORUM ve biz onu bulmak zorundayız. Şimdi benimle birlikte Cambridge'e geliyor musun?"

Richard sessizce başını salladı.

"Güzel." dedi Dirk. "Bu nedir?" diye ekledi, Richard'ın tabağına işaret ederek.

"Konserve ringa balığı. Bir tane ister misin?"

"Hayır, teşekkür ederim." dedi Dirk, ayağa kalkıp paltosunu düğmelerken. "Benim sözlüğümde." dedi kapıya doğru yönelip Richard'ı peşinden götürürken, "Konserve ringa balığı diye bir kelime yoktur. İyi günler, Bayan Way, bize hayırlı yolculuklar dileyin".

XXV

Gök gürliyor ve dünyanın en önemli olaylarının pek çoğuna eşlik ettiği görülen kuzeydoğu yönlü o dinmek bilmeyen hafif yağmur yağıyordu.

Dirk, ıslanmamak için deri paltosunun yakasını kaldırdı, fakat hiçbir şey, Richard ile birlikte on ikinci yüzyıldan kalma büyük giriş kapısına yaklaşırken, onun çılgınca coşkusunu etkileyemezdi.

“Cambridge, St. Cedd Koleji.” diye bağırdı Dirk, burasını sekiz yıldır ilk defa görüyordu. “Falanca yılda, adını unuttuğum birisi tarafından şu anda hatırlamadığım birisi şerefine yapılmış.”

“St. Cedd olabilir mi?”

“Biliyor musun, çok muhtemelen haklısın. Northumbrian azizlerinin sıkıcı bir örneği. Onun kardeşi Chad çok daha sıkıcıydı. Eğer bu sana bir fikir verecekse, adamın Birmingham’da bir katedrali var. Ah, Bill, seni yeniden görmek ne kadar güzel.” diye ekledi Dirk, tam o sırada koleje doğru yürüyen kapıcıya yaklaşarak. Kapıcı dönüp baktı.

“Bay Cjelli, sizin geri geldiğinizi görmek ne hoş, efendim. Başınızın biraz derde girmesine üzüldüm. Umarım bütün bunların hepsi artık geride kalmıştır.”

“Gerçekten öyle, Bill. İşlerin yolunda gittiğini söyleyebilirim. Bayan Roberts nasıl? İyi mi? Ayağındaki ağrılar devam ediyor mu?”

“Ayağı kesildikten sonra, ağrısı kalmadı, ilginize teşekkür ederim, efendim. Aramızda kalsın, efendim, o kesilseydi de, ayağı kal-

saydı duyduğum memnuniyet aynı olacaktı. Şöminenin üzerinde onun için küçük bir yer hazırlamıştım, fakat işte böyle, her şeyi olduğu gibi kabul etmek zorundayız.

“Bay MacDuff, efendim.” diye ekledi, Richard’a kısa bir selam vererek. “Oh, geçen akşam burada olduğunuz zaman sözünü ettiğiniz o at, efendim, korkarım onu uzaklaştırmak zorunda kaldık. Profesör Chronotis’i rahatsız ediyordu.”

“Sadece merak etmiştim, ee, Bill.” dedi Richard. “Umarım seni rahatsız etmedi.”

“Beni hiçbir şey rahatsız etmez, efendim, yeter ki eteklik giymesin. Genç delikanlıların eteklik giymesine katlanamıyorum, efendim.”

“Eğer o at seni yeniden rahatsız ederse, Bill.” diye sözünü kesti Dirk, onun omzuna vurarak. “Onu bana yolla. Ben onunla konuşurum. Bizim Profesör Chronotis’den söz ettin. Şu anda yerinde mi? Bir işimiz var.”

“Bildiğim kadarıyla öyle, efendim. Sizin için kontrol etmem imkânsız, zira yine telefonu bozuk. Gidip kendiniz baksanız daha iyi olacak. İkinci Avlunun sol köşesinde.”

“Biliyorum, Bill, teşekkür ederim ve Bayan Roberts’in geri kalan kısmına derin saygılar.”

Birinci Avludan hızla geçtiler veya hiç olmazsa Dirk hızla geçti, Richard ise yağın hafif yağmura yüzünü buruşturarak her zamanki balıkçıl kuşuna benzer yürüyüşüyle onu izledi.

Dirk, görünüşe göre, bir turist rehberi olduğunu sanıyordu.

“St. Cedd Koleji.” dedi adam. “Coleridge’nin ve tırtıl kenarlı parayla kedi kapısını bulan tanınmış mucit Sir Isaac Newton’un okulu!”

“Ne dedin?” dedi Richard.

“Kedi kapısı! Çok büyük bir zekâ, kavrayış ve buluş içeren bir şey. Bu bir kapının içine açılmış bir kapıdır ve böylece...”

“Evet.” dedi Richard. “Bir de yer çekimi gibi küçük bir şey vardı.”

“Yer çekimi.” dedi Dirk, hafifçe boş veren bir omuz silkmesiyle. “Evet, sanırım, bu da vardı. Şüphesiz, o sadece bir keşifti. O zaten keşfedilmek üzere oradaydı.”

Cebinden bir peni değerinde bir madeni para çıkardı ve onu taş yolun kenarında duran çakıl taşlarının arasına gelişi güzel attı.

“Görüyor musun?” dedi adam. “Hafta sonları bile tatil yapmıyor. Birisi er veya geç onun farkına varacaktı. Fakat kedi kapısı... ah, bu tamamıyla değişik bir şey. Bir buluş o, tamamıyla yaratıcı bir buluş.”

“Onun apaçık ortada olan bir şey olduğunu düşünüyorum. Herhangi birisi onu düşünebilirdi.”

“Ah.” dedi Dirk. “Ancak nadir bir zekâ, o zamana kadar kör gibi ortada olmayan bir şeyi apaçık ortaya çıkarabilir. ‘Bunu ben de düşünebilirdim.’ feryadı çok sık duyulan ve insanı yanıltışa düşüren bir şeydir, zira önemli olan şey bunu yapmamış oldukları gerçeği. Bu, çok önemli ve açıklayıcı bir gerçektir. Eğer yanılmıyorsam, aradığımız merdiven burası. Çıkalım mı?”

Bir yanıt gelmesini beklemeden merdivene doğru atıldı. Tereddüt içinde onu izleyen Richard, onu iç kapıyı çalarken buldu. Dış kapı açık duruyordu.

“Girin.” diye bir ses içeriden seslendi. Dirk kapıyı itip açtı ve tam o sırada Reg’in beyaz saçlı kafasının mutfığa girip kaybolduğunu gördüler.

“Tam biraz çay yapıyordum.” diye adam mutfaktan seslendi. “Siz de ister misiniz? Oturun, her kimseniz oturun.”

“Çok makbule geçerdi.” diye karşılık verdi Dirk: “İki kişiyiz.” Dirk oturdu ve Richard da onu izledi.

“Hint çayı mı, Çin çayı mı?” diye mutfaktan seslendi Reg.

“Hint çayı, lütfen.”

Fincan ve tabakların çıkardığı bir ses geldi.

Richard odanın içinde gözlerini dolaştırdı. Oda, ona birdenbire çok sıradan göründü. Şöminedeki ateş kendi kendine sakince yanıyordu, fakat odadaki ışık bir öğleden sonrasının gri ışığıydı.

Odadaki her şey, eski kanepeler, kitaplarla yüklü masa aynı görünse de, geçen gecenin heyecan uyandıran garipliğiyle bağlantı kurmasını sağlayacak bir şey yoktu ortada. Oda, kaşlarını kaldırmış, masumca "Evet?" diyerek orada oturur gibiydi.

"Süt?" diye seslendi Reg, mutfaktan.

"Lütfen." diye yanıtladı Dirk ve Richard'a gülümsedi. Bastırılmış heyecanı yüzünden adama yarı çılgın gibi gelen bir gülümsemeydi bu.

"Kesme, bir tane mi, yoksa iki tane mi?"

"Bir tane." dedi Dirk. "...ve lütfen iki kaşık da şeker koyun."

Mutfakta bir sessizlik oldu. Birkaç saniye geçtikten sonra, Reg başını kapıdan uzattı.

"Svldad Cjelli." diye bağırdı. "Aman Tanrım! Çabuk iş görme diye ben buna derim işte, Genç MacDuff, aferin. Sevgili dostum, seni görmek ne kadar hoş, gelmekle ne kadar iyi yaptın."

Ellerini tutmakta olduğu bir havluya sildi ve aceleyle tokalaşmak için salona girdi.

"Sevgili Svldad."

"Dirk, lütfen, eğer sizce bir sakıncası yoksa." dedi Dirk, adamın elini candan bir şekilde sıkarken. "Bu adı tercih ediyorum. Bence, bu adda bir lskoç kaması havası var. Şu anda Dirk Gently adı altında iş görüyorum. Geçmişte öyle olaylar var ki, korkarım, kendimi onlardan uzak tutmak istiyorum."

"Tamamıyla haklısın, ne hissettiğini anlıyorum. Örneğin on dördüncü yüzyılın büyük bir kısmı oldukça berbattır." dedi Reg, onu içtenlikle onaylayarak.

Dirk tam bu yanlış anlaşılmayı düzeltecekti ki, bunun uzun bir iş olacağını düşünüp yapmaktan vazgeçti.

Bunun yerine, "Eh, bu aralar nasılsınız, sevgili Profesörüm?" dedi, şapkasını ve atkısını bir kanepenin koluna düzgünce koyarak.

"Eh." dedi adam. "Son zamanlarda ilginç şeyler oldu veya daha ziyade sıkıcı bir zamandı. Fakat ilginç nedenler yüzünden sıkıcıydı. Şimdi, oturun ve ateşin yanında ısının, ben çayı getirdikten sonra

açıklamaya çalışacağım.” Yeniden salondan dışarıya aceleyle çıktı, bir taraftan da kendi kendine mırıldanıyordu ve onları şöminenin önünde kendi başlarına yerleşmeye bıraktı.

Richard Dirk’e doğru eğildi. “Onu bu kadar yakından tanıdığını bilmiyordum.” dedi, başıyla mutfağın yönünü göstererek.

“Yakından tanımıyorum.” dedi Dirk hemen. “Bir kere şans eseri bir yemekte karşılaştık, fakat aramızda hemen bir sempati ve yakınlık meydana geldi.”

“Onunla niçin bir daha karşılaşmadın?”

“Benden ısrarla kaçtığı için, tabii ki. İnsanlarla yakın bağlar kurmak, eğer saklayacak bir sırrınız varsa, tehlikelidir. Sır konusuna gelince, bunun çok büyük bir sır olduğunu sanıyorum. Eğer dünyanın bir yerinde bundan daha büyük bir sır varsa, onun ne olduğunu bilmek isterdim, doğrusu.” dedi sakın bir şekilde.

Richard’a anlamlı bir bakış fırlattı ve ellerini ısıtmak için ateşe uzattı. Richard, daha önce ondan bu sırrın ne olduğunu öğrenmek için başarısız kalmış girişimlerde bulunduğundan, bu sefer kıskırtmaya kapılmadı, bunun yerine koltuğuna yaslanıp çevresine bakındı.

“Size çay isteyip istemediğinizi sordum mu?” diye sordu Reg, o sırada geri dönerek.

“Ee, evet.” dedi Richard. “O konuda uzunca konuştuk. Sanırım sonunda istediğimize karar verdik, öyle değil mi?”

“Güzel.” dedi Reg, dalgın bir şekilde. “İyi bir şans eseri mutfakta hazır çay var. Beni affetmeniz gerekli. Benim şey gibi bir hafızam var...neydi o? Makamanın içinde süzüldüğü şey neydi? Ben neden bahsediyorum?”

Şaşkın bir ifadeyle geri döndü ve bir kere daha mutfağın içine kayboldu.

“Çok ilginç.” dedi Dirk, sakince. “Onun hafızasının zayıf olup olmadığını merak ediyordum.”

Birdenbire ayağa kalktı ve odanın içini araştırarak dolaştı. Gözleri büyük maun masanın üzerindeki tek boş yerde duran abaküse takıldı.

“O tuzlukla ilgili notu bulduğun masa bu mu?” diye alçak bir sesle Richard’a sordu.

“Evet.” dedi Richard, ayağa kalkıp masanın yanına gelerek. “Bu kitabın içine sıkıştırılmıştı.” Yunan adalarıyla ilgili rehber kitabını eline alıp onu karıştırdı.

“Evet, evet, şüphesiz.” dedi Dirk, sabırsızlıkla. “Bütün bunları biliyoruz. Ben sadece o masanın bu masa mı olduğunu sordum.” Merakla parmaklarını masanın kenarında gezdirdi.

“Eğer Reg ile kız arasında daha önceden bir çeşit işbirliği olduğunu düşünüyorsan.” dedi Richard. “O zaman bunun olmasının imkânsız olduğunu söyleyebilirim.”

“Şüphesiz, yoktu.” dedi Dirk, ters bir şekilde.

Richard, öfkelenmemeye çalışarak omuz silkti ve yeniden kitabı aldığı yere koydu.

“Aslında, bu tuhaf bir rastlantı, yani kitabın konusu...”

“Tuhaf rastlantı! Öyle mi?” diye bir kahkaha attı Dirk. “Hah! Bunun ne kadar rastlantı olduğunu göreceğiz. Ne kadar tuhaf olduğunu göreceğiz. Dostumuza hokkabazlık numarasını nasıl yaptığını sormanı istiyorum, Richard.”

“Sanırım bunu zaten bildiğini söylemiştin.”

“Biliyorum.” dedi Dirk, cakayla. “Ama doğrulandığını duymak istiyorum.”

“Oh, anladım.” dedi Richard. “Evet, bu oldukça kolay, öyle değil mi? Onun açıklamasını sağla ve sonra ‘Tamam, bu tam benim düşündüğüm gibi!’ de. Harika, Dirk, O kadar yoldan buraya onun hokkabazlık numarasını nasıl yaptığını açıklasın diye mi geldik? Sanırım, çıldırmış olmalıyım.”

Dirk bunları duyunca kızdı.

“Lütfen sana ne dersem onu yap.” dedi, öfkeyle onu tersleyerek. “Onun o numarayı yaptığını gören sensin, bunu nasıl yaptığını da ona sen sormalısın. İnan bana, bunun arkasında çok şaşkınlık verici bir sır saklı. Bu sırtın ne olduğunu biliyorum, fakat senin bunu onun ağzından duymanı istiyorum.”

Reg bir tepsi taşıyarak yeniden salona girdiği zaman, Richard hızla döndü. Reg, kanepenin çevresinde dolaşıp tepsiyi şöminenin önünde duran alçak kahve masasının üzerine koydu.

“Profesör Chronotis...” dedi Dirk.

“Reg.” dedi Reg. “Lütfen!”

“İyi, peki.” dedi Dirk. “Reg...”

“Süzgeç!” diye bağırdı Reg.

“Ne?”

“İçinde makarnanın süzüldüğü şey. Süzgeç. Şu anda nedenini unuttum, ama bu kelimeyi hatırlamaya çalışıyordum. Önemi yok. Dirk, sevgili dostum, sanki bir şey yüzünden patlayacak gibi görünüyorsun. Neden oturup rahat etmiyorsun?”

“Teşekkür ederim, istemem. Eğer izniniz olursa, odanın içinde aşağı yukarı huzursuz bir şekilde dolaşmak istiyorum. Reg...”

Adama doğru yüzünü döndü, gözlerini ona dikti ve tek parmağını havaya kaldırdı.

“Size şunu söylemek zorundayım.” dedi Dirk. “Sizin sırtınızı biliyorum.”

“Ah, evet, ee, öyle mi?” diye mırıldandı Reg, sıkıntılı bir şekilde yere bakıp fincanlar ve çaydanlıkla oynayarak. “Anladım.”

Onları oynattığı zaman, fincanlar şiddetle tangırdadı. “Evet, ben de bundan korkuyordum.”

“Size sormak istediğimiz bazı sorular var. Size şunu söylemeliyim ki, sizin yanıtlarınızı çok büyük bir endişeyle bekliyorum.”

“Demek böyle, demek böyle.” diye mırıldandı Reg. “Belki artık zamanı gelmişti. Ben de son olayları nasıl yorumlayacağımı bilmiyorum ve ben de endişeliyim. Peki, öyleyse. Ne isterseniz sorun.” Gözleri parlayarak, sertçe başını kaldırıp baktı.

Dirk, Richard’a başıyla sertçe işaret etti, döndü ve gözleri yere dönük, odayı arşınlamaya başladı.

“Ee...” dedi Richard. “Yani, ben...sizin dün gece tuzlukla o hokkabazlık numarasını nasıl yaptığınızı öğrenmek istiyorum.”

Reg bu soruyla şaşırmış ve oldukça kafası karışmış görünüyordu.

“Hokkabazlık numarası mı?” dedi adam.

“Ee, evet.” dedi Richard. “Hokkabazlık numarası”

“Oh!” dedi Reg, şaşkınlıkla. “Olayın hokkabazlık kısmı mı, bunu anlatmasam daha iyi olur. Meslek odası kuralları biliyorsun, bu sırların açığa vurulmaması konusunda çok katı kurallar vardır. Çok katı. Ama, etkileyici bir numaraydı, öyle değil mi?” diye ekledi sinsice.

“Ya, evet.” dedi Richard. “O anda çok gerçek gibi görünmüştü, fakat şimdi...onun hakkında düşününce, bu numaranın oldukça şaşırtıcı olduğunu kabul etmeliyim.”

“Ah, iyi...” dedi Reg. “Bu bir yetenek, anlıyor musun! El hünerinin geliştirilmesi. Bu, onun gerçek gibi görünmesini sağlıyor.”

“Çok gerçek bir görüntüsü vardı, diye sürdürdü Richard, yolunu yavaş yavaş bulmaya çalışarak. “Tam anlamda inandırıcıydı.”

“Numarayı sevdin mi?”

“Çok etkileyiciydi.”

Dirk biraz sabırsızlanmaya başlamıştı. Richard’a bu duygusunu ifade eden sert bir bakış gönderdi.

“Bana söylemenizin niçin imkânsız olduğunu tamamıyla anlıyorum.” dedi Richard, kararlı bir sesle. “Sadece merak etmiştim. Sorduğum için özür dilerim.”

“Yani.” dedi Reg, ani bir şüpheyi kapılarak. “Sanırım...yani, başka birine söylemeyeceğine kesinlikle söz verdiğin müddetçe.” diye devan etti, “Sanırım masadaki iki tuzluğu birden kullanmış olduğumu herhalde sen kendin de bulabilirsin. Hiç kimse onların arasındaki farkı anlayamazdı. El çabukluğu, biliyorsun, gözü aldatır, özellikle o masanın çevresinde oturan bazı kişilerin gözlerini. Elimde yün şapkamla uğraşırken *-kendimi övmek gibi olacak ama-* beceriksizlik ve sersemliğin çok kurnazca bir taklidini yaparken, tuzluğu kolumun yeninden içeriye kaydırdım. Anladın mı?”

Zanaatını gözler önüne serme zevkine kapılınca az önceki endişeli halinden tamamıyla sıyrılmıştı.

“Aslında yeryüzündeki en eski numara.” diye sürdürdü. “Fakat

yine de bunu yapmak için epeyce yetenek ve el çabukluğu gerekiyor. Biraz zaman geçtikten sonra, tuzluğu bir başkasına geçiriyormuşum gibi yeniden masaya geri koydum. Bunun gerçek gibi görünmesi için yıllarca süren bir çalışma yapılması gerek, fakat ben daha çok kaybedilen şeyi basit bir şekilde yere düşürmeyi tercih ederim. Amatörler böyle yaparlar. Onu yerden alamazsınız ve temizleyiciler de en azından on beş gün onun farkına varmazlar. Bir seferinde iskemlemin altında bir ay boyunca ölü bir ardıç kuşu vardı. Burada şüphesiz hiçbir numara yok. Onu bir kedi öldürmüştü.”

Reg, ağzı kulaklarında gülümsedi.

Richard kendisinden istenen şeyi yapmış olduğunu düşündü, fakat bunun onlara ne kazandırmış olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Dirk’e bir bakış attı, fakat ondan hiçbir yardım gelmediğini görünce, nereye varacağını bilmeden konuşmayı sürdürdü.

“Evet.” dedi. “Evet, bu işin bir el çabukluğuyla yapılabileceğini anladım. Anlamadığım kısım tuzluğun nasıl olup da çömleğin içine girmiş olduğu.”

Reg, bir kere daha, sanki birbirlerinden çok ayrı şeylerden bahsediyorlarmış gibi şaşkınlığa düştü ve ileri geri dolaşmayı bırakıp onu parlak ve beklenti dolu gözlerle izleyen Dirk’e baktı.

“O mu? O çok basit.” dedi Reg. “Onu yapmak için hiçbir hokkabazlık yeteneği gerekmiyor. Bir an için yemek salonunun dışına şapkamı almak için çıkmıştım, hatırladın mı?”

“Evet.” dedi Richard, tereddütle.

“İşte.” dedi Reg. “Salonun dışına çıktığım zaman, o çömleği yapan adamı bulmaya gittim. Bu biraz zamanımı aldı, şüphesiz. Onu bulmak için üç hafta süren bir dedektiflik çalışması yapmak zorunda kaldım, adamın sarhoşluktan ayılması ise bir-kaç gün sürdü, sonra biraz güçlkle tuzluğu çömleğin içinde pişirmesi için onu ikna ettim. Bundan sonra, güneş yanığını gizlemek amacıyla biraz, ee, pudra bulmak için kısa bir müddet bir yerde durdum ve şüphesiz dönüşümün çok doğal görünmesi için zamanlamayı çok iyi yapmam gerekti. Holde kendi kendimle çarpıştım, bu her zaman beni ra-

hatsız eder. Nereye bakacağımı bilmem, fakat, ee...yani hepsi bu kadar." Oldukça kasvetli ve sınırlı bir tebessüm dudağına yerleşti.

Richard başını sallamaya çalıştı, fakat sonunda bundan vazgeçti.

"Ne söylüyorsunuz siz, Tanrı aşkına?" dedi.

Reg ona şaşkınlıkla baktı.

"Sanırım sırrımı bildiğini söylemiştin." dedi.

"Onu ben biliyorum." dedi Dirk, bir zafer gülümsemesiyle. "Bu sırrı keşfetmek için ihtiyacım olan bütün bilgiyi bana o verdiği halde, kendisi henüz bilmiyor. Birkaç küçük eksiği tamamlayayım." diye ekledi. "Masada oturan herkes sizin sadece birkaç saniye için salondan çıktığınızı sandığı sırada, siz gerçekte oradan haftalarca uzaklaşmıştınız. Bu gerçeği saklamak amacıyla, en son söylediğiniz şeyi kendinize yardımcı olsun diye bir yere not aldınız, böylece mümkün olduğu kadar doğal bir şekilde sohbeti kaldığınız yerden sürdürebilecektiniz. Eğer hafızanız eskisi gibi değilse, bu önemli bir ayrıntı, öyle değil mi?"

"Hafızamın eski hali." dedi Reg, yavaşça beyaz saçlı başını sallayarak. "Onun nasıl bir şey olduğunu hatırlayamıyorum bile. Ama, doğru, böylesi bir ayrıntıyı yakalamış olman zekânın keskinliğini gösterir."

"Bundan başka III. George'un sormuş olduğu sorularla ilgili küçük bir sorun var." diye sürdürdü Dick. "III. George'un size sorduğu sorularla ilgili."

Bu sözler Reg'i oldukça gafil avlamıştı.

"Size şunları sormuştu." diye sürdürdü Dirk, cebinden çıkardığı küçük bir deftere bakarak. "Bir şeyin başka bir şeyin ardından gelmesinin özel bir nedeni var mı ve bunu durdurmanın bir yolu var mı? Size bunların yanı sıra ve ilk soru olarak, zamanda geri gitmenin mümkün olup olmadığını veya buna benzer bir şey, sormadı mı?"

Reg, Dirk'e uzun ve değer biçen bir bakışla baktı.

"Senin hakkındaki yargımda haklıydım." dedi Reg. "Genç adam, senin çok hayret uyandıracak bir beynin var." Yavaş yavaş İkinci Avlu'ya bakan pencereye doğru yürüdü. Avlunun içinde,

birkaç kişinin yağmur altında kollarını kovuşturarak aceleyle seğirtmesini veya bir yerlere işaret etmesini seyretti.

“Evet.” dedi Reg sonunda boynu eğmiş bir ifadeyle. “Onun tam olarak sorduğu şey buydu.”

“İyi, o halde.” dedi Dirk ve dudaklarında böylesi bir övgüye çok önem verdiğini gösteren küçük bir gergin gülümsemeyle defterini sertçe kapattı. “Bu, o zaman, yanıtların niçin ‘evet, hayır ve belki’ olduğunu açıklıyor (*bu sırayla*). Şimdi. O nerede?”

“Ne nerede?”

“Zaman makinesi.”

“Onun içinde duruyorsun.” dedi Reg.

XXVI

Bir grup gürültücü insan, Bishop's Storford durağında trene do luşt u. Bazıları, takım elbiselerinin yakasına karanfil takmışlardı (*ki bu çiçekler gün boyunca süren şö len sırasında biraz solmuştu*). Grubun içindeki kadınlar ş ık giysiler ve ş apkalar giymişler, heyecanla gevezelik ediyorlardı: Julia o ipek taftalar içinde ne kadar güzel olmuştu, Ralph ise bütün o ş ık kıyafetine rağmen süslü bir aptaldan başka bir şey değildi ve genel kanıya göre bu evliliğ in ömrü ancak iki hafta kadardı.

Adamlardan biri, kafasını pencereden dışarıya çıkarıp oradan geçmekte olan bir demiryolu görevlisini çağırdı ve bu trenin doğru tren olup olmadığını ve Cambridge'de durup durmayacağını sordu. Hamal, bunun doğru tren olduğunu bir küfürle onayladı. Genç adam herkesin doğru yoldan çıkmak istemediğini söyledi, isterler miydi ve bir balığın havlamasını biraz andıran bir ses çıkardı. Sanki paha biçilmez komiklikte bir şey söylemiş olduğunu göstermek istiyordu ve sonra kafasını pencereye vurarak içeriye çekti.

Kompartımanın içindeki alkol yoğunluğ u büyük ölçüde artmıştı.

Gruba hâkim olan genel fikir, görünüş e göre, o akşamdaki evlilik töreni partisine uygun bir ruh havasına girmek için en iyi yolun trenin barına akın edip eğer grubunun içinde henüz tamamıyla sarhoş olmamış bir kimse kalmışsa, bu iş i halletmek olduğ u noktasındaydı. Bu görüş, gürültülü alkışlarla karşılandı, tren bir sarsıntıyla

yeniden harekete geçti ve hâlâ ayakta duranların çoğu yere yıkıldı.

Üç genç adam, bir masanın çevresindeki üç boş koltuğa çöktüler, dördüncü koltuk eski moda bir takım elbise giymiş şişmanca bir adam tarafından daha önceden işgal edilmişti. Adamın kasvetli bir yüzü ve bilinmeyen bir yere dikilmiş iri, nemi ve bön bakışlı gözleri vardı.

Adamın gözleri, dalıp gittiği sonsuzdan geri dönüp yavaş yavaş daha yakın çevresinde, bu yeni ve davetsiz yol arkadaşlarında odaklaştı. Daha önce hissetmiş olduğu gibi bir gereksinme hissetmeye başladı.

Üç adam aralarında gürültü bir sesle bara hep birlikte mi gideceklerini veya içlerinden bazılarının gidip diğerleri için içki mi getireceğini konuşuyorlardı. Tartışılan şeylerden biri de, bara gidenlerin oradaki içkilerden heyecanlanıp orada kalıp kalmayacakları ve oturup onların dönüşünü endişeyle bekleyenlere içki getirmeyi unutup unutmayacakları konusuydu. Bir diğer nokta ise, eğer hemen içkilerle dönmeyi hatırlasalar bile, onları gerçekte taşıyabilip taşıyamayacakları ve geri dönüş yolunda kompartımanın içindeki diğer yolcuları rahatsız edecek şekilde içkileri her taraf döküp dökmeyecekleriydi.

Belli bir anlaşmaya varabildiler, fakat sonra hiç kimse bunun ne olduğunu hatırlayamadı. İki tanesi ayağa kalktı, sonra üçüncüsü ayağa kalkarken, ilk ikisi yeniden yerlerine oturdular. O zaman üçüncü adam da oturdu. Diğer ikisi, gidip barın hepsini birden satın alsalar işler daha kolaylaşacak diye bir fikir beyan ederek, yeniden ayağa kalktılar. Üçüncüsü tam ayağa kalkıp onları izleyecekken, karşısında oturan bön bakışlı adam, yavaş fakat karşı konmaz bir şekilde uzanıp onu sıkıca kolundan yakaladı.

Takım elbiseli genç adam, alkollü beyninin izin verdiği ölçüde bir sertlikte başını kaldırdı ve şaşkınlıkla sordu. “Ne istiyorsunuz?”

Michael Wenton Weakes, onun gözlerinin içine büyük bir dikkatle baktı ve alçak bir sesle, “Ben bir gemideydim...” dedi.

“Ne?”

“Bir gemi...” dedi Michael.

“Ne gemisi, neden söz ediyorsunuz? Bırakın. Tutmayın!”

“Çok uzun bir yoldan geldik.” diye konuşmayı sürdürdü Michael, sakın, zor duyulan fakat etkileyici bir sesle. “Bir cennet yaratmaya geldik. Bir cennet. Burada.”

Gözlerini bir an için kompartımanın içinde dolaştırdı ve sonra ıslak camların ardından yağmurlu bir Doğu İngiltere akşamının artan kasvetine kısa bir süre göz attı. Bakışlarında belirgin bir hoşnutsuzluk vardı. Adamın kolunu daha sıkı kavradı.

“Bak, ben bir içki için gidiyorum.” dedi düğüne davetli olan adam, fakat sesi zayıf çıktı, çünkü gidemediği açıkça ortadaydı.

“Kendilerini savaşıarak yok edecekleri arkamızda bıraktık.” diye mırıldandı Michael. “Bizim kuracağımız dünya, bir barış dünyası, bir müzik dünyası ve bir aydınlanma dünyası olacaktı. Bütün o bayağı şeylerin, bütün o dünyevi şeylerin ve bütün o hor görülen şeylerin bizim dünyamızda bir yeri olmayacaktı...”

Sakinleşen cümbüşçü, Michael’e merakla baktı. Adamın ser-seriye benzer bir hali yoktu. Şüphesiz bunu kesin olarak söylemek imkânsızdı. Kendi abisi de bir zamanlar bir Druid topluluğunda, LSD çörekleri yiyerek ve kendisinin bir ağaç olduğunu sanarak birkaç yıl geçirmişti. O zamandan bu yana, adam bir ticaret bankasında müdür olmuştu. Şüphesiz aradaki fark, artık kendisinin, çok nadir zamanlar dışında, bir ağaç olduğunu sanmaması ve kendisini geçmişe götüren belli bir kırmızı şarap cinsinden uzak durmayı uzun zaman önce öğrenmiş olmasıydı.

“Bazıları bu işi başaramayacağımızı söylüyordu.” diye devam etti Michael, kompartımanı dolduran taşkın gürültünün arasında sürdürdüğü alçak ses tonuyla. “O kimseler bizim de beraberimizde savaşın tohumunu taşıdığımızı ileriye sürüyorlardı, fakat biz sadece sanatı ve güzelliği, en büyük sanat, en büyük güzellik olan müziği geliştirmek niyet ve kararlılığı içindeydik. Yanımıza sadece buna inananları, bu hayalin gerçekleşmesini isteyenleri almıştık.”

“Fakat siz neden söz ediyorsunuz?” dedi düğüne davetli olan

adam, karşı koymaksızın, zira Michael tarafından ipnotizma edilmiş gibiydi. “Bu ne zaman oldu? Nerede oldu?”

Michael derin bir nefes aldı. “Sen doğmadan önce...” dedi en sonunda. “Sus ve sana anlatacaklarımı dinle.”

XXVII

Uzun ve şaşkınlık dolu bir sessizlik oldu. Dışarıdaki akşam karanlığı, bu sırada, oldukça artmış ve odayı pençesinin içine almış gibiydi. Reg, bir ışık oyunu sonucunda gölgelerin içinde kalmıştı.

Dirk, kendisi gibi aşırı bir konuşma yeteneği olan birinin hayatında çok az başına gelen bir duruma düşmüş, söyleyecek bir söz bulamıyordu. Gözleri, odanın eski ve gösterişsiz mobilyalarında, ahşap kaplama duvarlarında ve havı dökülmüş halılarında aralıksız dolaştıkça, çocukça bir merakla parlıyordu. Elleri titriyordu.

Richard, sanki bir şeyin karekökünü zihninde hesaplamaya çalışıyormuş gibi, bir an için kendi kendisine kaşlarını çattı ve sonra dosdoğru Reg'e baktı.

“Kimsiniz siz?” diye sordu.

“Hiçbir fikrim yok.” diye yanıtladı Reg, neşe içinde. “Hafızamın büyük bir kısmı tamamıyla ortadan yok oldu. Ben çok yaşıyım, anlıyor musun? Hayret verecek kadar yaşıyım. Evet, eğer sana ne kadar yaşlı olduğumu söylersem, hayrete düşeceğini söylemek doğru olur. Bahse girerim ki ben de hayrete düşerdim, zira bunu hatırlamıyorum. Bir sürü şeye tanık oldum, biliyor musun? Tanrıya şükür, çoğunu unuttum. Sorun şu ki, benim yaşıma geldiğiniz zaman, sanırım bunu daha önce söylemiştim, yaşımda oldukça hayret uyandırıcı bir yaştır: bunu daha önce söylemiş miydiniz?”

“Evet, söylemiştiniz.”

“Güzel. Söyleyip söylemediğimi unuttum. Sorun şu ki, insanın

hafızası zamanla daha çok genişlemiyor ve pek çok şey içinden düşüp gidiyor. Benim yaşımdaki biriyle senin yaşımdaki birisi arasındaki en önemli fark, benim ne kadar şey bildiğim değil, fakat ne kadar şey unutmuş olduğum, anlıyor musun? Bir zaman sonra, unuttuğunuz şeyin ne olduğunu da unutuyorsunuz ve bundan sonra hatırlanması gereken bir şey olduğunu bile unutuyorsunuz. Sonra unutmaya başlıyorsunuz, ee, ne diyordum?"

Reg, çaresiz bir şekilde, gözlerini çaydanlığa dikti.

"Hatırladığınız şeyler..." diye ipucu verdi Richard, nazikçe.

"Kokular ve küpeler."

"Özür dilerim, ne dediniz?"

"Bu şeyler, bilmem neden, hafızamda daha uzun zaman kalıyor." dedi Reg, başını hayrete düşmüş bir şekilde sallayarak. Aniden oturdu. "Kraliçe Viktorya'nın gümüş yıldönümünde takmış olduğu küpeler. Çok şaşkınlık verici şeylerdi. Şüphesiz, devrin portrelerinde biraz daha az abartılı olarak gösterildi. Sokakların arabalar ortaya çıkmadan önceki kokusu. O zaman mı, yoksa şimdi mi daha kötü olduğunu söylemek zor. Kleopatra'nın insanın hafızasında bu kadar canlı kalmasının nedeni de bu şüphesiz. Küpe ve kokunun çok çarpıcı bir karışımı. Sanırım, her şey en sonunda hafızamdan uçup gittikten sonra, geride kalan en son şey bu olacak. Karanlık bir odada, dişsiz, kör, tat alma duygusunu yitirmiş, sadece küçük, yaşlı ve gri renkli bir kafa olarak oturacağım ve o gri renkli yaşlı kafanın içinde ışıpta parlayan mavi ve altın renkli çok çirkin sallantılı şeylerin görüntüsüyle ter, kedi maması ve ölüm kokusu olacak. Bununla ne yapacağımı merak ediyorum..."

Dirk, neredeyse nefesi kesilmiş bir halde, odada yavaşça yeniden dolaşmaya başlamıştı ve parmaklarının ucuyla duvarlara, kanepeye, masaya hafifçe dokunuyordu.

"Ne kadardır sürüyor bu..." diye sordu.

"Burada mı?" dedi Reg. "Aşağı yukarı iki yüzyıldır. Emekli olduğumdan beri."

"Nereden emekli?"

“Bilmiyorum. Ama epeyce önemli bir mevki olmalı bu, sen ne dersin?”

“Yani hep bu aynı dairede...iki yüzyıldır yaşadığınızı mı söylüyorsunuz? diye mırıldandı Richard. “Birisinin farkına varması veya tuhaf bir şeylerin olduğunu anlaması beklenirdi.”

“Oh, eski Cambridge kolejlerinin hoş taraflarından birisi de budur.” dedi Reg. “Herkesin ağzı çok sıkıdır. Eğer birbirimiz hakkındaki tuhaf şeyleri anlatmaya başlarsak, bu iş mahşere kadar sürer. Svlad, e... Dirk, sevgili dostum, şu anda ona dokunmasan daha iyi olacak.”

Dirk’in eli, tam o sırada büyük masanın üzerindeki tek boş yerde duran abaküse dokunmak üzere uzanmıştı.

“Nedir o?” diye sordu Dirk, sertçe.

“Ne görünüyorsa, o.” dedi Reg. “Yani tahtadan yapılmış eski bir abaküs. Az sonra sana göstereceğim, fakat ilk önce seni kavrayış gücünden dolayı kutlamam gerek. Çözümüne nasıl vardığını sana sorabilir miyim?”

“Şunu söylemeliyim ki” dedi Dirk, nadir sergilediği bir alçakgönüllülükle. “Çözümü ben bulmadım. Sonunda bir çocuğa sordum. Ona hokkabazlık numarasını anlattım ve ona göre bunun nasıl yapılmış olduğunu sordum ve çocuk şöyle dedi, onun sözlerini aynen aktarıyorum: ‘Bu apaçık ortada olan bir şey, ahbap, öyle değil mi, herifin bir zaman makinesi olmalı.’ Küçük adama teşekkür ettim ve bir şilin verdim. O da benim incik kemiğime esaslı bir tekme atıp yoluna devam etti. Fakat olayı çözen kişi o. Benim bu işteki tek katkım onun haklı olduğunu anlamak. Çocuk, kendi kendime bir tekme atmak zahmetinden bile beni kurtardı.”

“Fakat sen de bir çocuğa sormayı akıl ettin.” dedi Reg. “İyi öyleyse, ben de seni bu yüzden kutlarım.”

Dirk hâlâ abaküse kuşkuyla bakıyordu.

“Nasıl... çalışıyor bu?” dedi, sıradan bir şey sorar gibi yaparak.

“Aslında çok basit.” dedi Reg. “Nasıl istersen öyle çalışıyor. Bunu çalıştıran bilgisayar oldukça gelişmiştir. Aslında bu geze-

gende bulunan bütün bilgisayarların (*kendisi de içinde olmak üzere: işte burası nazik bir nokta!*) toplamından daha güçlüdür. Size karşı dürüst olmalıyım, bu kısmı hiçbir zaman anlayamadım. Fakat bu gücün yüzde doksan beşten fazlası, sizin ondan ne yapmasını istediğinizi anlamakta kullanılıyor. Ben basit bir şekilde abaküsümü buraya takıyorum ve o benim kullanma tarzımı anlıyor. Sanırım, bana abaküsün nasıl kullanıldığı öğretilmiş olmalı, herhalde...ben çocukken.

“Richard, örneğin, kendi bilgisayarını kullanmak isteyecektir. Eğer onu buraya abaküsün durduğu yere koyarsanız, zaman makinesinin bilgisayarı onun kontrolünü ele alacak ve size çok sayıda hoş zaman yolculuğu uygulamaları, eğer isterseniz açılıp katlanan broşürler ve diğer ayrıntılarla birlikte sunulacaktır. Bunun dışında, ekranda 1066’ya işaret edince, ee, eğer bu tip şeylere ilgi duyuyorsanız, kapınızın dışında sürüp giden Hastings savaşını elde edebilirsiniz.

Reg’in ses tonu onun ilgi alanının başka yerlerde olduğunu gösteriyordu.

“Bu aslında kendi çapında çok eğlenceli bir şey.” diye tamamladı. “Hiç şüphesiz televizyondan daha kaliteli ve video kullanmaktan da daha kolay. Eğer bir program kaçırsam, hemen geçmişe gidip onu seyredirim. Videonun bütün o düğmelerinden bir şey anlamıyorum.”

Dirk bu açıklamaya karşı büyük bir tepki gösterdi.

“Bir zaman makineniz var ve siz onu...televizyon izlemek için mi kullanıyorsunuz?”

“Eğer video kayıt cihazının nasıl çalıştığını öğrenebilsem, onu hiç kullanmazdım. Zamanda yolculuk çok nazik bir iştir, bunu biliyor musunuz? Korkunç tuzaklar ve tehlikelerle doludur, eğer geçmişte yanlış bir şeyi değiştirirseniz, bütün tarihin gidişini bozmuş olursunuz.

“Bunun yanı sıra, zaman makinesi telefonu da bozuyor. Üzgünüm.” dedi Richard’a biraz utanarak. “Dün akşam bayan ar-

kadaşına telefon edemedin. İngiliz telefon servisinde tamamıyla açıklanamaz bir şey olmalı. Su tesisatıyla, elektrikle ve hatta gazla hiçbir sorun çıkmıyor. Bağlantı yüzeyleri tam olarak anlamadığım bir kuantum seviyesinde hallediliyor.

“Diğer taraftan telefon kesinlikle bir dert! Ne zaman, zaman makinesini kullansam ki bunu çok nadir yapıyorum (*bunu bir nedeni de telefonla olan sorun*) telefon zıvanadan çıkıyor ve ben de telefon şirketinden bir hödüğü onu onarsın diye çağırıyorum ve adam, yanıtlarını anlama umudu bile olmadığı, aptalca sorular sormaya başlıyor. Her neyse, çok kesin bir kuralım var, buna göre geçmişte hiçbir şeyi değiştirmemeliyim...” Reg içini çekti... “Duyduğum dayanılmaz istek ne kadar büyük olursa olsun.”

“Hangi dayanılmaz istek?” dedi Dirk, sertçe.

“Oh, sadece ilgi duyduğum küçük bir şey.” dedi Reg, dalgın dalgın. “Hiç zararsız bir şey, zira kurala çok sıkı bir şekilde uyuyorum. Yine de beni biraz üzüyor.”

“Fakat kendi kuralınızı kendiniz bozdunuz!” diye ısrar etti Dirk. “Geçen gece! Geçmişteki bir şeyi değiştirdiniz.”

“Evet, doğru.” dedi Reg, biraz rahatsız olmuşçasına. “Fakat o farklıydı. Çok farklı. Eğer zavallı çocuğun yüzündeki ifadeyi görmüş olsaydın. Çok acınacak bir haldeydi. Kız, dünyanın harikulade bir yer olduğunu sanıyordu ve bütün o korkunç hocalar, dünya artık onlar için harikuladeliğini kaybetmiş olduğundan, onun üzerine o öldürücü hor görmelerini kustular.”

“Demek istiyorum ki.” diye ekledi, Richard’ı yardıma çağırarak. “Cawley’i bir hatırla. Nasıl kanı kurumuş yaşlı bir keçidir o. Birisi onun ruhuna biraz insanlık sokmalı, bir tuğlayla vurarak onu içeriye sokmak zorunda kalsa bile. Hayır, o davranış tamamıyla mazur görülebilir bir davranış. Yoksa çok katı bir kural uyguluyorum...”

Richard aklına bir şey gelmişçesine ona baktı.

“Reg.” dedi kibarca. “Size küçük bir tavsiyede bulunabilir miyim?”

“Tabii ki bulunabilirsin, sevgili dostum, bunu yapman çok hoşuma gider.”

“Eğer burada bulunan ortak dostumuz size Cam Irmağı kıyısında bir gezinti teklif ederse, gitmeyin.”

“Ne demek istiyorsun, Tanrı aşkına?”

“Şunu demek istiyor.” dedi Dirk ciddi bir şekilde. “Ona göre sizin aslında yaptığınız şeyle onu yapma nedenleri olarak saydığınız şeyler arasında biraz uyumsuzluk var.”

“Oh! Ama bu tuhaf bir ifade tarzı...”

“Doğru, ama o da çok tuhaf bir kimsedir. Fakat anlamıyor musunuz, bazen yaptığınız şeyler için farkına vardığınızın dışında başka nedenler olabilir. İpnotizma sonrası telkinde olduğu gibi veya bilinmeyen güçlerce ele geçirilmede.”

Reg’in suratı bembeyaz oldu.

“Ele geçirilme...” dedi adam.

“Profesör, yani Reg, sanırım bazı nedenler yüzünden beni görmek istiyordunuz? Tam olarak sorun neydi?”

“Cambridge! Burası...Cambridge!” dedi, tren istasyonunun hoparlörünün cırlak sesi.

Gürültücü yolcular birbirlerine bağıra çağıra platformun üzerine indiler.

“Rodney nerede?” dedi içlerinden biri. Adam, barın bulunduğu kompartımandan aşağıya güçlkle inmişti. O ve arkadaşı, ayakta güçlkle durarak, gözleriyle platformu bir aşağı bir yukarı araştırdılar. Michael Wenton-Weakes’in iri yarı şekli onların yanından sessizce geçti ve çıkışa doğru yöneldi.

Adamlar, ite kaka trene yaklaştılar ve kirli vagon pencerelelerinden içeriye baktılar. Ansızın kayıp arkadaşlarının, artık hemen hemen boşalmış olan kompartımanın içinde, kendinden geçmiş bir halde hiç kımıldamadan oturduğunu gördüler. Cama vurup ona seslendiler. Adam, bir-iki saniye hiçbir tepki göstermedi, gösterdiği zaman ise, sanki nerede olduğunu bilmiyormuş gibi şaşkın bir şekilde kendine geldi.

“Kafayı bulmuş!” diye bağırdı arkadaşları ve aceleyle kendilerini yeniden trene atıp aynı aceleyle arkadaşlarını dışarıya çıkardılar.

Adam sarsak bir şekilde platformda durdu ve kafasını salladı. Sonra gözlerini yukarıya kaldırınca, parmaklıkların arkasından büyük ve ağır bir torbayla bir taksiye binmekte olan Michael Wenton-Weakes’in iri yarı şeklini gördü ve bir an sanki mihlanmış gibi yerinde kaldı.

“Olağanüstü bir şey.” dedi. “O adam. Bana bir gemi kazasıyla ilgili uzun bir hikâye anlattı.”

“Hah! Hah!” diye kahkaha attı arkadaşlarından biri. “Senden hiç para sızdırdı mı?”

“Ne?” dedi Rodney, şaşkın şaşkın. “Hayır. Hayır. Öyle olduğunu sanmam. Sadece bu bir gemi kazası değildi, daha çok patlama gibi bir şey... Adam, bir şekilde kendisinin ona neden olduğunu sanıyordu. Veya daha doğrusu bir kaza olmuştu ve adam onu düzeltmeye çalışırken bir patlamaya neden olmuş ve herkesi öldürmüştü. Sonra yıllar, yıllar boyunca çok miktarda çürük çamurdan söz etti, sonra bacakları olan kaygan şeylerden. Bütün bunların hepsi biraz acayipti.”

“Rodney’e bak! Kendisine bir deli bulmuş!”

“Sanırım adam deli olmalıydı. Birdenbire lafı değiştirip bir kuştan söz etmeye başladı. O kuşla ilgili kısmın baştan aşağı saçma olduğunu söyledi. Keşke o kuşla ilgili o kısmı ortadan kaldırılabilseydi. Fakat daha sonra bunun düzeleceğini söyledi. Her şey düzelecekti. Bilmem neden, adam bunları söylediği zaman bundan hoşlanmadım.”

“Bizimle birlikte bara gelmeliydin. Çok komik, biz...”

“Adamın elveda deme şeklinden de hoşlanmadım. Hiç hoşlanmadım.”

XXVIII

“Hatırlıyor musunuz.” dedi Reg. “Bu öğleden sonra buraya geldiğiniz zaman size son zamanların sıkıcı olduğunu, fakat, ilginç nedenler yüzünden öyle olduğunu söylemiştim?”

“Çok iyi hatırlıyorum.” dedi Dirk. “Bu dedikleriniz sadece on dakika önce oldu. Hatırladığım kadarıyla, siz tam şimdi durduğunuz yerde duruyordunuz. Şu anda giymekte olduğunuz kıyafetler de üzerinizdeydi ve...”

“Kes sesini, Dirk.” dedi Richard. “Bırak da zavallı adam konuşsun, olmaz mı?”

Dirk, küçük bir eğilmeyle özür dilediğini gösterdi.

“Dediğin gibi.” dedi Reg. “Aslında gerçek şu ki, haftalardır, hatta aylardır zaman makinesini kullanmıyordum, çünkü birisinin veya bir şeyin beni bunu yapmaya zorladığı gibi tuhaf bir duyguya kapılmıştım. Bu, önce çok hafif bir dürtü şeklinde belirdi ve sonra gittikçe artan dalgalar şeklinde üzerime gelmeye başladı. Çok rahatsız edici bir şeydi. Onunla çok şiddetli bir mücadele yapmak zorunda kaldım, çünkü bana yaptırmak istediği şey, aslında benim de yapmak istediğim bir şeydi. Eğer bunu yapmaktan kendimi bu kadar şiddetli alıkoymasaydım, bu baskının benim dışımda bir şey olduğunu ve kendi duygularımın bir ifadesi olmadığını, sanırım, anlayamazdım. Kendi dışımda başka bir şeyin bana hükmetmeye çalıştığını anlar anlamaz, işler çok kötüleşti ve mobilyalar havada uçuşmaya başladı. George Dönemi’ne ait küçük masam epeyce hır-

palandı. Şunun üzerindeki izlere bir bakın...”

“Geçen gece, üst katta korktuğunuz şey bu muydu?” diye sordu Richard.

“Oh evet.” dedi Reg, kısık bir sesle, “Çok fena korktum. Fakat orada sadece oldukça hoş bir at vardı, yani bir sorun yoktu. Sanırım, güneş yanığımı örtmek için biraz pudra almaya çıktığım zaman rasgele içeriye girmiş olmalı.

“Öyle mi?” dedi Dirk. “Peki, bunun için nereye gittiniz?” diye sordu. “Bir atın ziyaret edeceği çok sayıda eczane olacağını sanmıyorum.”

“Oh, uzakta, burada Pleiades diye bilinen o yerde, bir gezegen var ki tozu kesinlikle bu işe uygun.”

“Yani, siz.” dedi Dirk, bir fısıltıyla. “Başka bir gezegene gittiniz. Yüz pudrası almak için, öyle mi?”

“Oh, mesafenin önemi yok.” dedi Reg, neşeli bir şekilde. “Bütün mekân/zaman uzamında iki nokta arasındaki gerçek uzaklık, bir elektronun komşu yörüngeleri arasındaki görünüşteki uzaklıktan çok daha fazla küçüktür, anlıyorsun, değil mi? Gerçekten, orası eczaneden daha yakın ve üstelik kasanın önünde sıraya girmekte yok. Hiçbir zaman yanımda uygun bozuk para olmaz, sizin olur mu? Kuantum sıçraması yapmayı her zaman tercih ederim. Ama o zamanda telefonla ilgili o sorun ortaya çıkıyor. Hayatta hiçbir şey kolay değil, öyle değil mi?”

Bir an canı sıkılmış gibi göründü.

“Ama yine de sanırım düşündüğünü sandığım şeyde haklı olabilirsin.” diye sakince ekledi.

“Yani?”

“Yani, çok küçük bir sonuç elde etmek için oldukça karmaşık bir işe girişmiş olmam. Bir küçük kız çocuğunu neşelendirmek, kız ne kadar çok hoş, sevimli ve kederli olsa da, bu durum yeterli bir açıklama olarak görülüyor. Şimdi olanları gözden geçirince, yaptığım şeyin zaman mühendisliği açısından oldukça büyük bir işlem olduğunu görüyorum. Hiç şüphe yok ki, kızın giysisini övmek çok

daha basit olurdu. Belki o...hortlak... burada bir hortlaktan söz ediyoruz, değil mi?"

"Sanırım, öyle." dedi Dirk yavaşça.

"Bir hortlak mı?" dedi Richard. "Bu kadarı da biraz..."

"Sus!" dedi Dirk, sertçe. Reg'e dönüp, "Lütfen devam edin." dedi.

"Belki...hortlak beni gafil avladı. Bir şeye karşı o kadar şiddetle mücadele ediyordum ki, beni başka bir konuda kolayca aldattı..."

"Peki, şimdi?"

"Tamamıyla ortadan kayboldu. Hortlak dün gece beni terk etti."

"Acaba nereye gitmiş olabilir?" dedi Dirk, gözlerini Richard'a çevirerek.

"Hayır, lütfen." dedi Richard. "Bu olmaz. Daha zaman makinelerinden konuştuğumuzu kabul ettiğimden bile emin değilim ve şimdi ansızın ortaya hortlaklar mı çıktı?"

"Peki." diye tısladı Dirk. "Seni duvara tırmanmaya iten şey neydi, öyleyse?"

"Ee, sen birisinin ipnotizma telkini altında olduğumu ileriye sürmüştün ya..."

"Ben öyle bir şey demedim! Sana ipnotizma telkininin gücünü gösterdim o kadar. Fakat inanıyorum ki, ipnotizma ve ele geçirme birbirine çok benzer şekilde iş görüyor. Her çeşit saçma şeyi yapmaya zorlanabilirsin ve bunları niçin yaptığını açıklamak için foyası hemen çıkacak mantıksal açıklamaları neşe içinde icat edersin. Fakat... Benliğinin temel yapısına ters düşen bir şey yapmaya zorlanamazsın. Mücadele edersin. Karşı koyarsın."

Richard, o sırada geçen gece Susan'ın cihazındaki kaseti yerine içgüdüsel bir etkiyle koyduğu zaman duymuş olduğu rahatlamaya hatırladı. Bu, ruhunda süren mücadeleyi ansızın sona erdirerek galip çıkmasına neden olmuştu. Şu anda kaybetmekte olduğu başka bir mücadele olduğunu sezerek içini çekti ve olayı diğerlerine anlattı.

“Kesinlikle!” diye bağırdı Dirk. “Sen onu yapmazdın! Şimdi bir sonuca varmak üzereyiz! Bir kişi, eğer kendisinden yapması istenen şeye karşı temelde sempati duyuyorsa, o zaman ipnotizma çok etkili olur. Yapılacak iş için doğru kişiyi bulursan ipnotizmanın gücü gerçekten çok, ama çok güçlü olabilir. Ele geçirme konusunda da aynı durumun olduğunu sanıyorum. İşte böyle. Şimdi elimizde ne var?”

“Elimizde bir şeyin yapılmasını isteyen ve onun için bunu yapacak uygun kişiyi arayan bir hortlak var. Profesör...”

“Reg...” dedi Reg.

“Reg...size çok özel bir şey sorabilir miyim? Eğer yanıt vermezseniz, bunu anlayacağım, fakat yanıt verinceye kadar da sizi rahatsız etmeye devam edeceğim. Benim yöntemlerim böyledir, anlıyor musunuz? Yapmak için dayanılmaz bir istek duyduğunuz bir şey olduğunu söylediniz. Bunu siz aslında yapmak istiyordunuz, fakat kendinize bunu yapmak için izin vermiyordunuz ve hortlak sizi bunu yapmaya zorluyordu, bu şey neydi? Lütfen. Bu sizin için güç olabilir, fakat eğer bize ne olduğunu söylerseniz, bunun çok yardımcı olacağını sanıyorum.”

“Bunu size söylemeyeceğim.”

“Bunun ne kadar önemli olduğunu anlamalısınız...”

“Onun yerine bunu size göstereceğim.” dedi Reg.

St. Cedd’in giriş kapısında büyük, ağır ve siyah renkli naylon bir torba taşıyan iri yarı bir şekil duruyordu. Bu vücut Michael Wenton-Weakes’e aitti, kapıcıya acaba Profesör Chronotis şu anda yerinde mi diye soran ses Michael Wenton Weakes’e aitti, kapıcının eğer biliyorsam ne olayım, zira telefonu yine bozuk diye verdiği yanıtı duyan kulaklar Michael Wenton-Weakes’e aitti, fakat o gözlerden dışarıya bakan ruh artık onun ruhu değildi.

Adam kendisini tamamıyla teslim etmişti. Bütün şüphe, uyumsuzluk ve karmaşa ortadan kalkmıştı.

Yeni bir beyin onu ele geçirmişti.

Michael Wenton-Weakes’e ait olmayan ruh, önünde uzanan binaları, kendisi için hayal kırıklığı ve öfke kaynağı olan son birkaç

hafta içinde alıştığı bu yeri inceliyordu.

Haftalar mı? Onun için sadece mikrosaniyelik göz kırışıları onlar!

Şu sırada Michael Wenton, Weakes'ın vücuduna yerleşmiş olan ruh -yani hortlak- çok uzun, bazen yüzyıllarca, süren neredeyse ortadan kalkış dönemleri geçirmişse de, yeryüzünde dolaşıp durduğu süre öylesine uzundu ki, bu duvarları yapmış olan yaratıkların ortaya çıkmaları ona sadece dakikalar önce meydana gelmiş bir olay gibi geliyordu. Kişisel sonsuzluğunun büyük bir kısmını (*aslında gerçek sonsuzluk değil, fakat birkaç milyar yıl kolayca öyle görünebilirdi*), sonu gelmez çamur üzerinde dolaşarak, bitmez tükenmez denizlerin içinde güçlkle ilerleyerek, bu kokmuş denizlerin içinden bacakları olan kaygan şeyler ansızın sürünmeye başladığı zaman, onları şaşkınlığa düşmüş bir korkuyla izleyerek geçirmişti. İşte ortaya çıkmışlardı, ansızın sanki buranın sahibi kendileriymiş gibi etrafta gezinmeye ve telefonlardan şikâyet etmeye başlamışlardı.

Ruhunun karanlık ve sessiz derinliklerinde kendisinin artık delirmiş olduğunu biliyordu, kazadan hemen sonra yapmış olduğu şeyi kavramasıyla, o zamandan bu yana çektikleriyle, ölen ve kendisi nasıl yeryüzüne bir hortlak olarak dadanmışsa, bir müddet onu öylesine rahatsız eden arkadaşlarının anısıyla delirmişti.

Sadece son derece küçük bir kısmını hatırlayabildiği kendi gerçek benliğinin şu anda yapmaya itildiği şeye isyan edeceğini biliyordu, fakat bu sonsuz karabasandan (*bu öyle bir karabasandı ki, milyarlarca yılın her saniyesi bir öncekinden daha korkunç olmuştu*) kendisini kurtarmasının tek yoluydu.

Torbayı sırtladı ve yürümeye başladı.

XXIX

Yağmur ormanının derinliklerinde, yağmur ormanlarında genellikle olan şey meydana geliyordu, yani yağmur yağıyordu: Adını da buradan alıyordu zaten.

Bu yumuşak ve sürekli bir yağmurdu, daha sonra sıcak mevsimde gelecek olan şiddetli yağıştan farklıydı. Havada ince bir sis tabakası oluşmuştu, bunun içinden ara sıra geçen güneş ışınları yumuşak bir görüntü kazanıyor ve yolunun üzerindeki bir calvaria ağacının ıslak kabuğuna doğru yöneliyor ve oraya yerleşip parılıyordu. Bazen aynı şeyi bir kelebeğe veya küçük, hareketsiz ve parlak bir kertenkeleye yapıyor ve çok heyecan verici bir etki yaratıyordu.

Yukarıda, ağaçların yüksek örtüsünün içinde, bir kuş ansızın çok sıra dışı bir fikre kapılır ve çılgınca kanatlarını çarparak dalların arasında uçar, sonunda başka ve her bakımdan daha uygun bir ağaca konar ve aynı fikir bir daha gelip onu sarsıncaya kadar veya yemek zamanı gelinceye kadar olayları daha sakince düşünmeye başlardı.

Hava türlü kokularla doluydu: çiçeklerin hafif kokusu ve ormanın tabanını kaplayan ıslak yaprak tabakasının ağır kokusu.

Bu yaprak tabakasının içinden ağaç kökleri karmaşık bir şekilde çıkmıştı, bunların üzerinde yosunlar oluşmuştu ve böcekler dolaşıyordu.

Ormanın içindeki boş bir alanda, eğilmiş ağaçların çevrelediği boş bir ıslak toprak parçasında basit bir beyaz kapı sakince ve ses-

sizce belirdi. Birkaç saniye sonra kapı hafif bir gıcırtyla biraz aralandı. Uzun ve zayıf bir adam dışarıya baktı, çevresine göz gezdirdi, gözlerini şaşkınlık içinde kırptırdı ve sonra yeniden gürültüsüzce kapıyı çekip kapadı.

Birkaç saniye sonra kapı yeniden açıldı ve Reg dışarıya baktı.

“Bu gerçek bir orman.” dedi. “Sizi temin ederim. Dışarıya çıkın ve kendi gözlerinizle görün.” Ormana doğru yürürken geri döndü ve diğer iki kişiye kendisini izlemeleri için işaret etti.

Dirk cesurca dışarıya adımını attı, gözlerini iki defa kırpmaya yetecek kadar zaman süresi içinde şaşırmış gibi göründü ve sonra bunun nasıl çalıştığını anladığını ilan etti. Bu iş, apaçık bir şekilde en küçük kuantum mesafeleri arasında bulunan sanal sayılarla ilişkiliydi ve her şeyi içine alan Evrenin kesikli dış hatlarıyla tanımlanıyordu. Tek hayret ettiği şey, daha önce kendisinin nasıl olup da bunu düşünmemiş olduğuydu.

“Tıpkı kedi kapısı gibi.” dedi Richard, onun arkasından kapıya çıkarak.

“Ee, evet, çok doğru.” dedi Dirk, gözlüklerini çıkarıp onları silmek için bir ağaca yaslanarak. “Hiç şüphesiz, yalan söylediğimi anladın. Bu mevcut şartlarda çok normal bir tepki, sanırım bunu sen de kabul edersin. Çok normal.” Gözlerini hafifçe şaşlaştırdı ve yeniden gözlüklerini taktı. Gözlük camları ise, hemen anında yeniden buğulanmaya başladı.

“Hayret verici.” diye kabul etmek zorunda kaldı Dirk.

Richard dışarıya daha tereddütlü bir şekilde çıktı ve bir an için bir ayağı hâlâ Reg’in odasının döşemesinde, diğer ayağı ormanın ıslak toprağında olmak üzere sallanarak durdu. Sonra ileriye doğru bir adım attı ve tam anlamıyla teslim oldu.

Ciğerleri hemen sarhoş edici buharla, zihni ise gördüğü manzaranın harikallığıyla doldu. Döndü ve içinden çıktığı kapıya baktı. Bu tamamıyla sıradan bir kapı çerçevesi içinde açık sallanan tamamıyla sıradan küçük ve beyaz bir kapıydı, fakat ormanın açıklığında hiçbir yere dayanmadan duruyordu ve içeri bakıldığında az önce

çıktığı oda açıkça görünüyordu.

Merak içinde, çamurlu toprağın üzerinde attığı her adımını kontrol ederek, kapının arka tarafından dolaştı: ayağının kayması korkusundan daha ziyade, toprağın orada olmaması korkusundan. Arkadan görüldüğü kadarıyla, herhangi bir tamamıyla sıradan yağmur ormanı içinde görmeyizin imkânsız olduğu, tamamıyla sıradan boş bir kapı çerçevesiydi. Arkadan kapının içinden geçti ve geriye bakınca, sanki henüz oradan dışarıya çıkmış gibi, Profesör Chronotis'in Cambridge, St. Cedd Kolejindeki odasını (*ki oda binlerce mil uzakta olmalıydı*) bir kere daha görebildi. Binlerce mi? Acaba neredeydiler?

Ağaçların arasından dikkatle baktı ve uzakta, ağaçların arasındayla hafif bir parıltı gördüğünü sandı.

“Oradaki deniz mi?” diye sordu.

“Buradan biraz daha iyi görebilirsin.” diye seslendi Reg. Adam kaygan bir yokuşu biraz tırmanmıştı ve şimdi bir ağaca yaslanmış derin derin nefes alıyordu. Eliyle gösterdi.

Diğer ikisi de, kendilerini gürültülü bir şekilde dalların arasından çekerek ve tepelerinde yüksek bir yerlerde bulunan görünmez kuşlardan bir sürü gıklama ve şikâyet gelmesine neden olarak onu izlediler.

“Pasifik mi?” diye sordu Dirk.

“Hint Okyanusu.” dedi Reg.

Dirk yeniden gözlüklerini sildi ve bir daha baktı.

“Ah, evet, şüphesiz.” dedi.

“Madagaskar olmasın?” dedi Richard. “Ben bir zamanlar oraya gitmiştim...”

“Öyle mi?” dedi Reg. “Yeryüzünün en güzel ve en hayret uyandırıcı yerlerinden birisi ve aynı zamanda benim için çok müthiş... arzularla da dolu olan bir yer. Hayır.”

Sesi hafifçe titredi ve boğazını temizledi.

“Hayır.” diye sürdürdü, “Madagaskar... bir bakayım, biz hangi yöndeyiz... Güneş nerede? Evet. O tarafta. Batıya doğru.

Madagaskar buranın kabaca beş yüz mil batısında. Aramızdaki mesafenin orta yerlerinde R union adası bulunuyor.”

“Ee, o yerin adı neydi?” dedi Dirk, ansızın, elini bir ağaca vurup bir kertenkeleyi korkutarak. “O pulun geldiği yer, ee, Mauritius.”

“Pul mu?” dedi Reg.

“Evet, o çok meşhur pulu biliyor olmalısınız.” dedi Dirk. “Onun hakkında pek bir şey hatırlamıyorum ama o buradan geliyor. Mauritius. O e i bulunmaz, kahverengi ve üstü lekelenmi  pulu ile ünlü olan yer i te burası. O pulla Blenheim Sarayını satın alabilirsiniz. Yoksa İngiliz Ginesi mi demek istiyordum?”

“Senin ne demek istediğini.” dedi Richard. “Senden başka kimse anlayamaz.”

“Burası Mauritius mu?”

“ yle.” dedi Reg. “burası Mauritius.”

“Ama siz pul koleksiyonu yapmıyorsunuz, öyle mi?”

“ yle.” “BU ŞEY ne Tanrı aşkına?” dedi Richard ansızın, fakat Dirk kendi konuşmasını sürdürdü. “Yazık, bazı hoş ilk gün zarfları elde edebilirdiniz.”

“Reg omuzlarını silkti. “ lgi duyduğum bir şey değil.” dedi.

Richard onların arkasındaki yamaçtan aşağıya kaymı tı.

“Peki  yleyse, burada olan o çok ilginç şey neydi?” dedi Dirk. “ unu itiraf edeyim ki, beklediğim şey bu değildi. Burası, bütün bu doğa, kendi çapında çok hoş bir yer, fakat korkarım ben bir  ehir çocuğuyum.” Gözlüklerini yeniden temizleyip onları burnunun üzerine doğru itti.

O sırada gördüğü şey, onun hayretle geriye doğru bir adım atmasına neden oldu ve Reg’in küçük ve tuhaf bir kahkaha attığını i itti. Reg’in odasına açılan kapının tam önünde çok olağanüstü bir kar ıla ma meydana gelmişti.

 ri yarı ve huysuz bir ku , Richard’a bakıyordu ve Richard da bu iri yarı ve huysuz ku a bakıyordu. Richard, ku a sanki o hayatında o zamana kadar görmüş olduğu en olağanüstü  eymi  gibi bakıyordu, ku un bakışında ise sanki Richard’a bir meydan okuma vardı.

Gagasını birazcık bile olsun gülünç bulması için ona meydan okuyor gibiydi.

Kuş, Richard'ın gülmek niyetinde olmadığını anlayınca, onu bir çeşit sert ve sinir bozucu tahammülle süzmeye başladı. Merak ediyordu, adam orada dikilip duracak mıydı veya gerçekten yararlı bir şey yapıp onu besleyecek miydi? Bir ördek ayağına benzeyen büyük sarı ayaklarıyla bir-iki adım geriye, bir-iki adım yana gitti ve sonra ileriye doğru tek bir adım attı. Sonra durup yeniden adama sabırsızca baktı ve sabırsız bir vaklama sesi çıkardı. Kuş, daha sonra kafasını yere eğdi ve kırmızı renkli, iri ve gülünç gagasını yere sürttü, sanki Richard'a ona yiyecek vermek için orasının bir şeyler aramaya uygun bir yer olduğunu göstermek istiyordu.

"Calvaria ağacının tohumlarını yer." diye seslendi Reg, Richard'a.

İri yarı kuş, canı sıkılmış bir şekilde, Reg'e sertçe baktı, sanki bir aptalın hile onun ne yediğini bildiğini söyler gibiydi. Sonra yeniden Richard'a baktı ve kafasını yana eğdi, sanki karşısındakinin kendisini uğraştıracak bir aptal olabileceği fikri ansızın aklına gelmişti ve tutacağı yolu buna göre yeniden değerlendirmesi gerekiyordu.

"Arkanda yerde bir-iki tane var." diye seslendi Reg, yavaşça.

Şaşkınlık içinde kendinden geçmiş olan Richard, hantalca geri döndü ve yerde yatmakta olan birkaç büyük tohum gördü. Eğildi, birini aldı ve ona güven verici bir baş işareti yapan Reg'e baktı.

Richard, dikkatli bir şekilde o şeyi kuşa uzattı, kuş da ileriye doğru kafasını uzatıp onu adamın parmakları arasından gagasıyla sertçe aldı. Sonra, Richard'ın eli hâlâ uzanmış durduğundan, onu sinirli bir şekilde gagasıyla bir kenara itti.

Richard saygılı bir uzaklığa çekilince, kuş boynunu uzattı, iri sarı gözlerini kapadı ve tohumu boynundan kursağına doğru insin diye sarsarken, hoş olmayan bir şekilde gargara yapıyor gibi gözükte.

Daha sonra hiç olmazsa kısmen tatmin olmuş gibi göründü. Daha önce kızgın bir Dodo iken, şimdi hiç olmazsa, kızgın, fakat

karnı doymuş bir Dodoydu. Bu da herhalde bu hayatta bulmayı umduğu en büyük mutluluktu.

Durduğu yerde yavaş ve ördeğine benzer bir dönüş yaptı ve gelmiş olduğu ormana doğru sallanarak yürümeye başladı. Hayvanın kışının üzerinde dik duran küçük kıvrık tüyler, sanki onları birazcık bile olsun gülünç bulması için Richard'a meydan okuyor gibiydi.

“Ben sadece bakmaya geldim.” dedi Reg, kısık bir sesle ve Dirk adama bakınca adamın gözlerinin hemen çabucak sildiği yaşlarla dolmuş olduğunu görmekten üzüldü. “Gerçekten, benim karışmam imkânsız...”

Richard aceleye koşup nefes nefese onların yanına geldi.

“Bu bir DODO muydu?” diye yüksek sesle haykırdı.

“Evet.” dedi Reg. “Şimdi olduğumuz zamanda sadece üç tane kalmış örnekten biri. 1676 yılındayız. Dört yıl içinde hepsi ölmüş olacak ve ondan sonra kimse onları bir daha göremeyecek. Gelin.” dedi. “Artık gidelim.”

St. Cedd Koleji İkinci Avlusunun köşe merdiveninde bulunan sıkıca kilitlenmiş dış kapının arkasında (ki orada saniyenin binde biri kadar kısa bir zaman önce iç kapı yolculuğa çıktığı zaman hafif bir ışık yanıp sönmesi olmuştu) iç kapı yerine döndüğü zaman da başka bir hafif ışık yanıp sönmesi meydana geldi.

Akşamın karanlığında oraya doğru yürüyen Michael Wenton-Weakes'in iri şekli, başını kaldırıp köşe pencerelerine baktı. Eğer herhangi bir hafif ışık yanıp sönmesi görünebilir olsaydı, pencereden taşan şömine ateşinin dans eden sönük ışığında fark edilmeyecekti.

Şekil daha sonra başını kaldırıp gecenin karanlığına baktı. Açık bir gecede bile (ki öyle değildi) görmesi için hiçbir şans olmayan, orada olduğunu bildiğini o şeyi gözleriyle aramak için. Dünyanın yörüngesi artık döküntü ve enkazla o kadar dolmuştu ki -onun büyüklüğünde olan bir şey bile- sonsuza kadar fark edilmeyebilirdi. Gerçekten de öyle olmuştu, fakat etkisi zaman zaman görülmekteydi. Dalgaların güçlü olduğu zamanlar. Onlar ise, son iki yüzyıldan

beri hiç şu anda olduğu kadar güçlü olmamıştı.

Ve nihayet her şey yerine oturmuştu. Mükemmel taşıyıcı bulunmuştu. Mükemmel taşıyıcı avlunun içinde yürümesine devam etti.

İlk önce Profesörün mükemmel bir tercih olduğu sanmıştı, fakat bu girişimi hayal kırıklığı ve öfke ile sonuçlanmıştı ve sonra bir ilham gelmişti! Dünyaya bir Keşiş getirmek! Onlar her şeye inanmak için planlanmıştı, istenen şekle sokulabilirdi. Çok kolayca bu görevi yapması sağlanabilirdi.

Fakat ne yazık ki, bu hiçbir şekilde işe yaramamıştı. Keşişi bir şeye inandırmak çok kolaydı. Onun aynı şeye beş dakikadan fazla inanmasını sağlamak, Profesöre aslında yapmak istediği fakat bunun için kendisine izin vermediği şeyi yaptırmaktan daha da imkânsız bir şeydi.

Daha sonra başka bir başarısızlık ve onun ardından en sonunda mükemmel taşıyıcı mucizevi bir şekilde gelmişti.

Mükemmel taşıyıcı, yapılması gereken şeyi yapmakta hiçbir vicdan azabı duymayacağını daha şimdiden kanıtlamıştı.

Sise bulanmış nemli ay, gökyüzünün bir köşesinde doğrulmaya çalışıyordu. Pencerede bir gölge kıvıldadı.

XXX

Dirk, İkinci Avluya bakan pencereden ayı seyrediyordu. “Çok fazla beklemeyeceğiz.” dedi.

“Ne için beklemeyeceğiz?” dedi Richard.

Dirk döndü.

“Hortlağın bize dönmesi için” dedi. “Profesör” diye ekledi, şöminenin yanında endişeli bir şekilde oturan Reg’e dönüp. “Dairenizde hiç konyak, Fransız sigarası veya tespah var mı?”

“Yok.” dedi Reg.

“O halde can sıkıntımı hiç yardım almaksızın sürdürmek zorundayım.” dedi Dirk ve pencereden dışarıya bakmaya yeniden başladı.

“Hala ikna edilmem gerek.” dedi Richard. “Yani şeyden...hortlaklardan başka bir açıklama olmadığı...”

“Tıpkı bir zaman makinesine inanman için onu gerçekten çalışırken görmek zorunda olduğun gibi.” diye karşılık verdi Dirk. “Richard, seni şüpheliğinden dolayı tebrik ederim, fakat şüpheli bir zihin bile başka bir seçenek olmazsa kabul edilmezi kabul etmeye hazır olmalıdır. Eğer bir şey bir ördeğe benziyorsa ve bir ördek gibi vaklıyorsa, biz hiç olmazsa karşımızda Anatidae ailesinden küçük bir su kuşu olduğu olasılığını düşünmek zorundayız.”

“O zaman hortlak nedir?”

“Bence bir hortlak...” dedi Dirk. “Ya şiddet yoluyla ya da beklemediği bir sırada elinde bitirilmemiş bir işle ölmüş olan birisidir. Onu bitirmeden veya düzeltmeden dinlenmesi mümkün olmayan biridir.”

Yeniden yüzünü odadakilere döndü.

“Bir hortlak için, bir kere zaman makinesinin varlığını anlayınca, onun bu kadar büyük bir cazibe merkezi oluşturmmasının nedeni bu.” dedi Dirk. “Bir zaman makinesi, hortlağın düşüncesine göre, geçmişte yolunda gitmemiş bir şeyi düzeltmek ve böylece kendisini azat etmek imkânı veriyor.

“İşte bu neden yüzünden geri dönecek. İlk önce Reg'i ele geçirmeye çalıştı, fakat o karşı koydu. Sonra hokkabazlık numarası, yüz pudrası ve banyodaki at olayı geldi...” Durdu, “Bunu ben bile anlayamıyorum, ama bu beni öldürse bile, onu anlamaya niyetliyim. Ve sonra Richard, sen sahneye çıktın. Hortlak, Reg'i bıraktı ve senin üzerinde yoğunlaştı. Çok kısa bir zaman sonra tuhaf fakat önem taşıyan bir olay oldu. Sen bir şey yaptın ve sonra onu yapmamış olmayı istedin. Susan'ı telefonla arayıp onun kayıt cihazına bıraktığın mesajdan söz ediyorum.

“Hortlak fırsatı yakaladı ve bu yaptığını geri alman için seni etkilemeye çalıştı. Yani geçmişe gidip o mesajı silmek, yaptığın yanlış düzeltmek... Bunu yapıp yapmayacağını görmek. Bunun senin kişiliğinde olup olmadığını görmek.

“Eğer öyle olsaydı, şu anda tamamıyla onun kontrolü altına girmiş olacaktın. Fakat en son saniyede benliğin isyan etti ve onu yapmadın. Ve böylece hortlak senden iş çıkmayacağını anladı ve seni terk etti. Başka birisini bulmalıydı.

“Bunu ne kadar zamandır yapıyordu? Bilmiyorum. Bu söylediklerimin şimdi senin için bir anlamı var mı? Söylediğim şeylerde haklı olduğumu anlıyor musun?”

Richard buz gibi oldu.

“Evet.” dedi. “Sanırım, tamamıyla haklısın.”

“Peki, öyleyse, hortlak seni ne zaman terk etti?” diye sordu Dirk. Richard yutkundu.

“Michael Wenton-Weakes odaya girdiği zaman.” dedi.

“Hortlağın onda ne gibi bir potansiyel gördüğünü merak ediyorum.” dedi Dirk sakince. “Acaba bu sefer aradığı şeyi buldu mu?”

Sanırım fazla beklemek zorunda kalmayacağız.”

O sırada kapı vuruldu.

Kapı açıldığı zaman, orada Michael Wenton-Weakes duruyordu.

“Rica ederim, sizin yardımınıza ihtiyacım var.” dedi adam kısaca.

Reg ile Richard önce Dirk’e, sonra Michael’e bakakaldılar.

“Bunu bir yere koymama izin verir misiniz?” dedi Michael. “Oldukça ağır. İçinde balık adam dalma cihazı var.”

“Oh, anladım.” dedi Susan. “Oh, peki, teşekkürler. Nicola, parmağımı o şekilde oynatmayı deneyeceğim. Eminim, o mi bemolü oraya insanları sıkıntıya sokmak için koymuş. Evet, bütün öğleden sonra başımı kaldırmadan çalıştım. İkinci bölümdeki on altılık notalardan bazıları kesinlikle felaket. Evet, doğru, bütün o şeyleri aklımdan çıkarmam da bana yardımcı oldu. Hayır, hiçbir bilgi yok. Her şey çok esrarlı ve tamamıyla korkunç. Bu konuda konuşmak bile... Bak, belki seni daha sonra ararım ve nasıl olduğunu bir sorarım. Biliyorum, evet, hangisinin daha kötü olduğunu bilmezsin, hastalık mı, antibiyotikler mi, yoksa doktorun tavırları mı? Kendine iyi bak veya hiç olmazsa Simon’un sana bakmasını sağla. Sana sürahiler dolusu sıcak limon suyu getirmesini söyle. Tamam, seni yeniden arayacağım. Kendini sıcak tut. Şimdilik hoşça kal!”

Telefonu yerine koydu ve viyolonseline geri döndü. O sinir bozucu mi bemol sorununu yeniden düşünmeye henüz başlamıştı ki telefon çaldı. Bütün öğleden sonra telefonu açık tutmuştu, fakat kendi konuşmasını yaptıktan sonra onu yeniden açık bırakmayı unutmuştu.

Bir iç çekişle viyolonselini dayadı, yayını bıraktı ve yeniden telefona gitti.

“Alo?” dedi.

Bu seferde hiçbir yanıt gelmedi, sadece rüzgârın uzaktan gelen sesi vardı. Sinirlendi ve telefonu çarparak kapadı.

Hattın serbest kalması için birkaç saniye bekledi ve sonra bir

kere daha ahizeyi yerinden kaldıracakken, belki Richard'ın ona ihtiyacı olabileceğini düşündü.

Durakladı.

Kayıt cihazını, genellikle onu Gordon için kullandığından kullanmamış olduğunu ve bunun şu anda hatırlamak istemediği bir şey olduğunu kendi kendine kabul etti.

Yine de, kayıt cihazını çalıştırdı ve sesini sonuna kadar kıstı ve Mozart'ın sadece viyolonistleri sıkıntıya sokmak için koymuş olduğu o mi bemole geri döndü.

Gordon Way, Dirk Gently'nin Bütünsel Dedektiflik Bürosunda, karanlık içinde telefon ahizesini beceriksizce yerine koymaya çalıştı ve büyük bir umutsuzluk içinde yayılıp oturdu. Koltuktan içeriye doğru iyice kaymasına izin verdi, öyle ki döşemeye hafifçe değinceye kadar aşağıya çöktü.

Telefon ilk seferinde kendi kendine çalışmaya başladığı zaman, Bayan Pearce ofisten kaçmıştı, bu gibi şeylere artık dayanmasına imkân kalmamıştı. O zamandan beri ofisin tek hâkimi Gordon'du. Buna rağmen herhangi birisiyle ilişki kurmayı başaramamıştı.

Veya daha doğrusu, aslında tek istediği şey, Susan'la ilişki kurmaktır. Öldüğü zaman konuştuğu kişi Susan'dı ve onunla bir şekilde yeniden konuşması gerektiğini biliyordu. Fakat kız öğleden sonranın büyük bir kısmında telefonu açık bırakmıştı ve telefona yanıt verdiği zaman ise onu duyamamıştı.

Bu işten vazgeçti. Kendisini yerden kaldırdı, ayağa kalktı ve karanlık çökmüş sokaklarda aşağı yukarı dolaşmaya başladı. Bir zaman, belli bir amacı olmaksızın süzüldü, kanalın suyu üzerine bir yürüyüşe çıktı, bu numaradan kısa zamanda usandı ve yine sokaklarda dolaşmaya başladı.

İçlerinden ışık ve hayat taşan evler onu özellikle rahatsız ediyordu, çünkü gösterdikleri misafirperverlik ona yönelik değildi. Eğer onların evlerine dalıp akşam vakti televizyon izlese, aldırış eden biri olur muydu, diye merak etti. Kimseyi rahatsız etmezdi.

Veya bir sinema.

Bu daha iyi olacaktı, bir sinemaya gidebilirdi.

Daha kararlı, fakat hâlâ görülmez adımlarla Noel sokağına döndü ve yürümeye başladı.

Noel sokağı, diye düşündü. Bu ona bir şeyler hatırlattı. Yakın zamanda Noel sokağında oturan birisiyle bir iş yapmış gibiydi. Kimdi o adam?

Düşünceleri bütün sokağı çınlatan korkunç bir feryatla kesildi. Olduğu yerde kaldı. Birkaç saniye sonra kendisinden birkaç metre uzaklıkta bir kapı ardına kadar açıldı, bir kadın gözleri yerinden fırlamış bir şekilde ve çığlık çığlığa bağırarak dışarıya fırladı.

XXXI

Richard, Michael Wenton-Weakes'tan hiçbir zaman hoşlanmamıştı ve içinde bir hortlakla ondan daha az hoşlandı. Bunun nedenini açıklaması mümkün değildi, kişisel olarak hortlaklara karşı hiçbir düşmanlığı yoktu, bir kişinin sadece ölmüş olduğu için suçlanmaması gerektiğini düşünüyordu, fakat yine de ondan hoşlanmamıştı.

Yine de, onun için biraz üzüntü duymadığını söylemesi zordu.

Michael, üzgün bir şekilde, bir taburenin üzerinde dirsekleri büyük masanın üzerine dayanmış, başı elleri arasında oturuyordu. Hasta ve süzgün bir hali vardı. Çok yorgun görünüyordu. Acınacak durumdaydı. Önce Reg'i ve sonra Richard'ı etkilemek için verdiği uğraşları anlatarak yürek parçalayıcı hikâyesini bitirdi.

"Haklıydınız." dedi adam. "Tamamıyla haklıydınız."

Bu son sözleri Dirk'e söylemişti ve Dirk bir gün içinde çok fazla zafer duygusuyla şişinmemek gayretiyle yüzünü buruşturdu.

Ses, Michael'in sesiydi, fakat aynı zamanda onun sesi değildi. Bir milyara yakın yıl süren dehşet ve yalnızlık sırasında bir ses nasıl bir tını kazanırsa, bu seste de öyle bir tını vardı. Ses, işitenin ruhunu öyle bir ürpertiyle dolduruyordu ki, bu ürperti bir insan bir gece vakti bir uçurum kenarında durduğu zaman onun zihnini ve midesini kavrayan o sersemletici iç titreyişe benzer bir ürpertiydi.

Adam, gözlerini Reg'e ve Richard'a çevirdi. Bu gözler, acıma

ve dehşet duygusu uyandıran gözlerdi. Richard başını çevirmek zorunda kaldı.

“Her ikinize de özür borçluyum.” dedi Michael’in içindeki hortlak. “Bunu size kalbimin derinliklerinden sunuyorum ve tek umudum içinde bulunduğum durumun çaresizliğini ve bu makinenin bana verdiği umudu anlamanız, o zaman niçin o şekilde davrandığımı anlayacaksınız ve beni bağışlayacaksınız. Sizden bana yardım etmenizi rica ediyorum.”

“Adama biraz viski verin.” dedi Dirk, sertçe.

“Viski yok.” dedi Reg. “Ee, biraz kırmızı şaraba ne dersiniz? Açabileceğim bir şişe Margaux’um var. Çok iyi bir şaraptır. Sadece açıldıktan sonra bir saat kadar dinlendirilmesi gerek, fakat ben bunu yapabilirim şüphesiz, çok kolay bir şey, ben...”

“Bana yardım edecek misiniz?” diye onun sözünü kesti hortlak. Reg biraz kırmızı şarap ve bardak getirmek için koşuşturdu.

“Niçin bu adamın vücudunu ele geçirdin?” dedi Dirk.

“Konuşmak için bir sese ve hareket etmek için bir vücuda ihtiyacım vardı. Ona hiçbir zarar gelmeyecek, hiçbir zarar...”

“Sorumu tekrarlıyorum. Niçin bu adamın vücudunu ele geçirdin?” diye ısrar etti Dirk.

Hortlak, Michael’in vücuduna omuzlarını silktirdi.

“O bu konuda istekliydi. Bu iki bay ise, tamamıyla anlaşılabilir bir şekilde, buna karşı koydular, yani ipnotizma edilmeye karşı koydular... Sizin benzetmeniz yerindeydi. Bu kişi ise? Sanırım onun benlik duygusu çok azalmıştı ve kabul etti. Ben ona çok minnettarım ve ona bir zarar vermeyeceğim.”

“Demek benlik duygusu.” dedi Dirk düşünceli bir şekilde. “Çok azalmıştı.”

“Sanırım bu doğru olabilir.” dedi Richard, yavaşça Dirk’e. “Dün gece morali çok bozuk görünüyordu. Onun için önemli olan tek şey elinden alınmıştı, çünkü ee, o işte çok iyi değildi. Gururlu biri olmasına rağmen, bir şey için gerçekten kendisine ihtiyaç duyulması fikrine oldukça yatkın olabilir.”

"Hmmm." dedi Dirk, sonra onu bir kere daha tekrarladı. Üçüncü bir sefer üzerine bastıra bastıra söyledi. Sonra ani bir hareketle geri dönüp taburenin üzerinde oturan şekle bağırdı.

"Michael Wenton-Weakes!"

"Michael'in kafası arkaya sıçradı ve gözlerini kırptı.

"Evet?" dedi o normal ve kederli sesiyle. Gözleri, hareket eden Dirk'i izledi.

"Beni duyabiliyor musun." dedi Dirk. "Ve kendi adına yanıt verebilir misin?"

"Oh, evet." dedi Michael, "Şüphesiz, verebilirim"...

"Bu...varlık, bu ruh. Onun senin içinde olduğunu biliyor musun? Onun varlığını kabul ediyor musun? Onun yapmak istediklerine kendi rızanla mı katılıyorsun?"

"Evet, bu doğru. Hikâyesi beni çok etkiledi ve ona yardım etmeyi çok istiyorum. Aslında bunu yapmam gerektiğini düşünüyorum."

"Peki, öyleyse." dedi Dirk, parmağını şaklatarak. "Sen gidebilirsin."

Ani bir şekilde Michael'in başı öne düştü ve sanki bir lastik tekerleğin şişirilmesi gibi, birkaç saniye sonra yavaşça doğruldu.

Hortlak yeniden hâkimiyeti eline geçirmişti.

Dirk bir iskemle aldı, onu ters döndürdü ve Michael'in içindeki hortlağın tam karşısına, onun gözlerinin içine dikkatle bakarak oturdu.

"Bir daha anlat bana." dedi. "Kısa bir özet olsun."

Michael'in vücudu birazcık gerginliğini kaybetti. Dirk'in kolunu tutmak üzere uzandı.

"Hayır! Bana dokunma!" diye sertçe konuştu Dirk. "Sadece olayları anlat. Beni kendine acındırmaya kalkıştığın anda senin gözüne bir yumruk yapıştıracağım. Veya en azından ödünç aldığın gözün üzerine. Bunun için bütün o şeye benzeyen şeyleri...ee..."

"Coleridge" dedi Richard ansızın. "Tıpkı Coleridge gibi konuşuyordu. 'Yaşlı Denizcinin Şarkısı' gibiydi. Yani, hiç olmazsa, bazı kısımları öyleydi."

Dirk kaşlarını çattı. “Coleridge mi?” dedi.

“Ona hikâyemi anlatmaya çalıştım.” diye kabul etti hortlak. “Ben...”

“Kusura bakma!” dedi Dirk. “Beni bağışlamak zorundasın, daha önce hiç dört milyar yıllık bir hortlağı sorguya çekmemiştim. Burada Samuel Taylor’dan mı söz ediyoruz? Sen hikâyeni Samuel Taylor Coleridge’e mi anlattığını söylüyorsun?”

“Onun zihnine girebiliyordum, yani...bazı zamanlarda. Etki altına alınabilecek bir durumda olduğu zamanlar.”

“Yani demek istiyorsun ki afyon içtiği zamanlar, öyle mi?” dedi Richard.

“Bu doğru. O zamanlar daha az gergin oluyordu.”

“Öyleydi...” diye burnundan güldü Reg. “Ben bazen onu çok rahatlamış bir haldeyken görüyordum. Bakın, ben biraz kahve yapacağım.” Mutfağın içine daldı, orada kendi kendine güldüğü duyuluyordu.

“Bu başka bir dünya.” diye kendi kendine mırıldandı Richard, oturmuş başını iki yana sallayarak.

“Fakat ne kadar yazık ki, o kendine tamamıyla hâkim olduğu zaman, öyle denebilirse, ben ona hâkim olamıyordum ve böylece o iş kaldı. Ve onun yazdığı şeylerde çok hatalar vardı.”

“Açıklayınız.” dedi Richard kendi kendisine, kaşlarını kaldırarak.

“Profesör.” diye mutfağa seslendi Dirk. “Bu saçma gelebilir. Hiç Coleridge kalkıştı mı, yani sizin zaman makinenizi kullanmaya kalkıştı mı? Bu soruyu istediğiniz şekilde açıklayabilirsiniz.”

“Doğrusunu söylemek gerekirse.” dedi Reg, kapıdan kafasını uzatarak. “Bir keresinde odamı kolaçan etmeye gelmişti, fakat sanırım, bir şey yapamayacak kadar çok rahatlamış bir durumdaydı.”

“Anladım.” dedi Dirk. “Peki, niçin?” diye ekledi Michael’in taburesi üzerinde çökmüş oturan şekle. “Niçin birisini bulman bu kadar zaman aldı?”

“Uzun, uzun süreler boyunca çok güçsüzleşiyorum, hemen he-

men ortadan kalkıyorum ve hiçbir şeyi etkileyemiyorum. Ve bunun yanı sıra o zamandan önce burada bir zaman makinesi yoktu ve... benim için de hiçbir umut yoktu..."

"Belki hortlaklar dalga şeklinde var oluyor." diye bir fikir yürüttü Richard. "Gerçek ile olası arasındaki kesişme örüntülerinde olduğu gibi. Bir müzik dalgasında olduğu gibi, düzensiz zirveler ve çukurlar olacaktır."

Hortlak, Michael'in gözlerini hemen Richard'a çevirdi.

"Siz..." dedi. "O yazıyı siz yazdınız..."

"Ee, evet..."

"Beni çok etkiledi." dedi hortlak, sesinde pişmanlık yüklü ani bir özlemle. Bu duygu, dinleyicileri kadar onu da şaşırtmıştı.

"Oh! Anladım." dedi Richard. "İyi, teşekkür ederim. Ondan son defa söz ettiğin zaman o kadar hoşlanmamıştın. Böyle düşünen kişinin sen olmadığını biliyorum..."

Richard, kendi kendisine kaşlarını çatarak arkasına dayanıp oturdu.

"Peki" dedi Dirk. "Hikâyeyi baştan alalım..."

Hortlak Michael'in nefesini içine çekti ve yeniden başladı.

"Biz bir gemideydik..." dedi.

"Bir uzay gemisi..."

"Evet. Salaxala'dan, buradan çok uzak olan bir dünyadan. Şiddet dolu ve belalı bir yer. Biz (yüz kişiden biraz fazlaydık) herkesin sık sık yaptığı gibi, kendimiz için yeni bir dünya bulmak üzere yola çıktık. Bu sistemin içindeki bütün gezegenler bizim amacımız için hiçbir şekilde uygun değildi, fakat bazı gerekli maden stoklarını sağlamak için bu dünyada durduk.

"Ne yazık ki taşıma aracımız atmosfere girdiği sırada hasar görmüştü. Hasar oldukça ağırdı, fakat onarılması mümkündü.

"Ben geminin mühendisiydim. Bu yüzden taşıma aracının onarılmasını ve onun ana gemiye dönmesi için hazırlanmasını denetlemek işi bana düştü. Şimdi, daha sonra ne olduğunu anlamak için otomasyon düzeyi çok yüksek olan bir toplumun düşünce yapısı

hakkında bir şeyler bilmeniz gerek. Gelişmiş bilgisayarların yardımıyla daha kolay yapılmayacak hiçbir iş yoktur. Bu yolculukta çok özel sorunlar vardı, zira bizimki gibi bir amacı olan bir yolculukta..."

"Neydi bu amaç?" dedi Dirk, sertçe.

"Michael'in içindeki hortlak sanki yanıt çok açılmış gibi gözlerini kırptırdı.

"Şüphesiz, üzerinde sonsuza kadar özgürlük, barış ve uyum içinde yaşayacağımız yeni ve daha iyi bir dünya bulmak..." dedi.

Dirk kaşlarını kaldırdı.

"Oh, demek oydu." dedi Dirk. "Sanırım, her şeyi dikkatle düşünmüştünüz."

"Bunu bizim için düşünen şeyler vardı. Yanımızda bulunan çok özel makineler, ortaya zorluklar çıksa bile, yolculuğun amacına inanmaya devam etmemize yardımcı oluyordu. Genellikle bu makineler çok iyi çalışıyordu, fakat sanırım onlara çok fazla bel bağlıyorduk."

"Ne gibi makinelerdi onlar?" dedi Dirk.

"Onların ne kadar güven verici olduğunu anlamakta zorluk çekebilirsiniz. İşte ölümcül hatamı yapma nedenim bu. Taşıma aracını çalıştırıp oradan ayrılmanın güvenilir olup olmadığı öğrenmek istediğim zaman, bu işin güvenilir olmayabileceğini düşünmek istemedim. Tek istediğim güvenilir olduğu konusunda içimi rahatlatmaktı. Bu yüzden kendim kontrol edeceğime, Elektronik Keşiflerden birini dışarıya gönderdim."

XXXII

Peckender Sokağındaki kırmızı kapının üzerindeki pirinç tabela, sokak lambasının sarı ışığını yansıtarak parladı. Bir an için, oradan hızla geçen bir polis arabasının kuvvetli ışığı ona çarpınca çok parlak bir hal aldı.

Soluk, çok soluk bir hayalet onun içinden sessizce kaydığı zaman ise, hafifçe soldu. Solarken donuk bir ışıkla parladı, çünkü hayalet büyük bir heyecanla titriyordu.

Gordon Way'ın hayaleti, karanlık holde durdu. Destek almak için bir yere dayanmak ihtiyacıdaydı ve şüphesiz böyle bir şey yoktu. Kendini toparlamaya çalıştı, fakat ortada toparlanacak bir şey yoktu. Görmüş olduğı şeyin dehşetiyle kustu, fakat, şüphesiz, midesinden dışarıya çıkacak bir şey yoktu. Yarı sendeleyerek, yarı kayarak merdiven basamaklarını çıktı, boğulduğı sırada suya tutunmaya çalışan bir adama benziyordu.

Sendeleyerek duvardan, masadan ve kapıdan geçti ve Dirk'in ofisindeki koltuğa oturup kendisine gelmeye çalıştı.

Eğer birkaç dakika sonra ofise birisi girseydi (belki gece çalışan bir temizlikçi, eğer Dirk Gently bir temizlikçi çalıştırsaydı ki onların para isteyecekleri ve kendisinin de onlara para vermek istemediğı nedeniyle bir temizlikçisi yoktu veya belki bir hırsız, eğer ofiste çalmaya değer bir şey olsaydı ki yoktu) şu manzarayı görüp hayrete düşeceklerdi.

Masanın üzerindeki büyük kırmızı telefonun ahizesi ansızın sallanıp yerinden masanın üzerine düştü.

Çevir sesi gelmeye başladı. Sonra birer birer büyük, kolayca basılabilen tuşların yedi tanesi kendi kendine içine çöktü ve İngiliz telefon sisteminin size düşüncelerinizi toplamak ve kime telefon ettiğinizi unutturmak için verdiği o çok uzun sessizlikten sonra hat-tın diğer ucundaki telefonun çaldığı duyuldu.

Birkaç çalıştan sonra bir tıklama, bir vınlama ve sanki makine nefes alıyormuş gibi bir ses duyuldu. Sonra birisi konuşmaya başladı. “Merhaba, ben Susan. Şu anda telefona gelemiyorum, çünkü bir mi bemolü doğru çalmaya uğraşıyorum, fakat eğer adınızı bırakırsanız...”

“Demek öyle, bir şeyin (*o kelimeyi bile söylemek istemiyorum*) bir Elektronik Keşiş’in lafına bakıp...” dedi Dirk, alaycı bir ses tonuyla. “Taşıma aracını kaldırmaya çalıştın ve büyük bir hayretle gördün ki araç infilak etti. Ondan sonra ne oldu?”

“Ondan sonra.” dedi hortlak, büyük bir kederle. “Bu gezegende yalnız kaldım. Araçtaki arkadaşlarıma nasıl bir kötülük yaptığım düşüncesiyle yalnız kaldım. Yapayalnız...”

“Tamam, bunları geç, dedim.” diye Dirk sertçe çıkıştı. “Ana gemiye ne oldu? Herhalde ayrılıp araştırmasını sürdürdü...”

“Hayır.”

“O halde ona ne oldu?”

“Hiçbir şey. Hâlâ orada.”

“Hala orada mı?”

Dirk ayağa fırladı ve alnı öfkeyle çizgi çizgi olmuş bir şekilde odayı hızla arşınlamaya başladı.

“Evet.” Michael’in başı biraz öne eğilmişti, fakat sonra onu kaldırıp Reg ile Richard’a yürekler acısı bir bakış fırlattı. “Biz hepimiz taşıma aracındaydık. İlk önce arkadaşlarımin hortlaklarının bana musallat olduklarını sandım, fakat bu sadece hayal mahsulü bir düşünceydi. Milyonlarca, milyarlarca yıl çamurun içinde tamamen yalnız yürüdüm. Böylesi bir sonsuzluğun vereceği işkencenin en küçük bir parçasını bile hayal etmeniz imkânsız. Sonra...” diye ekledi. “Çok yakın bir zamanda gezegende hayat başladı. Hayat. Bitkiler,

denizdeki şeyler, en sonunda sizler. Bilinçli canlılar. Sizden yardım istiyorum, çektiğim bu acılardan beni kurtarın.”

Michael'in başı birkaç saniye için kederli bir şekilde önüne eğildi. Sonra yavaşça, sallanarak doğruldu ve gözlerinde daha karanlık bir ışıkla onlara bakmaya başladı.

“Beni geri götürün.” dedi. “Yalvarırım size, beni taşıma aracına geri götürün. Yaptığım yanlış düzeltmemi izin verin. Bir kelime söylersem, her şey yoluna girecek, onarım doğru dürüst yapılacak, o zaman taşıma aracı ana gemiye dönecek, biz de yolumuza devam edeceğiz, işkencem sona erecek ve sizin başınıza bir dert olmaktan çıkacağım. Size yalvarıyorum.”

Yalvarışı havada asılı dururken, kısa bir sessizlik oldu.

“Fakat bu işe yaramaz, öyle değil mi?” dedi Richard. “Eğer biz bunu yaparsak, o zaman bütün bunlar olmayacaktı. Bir sürü paradoks yaratmıyor muyuz?”

Reg düşünceli halinden sıyrıldı. “Şu anda mevcut olan paradokslardan daha kötü bir şey değil.” dedi. “Eğer Evren -olup bitenlerde biraz belirsizlik olduğu her seferinde sona erseydi- daha ilk saniyesinin ötesine geçemezdi. Ve şüphesiz birçoğu da geçemiyor. Bu bir insan vücudu gibi, anlıyor musun? Orada ve burada birkaç kesik ve ezik ona zarar vermez. Eğer doğru dürüst yapılırsa ağır bir ameliyata bile dayanır. Paradokslar sadece deride meydana gelen izlerdir. Zaman ve mekân onları kuşatıp iyileştirirler ve insanlar olayların sadece kendi arzuları çerçevesinde anlam ifade eden tek bir tasvirini hatırlarlar.

“Bu demek değil ki, bir paradoksa rastlarsan, onun içinde sana çok tuhaf gelecek birkaç şey olmayacak. Fakat eğer şimdiye kadar böylesi bir tecrübe geçirmemişsen, o zaman içinde yaşadığın Evrenin hangisi olduğunu bilmiyorum, fakat bu Evren olmadığı kesin.”

“Madem öyle.” dedi Richard. “Niçin Dodo'yu kurtarmak için bir şey yapmamakta o kadar ısrar ediyordunuz?”

Reg içini çekti. “Hiçbir şey anlamıyorsun. Coelacanth'ı

kurtarmak için bu kadar uğraşmasaydım, Dodo ölmek zorunda kalmayacaktı.”

“Coelacanth mı? Şu tarih öncesi balık, değil mi o? Fakat onlar birbirlerini nasıl etkileyebilirler?”

“Ah! İlginç bir soru. Neden ve sonucun karmaşıklığı analiz yapılamaz bir şeydir. Bu, sadece insan vücudu gibi bir uzam değildir, aynı zamanda kötü yapıştırılmış bir duvar kâğıdına da benzer. Onun bir yerinde bir kabartıyı bastırırsan, başka bir yerinde ortaya çıkar. Ben işe karıştığım için Dodo ortadan kalktı. Sonunda bu kuralı ben kendi kendime koydum, zira daha fazla dayanamadım. Zamanı değiştirmek istediğinde aslında sadece kendine zarar verirsin.” Kederli bir şekilde gülümsedi ve başını çevirdi.

Sonra uzun bir dakika düşünceye daldıktan sonra, şöyle sürdürdü: “Hayır, bu yapılabilir. Ben bu konuda şüpheliyim, çünkü bu birçok kereler yanlış sonuç verdi. Bu zavallı adamın hikâyesi çok acıklı ve onun acısını dindirmenin bir zararı olmaz. O olay bundan çok uzun bir zaman önce ölü bir gezegende meydana gelmiş. Eğer biz bunu yaparsak, bunu bizim başımıza özel olarak gelmiş bir şey olarak hatırlayacağız. Dünyanın geri kalanı aynı fikirde olmazsa dert değil. Bu ilk defa olmayacak.”

Michael’in başı önüne eğikti.

“Sen çok sessizsin, Dirk.” dedi Richard.

Dirk ona öfkeyle baktı. “Bu gemiyi görmek istiyorum.” dedi, sertçe.

Karanlıkta kırmızı telefon ahizesi kaydı ve masanın üzerinde ilerledi. Eğer orada bunu görebilecek bir kişi olsaydı, onu hareket ettiren bir şekil olduğunu belki zorlukla seçebilecekti.

Şekil çok hafifçe parlıyordu, fosforlu bir saatin akrep ve yelkovanından daha az. Sanki çevresini almış karanlık ondan daha koyu renkti ve hortlak onun içinde gecenin yüzeyinde kalınlaşmış bir yara kabuğu gibi duruyordu.

Gordon son bir kere daha telefon ahizesiyle uğraştı. Sonunda onu yakalayıp cihazın üstüne koyabildi.

Bu şekilde telefon ahizesi dinlenme yerine kavuştu ve konuşma kesildi. Aynı anda Gordon Way'ın hortlağı da, son konuşması en sonunda tamamlanmış olarak, kendi dinlenme yerine kavuştu ve ortadan kayboldu.

XXXIII

Dünyanın gölgesinde yavaşça dönen ve sonsuza kadar onun yö-rüngesine takılıp yüzen enkaz arasında, karanlık bir şekil vardı. O, diğerlerinden daha büyük ve daha düzgün görünüşlüydü. Üstelik, hepsinden çok daha yaşlıydı.

O, dört milyar yıldır aşağıdaki dünyadan veri toplamayı sürdür-müştü. Gözleyerek, analiz ederek ve bilgi işlem faaliyetlerini yü-rüterek. Arada sırada, işe yarayacağını ve birinin eline geçeceğini düşündüğünde, aşağıya bilgi yollamıştı. Fakat bunun dışında sadece gözlemiş, dinlemiş ve kayıt tutmuştu. Ne bir dalga şıpırtısı ne de bir yürek çarpıntısı gözünden kaçmıştı.

Bundan başka, içinde hiçbir şey, hâlâ dolaşan havanın ve onun içinde dans eden, dans eden, dans eden, dans eden...ve dans eden toz zerrecilerinin dışında, dört milyar yıldır hareket etmemişti.

O anda, çok hafif bir kıvıldama meydana geldi. Sakince, gürül-tü patırtı çıkarmadan, bir yaprağın üzerine havadan bir damla çi-y düşüyormuş gibi, dört milyar yıldır boş ve gri renkte olan duvarda bir kapı belirdi. Basit, sıradan, hafifçe çökmüş küçük bir pirinç tok-mağı olan, beyaz tahta bir kapı.

Bu sakin olay da kayda geçti ve geminin durmaksızın yarattığı sürekli bilgi işlem selinin içine katıldı. Sadece kapının gelişi değil, fakat aynı zamanda kapının arkasındakilerin gelişi, nasıl göründük-leri, nasıl hareket ettikleri, orada bulunmaktan nasıl etkilendikleri. Hepsi işleme tabi tutuldu, hepsi kayda geçti, hepsi dönüştürüldü.

Bir-iki saniye geçtikten sonra, kapı açıldı.

Kapının aralığından gemidekilere benzemeyen bir oda görülebiliyordu. Döşemesi tahtadan, mobilyaları eski püskü ve içinde bir şömine ateşinin dans ettiği bir odaydı bu. Ateş dans ettikçe, onunla ilgili bilgi geminin bilgisayarlarında dans ediyor ve havadaki toz zerrecikleri de ona eşlik ediyordu.

Eşikte bir şekil belirdi: artık gözlerinde tuhaf ışıklar dans etmeye başlayan iri yarı, kederli bir şekil. Eşikten geminin içine geçti ve ansızın yüzü, özlemini duyduğu, fakat hiçbir zaman tadamayacağını düşündüğü bir huzurla kaplandı.

Onun ardından, saçları beyaz ve karışık, daha küçük ve yaşlı bir adam eşikten geçti. Kendi odasından gemiye geçerken durdu ve gözlerini hayretle kırıştırdı. Onun peşinden üçüncü olarak, arkasında kanat çırpın büyük deri paltosuyla sabırsız ve gergin bir adam çıktı. O da durdu ve anlayamadığı bir şey yüzünden kısa bir şaşkınlık geçirdi. Yüzünde çok derin bir hayret ifadesiyle ileriye doğru yürüdü ve yaşlı geminin gri renkli ve tozlu duvarlarına baktı.

Sonunda dördüncü bir adam geldi, uzun ve ince. Kapıdan çıkarken sırtını kamburlaştırdı ve sonra ansızın bir duvara çarpmış gibi olduğu yerde kaldı.

Gerçekten de, duvara benzeyen bir şeye çarptığı söylenebilirdi.

Yerinde mihlanmış gibi durdu. O anda onun yüzüne bakan birisi, adamın o sırada hayatındaki en şaşırtıcı olayı yaşamakta olduğunu kolaylıkla anlayabilirdi.

Yeniden hareket etmeye başladığı zaman, sanki çok yavaşça yürüyormuş gibi garip bir yürüyüş tutturdu. En küçük bir baş hareketi bile, adamın yüzünde yeni huşu ve hayret ifadeleri meydana getiriyor gibiydi. Gözlerinde yaşlar birikmiş ve bir mucize karşısında sanki soluksuz kalmıştı.

Dirk, ona bakmak ve acele etmesini söylemek için başını çevirdi.

“Ne oluyor?” diye sesini duyurmak için bağırdı.

“Müzik...” diye fısıldadı Richard.

Hava müzikle doluydu. O kadar doluydu ki, sanki başka hiçbir şeye yer kalmamıştı. Havanın her bir zerresinin sanki kendi müziği vardı, böylece Richard başını her oynatışında yeni ve değişik bir müzik duyuyordu. Buna rağmen bu yeni müzik de havadaki diğer müzikle büyük bir uyum içindeydi.

Bir ses perdesinden diğerine geçiş, mükemmel bir şekilde başlatılmıştı. Birbirlerine uzak notalara hayret verici sıçramalar, adamın başının bir kımıldamasıyla zahmetsizce yapılıyordu. Yeni temalar ve melodinin yeni bağlantıları, hepsi mükemmel ve hayret uyandıran bir uyumla sonsuz bir ağına içine yer almayı sürdürüyordu. Hareketin büyük ve yavaş dalgaları, onların aralarından geçip giden daha hızlı danslar, dansların üzerinde dans eden küçük parıltılı seğirtmeler, son kısımları başlangıçlarına çok benzediği için kendi çevrelerinde dönüp duran uzun dolaşık nağmeler, bütün bunların hepsi, içeriden dışarıya, yukarıdan aşağıya çevriliyor ve sonra yeniden geminin uzak bir kısmında dans eden başka bir melodinin üzerine doğru koşuyordu.

Richard sendeleyerek duvara dayandı.

Dirk onu tutmak için aceleyle seğirtti.

“Kendine gel!” dedi sertçe. “Neyin var? Müziğe katlanamıyor musun? Biraz yüksek sesli, öyle değil mi? Tanrı aşkına, kendini topla. Burada hâlâ anlayamadığım bir şeyler var. Yanlış giden bir şeyler. Kendine gel...”

Adam, Richard’ı zorla çekip peşinden götürdü ve sonra, Richard’ın bilinci müziğin ezici ağırlığı altında gittikçe kaybolurken, ona destek vermek zorunda kaldı. Milyonlarca titreşen müzik ipliğiyle Richard’ın beyinde örülen hayaller, gittikçe büyüyen bir karmaşaya dönüştü, fakat bu karmaşa ne kadar artarsa, diğer karmaşalarla ve bir sonraki daha büyük karmaşayla o kadar uyum sağlıyordu. En sonunda bütün bunların hepsi, onun beyninde, herhangi bir beynin katlanabileceğinden daha hızlı gelişen, büyük ve infilak edici bir uyum topu haline geldi.

Ve sonra her şey çok daha basitleşti.

Beyninde tek bir nağme dans etmeye başladı ve bütün dikkati ona çevrildi. Bu nağme, o sihirli selin içinden sızan, ona şekil veren, onu meydana getiren, onun içinde en büyük boyutlarda yaşayan, onun içinde en küçük boyutlarda yaşayan ve onun esası olan bir nağmeydi. Nağme sıçrayıp titredi, ilk önce küçük bir kıvrak nağme oluştu, sonra yavaşladı, sonra yeniden, ama daha zorlukla, dans etti, şüphe ve karışıklık girdapları içinde çökmeye başladı, sonra ansızın bu girdapların alttan neşeyle fışkıran yeni ve büyük bir enerji dalgasının ilk kıpırdanışları olduğu anlaşıldı.

Richard, çok yavaş bir şekilde bayılmaya başladı.

Richard hiç kımıldamadan yatıyordu.

Kendisini parafine batırılmış ve kuruması için güneşe konmuş eski bir sünger gibi hissediyordu. Kendisini güneşte yanmakta olan yaşlı bir atın vücudu gibi hissediyordu. Rüyasında kabaran karanlık denizlerin ince ve kokulu yağını gördü. Beyaz bir kumsaldaydı, balıkla sarhoş, kumla sersemlemiş, rengi atmış, uyuklayarak, ışıkla yumruklanarak, batarak, uzak nebülözlerdeki buhar bulutlarının yoğunluğunu tahmin ederek, gizli bir zevkle hızla dönerek. O, bir bahar zamanı taze su fışkırtan ve yeni kesilmiş kokulu bir ot yığının içine akan bir su pompasıydı. Güçlülük duyulan sesler, uzak uyku gibi tutuşup yandılar.

Koştı ve düştü. Bir limanın ışıkları gecenin içinde dalgalandı. Karanlık bir ruha benzeyen deniz, parıltılı ve bilinçsiz kuma çok küçük tokatlar attı. Daha derin ve serin olan o yere, kulaklarının çevresinde yağ gibi kabaran ağır denizle kolayca daldı ve onu tek rahatsız eden şey, uzaktan gelen ve telefon sesine benzeyen bir zırlamaydı.

Hayatın müziğini dinlemiş olduğunu biliyordu. Rüzgâr ve gelgitle kımıldayan suyun üzerinde dans eden ışığın müziğini, suyun içinde hareket eden hayatın müziğini, ışıkla ısınan toprağın üzerinde hareket eden hayatın müziğini.

Kımıldamadan yatmaya ve uzaktan gelen bir telefon sesiyle rahatsız edilmeye devam etti.

Yavaş yavaş, telefon sesi gibi uzaktan gelen sesin, aslında bir telefon sesi olduğunu anladı.

Sertçe doğrulup oturdu.

Küçük, dağınık ve duvarları ahşap kaplama bir odada, buruşuk çarşafli küçük bir yatakta yatıyordu. Burası ona yabancı gelmemekle birlikte, tam olarak tanıyamamıştı. Oda, kitaplar ve ayakkabılarla darmadağınıktı. Gözlerini kırptırdı, fakat bir anlam çıkaramadı.

Yatağın başındaki telefon çalışıyordu. Onu kaldırdı.

“Alo?” dedi.

“Richard!” Bu ses Susan’ın sesiydi, çılgın gibi bir hali vardı. Adam kafasını sarstı ve işe yarar bir şey hatırlayamadı. “Alo?” dedi yeniden.

“Richard, sen misin? Nerdesin?”

“Ee, bekle biraz, gidip bir bakayım.”

İçinden sesler gelmeye devam eden ahizeyi, buruşuk çarşafların üzerine bıraktı. Sarsak bir şekilde yataktan aşağıya indi, kapıya doğru sendeleyerek yürüdü ve onu açtı.

Orada bir banyo vardı. Onu şüphe içinde süzdü. Burası ona tanıdık geliyordu, ama bir şeyin eksik olduğunu hissetti. Oh, evet. Banyonun içinde bir at olmalıydı. Veya hiç olmazsa, son defa gördüğü zaman burada bir at vardı. Banyonun içinden geçti ve öteki kapıdan çıktı. Sarsak adımlarla merdiven basamaklarından alt kata ve Reg’in salonuna indi. Oraya girdiği zaman gördüğü şey onu şaşkınlığa düşürdü.

XXXIV

Önceki günün ve daha önceki günün fırtınaları ve bir önceki haftanın selleri artık dinmişti. Gökyüzü hâlâ yağmur yüklüydü, fakat yaklaşan akşam karanlığında yağın şey sadece kasvetli bir serpinti idi.

Bir rüzgâr, karanlığa bürünmeye başlayan ovanın, alçak tepelerin ve derinliği olmayan bir vadinin üzerinde sertçe esiyordu. Vadinin içinde kuleye benzer, çamurun karabasanına bulanmış, tek başına duran eğik bir yapı vardı.

Bu, kararmış bir kule kalıntısıydı. Cehennem'in en korkunç çukurlarından birinden püskürmüş bir magma parçası gibi duruyordu. Kendi ağırlığının dışında, sanki daha ürkütücü bir şeyin baskısı altındaymış gibi eğilmişti. Ölmüş bir şeye benziyordu, çok uzun zaman önce ölmüş.

Tek görülen hareket, vadinin dibinde bir çamur ırmağının kulenin yanından ağır ağır akmasıydı. Irmak, bir mil kadar sonra, dar ve derin bir yarıktan girip yeraltında kayboluyordu.

Fakat akşamın karanlığı arttıkça kulenin tamamıyla cansız olmadığı ortaya çıktı. Yapının derinliklerinde sönük kırmızı bir ışık vardı.

Richard'ı şaşırtan şey, kuleden birkaç yüz metre öteye vadinin yamacına konmuş küçük beyaz kapıdan görülen işte bu manzaraydı.

“Dışarıya çıkma!” diye bağırdı Dirk, kolunu uzatarak. “Hava zehirli. İçinde ne olduğunu bilmiyorum, ama eminim halılarını gayet güzel temizlerdi.”

Dirk, büyük bir kuşku duygusuyla kapının ağzında durup vadiye bakıyordu.

“Neredeyiz?” diye sordu Richard.

“Bermuda.” dedi Dirk. “Olay biraz karışık.”

“Teşekkür ederim.” dedi Richard ve sendeleyerek geri döndü.

Michael Wenton-Weakes’in çevresinde telaşla koşuşturan Reg’e, “İzin verir misin?” dedi. Reg, balık adam giysisinin Michael’in vücuduna tam oturup oturmadığını, yüz maskesinin düzgün takılıp takılmadığını ve oksijen tüpü regülatörünün çalışıp çalışmadığını kontrol ediyordu.

“Özür dilerim, geçebilir miyim?” dedi Richard. “Teşekkürler...”

Yeniden basamakları tırmandı, Reg’in yatak odasına girdi, sarsak bir şekilde yatağın kenarına oturdu ve yeniden telefonu eline aldı.

“Bermuda” dedi Susan’a. “Olay biraz karışık.”

Reg, alt katta balık adamı giysisinin bütün ek yerlerine ve maskenin çevresindeki açıkta kalmış az bir yere vazelin sürme işini bitirmişti ve sonra her şeyin hazır olduğunu ilan etti.

Dirk kapıdan geri döndü ve istemeye istemeye kenara çekildi.

“Peki öyleyse” dedi. “Haydi git bakalım. Böylece senden kurtulmuş oluruz. Bu işte hiçbir sorumluluk kabul etmiyorum. Sanırım, pek değmese bile, senin boş olarak geri gönderilmeni beklemek zorundayız.” Öfkeli bir tavırla kanepenin çevresinde dolaştı. Bu işten hoşlanmıyordu. Hiçbir şekilde hoşlanmamıştı. Özellikle Reg’in ondan daha fazla mekân/zaman ilişkisini bilmesinden hoşlanmamıştı. Bundan neden hoşlanmadığı bilmemek de onu öfkeliendiriyordu.

“Sevgili dostum.” dedi Reg, yatıştırıcı bir ses tonuyla. “Bu zavallı ruha yardımcı olmanın bizim için ne kadar zahmetsiz bir iş olduğunu bir düşün. Bu iş, olağanüstü zihinsel başarılarından sonra, senin için önemsiz bir şey olarak görünüyorsa, bundan dolayı üzgünüm. Bir yardım işinin tek başına seni tatmin etmekten uzak olduğunu anlıyorum, fakat daha hayırsever olmalısın.”

“Hayırsever mi? Hah!” dedi Dirk. “Vergilerimi ödüyorum ya,

daha benden ne bekliyorsunuz?”

Kendisini kanepenin üzerine attı, ellerini saçlarının içinde dolandırdı ve somurtmaya başladı.

Michael'in ele geçirilmiş şekli, Reg ile tokalaştı ve birkaç teşekkür sözü etti. Sonra kaskatı bir şekilde kapıya doğru yürüdü, döndü ve ikisine birden eğildi.

Dirk başını geriye attı ve ona öfkeyle baktı, gözleri gözlüklerinin arkasında parıldıyor, saçları çılgınca havada uçuşuyordu. Hortlak, Dirk'e baktı ve bir an için endişeyle ürperdi. Hortlak, ansızın batıl bir inançla el salladı. Michael'in elini bir daire şeklinde üç kere çevirdi ve sonra tek bir kelime söyledi.

“Elveda!” dedi.

Bunu söyledikten sonra yeniden döndü, kapının iki kenarına tutundu, çamura, pis kokulu ve zehirli rüzgâra kararlı bir şekilde atıldı.

Bir an bastığı yer sağlam mı diye anlamak için durdu, sonra dengesini buldu ve arkasına bir daha dönüp bakmasızın onlardan uzaklaşmaya başladı. Bacakları olan kaygan şeylerin ellerinden kurtulmuş, gemisinin taşıma aracına doğru gidiyordu.

“Şimdi, bununla ne demek istedi?” diye sordu Dirk, sinirli bir şekilde o tuhaf üçlü el sallanmasını taklit ederek.

Richard merdivenden aşağıya yıldırım gibi indi, kapıyı hızla açtı ve gözleri yerinden fırlamış bir şekilde odaya daldı.

“Ross öldürülmüş.” diye bağırdı.

“Kim bu baş belası Ross?” dedi Dirk, aynı şekilde bağırarak.

“O Ross işte, Tanrı aşkına!” diye bağırdı Richard. “Fathom'un yeni editörü.”

“Ne Fathom'u!” dedi Dirk, aynı şekilde bağırarak.

“Michael'in o baş belası dergisi, Dirk! Hatırladın mı? Gordon, Michael'i dergiden sepetlemiş ve onun işini bu Ross denen adama vermişti. Michael bu yüzden ondan nefret ediyordu. İşte, dün gece Michael gidip onu bir güzelce öldürmüştü!”

Nefes almaya çalışarak durdu, “Hiç olmazsa, şunu söyleyebili-

rim.” dedi adam, “Ross öldürülmüş. Ve bunu yapmak için tek nedeni olan kimse ise Michael.”

Kapıya koştı ve karanlığın içinde kaybolmakta olan şekle baktı ve “Geri dönecek mi?” diye sordu.

Dirk ayağa fırladı ve bir an için gözlerini kırptırarak durdu.

“İşte buydu...” dedi. “İşte bu yüzden Michael ele geçirilmek için çok uygundu. Benim aramam gereken nokta işte buydu. Hortlağın, onun üzerindeki kontrolünü sağlamak için, onu yapmaya ittiği şey buydu. Bu şeyi o da aslında yapmak istiyordu, bu şey hortlağın amacına da yardım edecekti. Aman Tanrım. O, bizim onların yerini aldığımızı düşünüyor ve geri döndürmek istediği şey bu.

“O, bu dünyanın bizim değil, kendi dünyaları olduğunu düşünüyor. Yerleşip o baş belası cennetlerini kuracakları yer burası. Böyle ele alınca, her şey yerine oturuyor.”

Reg’e dönüp, “Bizim aslında ne yaptığımızı anlıyor musunuz?” dedi. “Sizin o zavallı acı çeken hayaletinizin orada izlerini silmeye çalıştığı o kazanın bu dünyada hayatı başlatan şey olduğu keşfetmek beni şaşırtmayacak doğrusu!”

Gözlerini, suratı bembeyaz olmuş ve titreyen Reg’den ansızın Richard’a çevirdi.

“Bunu nerede işittin?” diye sordu, merakla.

“Ee, biraz önce.” dedi Richard. “Telefonda. Üst katta.”

“Ne?”

“Telefondaki Susan’dı, bunun nasıl olduğunu bilmiyorum: telefon kayıt cihazında ona bunları söyleyen bir mesaj bulunduğunu söyledi. Mesajın...mesajın Gordon’dan olduğunu söyledi, fakat sanırım Susan şu anda heyecandan kendisini kaybetmiş bir durumda. Dirk, neler olup bitiyor? Biz neredeyiz?”

“Geçmişte, dört milyar yıl önce bir zamandayız.” dedi Reg, titrek bir sesle, lütfen bana telefonun niçin, bağlı olduğu yerin dışında, başka her yerde çalıştığını sorma, bu İngiliz Telefon Şirketiyle görüşmen gereken bir konu, fakat...”

“Bırakın şimdi, o lanet olası kahrolası İngiliz Telefon Şirketini!”

diye bağırdı Dirk, kelimeler alışkanlık sonucu ağzından kolayca dökülmüştü. Kapıya koştu ve Salaxalan uzay taşıtına doğru çamurların içinde yol alan ve artık ulaşmaları kesinlikle mümkün olmayan o karanlık gölge gibi şekle baktı.

“O yağ tulumu, kendi kendini kandırmış piç kurusunun gemisinin taşıma aracına varması sizce ne kadar sürer?” dedi Dirk, oldukça sakin bir şekilde. “Çünkü elimizdeki zaman süresi ancak o kadar. Gelin. Oturalım. Ve düşünelim. Ne yapacağımıza karar vermek için iki dakikamız var. Ondan sonra, üçümüzün ve bildiğimiz her şeyin, Coelacanth ve Dodo da buna dahil, sevgili Profesör, bir zamanlar var olmuş olmayacağını kuvvetle hissediyorum.”

Dirk kendini kanepenin üstüne attı, sonra yeniden ayağa kalkıp Michael’in çıkarıp bıraktığı ceketini oturduğu yerden kaldırdı. Bunu yaptığı sırada, ceketin cebinden yere bir kitap düştü.

XXXV

“Bunun kutsal şeylere büyük bir saygısızlık olduğunu düşünüyorum.” dedi Richard, Reg’e. İkisi birden bir çalılığın arkasına saklanmışlardı.

Gece, köy evinin bahçesinden taşan yaz kokularıyla doluydu ve arada sırada, Bristol Kanalı’nın kıyısında oynaşan hafif esintilerin taşıdığı bir deniz kokusu da gelmekteydi.

Uzaktaki denizin üzerine parlak bir ay vurmuştu ve onun ışığı sayesinde onların bulunduğu yerin biraz uzağında, güney yönünde, Exmoor’u görmek de mümkün oluyordu.

Reg içini çekti.

“Evet, belki...” dedi. “Ama korkarım, o haklı, bunun yapılması gerek. Bu en emin yol. Bir kere ne aradığını bilince, bütün talimatın eserin içinde olduğu açıkça belli. Bunun ortadan kaldırılması gerek. Hortlak her zaman aramızda olacak. Aslında şimdi iki tane oldular. Yani, bu işe yararsa. Zavallı şey. Yine de sanırım, bunun kabahati kendisinde.”

Richard, huzursuzca çimen yapraklarını koparıp onları parmakları arasında büküyordu.

Onları ay ışığına doğru tuttu, çeşitli yönlerle çevirdi ve ışığın onların üzerinde oynamasını seyretti.

“Öylesi bir müzik.” dedi. “Ben dindar birisi değilim, fakat eğer olsaydım, bunun Tanrının zihnine, küçük bir göz atışa benzediğini söyleyebilirdim. Belki aslında da öyleydi ve ben dindar biri olmalı-

yım. Kendime durmadan onların bu müziği yaratmadıklarını, sadece o notalara ses veren çalgı aletini yarattıklarını söylüyorum. Ve bu notalar hayatın kendisiydi. Ve hepsi orada, yukarıda.”

Gökyüzüne doğru baktı. Farkında olmaksızın şu mısraları söylemeye başladı:

“İçimde yeniden canlandırabilsem
Onun müziğini ve şarkısını
Bana öyle derin bir zevk verebilirdi ki,
O gür sesli ve uzun soluklu müzikle
O kubbeyi havada kurabilirdim,
O güneşli kubbeyi, o buz mağaralarını!”

“Hmmm...” dedi Reg kendi kendine. “Acaba vaktinde yetişebildi mi?”

“Ne dediniz?”

“Oh, hiçbir şey... Sadece aklıma bir şey gelmişti.”

“Tanrı aşkına, ne kadar uzun konuştu, öyle değil mi!” diye birden patladı Richard. “Bir saatten fazladır içerde, neler olup bittiğini merak ediyorum.”

Ayağa kalktı ve önlerinde ayışığında yatan köy evine çalılığın üzerinden baktı. Bir saat kadar önce, Dirk korkusuzca ön kapıya yürüyüp onu çalmıştı.

Kapı, biraz isteksizce de olsa, açıldığı ve hafifçe şaşkın bir surat dışarıya baktığı zaman, Dirk o gülünç şapkasıyla selam vermiş ve yüksek bir sesle, “Bay Samuel Coleridge mi?” diye sormuştu.

“Porlock’dan gelip tam buradan geçiyordum, anlıyor musunuz ve bana bir mülakat yapma imkânı vermeniz için acaba sizi rahatsız edebilir miyim, diye düşündüm? Editörlüğünü yaptığım yerel bir gazete için. Sizin çok zamanınızı almayacağıma söz veriyorum, çok meşgul bir kişi olmalısınız, sizin kadar meşhur bir şair olunca, fakat sizin eserlerinize o kadar büyük bir hayranlık duyuyorum ve...”

Konuşmanın geri kalanı duyulmamıştı, zira Dirk içeriye girmeye başarmış ve kapıyı arkasından kapamıştı.

“Bana bir dakika için izin verir misin?” dedi Reg.

“Ne? Oh, tabii...” dedi Richard. “Ben gidip bir bakacağım, ne olduğunu görmek istiyorum.”

Reg, bir ağacın arkasında kaybolunca, Richard küçük bahçe kapısını açtı ve tam patikadan yürümek üzereydi ki, evin içinden kapıya doğru yaklaşan bazı sesler duydu.

Ön kapı açılmak üzereyken, hemen aceleyle geri döndü.

“Size gerçekten pek çok teşekkür ederim, Bay Coleridge.” dedi kapıdan çıkan Dirk, şapkasıyla oynayarak ve eğilerek. “Çok nazik davrandınız ve vaktinizi cömertçe ayırdınız, buna çok minnettarım, eminim okuyucularım da öyle olacaklardır. Eminim bu konuşmadan çok hoş bir makale ortaya çıkacak, bunun bir kopyasını boş bir zamanınızda okumanız için size göndereceğimden emin olabilirsiniz. Eğer olursa, makalem üzerindeki yorumlarınızı büyük bir sevinçle karşılayacağım, üslupla ilgili, bilirsiniz, fikirler, ipuçları, buna benzer şeyler. Zaman ayırdığınız için yeniden pek çok teşekkür ederim. Umarım sizi önemli bir şeyden alıkoymadım...”

Kapı hızla arkasından çarpılarak kapandı.

Dirk, yüzünde zafer gülümsemelerinden biriyle daha döndü ve patikadan Richard'a doğru aceleyle yürüdü.

“İşe böylece bir nokta konuldu.” dedi ellerini birbirine vurarak. “Sanırım onu yazmaya başlamıştı, fakat artık tek bir kelimesini bile hatırlayamayacak, bundan eminim. Bizim meşhur Profesörümüz nerede? Ah, demek buradasınız, Profesör. Aman Tanrım, içerde bu kadar uzun kaldığımı bilmiyordum. Bizim Bay Coleridge çok hayranlık uyandırıcı, çok misafirperver bir kişi veya en azından ona bir fırsat verseydim öyle olabilirdi, fakat ben daha çok kendim hayranlık uyandırıcı olmaya çalışıyordum.

“Oh, fakat senin dediğin gibi yaptım, Richard, en sonunda ona albatrosu sordum, o da bana ne albatrosu, diye yanıt verdi. O zaman ben, oh, önemli değildi, dedim, albatros bir şeyin işareti değildi. O bana albatros neyin işareti değildi, diye sordu. Ben albatrosu boş verin, dedim, onun bir önemi yoktu ve o bunun önemli olduğunu söyledi (birisi gece yarısı evine gelip albatroslar hakkında saçmalarsa,

bunun nedenini bilmek istiyordu). Ben, patlasın o baş belası albatros, dedim, o da aynı fikirde olduğunu ve bunun belki üzerinde çalıştığı bir şiir için kendisine bir ilham vermiş olabileceğini söyledi. Bunun, bir göktaş tarafından isabet almaktan, buna inanmak biraz zordu, daha iyi olduğunu söyledi. Böylece ben de ayrıldım.

“Şimdi. Bütün insan ırkını yok olmaktan kurtardıktan sonra, bir pizza yiyebilirim. Bu teklife ne dersiniz?”

Richard bir şey demedi. Onun yerine Reg'e biraz hayretle bakıyordu.

“Seni rahatsız eden bir şey mi var?” dedi Reg, şaşkınlıkla.

“Bu iyi bir numara.” dedi Richard. “O ağacın altına gitmeden önce bir sakalınız olmadığına yemin edebilirdim.”

“Oh!..” Reg, yedi-sekiz santimetrelik gür sakalını elleyerek... “Evet” dedi. “Sadece dikkatsizlik, dikkatsizlikten başka bir şey değil.”

“Ne işler karıştırıyordunuz?”

“Oh, sadece birkaç küçük düzeltme. Küçük bir ameliyat, anlıyor musun? Fazla önemli bir şey değil.”

Birkaç dakika sonra, onları yakınlardaki bir ahırda esrarlı bir şekilde ortaya çıkmış bir kapıya götürdükten sonra, onların arkasından gökyüzüne baktı ve tam zamanında küçük bir ışığın parlayıp kaybolduğunu gördü.

“Kusura bakma, Richard.” diye mırıldandı ve onların peşinden içeriye girdi.

XXXVI

“Hayır, teşekkür ederim, Dirk.” dedi Richard, kesinlikle. “Her ne kadar sana bir pizza alıp senin onu yemeni izlemeyi çok istesem bile, ben dosdoğru eve gitmek istiyorum. Susan’ı görmem gerek. Buna imkân var mı, Reg? Dosdoğru benim daireme gidebilir miyiz? Önümüzdeki hafta Cambridge’e geleceğim ve arabamı o zaman alırım.”

“Geldik bile.” dedi Reg. “Sadece kapıdan dışarıya çık ve kendi dairendesin. Zaman cuma akşamının erken saatleri ve önünde bir hafta sonu var.”

“Teşekkürler. Eee, bak, Dirk. Seninle yeniden görüşeceğiz, tamam mı? Sana bir borcum var mı? Bilmiyorum.”

Dirk, cakalı bir el işaretiyle konuyu önemsemediğini gösterdi. “Zamanı gelince Bayan Pearce’dan haber alırsın.” dedi.

“İyi, tamam, biraz dinlendikten sonra, yeniden görüşürüz. Bütün bunlar, ee, beklenmedik şeylerdi.”

Gidip kapıyı açtı. Dışarıya çıkınca kendisini evinin merdiveni- nin orta yerinde buldu. Reg’in kapısı merdivenin duvarında ortaya çıkmıştı.

Tam merdivenden yukarıya çıkıyordu ki, bir düşünce aklına gelince yeniden kapıdan içeriye girdi.

“Reg, yolu biraz uzatabilir miyiz?” dedi. “Eğer bu gece Susan’ı yemeğe çıkarabilirsem, hoş bir jest yapmış olacağım, aklımdaki tek yer için önceden masa ayırtmam gerek. Benim için üç hafta geriye gidebilir misiniz?”

“Hiçbir şey daha kolay olamaz.” dedi Reg ve abaküsün boncukları üzerinde ince bir ayarlama yaptı. “İşte” dedi. “Zaman içinde üç hafta geriye gittik. Telefonun nerede olduğunu biliyorsun.”

Richard, iç merdivenden Reg’in yatak odasına hızla çıktı ve L’Esprit d’Escalier’e telefon etti. Başgarson, memnuniyetini ifade etti ve onun masa ayırtmasını zevkle kabul etti ve üç hafta sonra onu görmeyi beklediğini söyledi. Richard başını şaşkınlık içinde sallayarak aşağıya indi.

“Ayakları yere basan bir hafta sonu geçirmeye ihtiyacım var.” dedi. “Tam şimdi kapıdan dışarıya çıkan o şey neydi?”

“Senin kanepeni eve getiriyorlar. Adam onu çevirebilsinler diye kapıyı açıp açamayacağımızı sordu ve ben de bundan memnuniyet duyacağımızı söyledim.” dedi Dirk.

Richard, sadece birkaç dakika sonra, Susan’ın dairesine giden merdiven basamaklarını hızla çıkmaya başlamıştı. Adam, kızın ön kapısına geldiği sırada, kızın çalgısının içeriden hafifçe gelen kalın ses tonlarını duymaktan, her zamanki gibi memnun oldu. Sessizce kapıyı açıp içeriye girdi ve kızın müzik odasına doğru yürürken ansızın, hayretler içinde donakaldı. Kızın çaldığı nağme, daha önce işittiği bir şeydi. Küçük bir kıvrak nağmeydi bu, nağme sonra yavaşladı ve sonra yeniden, biraz daha zorlukla, dans etti...

Adamın yüzünde o kadar derin bir hayret ifadesi vardı ki, kız onu görür görmez çalgısını çalmayı bıraktı.

“Ne oldu?” dedi, telaşla.

“Bu müziği nereden buldun?” dedi Richard, fısıltıyla.

Kız omuz silkti. “Müzik dükkânından, tabii.” dedi şaşırılmış bir şekilde. Şaka yapmıyordu, sadece soruyu anlamamıştı.

“Bu nedir?”

“Bu, birkaç haftadır çalmaya çalıştığım bir kantattan bir kısım.” dedi kız. “Bach, altı numara.”

“Kimin bestesi?”

“Bach sanırım. Eğer bu konuda kafa yorarsan.”

“Kim?”

“Dudaklarımın hareketine bak. Bach. B-A-C-H. Johannes Sebastien. Hatırladın mı?”

“Hayır, onu hiç duymadım. O kim? Başka bir bestesi var mı?”

Susan yayını bıraktı, viyolonselini dayadı, ayağa kalktı ve onun yanına gitti.

“İyi misin?” dedi kız.

“Ee, bunu söylemek oldukça zor. Ne...”

Odanın bir köşesinde üzerinde aynı adın yazılı olduğu bir yığın müzik partiyonu olduğunu gördü. Bach. Hızla yığının yanına gitti ve onu karıştırmaya başladı. Bir sürü partiyon... J. S. Bach. Viyolonsel Sonatları. Brandenburg Konçertoları. Si Minör Ayin Müziği.

Boş gözlerle kıza baktı.

“Bunların hiçbirini daha önce görmedim.” dedi.

“Richard, sevgilim...” dedi kız, elini onun yanağına koyarak.

“Neyin var? Bunlar sadece Bach partiyonları.”

“Fakat anlamıyor musun?” dedi adam, bir avuç dolusu kâğıdı elinde sallayarak. “Bunların hiçbirini daha önce asla görmedim!”

“Hmmm...” dedi kız, şakacı bir ciddiyetle. “Belki bütün vaktini bilgisayar müziğiyle oynayarak geçirmeseydin...”

Adam ona hayretle baktı ve sonra yavaşça oturup duvara dayandı ve bir sinir krizine tutulmuşçasına gülmeye başladı.

Richard, pazartesi öğleden sonra, Reg'e telefon etti.

“Reg!” dedi. “Telefonun çalışıyor. Tebrikler.”

“Oh, evet, sevgili dostum.” dedi Reg. “Araman ne kadar hoş. Evet. İşini çok iyi bilen bir adam geldi ve az önce telefonu onardı. Onun artık bozulacağını sanmam. İyi haber, sen ne dersin?”

“Çok iyi. Sağ salim geri döndünüz demek.”

“Oh evet, teşekkür ederim. Seni bıraktıktan sonra buraya dönünce çok heyecanlı olaylar yaşadık. Atı hatırlıyor musun? Yeniden sahibiyile geri geldi. Bir polis memuruyla talihsiz bir olay yaşamış ve evine geri dönmek istedi. İyi de oldu. Sanırım, ortalık-

ta başıboş dolaşmaya bırakılmayacak kadar tehlikeli birisiydi. İşte böyle. Sen nasılsın?”

“Reg...o müzik...”

“Ah, evet, bundan hoşlanacağını sanıyordum. Biraz zahmetli bir iş oldu, bunu söyleyebilirim. Şüphesiz, ancak çok küçük bir kısmını kurtarabildim, fakat o zaman bile sahtekârlık yaptım. Tek bir kişinin hayatı süresince yaratabileceğinden daha fazla şey, fakat birisinin bu noktayı çok ciddi olarak ele alacağını sanmam.”

“Reg, o müzikten biraz daha alabilir miyiz?”

“Hayır. Gemi gitti ve bunun yanı sıra...”

“Zamanda geriye gidebiliriz...”

“Hayır, sana söyledim. Telefonu onardılar, artık bozulmayacak.”

“Eh, yani?”

“Artık zaman makinesi çalışmıyor. Yandı. Dodo gibi öldü. Korkarım, durum böyle. Belki de bu daha iyi, sen ne dersin?”

Bayan Sauskind, pazartesi günü, kendisine gönderilmiş olan faturadan şikâyet etmek için, Dirk Gently'nin Dedektiflik Bürosuna telefon etti.

“Bütün bunların ne hakkında olduğunu anlayamadım.” dedi kadın. “Her şey tamamıyla saçma. Bunun anlamı nedir?”

“Sevgili Bayan Sauskind.” dedi adam. “Sizinle aynı konuşmayı yeniden yapmak için ne kadar sabırsızlıkla beklediğimi size anlata-mam. Bugün nereden başlayalım? Faturanın hangi kısmı üzerinde konuşmak isterdiniz?”

“Hiçbiri üzerinde, çok teşekkür ederim, Bay Gently. Sizin kim olduğunuzu veya niçin benim kedimin kaybolmuş olduğunu sandığınızı bilmiyorum. Sevgili Roderick iki yıl önce kucağımda bu hayata veda etti ve onun yerine başka bir kedi almak istemiyorum.”

“Ah, Bayan Sauskind...” dedi Dirk. “Sizin herhalde tam olarak anlayamadığınız şey, bunun doğrudan doğruya benim gayretlerim sonucu olması... Eğer her şeyin birbiriyle olan bağlantısını açıkla-yacak olursam...” Durdu. Bunu yapması bir sonuç getirmeyecekti. Ahizeyi yavaşça yerine koydu.

“Bayan Pearce.” diye dışarıya seslendi, “Lütfen sevgili Bayan Sauskind’e düzeltilmiş bir fatura yollayın. Yeni fatura şöyle olsun: ‘İnsan ırkının yok olmaktan kurtarılması için... Ücretsiz.’”

Şapkasını başına koydu ve bürosundan o gün için çıkıp gitti.